

ШЕРИДАН ЛЬО ФАНУ ЗАГАДКАТА НА УАЙВЪРН

Превод: Надежда Розова

chitanka.info

Джоузеф Шеридан Лъо Фану е известен на широк кръг запалени читатели не само по време на кулминацията на творчеството си през деветнайсети век. Викториански еквивалент на Стивън Кинг, Лъо Фану създава впечатляваща поредица от готически романи и от разкази за призраци, които Хенри Джеймс определя като „идеално четиво за къща в провинцията след полунощ“. Непрекъснато преиздаван и филмиран.

Известен в Дъблин от 19-и век като „Принц на мрака“ заради странните си нощни навици, Лъо Фану е очарован от окултното. Неговите произведения черпят от готическите традиции, ирландския фолклор и дори от обществения и политическия живот на неговите англо-ирландски съвременници. Въпреки че понякога съдържат в себе си неописуеми ужаси, тези истории се съсредоточават главно върху изживяванията на преследваните мъже и жени, а не толкова върху техните посетители.

Красива девойка се омъжва за наследника на местно имение, но това, което изглежда като щастлив край, е само началото на напрегнат трилър. Злоещи намеци за свръхестественото пронизват този класически роман на ужасите от 1869 г., чието действие се развива в обитавано от духове имение, където младата невеста е застрашена не само от семейните тайни, но и от злонамерените машинации край себе си.

ГЛАВА 1

АЛИС МЕЙБЪЛ

В малкия салон за закуска в Аултън една красива млада дама, госпожица Алис Мейбъл, загърната в наметка с кожи и готова за предстоящото пътуване на четирийсет мили — не с влак — до Уайвърн, се изправи, за да прегърне и да целуне леля си и да се сбогува с нея.

— А сега седни отново, не е нужно да бързаш толкова — ще тръгнеш чак след десетина минути и повече — подкани я възрастната дама. — Хайде, скъпа. Така.

— Лельо, ако не се прибера преди залез, господин Феърфийлд много ще се ядоса — обясни младата жена, поставила ръце върху раменете на благата възрастна лейди Уиндейл и загледана в лицето ѝ с обич, но и с тъга.

— Кой господин Феърфийлд, скъпа — старият или младият?

— Старият. Господарят, както го наричаме в Уайвърн. Наистина много ще се ядоса, а аз се страхувам от него и за нищо на света не бих искала да го дразня — винаги е бил толкова добър към мен.

Докато младата дама отговаряше, по лицето ѝ изби прелестна руменина, но възрастната не забеляза това и поясни:

— Всъщност изобщо не знам защо казах „млад“ — младият господин Феърфийлд е достатъчно възрастен, за да ти бъде баща. Искам обаче да разбера допада ли ти лорд Тремейн. Казах ти колко те харесва. Аз вярвам в любовта от пръв поглед. Останал е очарован от теб, когато те е видял в църквата в Уайвърн. Разбира се, там би трябвало да мисли за по-възвишени неща, но както и да е. Убедена съм, че лордът е влюбен — много силно, така че кой знае? Толкова обаятелен човек, освен това е налице всичко, за да... чудя се каква дума да използвам... Но както знаеш, Тремейн е красиво място, а лордът няма никакви дългове.

— Скъпата ми стара леля! — възкликна момичето и отново я целуна по бузата. — Милата сватовница, все ще ми избере някой

страхотен годеник. Сигурна съм, че ако беше останала в Индия, щеше да ме омъжиш за местен принц.

— Местно нищожество! Разбира се, че бих могла, стига да поискам, но никога не бих ти позволила да се омъжиш за мюсюлманин. Както и да е. Ти ще се справиш. Браковете се сключват на небето и аз искрено вярвам, че няма нужда от никакви планове и кроежи. Виж какво стана с мен и със скъпата ти майка, когато бяхме млади. Аз твърдах, че никога няма да се омъжа за военен и да живея извън Англия, обаче всъщност се омъжих тъкмо за военен и прекарах двайсет години от живота си в Индия. А тя, горкичката, не спираше да повтаря, че няма значение какъв ще бъде съпругът ѝ, стига да не е духовник или човек, който живее цялогодишно в провинцията. Никаква сила не можела да я принуди да се съгласи с такова нещо, обаче накрая се съгласи и с едното, и с другото — омъжи се за свещеник, при това беден, и до смъртта си живя в провинцията. Така че, в крайна сметка няма полза да чертаеш планове предварително.

— Точно така е, лельо. Никаква полза, струва ми се. Погледът на младата жена се залута над рамото на възрастната дама, навън през прозореца и нагоре към облаците. Тя въздъхна тежко, после се овладя, отново погледна леля си в лицето и се усмихна.

— Ще ми се да поостанеш още малко — каза леля ѝ.

— И на мен — бавно отвърна момичето. — Исках да си поговорим за толкова неща, да ти разкажа всичките си дълги истории, но докато онези хора бяха тук, не успях, а сега вече няма време.

— Какви дълги истории, скъпа?

— Глупави истории, признавам — отвърна Алис.

— Хайде, казвай, какво искаш да споделиш? — настоя възрастната дама и се вгледа в големите ѝ тъжни очи.

— Нищо, което да си струва, нищо, което... — замълча Алис и не довърши.

— Което какво? — попита леля ѝ.

— Канех се да поговоря с теб, лельо — отвърна момичето, — но не мога да го направя за краткото време, което ни е останало. — Тя погледна часовника си, подарък от стария господар Феърфийлд. — Няма да успея да се изразя ясно. Имам да ти казвам стотици неща, обаче в главата ми е пълен хаос и не знам откъде да започна.

— Ами аз ще започна вместо теб. Напоследък в Уайвърн да са идвали някакви гости? — попита леля й.

— Никой.

— Някакви нови лица?

— Не, нито едно.

— А да имате нови съседи? — настоя възрастната дама.

— Не, лельо, не е това.

— А къде са тези възрастни млади господа, двамата Феърфийлд? Момичето се засмя и поклати глава:

— В момента пътуват. Капитан Феърфийлд е в Лондон.

— А къде е очарователният му брат? — попита лейди Уиндейл.

— На някой панаир, предполагам, или на конни надбягвания, или един бог знае къде — отвърна девойката.

— Канех се да те попитам дали не е някоя сърдечна история — поясни леля й, — но като че ли няма достатъчно материал за подобно нещо. Все пак за какво смяташе да говориш с мен? Може и да не чуя цялата история, но поне ми намекни за какво става дума.

— За поне петдесет неща или просто за нищо конкретно. Нямам никого, скъпа лельо, но двете с теб можем да си говорим за какво ли не. Мога да ти пиша, а ако ми позволиш, може скоро дори да дойда пак за ден-два, разрешаваш ли?

— Не, разбира се — шеговито отвърна леля й. — Но имай предвид, че няма да сме сами през цялото време. Някои хора няма да ми простят, ако постъпя толкова себично, но ти обещавам да имаме предостатъчно време за разговори — само двете с теб. А сега, нека ти кажа, че ще се зарадвам на писмо от теб, решиш ли да ми пишеш и да споделиш нещо. Бъди сигурна, че никой няма да научи нито дума.

Вече бяха сигнали до вратата на коридора.

— Сигурна съм, мила лельо — целуна девойката благата възрастна дама.

— А напълно ли си сигурна, че не искаш някой слуга да пътува с теб? Може да седне до кочияша.

— Не, лельо, моята вярна стара Дулчибела ще седне вътре и ще се грижи за мен.

— Убедена ли си, скъпа? Изобщо няма да ми е нужен.

— Напълно, скъпа лельо, уверявам те.

— Нали помниш как ме увери, че си щастлива в Уайвърн — рече лейди Уиндейл, отвръщайки на прощалната ѝ целувка и говорейки тихо, защото на вратичката на каретата стоеше един слуга.

— Така ли? Е, не е трябвало да го казвам, защото... не съм щастлива — прошепна Алис Мейбъл и в очите ѝ бликнаха сълзи, докато целуваше възрастната си родственица. И тогава, докато ръцете ѝ все още обгръщаха шията на леля ѝ, тя я погледна съвсем за кратко с големите си и плувнали в сълзи очи и с разтреперани устни. Сетне рязко се извърна и преди лейди Уиндейл да успее да се съвземе от този малък шок, красивата ѝ гостенка седна в каретата, вратичката се затвори и Алис Мейбъл отпътува.

„Какво ли може да се е случило? Горкичката! — помисли си лейди Уиндейл, докато очите ѝ тревожно следяха каретата, понесла се по алеята. — Сигурно са застреляли гълъба ѝ или кучето е убило любимото ѝ морско свинче или пък старият Феърфийлд не ѝ позволява да стои будна до среднощ и да чете романите си. Вероятно е някое от тези детински беди, горката ми душичка!“

Но въпреки това възрастната дама не остана доволна, нещастното и преbledняло изражение на момичето се загнезди в мислите ѝ.

ГЛАВА 2

ДОЛИНАТА НА КАРУЕЛ

След около час и половина каретата пристигна пред „Пайд Хорс“ в Елвърстоун Мур. След като смениха конете в странноприемницата, продължиха пътуването си, а госпожица Алис Мейбъл, която бе тъжна и разсеяна отвори прозореца от своята страна и се загледа в ширналата се и тревиста пустош, нагъната на ниски възвишения и на места осеяна с езерца — див и като цяло монотонен и доста потискащ пейзаж.

— Колко свеж и приятен е въздухът тук и колко красива е пурпурната пустош! — оживено възкликна младата жена.

— Точно така, красиво е, скъпа моя. Ето как искам да виждам своето дете — ведро и щастливо, а не тъжно и нещастно като болно птиче. Винаги бъдете такава, скъпа, винаги.

— Ти си мила старица, добра ми Дулчибела — каза младата дама и нежно постави крехката си длан в ръката на старата си дойка. — Винаги си с мен, където и да отида.

— Такава си е Дулчибела — отвърна пълната старица, която си падаше по удобствата, обичаше госпожица Алис повече, отколкото много майки обичат собствените си деца, и беше отговаряла на същите думи и по съвсем същия начин хиляди пъти през живота си.

Младата дама отново се загледа през прозореца — не просто се наслаждаваше на гледката пред погледа си, по изражението ѝ се четеше тревога, докато, подала глава навън, се взираше напред, сякаш очакваше да зърне нещо конкретно.

— Помниш ли групата стари дървета в края и порутената мелница на един хълм? — внезапно попита тя.

— Ами, май си ги спомням, госпожице Алис — отвърна Дулчибела, която не бе особено наблюдателна. — Май си ги спомням.

— Много добре ги помня, но не помня точно къде се намираха. А когато минавахме оттук последния път, беше тъмно — промърмори

младата дама по-скоро на себе си, отколкото на Дулчибела, на която не разчиташе много в такива случаи. — Дали да не попитаме кочияша?

Тя почука на прозорчето откъм кабинката и направи знак на кочияша, когато той погледна през рамо. Когато мъжът спря, Алис отвори предния прозорец и попита:

— Малко по-нататък има едно село, нали?

— Да, госпожо, Шълдон. На малко повече от две мили.

— Преди селото вляво има горичка от високи дървета и една стара мелница — продължи красивата млада дама пребледняла.

— Да, казваме ѝ мелницата на Грайс, ама тя от много време не работи.

— Да, така е наистина. Има и един път, който завива наляво точно под старата мелница, нали?

— Това ще да е пътят към Чърч Каруел.

— Трябва да изминеш три мили по този път.

— Ама това е голямо отклонение, госпожо — три мили натам и три обратно, не знам дали конете ще издържат.

— Налага се да опиташ, ще ти платя. Чуй ме — снижи глас тя, — има една къща, стара къща, на пътя за долината на Каруел. Казва се Каруел Грейндж. Знаеш ли я?

— Да, госпожо, ама там не живее никой.

— Не е вярно. Живее една старица, с която се налага да се срещна. Искам да отида там, така че трябва да го направиш — няма да се бавя много, — освен това не бива да казваш на никого. Ще ти дам две лири.

— Добре — отговори кочияшът и се вгледа в бледото лице и в големите тъмни очи, които напрегнато се взираха в него през прозореца. — Добре, госпожо, ще напоя конете в Грейндж и се надявам, че няма да имате нищо против да почакате да им дам и малко овес?

— Не, разбира се. Направи, каквото трябва, но ме чака още много път преди залез, затова няма да се бавиш повече от необходимото, нали?

— Да тръгваме тогава — рече мъжът, обърна се бързо към конете и каретата отново пое напред.

Младата дама затвори прозорчето и за няколко минути се облегна на мястото си.

— Къде отиваме, скъпа госпожице Алис? — попита Дулчибела, която смътно долови, че ще се отклонят от прекия път за дома, и се боеше от стария господар на Уайвърн като повечето останали хора в имението.

— Съвсем наблизно. Нищо съществено. Дулчибела, ако ме обичаш, както твърдиш, не бива да обелваш и дума за това пред нито една жива душа в Уайвърн или където и да било, обещава ли?

— Познавате ме, госпожице Алис, не дърдоря пред никого. Обаче не ми е приятно, че надушвам нещо като тайна. Мразя тайните.

— Не се страхувай — не е важно. Нямах да е тайна, ако хората не бяха неразумни, а и вероятно няма да остане тайна за дълго, — само ми бъди вярна.

— Да ви бъда вярна ли? Че на кого друг да съм вярна, ако не на вас, скъпа? От устните на старата Дулчибела няма да се отрони и дума пред никого. Нали не е далеч?

— Съвсем наблизно е, струва ми се. Трябва само да се срещна с една старица и да получа от нея сведения — нищо особено, просто не искам да се говори за това и знам, че няма да го направиш.

— Нито дума, скъпа. Няма да говоря с никого, не и аз, за нищо на света.

След още няколко минути минаха по моста над един буен поток и каретата зави наляво по страничен път под сянката на високи и достолепни брястове, над които се виждаше останалата без покрив висока постройка на старата мелница. Пътят бе съвсем празен и отначало това бе самота, която хармонираше с дивата пустош и с меланхолията на блатистата местност, които прекосяваха. Скоро обаче възвишенията от двете страни се приближиха и станаха по-стръмни, а пръснатите храсти се скупчиха на групи и се извисиха в дървета, които по-нагоре по пътя се състиха. Бреговете на потока също станаха по-стръмни, по-високи и по-мрачни. Показаха се отвесни скали с дървета и с шубраци. Падината, в която бяха навлезли до старата мелница, бе станала по-дълбока и вече се бе превърнала в тъмна долчинка, обрасла с гора и тънеща в почти пълна тишина, нарушавана единствено от стенанието и от ромона на потока, виещ се между камънаците и къпинаците над невидимите си дълбини. Тесният път минаваше покрай средната част на тази меланхолична долчинка, а близо до мястото, където се намираха в момента, започваше да се изкачва.

Докато каретата бавно преодоляваше наклона, в плътната сянка малко пред тях се появи открита карета — очукана, наета и невзрачна, — която се спускаше към тях. Пътят беше толкова тесен, че двете карети не можеха да се разминат безопасно. На места това неудобство се преодоляваше благодарение на извивката на брега и отсрещната карета спря тъкмо в едно от тези разширения. На доста наклонената задна седалка седеше висока жена, вдигнала крака върху възглавница на отсрещната седалка. В карета нямаше никой друг. Беше загърната в наметка от с туид, а в момента кочияшът се бе обърнал с лице към нея и явно получаваше някакви нареждания.

Откакто каретата навлезе в този потискащ участък пътя, госпожица Мейбъл ставаше все по-неспокойна, бледа и притихнала, и докато напредваха, не откъсваше поглед от прозореца. Щом зърна спрялата карета отпред младата дама се скова от внезапен страх, придружен вероятно от далечно предчувствие.

ГЛАВА 3

ГРЕЙНДЖ

Обтегнатите нерви на децата изпълват с призраци детската стая. Подобни фантасмагории предизвиква моралната и умствената тъма на напрегнатото очакване. Сърцето на Алис Мейбъл замря, а страните ѝ пребледняха, докато наблюдаваше с ирационална тревога спрялата карета.

Изпитваше обаче усещането за огромен залог, за огромна безпомощност, за огромна, но неопределена нередност, каквато през отминалите пиратски времена изпитал морякът на вахта на богат галеон при вида непознати платна в открито море — неизменно вдъхващ тревога обект на хоризонта.

Безпокойството на госпожица Алис Мейбъл не намаля, когато тя видя кочияша на другата карета да слиза, хваща поводите на конете и да ги повежда напърно на пътя достатъчно, за да го прегради, което явно правеше по нареждане на дамата в каретата.

Стигнаха до препятствието и нейният кочияш спря конете. Госпожица Мейбъл отвори прозорчето и надникна навън. Видя висока дама, полегнала и загърната с наметка, както вече казах. Не можеше да зърне лицето ѝ, защото то бе плътно забулено, но дамата вдигна към ухото си ръката, от която бе свалила ръкавицата си, и тази ръка не беше нито млада, нито изискана — напротив, беше издължена и мъжка, с изпъкнали вени и сухожилия. Жената явно слушаше внимателно, а забуленото ѝ лице бе извърнато настрани, за да може ухото ѝ да е към събеседника по време на очаквания разговор.

Госпожица Алис Мейбъл забеляза, че кочияшът се спогледа с нейния кочияш по начин, който издаваше, че са стари познайници.

— Пуснете ни да минем — каза кочияшът на госпожица Мейбъл.

— Къде отивате? — попита другият и направи с палеца си знак през рамо към загърнатата в туид дама отзад, като в същото време се изплези и намигна.

— В Чърч Каруел — отговори първият.

— В Чърч Каруел, госпожо — повтори вторият кочияш през рамо към полегналата фигура.

— Какво ще правят там? — попита тя остро и полугласно, с явен чужд акцент.

— Какво ще правите там? — повтори мъжът.

— Ще сменим конете и ще продължим.

— Накъде? — каза дамата към кочияша си.

— Накъде? — повтори той.

— Към Даутън — отвърна кочияшът на госпожица Мейбъл. Последва познатото повторение.

— Няма ли да ходят в Грейндж? — попита дамата със същия полуглас и чужд акцент и въпросът бе предаден както преди.

— Кой Грейндж? — попита кочияшът.

— Каруел Грейндж.

— Не.

Госпожица Алис Мейбъл много се уплаши от този конкретен въпрос и с облекчение посрещна смелостта на приятеля си на капрата, който продължи:

— А сега се дръпнете да минем.

Високата жена с наметката кимна, кочияшът ѝ дръпна конете настрани, отново се ухили, намигна на приятеля си и госпожица Мейбъл мина покрай другата карета с огромно облекчение.

Полегналата фигура дори не извърна лице, за да погледне към хората, които толкова властно бе задържала.

Тя продължи по пътя си към мелницата на Грайс, а госпожица Мейбъл пое към Каруел Грейндж и скоро се изгуби от поглед.

След няколко минути долчинката леко се разшири и долу се показа дълго овално пасище с площ два-три акра, през което по меката морава между пръснатите дървета се виеше поточе. Две-три крави кротко пасяха, а точно на същото място стесняваща се падина навлизаше в долчинката отдясно с ширналата се гора, в чиято сянка пътуваха вече повече от две мили.

От главния път тук се отклоняваше друг по-груб и доста по-стръмен път. Това отклонение водеше към Грейндж — доста труден участък. Наложиха се кочияшът да слезе и да поведе конете, а веднъж-дваж дори изрази съмнение дали те ще успеят да изтеглят товара си нагоре по склона.

Алис Мейбъл обаче не предложи да слезе. Беше разтревожена и като малко дете, което се завива презглава, инстинктът ѝ да остане скрита надделя и тя трепереше да не би пътя им да пресече още някой, на чиито въпроси няма да успеят да отговорят толкова лесно, колкото на въпросите на дамата.

Скоро стигнаха до равна платформа под дълбоките сенки на високи стари дървета, чиито клони почти се сплитаха горе. Във въздуха се разнесе дрезгавият грак на ято врани, посмекчен от разстоянието. С това изключение мястото тънеше в тишина.

Мъжът се приближи към вратичката на каретата, за да съобщи на пътниците си, че се стигнали до Грейндж.

— Остани тук, Дулчибела, няма да се бавя — каза младата дама преbledняла, все едно отиваше на екзекуция.

— Добре, госпожице Алис, но трябва да хапнете нещо. Гладна сте, познавам по вида ви. Вземете си малко хляб и масло.

— Да, да, Дулчи — отвърна младата дама, без да е чула и една сричка от кратката реч, докато слизаше от каретата и любопитно оглеждаше старата къща, пред чиито стени бяха пристигнали.

В тъмното под сплетените клони имаше два белязани от времето каменни стълба с портичка. Алис Мейбъл надникна през портичката в застлан с камъни двор, целия обрасъл с трева и ограден от висок зид с мантия от бръшлян, отвъд който смътно се виждаха занемарените врати на оборите и на помощните помещения. Отдясно се издигаше старата каменна къща на три етажа със своите печални високи комини и фронтони.

Значи това беше Каруел Грейндж. В ъглите на двора растеше коприва, в пукнатините на каменните стъпала имаше туфи трева, изтърканата мазилка бе осеяна с мъхове и лишеи, а навсякъде наоколо се издигаше печален параван от тъмна зеленина — високо над зида на оградата и над сивия покрив на къщата.

Алис се поколеба на вратата и след това опита да вдигне резето, само че то бе здраво залостено. Поколеба се отново и почука с камъка, вероятно оставен там точно с тази цел.

Слаба възрастна жена, чието лице не издаваше приятен нрав, подаде глава от един прозорец и попита:

— Какво ви води насам?

— Надявах се да се срещна тук с един приятел — отвърна Алис Мейбъл смирено, — а вие... вие трябва да сте госпожа Гарнли?

— Същата — отвърна жената.

— Казаха ми да ви покажа това, за да ме пуснете.

Подаде ѝ през железните пръчки на прозореца миниатюрен овален портрет в шагренова кутийка, малко по-голяма от монета.

Възрастната жена го погледна и възкликна:

— Ой, ой, старите ми очи... не виждат като някога..., но това е... старата госпожа... Добре, госпожице, всичко е наред — изгледа тя младата дама с известно любопитство, но тонът ѝ стана много по-учтив, докато ѝ връщаше миниатюрата. — Сега ще ви отворя вратата, госпожице.

Почти веднага Мейбъл чу как резето се вдига.

— Заповядайте, госпожице, влезте. Мога да ви поканя само в кухнята. В салона има ябълки, голямата стая е пълна със слама, а останалите стаи са заключени. Сигурно търсите господаря?

Младата дама силно се изчерви — въпросът не бе зададен никак деликатно.

— Една жена в открита карета, май така им викат, попита има ли някой в къщата и доста остро настоя да узнае къде е господарят, обаче аз я срязах, че от много време го няма и надали скоро ще се появи — заради това отначало се държах така подозрително с вас.

— А той... вашият господар...? — попита госпожица Мейбъл и огледа вътрешността на къщата.

— Не, няма го, обаче остави писмо. Как се казвате? — с внезапна острога и малко подозрително попита жената.

— Госпожица Мейбъл — отговори посетителката.

— А, да, извинете ме, но ме предупредиха да си отварям очите на четири и да внимавам, нали разбирате. Ще влезете ли в кухнята?

Без да дочака отговора ѝ, възрастната жена я поведе към кухнята — мрачно помещение с два тесни прозореца, засенчени от дърветата недалеч, които бяха засенчили и цялата къща.

Малко уродливо пале с щръкнали ребра и явно недохранено се нахвърли бясно на госпожица Мейбъл, когато тя влезе, но след силен ритник от обувката на възрастната жена полетя и падна по гръб. А една котка, излегнала се пред огнището, скочи под масата, за да избегне всякаква вероятност от сражение.

В ъгъла на огнището димеше слаб огън. Дъбова маса, чамов стол и още един стол с изтърбушена кръгла облегалка, вносен и от добър производител, но ужасно занемарен и с разхлабени сглобки изглеждаше още по-мръсен и потрошен в сегашното си окаяно състояние. На полицата имаше няколко попукани съда, а във висока тенджерата, покрита със счупена чиния, вреше някаква гозба. Тъкмо към нея насочи най-напред вниманието си възрастната жена, разбърка съдържанието на тенджерата и надникна вътре. Внимателно върна капака на мястото му и едва после извади писмото от джоба си и го подаде на госпожица Мейбъл, която го прочете, застанала близо до прозореца.

Докато четеше краткото писмо, младата жена придоби ядосано изражение, очите ѝ заискриха, после помръкнаха и накрая от тях бликнаха сълзи. Тя се извърна с гръб към старата жена и все още стиснала писмото в ръка, сякаш го чете, продължи да плаче безмълвно.

Възрастната жена забеляза какво става, но без никакво състрадание продължи да се мотае из стаята, да си мърмори под носа, да размества паянтовете си мебели насам-натам, да подрежда съдовете на полицата, да се отбива до тенджерата, която кротко къкреше върху въглените, и понякога да подритва кучето с неуместна за една жена ругатня, когато то изръмжеше. Младата дама избърса очи, сбогува се и напусна потискащата къща с натежало сърце. Ала обзета от инстинкта за изкупление, толкова силен при нещастните, и от печалната надежда да си спечели поне мимолетна симпатия, тя остави няколко монети в тъмната шепка на жената, която се поклони и измънка едно лишено от признателност „Благодаря, госпожице“, застанала на стълбите, докато погледът ѝ алчно преценяваше среброто в тясната ѝ длан.

— Няма за какво.

Човекът като цяло е доста продажно същество. Когато Алис стигна до вратичката на каретата, кочияшът побърза веднага да ѝ напомни обещанието ѝ да го възнагради с две лири. След като направи и това, младата дама зае мястото си до старата Дулчибела, която бе почти заспала, и така, без повече премеждия, тръгнаха обратно, отново преминаха под сянката на мелницата на Грайс и поеха по пътя към Уайвърн.

Слънцето бе близо до западния хоризонт и хвърляше меланхоличните отблясъци на залеза над хълмистата и гориста

местност, която се ширна пред тях, когато излязоха на късата и широка алея между две редици стари и благородни дървета, водеща към сивата фасада с множество комини на Уайвърн.

ГЛАВА 4

СТАРИЯТ ГОСПОДАР И АЛИС МЕЙБЪЛ

Уайвърн беше много красива стара къща. Изградена бе от светъл сивкав камък в стила на късните Тюдори. Част от нея бе обрасла с гъст бръшлян. Намираше се недалеч от главния път, сред величествени стари дървета и бе една от най-интересните особености на гористата местност, надиплена от ниски възвишения, насечена от скалисти и затъмнени от гори долчинки, а понякога и от вълнисти падини, където добитъкът пасеше край приятни потоци — една от най-прелестните местности в Англия.

Старият господар Хенри Феърфийлд вече беше превалял лятото и есента на живота си. За него бе настъпила зимата.

Той не беше приятен представител на съсловието на английските земевладелци, но както показваха старите портрети по стените на Уайвърн, от време на време в рода Феърфийлд бе имало и приятни хора.

Не беше нито мил, нито ведър. Безрадостна, мрачна и сурова като северна зима беше възрастта на този мършав старец.

Той бе твърде горд, за да се оплаква, и никога не търсеше ничие съчувствие. Явно бе обаче, че с горчивина се разделя със силата и със свързаните с нея удоволствия. Разбира се, навестяваха го някои мисли, докато гледаше двора на старата църква в падината отляво, застанал вечер на стълбите. Не можеше да се примири със смъртта. Ненавиждаше природния порядък. Обаче не разкриваше пред никого недоволството си и отмъщаваше на околните заради дълбоката покруса, която изпитваше.

Макар косата му да бе снежнобяла и раменете му да бяха приведени, в дългите му кости и в стойката му имаше нещо, което напомняше за някогашната му сърцатост и пъргавина.

Отдавна бе вдовец — вече почти трийсет години. Имаше двама синове и нито една дъщеря. Двама синове, на които не гласуваше голямо доверие и които вече не бяха млади — Чарлс и Хенри.

Да, изобщо не бяха млади — по-големият бе вече на четирийсет и три години, а другият беше по-млад само с година-две. Чарлс бе живял като скитник и бе опитвал всякакви неща. Някога си бе паднал по комара и по други скъпи прегрешения. Ала хората смятаха, че вече е отрезвял и че вероятно въпреки прахосничеството през бурната му младост на него ще се падне да плати дълговете на имението.

По-младият син Хенри, който беше проникателен търговец на коне, обичаше да бъде душата на компанията, падаше си по силната бира, въртеше любов със съдържателката на пивница „Джордж“ в градчето Уайвърн и си служеше с езика на любителите на кучета, на жокеите на коне, на борците и на други подобни знаменитости.

Синовеите на стария господар не проявяваха към него грижовност, още по-малко пък обич. Вече съзрелите му потомци обаче се бояха от мършавия старец повече, отколкото гордостта им позволяваше да признаят. Страховеите от детството живеят по-дълго от радостите му. Част от призрачните страхеове на детската стая ни преследват през целия живот, а тиранинът от ранните ни дни притежава странна и непризната власт над въображението, много след като изчезне действителната му способност да причинява болка, или да налага лишения.

Докато този висок, мрачен и красив старец се движеше из стаята, докато стоеше изправен или сядаше, докато се обръщаше на изток по време на молитва в църквата, докато се разхождаше бавно и клатушкайки се по терасата, стиснал в ръка бастуна си със златна дръжка и разглеждайки с подути очи и унесен в самотните си мисли познатия пейзаж, който не след дълго вече нямаше да вижда как разцъфва и почернява от слънцето, докато през дългите летни вечери задрямваше в голямото си кресло до огъня, горящ в камината в дневната дори по време на горещниците, и самият той приличаше на гигантско изображение на зимата — през цялото това време две кротки и големи очи го следяха или го стрелкаха крадешком, отместваха се, когато той погледнеше към тях, но винаги отново се връщаха. Хората бяха забелязали това, обсъждаха го, смееха се, клатеха глави и градяха нелепи предположения.

Останала сираче съвсем малка, Алис Мейбъл бе отрасла под покрива на Уайвърн. В известен смисъл старият господар се държеше мило с това бездомно човешко същество, което случаят незнайно как

бе довел на прага му. Тя бе дъщеря на негов далечен братовчед свещеник, който бе починал на поста викарий на Уайвърн. Младата ѝ майка почиваше под клоните на две големи дървета в уединено кътче на двора на селската църква, а само две години след нея почина и викарият и бе погребан редом до съпругата си.

Колко скръбно, драги ми викарий! Според някои проповедите му били възхитителни. С овехтели дрехи и с благо търпение навестявал своите бедни енориаши, живеел доста оскъдно, но двамата с красивата му млада съпруга били щастливо озарени от огъня и топлината на истинската любов, която е вечна. За нея той бил неповторим — най-прекрасният, най-умният и най-добрият човек. А тя за него? Как да го кажем — все същата красива първа любов. Нито ден по-стара. Всяко лято поръсвало косите ѝ с ново злато, правело руменината на страните ѝ по-мека и по-наситена, а нея самата — неизразимо по-скъпа. Можел само да я съзерцава и да усеща как сърцето му прелива от суетно желание да изрази любовта, чиято прелест озарявала лицето му и извиквала влага в очите му.

И ето, че настъпил моментът, когато тя поискала да сподели със своя Уили една тайна. Обзети от див страх и наслада, двамата се притиснали един до друг в малката си дневна, разплаkali се от щастие заради сполетялото ги чудо, но и заради неясната и неизразима трепетна уплаха, и изпитали още по-отчаяна любов.

Сетне, докато ѝ четял на глас вечер, красивите ѝ пръсти били заети с ново занимание, пленени от прекрасен и приятен интерес. Очаквали появата на мъничък гост, на малко същество с безсмъртна душа, което щяло да бъде красиво и умно като Уили.

— О, Уили, скъпи, нали се надяваш, че и аз ще доживея да го зърна? Ах, Уили, колко тъжно би било, нали?

Тогава викарият се усмихвал през сълзи, обгръщал я с ръце и я утешавал, въодушевено започвал да строи замъци и да рисува картини на предстоящото огромно щастие.

Миниатюрните шапчици и роклички, целият мъничък гардероб бил готов навреме. Настъпил денят, когато щяло да се появи съкровището, което си представяли от толкова отдавна. Вече било там, но очите на младата майка помътнели, а красивите ръце, ушили рокличката и изпълнени с копнеж да я прегърнат, били положени от двете страни на тялото ѝ и повече не помръднали.

— Господ даде и Господ взе, да бъде благословено името Господне!

Да, благословено да бъде името Господне заради такава любов, която надживява предизвиканата от смъртта раздяла, която натъжава и украсява спомените с меланхоличното сияние, но и озарява далечното бъдеще със светлина, чийто треперлив лъч е нишката, притегляща ни към небесата. Благословено да бъде, когато дава и когато взема, благословено да бъде заради изпълнените с копнеж спомени и заради мъчителната надежда.

Малкото бебе, реликвата, съкровището било там. Горкото изоставено мъниче! С този ням другар, до когото седял с втрънен поглед, скръбта на викария се превърнала в прекрасна обич, донесла му утеха и станала жив извор на състрадание към изгубената любима.

Сполетяла го нова беда. Господарят Феърфийлд, който се нуждаел от пари, поискал наем за къщата на викария и за малката ѝ градина. Викарият не обичал да се занимава със закона и се боял от него, затова несъмнено щял да се подчини, обаче командването в това сражение поел епископът и настоявал да води битката докрай. Досадна работа.

Продължила почти две години и все още била в разгара си, когато преподобният Уилям Мейбъл пипнал настинка, която никой не сметнал за сериозна. Друг духовник от Уилоуфорд проявил добрината да поеме задълженията му една неделя, а на следващата викарият починал. Според лекаря в Уайвърн викарият нямал достатъчно *visvitaе*^[1] — той живеел твърде оскъдно, не проявил достатъчно упорство и потънал, както се дави дете.

Но имало и още нещо. Когато в неделните дни, под звъна на сладкозвучната камбана на Уайвърн, викарият се качвал сам на старата сива веранда и виждал двете дървета близо до обраслия с бръшлян зид на църковния двор, в сърцето му се надигала носталгия, затова с радост приел смъртта, щом часът му настъпил.

Старият господар Феърфийлд знаел, че епископът е човекът, който всъщност и според мен основателно му се противопоставял, защото и до ден днешен не се плаща наем за дома на викария, само че горделивият и сприхав мъж решил да стовари негодуванието си върху викария. Гледал го свъсено и буреносно, повече не разменил с него

нито дума, обърнал му гръб и му забранил да минава по пътеката през полята на Уайвърн, която била по-краткият път до църквата.

С мрачно изражение напуснал църквата, когато започвала проповедта му. Прогонил кравата на викария от общинската мера и го накарал да усети недоволството му в пълна мяра.

Е, викарият вече го нямало. Той понесъл всичко това благо и печално, но вече всичко свършило, превърнало се в страница от миналото, от която не можеш да изтриеш и към която не можеш да добавиш нито ред.

— Е, пасторът е мъртъв и погребан, и така му се пада — заявил господарят на Уайвърн. — Неблагодарен негодник. Върви и им кажи, че искам да освободят къщата до двацет и четвърти, а ако не го сторят, ги изгони, Томас Рук.

— Но там е невръстното дете на викария, господарю! Кой ще го подслони? — колебливо попитал Том Рук.

— Или ти, или епископът, мътните да го вземат!

— Аз съм беден човек, а колкото до епископа, той не е...

— Да опитат в сиропиталището, където живеят издънките на много по-достойни хора от него — отвърнал господарят и премерил Том Рук с поглед, който можел направо да го повали, сетне му обърнал гръб и си тръгнал.

След около седмица лично отишъл в дома на викария заедно с Том Рук. Старата Дулчибела Крейн слязла на долния етаж на къщата заедно с Том Рук, а господарят изкачил стълбите, навел глава и намусено влязъл в първата стая, попаднала пред погледа му.

Тропането на ботушите му попречило да чуе плача на невръстното бебе в люлката, докато не стигнал до средата на стаята. За миг застинал на мястото си. Съвсем бил забравил за това незначително същество и тъкмо се накарнал да излезе от стаята, когато размислил. Надвесил се над люлката и бебето спряло да плаче. Имало много красиво лице и големи очи, все още мокри от сълзите, които го погледнали сериозно и изучаващо от пеленките.

Старата Дулчибела Крейн била долу и самотата несъмнено плашела бебето, затова то намерило утеха дори в присъствието на свъсения господар, в чието лице големите очи се вперили с невинно доверие.

Кой би могъл да допусне? Долу лежало самото въплъщение на пълната човешка безпомощност, отгоре била надвесена неотстъпчива и властна фигура, силна фигура с начумерено присвити очи. И едно сърце, закоравяло срещу хорското недоволство, а също и един горделив нрав, който би избухнал в ярост и при най-малкия намек за укор. Долу лежало чудото и загадката на безмълвното детство. Можете ли да си представите по-безнадежден сблъсък! Но „верният Създател“, който обичал бедния викарий, накарал тези два погледа да се срещнат.

Плачът на бебето утихнал, големите му учудени очи останали плувнали в големи сълзи, а лицето му се извърнало нагоре преbledняло и самотно. Погледът се задържал върху господаря, колкото да преброите до четири или до пет, ала тайнственото дело на обичта било сторено. „Всичко чрез него стана, и без него не стана нито едно от онова, което е станало“.

Господарят Феърфийлд обиколил стаята, излязъл, огледал другите помещения и мълчаливо слязъл долу. На излизане от коридора спрял, погледнал старата Дулчибела Крейн, която му се поклонила, обзета от ужас, и казал:

— Детето ще е по-добре при мен в Уайвърн. Следобед ще изпратя да вземат него и вас, докато... не се уреди нещо.

След тази покана малката Алис Мейбъл и дойката ѝ Дулчибела Крейн се бяха преместили в имението Уайвърн. Вече двайсет години живеяха там.

[1] Жизнена сила (лат.). — Б. пр. ↑

ГЛАВА 5

ГРАДИНАТА

Алис Мейбъл отрасна много хубава, макар и да не бе сияйна красавица — липсваше ѝ цвят, бе доста бледа и малко тъжна. Още от пръв поглед човек оставаше поразен от нежната ѝ фигура и от прелестта на всяко нейно движение. Чисто овално лице с тъмносиви очи, каквито Чосър описва у своите красавици като „сиви като стъкло очи“, с много дълги мигли, яркочервени устни, ситни и равни зъби, а когато се усмихне — няколко малки и меки трапчинки.

Прелестното същество водеше самотно съществуване в Уайвърн. Между нея и младите господари Хенри и Чарлс имаше огромна разлика от двайсетина години, така че през повечето време Алис беше сама.

Понякога ходеше в селото заедно със стария господар, всяка неделя седеше на запазената за Уайвърн пейка в църквата, но освен в този случай жителите на градчето рядко я виждаха.

— Не прилича на баща си и на майка си, каквато е надута — викарият и горкичката госпожа Мейбъл изобщо не бяха високомерни. Никога няма да стане като милата си майка.

Това бяха думи на госпожа Форд от странноприемницата „Джордж“, ала онова, което тя наричаше високомерие, всъщност бе свенливост.

В градчето се носеше доста странен слух по отношение на госпожица Мейбъл. Говореше се, че красивата млада дама е влюбена в стария господар Феърфийлд или поне в неговото имение Уайвърн.

Лекарят на селото стоеше с гръб към камината в салона си, свалил до коляното си вестника, който държеше с лявата си ръка, докато ораторстваше пред своята съпруга и пред възрастната госпожа Дайпър, седнали край масичката за чай.

— Ако наистина е влюбена в онзи старец, както се говори, скоро ще полудее, помнете ми думата.

— Какво искаш да кажеш, скъпи? — попита съпругата му.

— Искам да кажа, че това изобщо не е любов, а зараждаща се мания. Самотният ѝ живот в Уайвърн може да предизвика странност у всяка девойка, а при нея предизвиква, лудост — ето това имам предвид.

— Скъпи ми господине — възрази госпожа Дайпър, която бе не само начетена, но и романтична жена, понякога любовта приема много загадъчни форми. Ванеса е била влюбена в преподобния Суифт, а много млади мъже са били страстно влюбени в Нинон дьо Ланкло.

— Какви ги говорите! — възкликна подигравателно госпожа Батъл. — Че кой изобщо говори за любов в този случай? Младата дама смята, че ще е много добре да стане господарка на Уайвърн и да си осигури удобно съществуване. А ако успее да убеди този нещастен старец, че е влюбена в него, ще постигне целта си, не се съмнявам. Винаги съм знаела, че тихите води са най-дълбоки.

Всъщност в градчето Уайвърн, откъснато в по-голямата си част заради горите и дало името си на имението със старата къща от сивкав камък, започна да се шушука, че дали от любов, дали поради по-трезв, ала не толкова възвишен мотив, красивата госпожица Алис Мейбъл е решила да се омъжи за начумерения си възрастен благодетел, който на години можеше да ѝ бъде дядо.

Странно бе това хорско хрумване, обаче защо иначе големите и благи сиви очи непрекъснато крадешком следяха стария господар?

Пък и в крайна сметка толкова ли бе невероятно за безумието на една амбиция или за женската изкусност?

В конюшната на Уайвърн господарят Чарлс бе стъпил на стремето, а възрастният мъж с лице с цвят на черница и с малки сиви очички, който държеше ремъка на стремето от другата страна, каза ухилен:

— Дано да ги получите.

— Какво да получа? — попита Чарлс Феърфийлд, отказа се да възседне коня, извърна мургавото си и все още красиво лице и вперил строг поглед в мъжа, защото в гласа и в изражението му бе доловил нещо лукаво и потайно.

— Онова, за което говорехме... старата къща и земите — отговори мъжът.

— А, това ли? — възкликна младият господар, както все още го наричаха на четирийсет и четири години, и с лекота скочи на седлото.

— Изобщо не се безпокоя по този въпрос. Защо, какво има?

— Ами ако старецът си науми да се ожени?

— Да се ожени ли? Дори да го направи, пет пари не давам, обаче защо изобщо го споменавах, по дяволите? Защо, човече? Всичко е черно на бяло, има подпечатан документ. Въпросът с къщата и със земята е уреден, Том. А и коя според теб ще се омъжи за него?

— Последен научавате. Дори децата в селото ще ви кажат — госпожица Алис Мейбъл.

— О! Така ли? Не мисля за това — отговори младият господар и се вгледа в суровите сиви очи на Том. После за миг замислено погледна ботуша си, метна се на седлото, заби шпорите си в корема на коня и потегли без нито дума повече.

— Хич не му хареса — отбеляза Том и го проследи с кос поглед, докато Чарлс препускаше по пътя. — На мен също. Тя не сваля поглед от господаря, старият Хари също ѝ мята влюбени погледи, пък и тя си е доста хубавичка. Какво че е стар — дърт плъх, дето вече не иска сирене!

Както си стоеше така, Том усети как нещо остро го смущава в рамото, обърна се и видя стария господар Хари. Изражението му беше заплашително.

— Обърни се, мътните те взели! Какво каза на сина ми?

— Не си спомням — безочливо излъга Том.

— Хайде казвай — строго нареди суровият старчески глас.

— Казах, че Блаки трябва да се вчеше, само това.

— Лъжеш. Видях те да се озърташ през рамо, преди да му го кажеш, а докато си говорехте, той забеляза, че идвам, и отмести поглед. Пипнах ви, негодници и дърдорковци такива, говорехте за мен. Хайде, какво ти каза?

— Нито дума за вас.

— Лъжеш. Изплюй камъчето, господинчо, че иначе главата ти ще задрънчи като камбана — заплаши го господарят и с добре познато на Том изражение размаха бастуна в грамадния си треперещ юмрук.

— Нито дума за вас отначало докрай — отговори Том и дори се закле в подкрепа на думите си, защото суровият господар превръща слугите си в лъжци, а порокут на сервилността избуява бързо и буйно под сянката на тиранията.

— Не ти вярвам — несигурно отвърна старият господар. — Ти си лъжец, Том, долен лъжец. Някой ден ще се задавиш в лъжите си, глупако!

Само че господарят явно се поуспокои донякъде, обърна върха на бастуна си към земята и сведе поглед към Том с донякъде мрачно и изпълнено със съмнения изражение. Помълча малко и попита:

— Къде е госпожица Алис?

— На разходка, сър.

— Попитах къде.

— Тръгна към градината.

Старият господар също се запъти към градината с величествена и леко олюляваща се походка, следван от грамадния си мастиф. Вървеше под сянката на високи дървета, чиято грапава кора от едната страна бе огряна от жълтия залез, а от другата беше меко сива, и малки птички пееха приятно високо над главата му сред полюшващите се листа.

Той влезе в градината и изкачи петте изтъркани каменни стъпала между две поизхабени от времето каменни урни. Градината бе красива, още по-красива, но и по-тъжна поради занемареното си състояние. Отвън високи дървета се извисяваха над зида на градината, а сивите стени на места бяха покрити с пищна мантия от бръшлян. Вътре растяха тисови дървета и прелестно високи стари мирти, неподрязвани от петдесетина години лаври, които от храсти се бяха превърнали в меланхолични и бухнали дървета. Широките стени на градината вече бяха обрасли с трева и от мястото лъхаше самотата на руини.

Видя я там, усамотена, както обикновено, седнала в сянката на високо старо дърво. Срещу старомодната дървена пейка, на която се бе настанила, имаше друга, а някога между тях бе имало застлана с чакъл пътека.

Той се поизпъна малко и бавно закрачи към нея. Бе облегла глава на ръката си, в скута ѝ имаше книга, и сякаш бе унесена в мечтание, докато старецът се приближаваше неусетно по дебелия килим от трева и бурени.

— Е, момиче, защо си дошла тук? Ще има да кашляш и да кихаш. Нали така — ще кашляш и ще кихаш, задето си избрала това влажно и тъмно кътче — укори я старият господар, обаче се настани на пейката срещу нея.

Тя се сепна, когато чу гласа му, а той още щом я погледна в лицето, разбра, че е плакала. Господарят не каза нищо, а известно време сковано мушкаше тревата и бурените в краката си с върха на бастуна си и тихо си подсвиркваше някаква тъжна стара мелодийка.

Най-накрая се обади изненадващо, но благо:

— Вече не си дете, порасна и стана красива и силна млада жена, малка Алис. Никоя друга не може да се мери с теб, ти си най-красивата от всички девойки, които идват в църквата на Уайвърн, да, така е, най-красивата. Знаеш го, нали? Хайде, момиче, отговори ми — нали знаеш, че никоя не може да се мери с теб?

— Благодаря ви, сър. Много се радвам, че мислите така, винаги сте толкова мил — отвърна хубавата Алис и впери в лицето му изключително сериозен поглед. Големите ѝ пълни със сълзи очи бяха по-широко отворени от друг път и вероятно се чудеха какво ще последва или пък се надяваха на нещо.

— Мога да бъда и по-мил, може би, не се тревожи. Ти обичаш Уайвърн, момиче, обичаш старата къща. Е, уютна е, нали? Хубава стара английска къща — никакви тънки тухлени стени и гръцки колони, никаква ронеща се гипсова мазилка като в грамадната къща на моя приятел Райброук, дето всички я смятат за много красива. Само дето не го мислят истински, а го казват, за да се подмазват на лорда, мътните ги взели. Ходят в Лондон и там се учат на ласкателства. Не беше така, когато бях още момче. Един почтен възрастен джентълмен, който има къща и хрътки, струваше повече, много повече, от половин дузина лондонски лордове. А освен това, Алис, ти си по-хубава и много по-изискана дама дори от най-изписаните и претенциозни госпожици, дето не вкусват телешко или овнешко, не знаят какво е зелка и биха забелили очи като патица след гръм, ако някой им каже да си турнат престилките, както правеше майка ми, и да идат да нагледат кокошките. Какво се канеше да кажеш..., забравих...

— Не, господине... аз не помня... канех ли се да кажа нещо? Не си спомням — отвърна Алис, която съзнаваше, че изобщо не участва в разговора.

— Обаче Уайвърн ти допада — продължи старецът с грубовата благост. — И имаш право, това е добър дом за теб, ще ти е мъчно, ако го напуснеш. Да, имаш право, няма друго такова място, няма такъв въздух. Ти обичаш Уайвърн, Алис, и няма да го напуснеш.

Алис Мейбъл се вгледа сериозно в него. Беше уплашена, но и развълнувана. Изведнъж пребледня, но старият господар не забеляза това и продължи:

— Освен, ако не си най-голямата глупачка по тези места. Ще ти липсва Уайвърн и старите гори, и долчинките, и хресталаците... Е, може би дори ще ти липсва и старец като мен — все пак не съм толкова стар, колкото ме мислят, а и невинаги старото куче първо сдава багажа, от мен да го знаеш, както и невинаги младото е най-доброто. Не давам и пет пари за синовете си, понеже и те не дават пет пари за мен. Не ми носят утеха, никога не са ми носили. Адски ще се радват, когато ме изнесат от Уайвърн с краката напред.

— О, сър, не мислете...

— Дръж си глупавото езиче зад зъбите, по-мъдър съм от теб. Ако не беше ти, дете, не знам какъв смисъл щеше да има животът ми. Ти не искаш да умра, както искат тези палета. Не казвай нищо, момиче. Виждам, че някой те е уплашил, обаче аз изобщо не се каня да умирам. Не мисли за това. Дай ми ръката си. — Той хвана ръката ѝ и я стисна в огромната си длан. — Плакала си, глупаче. Хората приказват, че вече сдавам багажа, ама това е проклета лъжа. Ще им дам да се разберат. Ще го направя с лекота, както мога да накарам кон да прескочи висока три фута стена. Ще живея най-малко още дванайсет години. Може дори още четиринайсет, ако издържа колкото баща си. Доста си поживя той, ама никой не ме е чувал да се оплаквам, така че и аз ще си поживея. Не ставай глупава, никой няма да умира, слушай какво ти казвам, знам го. Добро момиче си ти и аз ще се погрижа за теб — помни ми думата, ще го направя. Пак ще си поговорим.

С тези думи той разтърси ръката ѝ за сбогом, пусна я, изправи се, извърна се и сковано излезе от градината. Обикновено не беше толкова приказлив и думите му бяха истинска загадка за Алис Мейбъл. Старецът едва ли мислеше за брак, но дали не възнамеряваше да ѝ остави къщата и да ѝ осигури средства за добър живот?

ГЛАВА 6

СТАРИЯТ ГОСПОДАР НЕ Е НА СЕБЕ СИ

Тази вечер той говори съвсем малко в старомодната дневна, където Алис свиреше любимите му мелодии на пианото, което той все още наричаше „клавесин“. Понякога задрямваше, понякога наистина слушаше изпълнението ѝ, отпуснат в голямото кресло до огъня, и вероятно обмисляше онова, за което бе намекнал, макар да не отвори дума.

Малко преди десет часа той се изправи и застана с гръб към огъня.

— Има ли възраст, когато глупостта ни напуска и ние преставаме да строим въздушни кули? Съпругата ми беше дивачка — внезапно каза той — и все ми повтаряше, че ще се ожения повторно още преди тя да е изстинала в гроба, а аз ѝ отговарях: „Получих своето, благодаря. Една съпруга за един живот е достатъчно“. Само че тя не беше като теб — двете въобще не си приличате, понеже онази беше същински дявол. Извири ми още веднъж „Седмица преди Великден“, момиче.

И младата дама извири за трети път тази доста вулгарна стара песен, а когато спря да свири, старият господар смени рефрена от килимчето пред камината. Направи го някак треперливо и неблагозвучно:

— Трябваше да чуеш как Том Снедли пее тази песен след купа с пунш. Синовеите ми, песоголавци такива, тогава бяха по-свестни. Сега не ми пука, ако ще ѝ да са на дъното на лондонската река. Извири ми „Крадецът от Линкълншър“, момиче. Само ме цедят, негодниците, никога не са ме обичали. Понякога не разбирам в какво се е превърнал светът. Щях да съм много по-млад, ако съседите бяха, каквито едно време.

В този момент влезе старият Том Уорд, който подобно на господаря си, също бе преживял по-млади, макар и не по-добри години, и носеше някаква топла напитка в сребърна кана върху малък поднос. Том погледна към господаря. Той пък му посочи малката

масичка до килимчето пред камината, извади големия си златен часовник и установи, че е време за питието му преди лягане.

Том умело приготвяше напитката, която господарят му обичаше, и впери в него пронизателните си сиви очи, докато онзи изпие първата чаша, а когато господарят кимна отсечено, разбра, че всичко е наред, и изпита облекчение, защото всички се бояха от стария Феърфийлд.

Том си тръгна, господарят изпи бавно втора чаша, после трета, изправи се, отново застана с гръб към камината и сипа в чашата последните безценни капки от тонизиращата си напитка. Постави чашата върху камината и впери поглед в младата жена, която тъжно следеше нотите, докато тънките ѝ пръсти свиреха развлекателните и толкова харесвани от господаря Феърфийлд мелодии.

— Много си омърлушено, момиче, а? — обади се господарят толкова внезапно, че унесената девойка се сепна.

Когато вдигна поглед, той стоеше усмихнат на килимчето, стиснал чашата си в ръка и зачервен.

— Щом си харесате някого, вие, жените, винаги оклюмате, нали така? Все сте унили като болни птички, докато мъжът не ви разкрие чувствата си, а после всичко се оправя — поникват ви нови пера, запяват нови песни. Хайде, момиче, кажи ми какво мислиш за мен?

Тя го погледна неразбиращо, с пребледняло и уплашено изражение. Не виждаше нищо друго в стаята освен високата фигура на стария човек със зачервено от пунша и ужасяващо ухилено насреща ѝ лице, изправен точно срещу нея в тъмното като оживяла фигура от магически фенер. Той се усмихваше широко и клатеше глава с екзалтирано насърчение.

Дали господарят Феърфийлд внезапно не бе полудял, както се случваше понякога с хората? Дали тази ухилена маска, това разкривено и набръчкано лице с пламнали очи, страховито дълбаещи в мозъка ѝ, не бе преобразен от лудостта познат лик?

— Хайде, момиче, кажи, харесваш ли ме? — настоя призракът. — Е, май изгуби ума и дума, глупаче такова... Виждам, че се засрами — продължи той след кратка пауза. — Обаче ще ми отговориш, трябва да ми отговориш — ти харесваш стария Уайвърн, харесваш господаря. На друго място ще се чувстваш странно — така си е... А един по-млад господар няма да е толкова мил с теб като мен... И аз много те харесвам, пиленце... Ще бъдеш моята малка кралица, ще те облека

цялата в сатен и в панделки, в дантели и в лен... И ще ти купя всякакви скъпоценности... огърлици, обеци, брошки и каквото си поискаш, чуваш ли? Никой не е имал такава съпруга, добре да знаеш... Ти ще си най-прелестната господарка на Уайвърн от сто години насам... Нищо няма да правиш, по цял ден ще си стоиш до прозореца, ще се возиш на каретата и ще издаваш заповеди на прислужниците. А аз ще ти завещая всеки акър, всяка клонка, всеки камък и всяка сребърна лъжица в Уайвърн, защото ти си свястно момиче и аз ще те направя жена. Ще ми се да им извия вратовете на тези негодници — не заслужават да получат и един шилинг от мен. Така че, подай ми ръка, момиче, и да сключваме сделката.

Господарят се приближи една-две крачки и протегна голямата си костелива ръка, а Алис ужасена го гледаше с широко отворени очи и възкликна тихо:

— О, сър! О, господин Феърфийлд!

— О, я! О, господин Феърфийлд! — изкиска се той, имитирайки младата жена, докато се приближаваше. Не се срамувай и не се бой от мен, малка Алис. Толкова много ми харесваш, че няма да нараня дори връхчето на кутрето ти. Сега преспи с тази мисъл и ще ми отговориш утре сутринта. — И той положи върху разтрепераните ѝ рамене силната си ръка, която навремето бе вдигала яки борци от земята и ги бе запокитвала ничком. — Пожелай ми лека нощ и ме целуни. Лека нощ и на теб, момиче, ще поговорим утре сутринта. И помни, нито дума на момчетата, мътните ги взели, докато не уредим всичко. Милото ми момиче с гладки страни, с блеснали очи и с червени като черешка устни...

В този момент старият господар дръзко целуна младата жена, както бе заплашил, при това два-три пъти, докато наболата му бяла брада започна да я дращи, тя се отскубна от него с пламнали страни и още по-притеснена се спусна към вратата.

— Пожелай ми лека нощ! — провикна се господарят, все още ухилен, разбута столовете и залитайки тръгна подире ѝ.

— Лека нощ, сър — проплака Алис и хукна през вратата, под арката в коридора и нагоре по стълбите към стаята си, викайки възможно най-безгрижно, но с разтреперан и сериозен глас старата си прислужница: — Дулчибела, къде си?

Изпита огромно облекчение, когато познатият скъп глас се обади и Алис видя светлината на свещта ѝ.

— Ей..., какво те прихвана, по дяволите? — избумтя гласът на мъжа от основата на стълбите. — Все с този номер излизате, негодници такива — бягате, та да ви гоним. Ама аз няма да го направя, някой друг път. Лека нощ, диво птиче!

— Благодаря ви, сър... лека нощ, сър — повтори гласът на Алис, изкачващ се все по-нагоре по стълбите, и после той чу как вратата ѝ се затръшва.

Господарят постоя известно време с пламнало лице и с подигравателна усмивка, загледан нагоре по стълбите, поставил голямата си кокалеста ръка на перилата и чудейки се колко е млад все още. Засмя се, изсумтя доволно и заключи, че всичко помежду им ще бъде решено на следващата вечер. Отново погледна часовника си, установи, че в крайна сметка тя не се бе оттеглила по-рано от обикновено, върна се до камината, дрънна със звънчето и си поръча втора кана „приспивателно“, както наричаше каната с пунш.

Том забеляза изпъчената стойка на господаря пред огъня тази вечер, който го огледа с ъгълчето на окоето си, когато слугата влезе в стаята, усмихна се и палаво поклати глава.

— Ти си тъпак, Том. Какво си се нацупил? Я се усмихни, мътните те взели, че ще те сръгам с ръжена. Никога не клати глава, човече. Можеш да направиш и на себе си кана пунш и ще видиш как ще се подмладиш, пък може и прислужниците да започнат да те гледат влюбено, кой знае?

Том не знаеше как да тълкува този неочакван изблик на веселост и на добронамереност. Тайно погледна изпитателно господаря си и му благодари колебливо, защото бе свикнал да се бои от него, а докато вървеше по коридора, се запита дали писмото, което бе пристигнало същия следобед, не съобщава за смъртта на старата лейди Дрейтън, или пък за допълнителни средства за имението. Понякога подозренията му бяха близо до истината, защото в потънали в дрямка домове като Уайвърн, където почти нищо не се случваше, всички теми за разговор са ценни и се правят какви ли не предположения. Освен това бъдете сигурни, че каквото се говореше в градчето, не бе тайна в слугинската стая, макар че не толкова му вярваха, колкото просто клюкарстваха.

Мъжете, които са господари на толкова малки владения, често са своенравни и деспотични — ексцентричността е спътник на уединението. — а господарят проявяваше ревностна бдителност в дома си, която бе една от странностите на деспотичното му поведение. Ето в какво се изразяваше тя. Стълбището, по което Алис Мейбъл се бе завтекла тази нощ към старата Дулчибела и към стаята си, стигаше до северното крило на къщата. Една масивна врата, която водеше към стълбището от коридора, го изолираше от останалите помещения на този етаж на сградата.

Когато младата дама беше все още дете, господарят Феърфийлд лесно създаваше ориенталско убежище в дома си, като всяка вечер собственоръчно заключваше тази врата и залостваше по-здраво вратите на другите етажи, които осигуряваха достъп до това крило.

Той нямаше високо мнение за противоположния пол и бе отрицателно настроен към своя собствен, затова нямаше да допусне никакви трагедии в стил Ромео и Жулиета. Докато заключваше вратата, след като Алис Мейбъл му пожелаеше „лека нощ“, той понякога хитро поклащаше глава и си намигваше в празния облицован с дъбова ламперия коридор, пъхваше ключа в дълбокия джоб на сакото си и промърморваше: „Най-добре да си вържеш гащите“, „Като в кърпа ми е вързана“ и други поговорки, оправдаващи предпазната му мярка.

Тази вечер, както обикновено, той взе ключа, който рано сутринта, когато пиеше бира на прага на стаята си, даваше на старата госпожа Дърдин, която отключваше вратата и отваряше прохода през деня.

Традицията беше много стара, по-стара от първите спомени на госпожица Мейбъл, затова не я оскърбяваше и тя я приемаше без тревога. Никой не пипаше ключалката, никой не минаваше през вратата, макар че господарят, който познаваше старите поговорки, проявяваше глупостта да разчита на тази предпазна мярка срещу сили, които се присмиват на ключарите.

ГЛАВА 7

ГОЛЕМИЯТ СИН НА ГОСПОДАРЯ СЕ ПРИБИРА У ДОМА

Ето така най-неочаквано се преобрази старият господар Феърфийлд и до голяма степен за ужас на красивата Алис Мейбъл се прояви като влюбен — свъсен, непохватен и без никакъв шанс за по-приветливо превъплъщение, което в крайна сметка да накара „красавицата“ да се примири с брачните си отношения със „звяра“.

Това по всяко време би изглеждало нелепо и плашещо. Но в онзи момент определено бе смайващо и когато горката и притеснена Алис Мейбъл се прибра в стаята си, тя седна на леглото и за ужас и смайване на старата Дулчибела плака дълго и горчиво.

Безобидното бърборене на възрастната дейка, която се настани до нея и непрекъснато я потупваше по рамото, бе като шумоленето на гората лете или като бълбукането на поток. Макар че Алис почти не чуваше думите, те явно я поуспокоиха.

На следващия ден в Уайвърн настъпи известно оживление, защото щеше да пристигне Чарлс — или както го наричаха по-често, капитан Феърфийлд. Този „възрастен млад джентълмен“, както го описваше лейди Уиндейл, водеше апатично съществуване в имението. Не си падаше много по селските развлечения, от време на време ходеше за риба, но не обичаше да стреля, камо ли да ловува. Не умееше да оползотворява времето си и не знаеше много добре какво да прави със самия себе си. Пушеше и се разхождаше много, яздеше до Уайвърн и разговаряше с хората в градчето. Само че провинцията явно го отегчаваше, още повече, че живееше в Лондон и контрастът само влошаваше нещата. Тази сутрин Алис Мейбъл имаше главоболие и избра това извинение, за да не се среща с господаря, преди да стане неизбежно.

Капитанът, който пътуваше с пощенската карета, бе пристигнал в осем часа, зае мястото си на масата за закуска в девет и за добре дошъл

получи от господаря намусено кимване и негласното позволение да стисне кокалчетата на неохотно протегнатата за поздрав ръка.

Синът на стария господар, Чарлс, ужасно пречеше на баща си в малката драма, която той бе решил да разиграе.

— Е, какво прави в Лондон толкова време? — изръмжа господарят, след като изяде тъничкия си резен бекон, изпи кафето си и изгледа Чарлс продължително и строго, а той, изпаднал в блажено неведение, хрупаше препечената си филийка и четеше местния вестник. — Хммм... Казвах, че едва ли си отишъл чак в Лондон, за да си кажеш молитвите в „Свети Павел“, а по-скоро си пилял пари по онези противни места. Когато джобовете ти са пълни, заминаваш и ги изпразваш при градските мошеници, а после се връщаш с празни джобове като съдран чувал и живееш на гърба ми. Я кажи, колко рента вземаш годишно от онова място, което глупавата ти майка, дивачката, ти завеща, а?

— Около триста годишно, струва ми се, сър — отговори Чарлс.

— Триста и осемдесет — уточни старецът с усмивка. Не съм чак толкова стар, че да не си спомням — триста и осемдесет. И ги пилееш по оперите и кръчмите на Лондон, по танци и по зарове, а после се връщаш тук без пукната пара, за да яздиш конете ми и да се наливаш с вино. И това ми било честна игра. Хайде, ела.

Следван от своя мастиф, старият господар напусна стаята със скована походка.

Чарлс се изненада от това избухване и остана загледан след стареца, чудейки се как да тълкува поведението му, защото господарят Хари бе достатъчно добронамерен, че да не му се свиди проявата на гостоприемство, а и никога досега не се бе дразнил от присъствието на сина си у дома в Уайвърн.

„Какво ли знае! — помисли си Чарлс. — Все пак има достатъчно време. Ако съм нежелан тук, мога да си взема чадъра и куфара, да се поклоня учтиво и да си тръгна по живо, по здраво“.

Само че високият капитан не изглеждаше никак весел, а бе блед и гневен, когато се изправи и силно ритна вестника, който падна върху крака му. Погледна през прозореца, пъхнал едната си ръка в джоба и потънал в горчив размисъл. След това взе въдицата, мухите си и кутията за пури, запъти се към реката, където потъна в монотонната

наслада, възхвалявана в миналото от Венабълс и Уолтън, и прекара в унес скучните часове.

Блажено бягство за онези загадъчни смъртни, които живеят в хармония с природата — докато се скитат самотно по криволичещия речен бряг, те се освобождават от спомените, от угризенията и от житейските несгоди, все едно слушат мелодичния роман на сумрачната Лета.

Капитанът не приличаше на такъв човек, какъвто го описа баща му — беше по-скоро неспокоен мъж, отколкото отдаден на развлеченията, човек, който веднага щом останеше сам, започваше да размишлява над някаква непосилна тревога и освен докато упражняваше „благородното си призвание“, рядко изглеждаше щастлив или спокоен.

Доиде време за вечеря. Трима души, несъмнено странна сбирка. Старият господар в лошо настроение и ужасно мълчалив. Чарлс — също мълчалив и разсеян, тялото му седеше и ядеше вечерята си, а душата му се скиташе с черната грижа и с други привидения по далечната Стикс. Младата дама, погълната от мислите си, от неприятните си мисли.

Най-сетне старият господар се обърна към натрапника с поглед, който можеше да го удави чак в Червено море:

— По мое време младите хора бяха по-жизнени и все имаха какво да разкажат за себе си. Не настоявам да разговаряш с мен, докато се храним, но си длъжен да разговаряш с нея. Това не е възпитано, навремето беше така. Май изобщо не си я питал как е, откакто си пристигнал. Сигурно такива са лондонските обноски.

— О, попитах я, уверявам ви. Не бих допуснал подобен пропуск. Алис ще ви каже, че не съм такъв глупак — отговори Чарлс и вдигна поглед към нея.

— Не че изобщо има някакво значение дали си я питал — продължи господарят, — но не е зле да не забравяш, че не сте точно брат и сестра, така че ще я наричаш госпожица Мейбъл, а не Алис.

Капитанът се опули. Старият господар решително бе вперил поглед в шишето с бренди, от което наливаше в чашата си. Алис Мейбъл бе свела очи към чинията си и с връхчето на пръста си си играеше с трохите върху покривката. Не знаеше какво да каже, нито какво да очаква.

Веднага щом господарят приготви своето бренди с вода, той насочи свъсения си поглед към сина си с поруменели старчески страни, поклати глава мрачно като оракул и за известно време тишината отново обгърна тримата на масата.

Допускам, че и тримата участници в тази потискаща вечеря отново потънаха всеки в своите мисли за известно време. Но никой не обели и дума.

— Между другото, Алис... искам да кажа, госпожице Мейбъл... в Лондон видях една малка картина, която сигурно би ви заинтригувала — каза капитанът. — Емайлирана миниатюра на Мария Антоанета — красив малък предмет с размерите на часовника ви. Не можете да си представите колко красив и одухотворен портрет.

— Тогава защо не ѝ го купи като подарък, по дяволите? Каква полза да ѝ разказваш колко е бил красив! — начумерено го скастри старият господар. — Не че не си имал пари. Мътните да го вземат, навремето един млад мъж щеше да се срамува да говори за такъв предмет, ако не е в джоба му, за да го поднесе като подарък.

Старият господар замърмори презрително в чашата си с бренди, а нито госпожица Алис, нито капитан Феърфийлд знаеха какво да кажат. Старецът явно бе решил да стъпка всеки опит за разведряване на потиснатата обстановка, предизвиквана от присъствието му.

Най-сетне се преместиха в салона. Старият господар зае обичайното си място до огъня. Не след дълго поднесоха и вечерното му питие. Госпожица Алис свири любимите му мелодии отново и отново. Капитанът скришом се прозя в шепата си няколко пъти и най-сетне се измъкна.

— Е, Алис, най-сетне сме сами, момичето ми. Този начумерен негодник си легна — струваше ми се никога няма да се махне. А сега ела тук, глупаче, искам да поговорим. Ела, казвам ти, от какво се боиш, по дяволите? Ще го видя как ще се държи неучтиво с теб този приятел! Ще станеш моя съпруга веднага щом адвокатите приготвят документите, ще бъдеш най-добре обезпечената съпруга в Уайвърн още от времето на чичо ми. Защо изглеждаш уплашена, малкото ми глупаче, все едно се каня да те ограбя, а не да те направя господарка на Уайвърн и да ти дам всички земни богатства? Точно така.

— Той взе покорната ѝ малка длан в костеливата и трепереща ръка. — Ще те направя по-достолепна от всяка друга — вгледа се той

въодушевено и възхитено в лицето ѝ, — ще ти подаря диаманти и ще поръчам на художник да ти нарисува портрет. Нито една от господарките на Уайвърн не е достойна да се мери с теб, а пък аз съм повече мъж от половината младоци. Ще правиш каквото си поискаш — със слугите, с къщата, с конете, с всичко, нищо няма да ти отказвам. Защо не слезе сутринта, миличка? Болеше ли те нещо, сериозно ли бе болна красивата ми Али?

— Имах главоболие, сър... и все още имам... така че, ако не възразявате, по-добре да се оттегля в стаята си. Ужасно ме боли главата. Надявам се да се оправя до утре. Много сте мил господине, винаги сте били много мил. Никога няма да успея да ви се отблагодаря, никога, никога.

— Пълни глупости, дете. Чакай да уредя всичко и тогава ми благодари, ако искаш. Ще те направя изискана като кралица и повече. — От време на време старецът подчертаваше излиянията си, като я целуваше по бузите и по устните, което още повече засилваше ужаса и объркването ѝ, а кожата ѝ гореше от силното търкане на покаралата му брада. — Ти ще бъдеш малката ми херцогиня, красавице, моята диамантена кралица, ти, малка палавнице, немирнице, хитрушо...

Насред тези буйни ласки тя успя да се откъсне от влюбеното плашило, изхвъркна от стаята и хукна нагоре по стълбите към стаята си, при старата Дулчибела, преди тромавият ѝ преследвач да успее да се добере до вратата.

Мина цял час, преди младата дама да се изправи, да обгърне с ръце шията на старата Дулчибела и да я целуне.

— Скъпа моя, моля те, вземи една свещ, слез долу и провери дали вратата е залостена.

Дулчибела слезе долу по скърцащите под тежестта ѝ стълби, а младата жена избърса очите си, погледна часовника си, дръпна пердетата, постави свещ на масата близо до прозореца и неспокойно се втренчи навън, заслонила очите си с ръка.

Прозорецът не гледаше към пътя, намираще се на страничната фасада на къщата. Пред погледа ѝ се ширна обляна от лунната светлина гледка — полегат скат, по чийто тревист склон растяха величествени стари дървета, някои отделно, други — на групи от по две-три, до едно задрямали на мътната светлина и в спокойния въздух,

а отвъд тях, замъглени в далечината, се издигаха осеяни с дървета леки възвишения с обрасли с гъсти гори върхове.

Тихо отвори прозореца и надникна навън, пое свежия нощен въздух и чу откъм долчинката далечния ромон и плисък на потока, а погледът ѝ обходи предната част на гледката. Стволът на едно от дърветата близо до къщата сякаш оживя и от него се показва човешка фигура, ала не ужасяваща или призрачна — мъж с къса наметка и с широкопола шапка. Когато видя фигурата на прозореца, той вдигна ръка, вперил поглед в нея, и се приближи предпазливо до страничната част на къщата, като непрекъснато се озърташе.

В същото време се върна старата прислужница, която ѝ съобщи, че вратата е заключена както обикновено.

— Ти остани тук, Дулчибела... Не, няма да взема свещ.

С тежка въздишка тя излезе от стаята и леко се спусна по стълбите, влезе в облицованата с дървена ламперия стая на приземния етаж с двата прозореца, през които се промъкваше бледа отразена светлина. Близо до единия прозорец бе застанал мъжът, с когото от горната стая Алис си бе разменила описаните от мен сигнали.

ГЛАВА 8

НИЩО НЕ ПРЕМИНАВА ГЛАДКО

Тя бързо се приближи до прозореца и го вдигна безшумно. След миг двамата се притиснаха в обятията си. Чу се само:

— Скъпа, скъпа...

— О, Рай, все още ли ме обичаш?

— Обожавам те, скъпа! Обожавам те, малката ми теменужка, раснала на сянка... единствената ми любима...

— Толкова съм нещастна. О, Рай... това съкрушително разочарование... този ужасен момент... не можеш да си представиш как се почувствах: почуках на онази врата с очакването да видя лицето на любимия си... и тогава... идеше ми да се хвърля от скалите в онази долина. Но ето те тук, най-сетне си с мен. Повече никога не бива да те губя, никога, никога.

— Никога няма да ме изгубиш, скъпа. Но не можех да отида, не смеех. Знаеш, че всеки човек дължи пари и аз съм в същото затруднение като останалите. Щеше да се случи точно каквото ти обясних, а то щеше да е още по-зле. Но сега всичко е уредено. Да ме загубиш!? Нито за мг няма да ме изгубиш, красив мой идол!

— О, да, толкова се радвам! Рай и малката му теменуга ще бъдат много щастливи и той няма да обича друга освен нея.

— Никога, скъпа, никога. И наистина бе така.

— Никога, разбира се, никога.

— Сигурна съм, че не е имало друг начин, освен да отсъстваш от Каруел.

— Разбира се, как иначе! Нали знаеш всичко? Ти си моето разумно малко момиченце и не би искала да отегчаваш и да притесняваш своя горкичък Рай. Ще ми се сам да си бях господар и скоро щеше да видиш кой те обича най-много на този свят.

— О, да, сигурна съм.

— Да, скъпа, така е. Ако искаш да бъдем щастливи, трябва да си сигурна в това. Ако думите имат някаква сила, ако действието е

доказателство, не би могла да се съмняваш в мен — знаеш, че те обожавам, — понеже какъв друг мотив бих имал да ти кажа това?

— Никакъв, никакъв, скъпи, скъпи Рай. Аз съм такава глупачка, моля те да простиш на глупавото си птиченце. О, Рай, не е ли ужасно... Но е по-добре струва ми се, когато няколкото мъчителни часове отминат и ние бъдем щастливи... горката малка теменужка и Рай щастливи заедно до край на живота си.

— И аз за това си мисля през цялото време. Нали разбра всичко, което ти казах?

— Да, всичко... за утре сутринта... всичко...

— Нали пътят не е прекалено дълъг за теб?

— О, не.

— А старата Дулчибела ще те последва рано през деня до Дронтън. Нали помниш името на къщата?

— Да, Танзи Уел.

— Точно така, умницата ми. И помни, скъпа, не трябва да се вълнуваш, бъди тиха и кротка. Още само няколко часа предпазливост, а после няма да имаме тревоги. Не искам обаче да ни преследват, не искам сцени, не искам да тревожа малкото си птиче повече, отколкото е нужно. Дръж воала си спуснат дори когато поглеждаш през прозореца. Просто стигни до Танзи Уел и прави, каквото ти казвам. Другото остави на мен. Чакай малко, кой е там? Не, няма нищо. Най-добре вече да тръгвам, мила моя... да, така е по-разумно... може някой да наднича, така че тръгвам.

След бурно сбогуване, проливане на сълзи, сред надежди, паника и благословии кратката среща приключи.

Прозорецът беше затворен и Алис Мейбъл се върна в стаята си — влюбените щяха да се срещнат отново на четирийсет мили от това място. С разтуптяно сърце тя лежеше, размишляваше, плачеше и копнееше за утрото, от което се страхуваше.

Утрото настъпи, дойде време за закуска заедно със стария господар, който, наведен над чашата с кафето си, нетърпеливо повика икономката госпожа Дърдин и ѝ каза:

— Научих, че госпожица Алис не се чувства добре тази сутрин. Върви и питай старата Дулчибела дали иска да повикаме лекар и дали желае нещо за закуска — парче пай с гъше месо или нещо друго. Изпрати някого в града да повика лекаря, ако тя или старата Дулчибела

наредят, а ако стане време за църква, да го извикат дори по време на службата. И разбери дали Али иска да хапне нещо. Сетне освободи икономката с обичайното отсечено кимване.

— С радост ще отида до града, ако наредите, сър — каза Чарлс Феърфийлд, който явно се опитваше да възвърне учтивото си поведение. — Много съжалявам, че горката Али... искам да кажа госпожица Мейбъл... е толкова зле.

— Сигурен съм обаче, че няма да се разреवेश. Освен това в Уайвърн има достатъчно хора, които могат да изпълнят поръчките ѝ, без да се налага да те притесняваме.

Капитанът здраво стисна зъби и остави тази неприятна реч да мине покрай ушите му.

Преди да стане време за църква, старият господар два-три пъти заставаше в основата на стълбите, интересуваеше се как е госпожица Алис и изпращаше съобщения на приближената ѝ Дулчибела.

Старият господар никога не пропускаше службата в църквата. Беше точен като предшественика си, стария сър Томас Феърфийлд, който ходеше на църква всяка неделя и по празниците, лежеше по гръб и се молеше, облечен в осеяните с петна одеяния в червено, синьо и златно от времето на Джеймс, с които бе умрял, а сетне завинаги се бе превърнал в боядисан камък, вдигнал поглед право нагоре, опрян до стената и молитвено сключил ръце оттогава насетне. Макар старият господар да не си правеше труда да чете, още по-малко пък да се моли, и мислеше за свои си работи по време на службата, поне благопристойно прелистваше молитвеника, изправяше се, сядаше или коленичеше, сякаш бе назначен за водач на своите арендатори, събрани в старата църква.

Капитан Феърфийлд, красив мъж независимо от годините си, с пронизателните сини очи на рода си, ленив и сдържан човек, в чиито вени обаче течеше горещата кръв на семейство Феърфийлд, опасно проявяваща се при повод, седеше в ъгъла на голямото дъбово заграждение, в най-отдалечения от баща си ъгъл. И той като него бе потънал в личните си размисли, несмуцавани от литургията, в която привидно участваше. Съдейки по вида му, тези размисли бяха от свъсено и мрачно естество. Мислеше за негостоприемния език на баща си и обмисляше, защото макар и мързелив, той имаше горд и пламенен

нрав — да предприеме мерки в това отношение и да обърне гръб на Уайвърн, вероятно за дълго време.

Зазвуча сладкогласният стар орган на Уайвърн и младите гласове се надигнаха в любов и възхвала, но бащата и синът останаха в хватката на мрачна враждебност. Викарият прочете откъс от Светото писание и изнесе проповед по някаква ужасна тема — за преходността на дните ни, за любовта, истината, чистотата, вечния живот, вечната смърт, — ала между двамата продължаваше да се усеща неестествена студенина и мрак. Молох седеше невидим до стария мъж и в регистрите на органа изплакваше хищното си желание за принасянето на сина в жертва. Злите духове забавляваха съзнанието на младия мъж с картини на понесените обиди и унижения и отмъстителното му сърце туптеше в ритъм с тяхното дишане. Унесът и на двамата бе прекъснат от носовата благословия на викария, те разтърсиха глава, коленичиха и отново потънаха в мечтанията си.

Беше неделя — „по-славен ден с деяние по-славно“, когато разпалена кавга се разгоря с гръм и трясък в къщата в имението Уайвърн.

Както знаем, край старата къща имаше отделено с ограда имение, което носеше 6000 лири годишно. Донякъде бе тревожно, обаче енорията, селото и къщата на имението Уайвърн от незапомнени времена са били собственост на рода Феърфийлд.

Предвещаващ буря ален залез обля западния хоризонт с дивашката си и зловеща прелест. Листата на дърветата, измежду клоните, на които малките птички изпълняваха веселата си серенада, искряха и блестяха на залеза, сякаш поръсени с огнена роса, а кървавочервената заря озаряваше кафявите пера на птичките.

Феърфийлд са красив род — имат красиви и горди английски лица, кестенява коса, мургава или светла кожа, по правило сини очи, не благи, а огнени и пронизателни.

Те са род на атлети — високи мъже, известни в цялата околност и поколение след поколение със смелостта си на ринга за борба, в боя с тояги и в други силови спортове. Известни са и с по-лоши неща. Имат силна воля, себични са и понякога са жестоки, но притежават щедростта и смелостта, които ги правят в известен смисъл популярни. Нравът на Феърфийлд се отличава с пороците и с някои от хубавите особености на феодализма.

Чарлс Феърфийлд бе решил да говори с баща си. Беше си наумил да го направи на път за дома. Само че чистият въздух и ялната светлина навън го поуспокоиха, той закима тук-там на приятели и на познати, крачейки в двора на църквата, и пое сам към дома, вместо да разкрие пред баща си раните и намеренията си.

— По-добре у дома, по-добре в Уайвърн. След около час ще подготвя всичко и ще се срещна с него.

И така Чарлс Феърфийлд закрачи към дома си, ако това изобщо бе домът му, по една самотна пътека, печално забол поглед в маргаритките.

ГЛАВА 9

В КОЯТО СТАРИЯТ ГОСПОДАР ИЗГУБВА БАСТУНА СИ СЪС ЗЛАТНАТА ДРЪЖКА

Както казах, слънцето потъваше сред облаците на запад с меланхолично сияние. Капитан Феърфийлд крачеше бавно напред-назад по широката тераса с гравирана балюстрада и с множество каменни саксии за цветя, която се простираше по протежение на задната част на старата къща. Кравите се прибираха у дома и слабото им мучене отекваше високо във въздуха над сивия покрив и над върховете на могъщите дървета, които сега горяха в преходната светлина. Конят бе оседлан и готов, а куфарът му и другите му принадлежности бяха изпратени преди часове.

— Има ли смисъл изобщо да се сбогувам с него? — поколеба се капитанът.

Смяташе да слезе по стълбите в далечния край на терасата и докато възсяда коня си, да предаде прощалното си послание на човека, който държи поводите му. Само че не е толкова лесно да развалиш магията на детството, след като си проявявал уважение към нея толкова много години след това. Капитанът обаче така и не бе успял да се освободи от детския си страх, зародил се у него и той не помнеше кога. Добродетелите заслужават уважение, но пороци като гордостта, насилието и коравосърдечността на един баща предизвикват още по-силен респект.

Чарлс можеше да посрещне кавгата със стария деспот, можеше да издържи на самия ръб на пропастта и презрително и предизвикателно да огледа бездната, но не можеше да вземе решение да скочи. Стариият звяр бе толкова яростен и непредсказуем в гнева си, че никой не можеше да предвиди какви оръжия и крайности ще се наложи да използва при сблъсъка с него, а и каква полза от открита враждебност? Нали след броени години унижението и потисничеството щяха да секнат?

Обаче така и не се наложи Чарлс Феърфийлд сам да взема решение, защото се появи старият господар Хари, който през красивата врата с каменна рамка излезе на терасата, където стоеше синът му, готов да отпътува.

Старецът се движеше с премерена крачка, вирнал високо глава, с необичайно зачервено лице и с презрителна усмивка, сякаш безмълвно разговаряше сам със себе си. Във всичко това Чарлс съзря предвестници за буря. Ръката на стареца здраво стискаше някакво писмо. Дори да бе видял сина си, който очакваше да бъде нападнат, той не му обърна никакво внимание, както не удостои с внимание и високия розов храст, който растеше в една от каменните саксии отстрани.

Господарят прекоси терасата на юг и тръгна към стълбите, като неистовият залез остана от дясната му страна, а пламналите прозорци на къщата — от лявата. След като той направи няколко крачки, високият му син го последва. Вероятно бе преценил, че е по-добре господарят Хари да научи за предстоящото му заминаване лично от него, отколкото от коняря, хванал поводите на коня му.

Господарят обаче не слезе по стълбите, а спря малко пред тях и седна на една от пейките, поставени на разстояние една от друга под прозорците. Облегна се с две ръце на бастуна си, чийто връх гневно забодеше в чакъла, а пръстите му продължаваха да стискат писмото. Гледаше надолу с гневно изражение, озарено от неистовото западно небе, клатеше глава и си мърмореше.

Високият мургав капитан закрачи към него и докосна шапката си съгласно наложените от баща му правила за благоприличие.

— Може ли да ви кажа нещо, сър? — попита той.

Старецът го погледна в лицето и ядосано кимна, като се задоволи с тази заплашителна покана.

— Вчера вие изразихте становище, сър, че би трябвало да се издържам с доходите, с които разполагам, и повече да не притеснявам Уайвърн. Глупаво бе от моя страна, че не се бях сетил за това, много глупаво, затова не искам да губя повече време. Вече изпратих багажа си и се каня да го последвам, но не исках да тръгвам, без да се сбогувам с вас, сър... — Канеше се да добави „и да ви благодаря за добрината“, но се овладя. Да му благодари, как пък не! Не можеше да се накара да го направи. — Така че, сега заминавам, сър. Сбогом.

— Значи обръщаш гръб на Уайвърн като всички останали! Е, господине, светът е широк, можеш да избереш пътя си. Няма да те моля да останеш и да ме изпратиш от този свят — не и аз. В смъртния си час няма да имам никого, който да ми затвори очите. Така ще бъде. Хайде, върви.

— Сър, смятах, всъщност бях почти сигурен... — поде Чарлс Феърфийлд малко объркан, — че сте взели решението си, както аз взех своето.

— Така беше, така беше. Не си мисли, господинчо, че давам и пет пари кой си тръгва, мътните го взели. По-добре празна къща, отколкото лош наемател. — Старецът се изправи, докато говореше: — Върви като останалите, изчезвай при тях заедно с партакешите си. Има и други като теб, така да знаеш. — Той рязко протегна писмото към него като пистолет, остави го в ръката му и бавно закрачи по терасата, докато капитанът прочете следното:

„Сър, дори не се надявам, че някога ще мислите за мен със същата доброта, от която обстоятелствата ме принуждават така неблагоприятно да се откажа. Дълга ви повече, отколкото мога да изразя с думи. Дарихте ме с добротата си още в детството ми и оттогава не сте ме изоставяли. О, сър, умолявам ви, не ме лишавайте от последното доказателство за щедростта си — вашата прошка. Напускам Уайвърн и още преди тези редове да се окажат в ръката ви, ще имам нов дом. Вярвам, че скоро ще мога да кажа на своя благодетел къде. А междуременно дано Бог ви възнагради за добрината ви към мен, както аз никога няма да успея. Напускам мястото, където животът ми премина сред непрестанна и незаслужена от мен добрина, с остра болка, още по-силна поради невъзможността ми в момента да ви се отблагодаря и поради неоправданото доверие в мен. Моля ви, сър, простете ми, моля ви да възстановите доброто си мнение за мен или ако не можете да ми простите и отново да ми дарите благоразположението си, поне ми спестете ужаса на

ненавистта си и милостиво се опитайте да забравите своята
нещастна, но завинаги признателна

Алис Мейбъл.“

Когато Чарлс Феърфийлд вдигна поглед, след като прочете тези редове, съзря стареца, застанал на няколко стъпки от него.

— Какво момиче! Отгледах я като собствена дъщеря, даже с повече обич, отколкото човек отглежда родното си дете, а тя постъпва така с мен, още недостигнала пълнолетие. Мътните да те вземат, да не си глътна езика? Какво мислиш за нея?

— Не е лесно да се каже след това писмо, сър — отговори притеснено Чарлс Феърфийлд. — От тук изобщо не става ясно какви причини е имала.

— Ти не си Феърфийлд — не си, ти си никаквец. Ако беше, щеше да съзнаваш кога на дома ти е нанесено оскърбление. Обаче ти не си, ти си студенокръвна змия, а не Феърфийлд.

— Не виждам какво мога да кажа, за да оправя нещата, сър — отговори капитанът.

— Каза достатъчно. Чуй какво аз мисля за нея — изрева старецът, почти извън себе си от ярост. А езикът му бе станал толкова срамен и гневен, че синът му отбеляза с горд поглед и с поруменели мургави страни:

— Ще се оттегля, сър, защото няма да стоя и да слушам такъв език.

— Няма да се оттеглиш, докато аз не ти позволя, господинчо, ами ще стоиш тук — кресна старият господар и застана между капитана и стълбите. — Освен това искам да знам защо не ти харесва да я наричам точно такава, каквата е... к... и к...

— Защото тя е моя съпруга, сър — отговори Чарлс Феърфийлд, побелял от ярост.

— Моля? — попита старецът след продължителна смаяна пауза. — В такъв случай ти си по-вероломен негодник, по-голям подлец, отколкото мислех. На ти...

Разтреперан от гняв, той замахна във въздуха с тежкия си бастун. Само че преди бастунът да полети, Чарлс Феърфийлд хвана ръката, която го стискаше.

— Не така, не така, сър — предупреди той сериозно и заплашително, докато старецът с две ръце и с бясна решителност се опитваше да освободи бастуна.

— Искаш ли да го направя?

Хватката на стария господар Хари бе все още крепка и се наложи по-младият мъж да приложи цялата си сила, за да изтръгне бастуна от ръцете му.

Бастунът полетя над балюстрадата на терасата, а по време на борбата старият Хари изгуби равновесие и се стовари тежко на плочника.

На слепоочието му вече имаше кръв, сбръчканите му бузи побеляха и той се слиса. Кръвта на младия мъж кипеше, буйната кръв на рода Феърфийлд, но той се поколеба, възпря се и се извърна.

Старият господар отново се изправи на крака и замаяно се хвана за балюстрадата. Шапката му все още бе на земята, бастуна го нямаше. Гордият стар господар приличаше на съборена кула. Толкова лесно да получи отпор във физическа схватка, да бъде повален едва при първия сблъсък с „младока“, когото презрително наричаше „мекушавец“ и „мамино синче“ — това за стария Херкулес, който все още се перчеше с някогашната си храброст и в миналото бе ненадминат на арената на борците на двацет и пет мили околоръст, вероятно бе най-безумната капка в чашата на унижението му.

С трепереца ръка старият господар Хари стискаше каменната балюстрада, високата му фигура леко се олюляваше, докато той се изправяше с предизвикателно вирната глава. Чертите на белобрадото му и старческо лице леко трепереха, в очите и по тънките му устни играеше дивашка усмивка, разкриваща зъбите, които времето бе благоволило да му остави. А кръвта, която бе изцапала бялата му коса, се стичаше по слепоочието му. Чарлс Феърфийлд бе развълнуван и усещаше, че всеки момент може да избухне в сълзи, че за него ще е облекчение да падне на колене пред баща си и да му поиска прошка. Само че желязната гордост на рода Феърфийлд отблъсна този благороден порив. Той обаче се приближи забързано и с възбудено и притеснено изражение каза:

— Ужасно съжалявам, но вината не беше моя, знаете, че не беше. Никой Феърфийлд не е посрещал безучастно удар. Само ви взех бастуна, сър. Мътните да го вземат, дори с майка си не бих могъл да

постъпя толкова меко. Не съм виновен, че се спънахте. Не можех... Ужасно съжалявам... нали няма да ме обвинявате за това. Обещайте ми. Това е последната ни среща, така че няма нужда да се разделяме с повече горчивина, отколкото е необходимо. Подайте ми ръка, сър.

— Чарли, сине, ти проля кръвта ми — каза старецът. Проклет да си за това! А ако отново някога се върнеш в Уайвърн, докато в тялото ми все още има живот, ще те застрелям като браконьер.

След тази бащинска реч господарят Хари му обърна гръб и величествено и мрачно се затътри към къщата.

ГЛАВА 10

ПЪТУВАНЕТО НА ЛУННА СВЕТЛИНА ПРЕЗ КРЕСЛИ КОМЪН

Старият господар на Уайвърн обикаляше стаите и току поспираше пред някой прозорец. Един час след разигралата се на терасата сцена той все още бе почервенял и трепереше, здраво стиснал зъби, запъхтян и с огромна тежест на сърцето.

Спусна се нощта, салонът бе осветен и старият господар дрънна със звънеца, за да извика госпожа Дърдин.

Спретнатата възрастна жена с чисто малко боне застана прилежно на прага и се поклони. Разбира се, много добре знаеше какво ще ѝ съобщат господарят и с известна тревога чакаше да чуе с какъв тон ще го направи.

— Е, госпожица Алис си замина — оповести господарят сурово, вдигнал високо глава. — Повиках ви за да ви го съобщя в качеството ви на икономка. Тя си замина, напусна Уайвърн.

— Скоро ли ще се върне, сър? — попита възрастната жена след кратка пауза.

— Не, няма... — отвърна господарят.

— Няма ли да се върне в Уайвърн, сър?

— Докато съм жив, няма да допусна дори сянката ѝ да падне на прага.

— Съжалявам, задето ви е ядосала, сър — каза добродушната ниска жена и се поклони.

— Да ме е ядосала! Кой казва, че ме е ядосала? Пет пари не давам, мътните я взели. Ха, ха. Смешна работа.

— А какво ще наредите да направя с леглото и с мебелите, сър? Да ги оставя ли в стаята?

— Хвърли ги през прозореца, мен ако питаш. Прати работниците да ги натоварят на каруцата и да ги откарат в приюта за бедни, където щеше да бъде и тя, ако не бях най-големият глупак в енорията.

— Ще наредя да ги свалят и да ги пренесат, сър — повтори нареждането му по-меко възрастната жена. — Същото да направя и със стаята на Дулчибела, нали? Тя също ли е заминала?

— Ха, ха! Браво на нея, старата вероломна вещица! Щях да я удавя в езерото, ако я бях спипал тук. И повече не споменавай имената им пред мен, освен, ако не искаш и ти да ги последваш. Така ми е много по-добре. Главата ми не го побираше как да се оправям с нея — те всички са един дол дренки. Ако искам, мога да наредя да я арестуват заради дрехите, които носи на гърба си, ама от мен да мине. Да се маха, така е по-добре. С радост я отстъпвам на онзи, който я иска.

Тази вечер господарят доволно посрещна идването на Том Уорд и си поръча и втора кана пунш.

— Старият ми слуга Том. Струва ми се, че в крайна сметка старците са най-свестни — отбеляза той. — Светът адски се е променил, Том. По наше време нещата стояха различно. Както и да е, ще им дам да се разберат.

Старият Хари Феърфийлд заспа на стола си и се събуди след час, а в ушите му още отекваше музиката на малката Али от съня му.

— Изsvири го пак, дете, изsvири го пак — каза той и се заслуша... в тишината, огледа празната стая и внезапната болка отново се върна заедно с мъчителен копнеж, примесен с гняв.

Господарят прокле тази дяволица, тази дива котка, тази пепелянка, обикаляйки из стаята със стиснати юмруци в джобовете на сакото си. Гордият старец плачеше. Сълзите измъчено се процеждаха, капеха изпод набръчканите му клепачи и се търкулваха по хлътналите му бузи.

— Пет пари не давам, мътните я взели, мразя я. Не знам как може да съм такъв глупак. Радвам се, че си тръгна, моля се на Бога негодникът, с когото избяга, да разбие сърцето ѝ и после да си счупи врата, мътните го взели, там, от скалите на Каруел. — Старецът взе свещта и по навик в коридора понечи да заключи вратата на стълбището към нейната стая. — Ох, ох! — горчиво възкликна той, когато се опомни. — Заключвам обора, пък кончето е откраднато. Не ме интересува, ако ще нощес старата къща да пламне, дори ми се иска да стане така. Тя беше мило момиче, преди този проклетник... какво е видяла в него... за нищо не става... стар е като мен, ама аз мога да го праметна през главата си като бала ечемик. Това е заговор, тя беше

своято момиче, обаче онзи я е прилъгал, мътните я взели, всички са такива неверници. Ще разбере кой е замесен, ще разбере. Със сигурност Том Шъруд, той на първо място. Ще ги изритам всички, до един ще ги изхвърля с парцалите им от Уайвърн. По-скоро ще напълня къщата с плъхове, отколкото с двукраки паразити. Да вървят в Каруел и да гладуват с оня глупав готованец. Моля се на Бога да не доживее отново да стъпи в Уайвърн. Собственоръчно бих го застрелял. Тя можеше поне да почака старецът да умре, бях толкова добър с нея... глупачка... глупачка...

Високата фигура на стареца със свещ в ръка крачеше бавно по притъмнелия коридор и изчезна нагоре по стълбите.

Докато това се случваше в Уайвърн, на около четирийсет мили от там, на ярката лунна светлина в един фйтон седеше младата жена, чието заминаване бе предизвикало толкова странни чувства тук, и заедно със своята вярна стара прислужница Дулчибела се носеше бързо през печалната, но не неприятна провинция.

Край тях се стелеше широка хълмиста равнина, осеяна тук-там с живописни естествени горички, дъбове и глог, и групи брези със сребристи стебла. Това бяха пасищата на овцете от Кресли Комън. Почвата бе малко по-добра от торф и бе покрита с кадифена ниска трева, харесвана повече от любителите на живописните гледки, отколкото от фермерите животновъди. Възможно ли бе подобна гледка да изглежда по-красива, отколкото бе на лунна светлина? Уединените кътчета, толкова печални и тържествени, самотните групи пръснати дървета, меките падини и възвишения и мъгливата далнина на тази студена и измамлива светлина придобиваха меланхоличната и загадъчна природа на мистерия.

Младата дама непрестанно подаваше глава през прозореца, гледаше ту напред, ту назад по пътя, който бяха изменили. С разтревожено изражение и с тежка въздишка тежко се облегна на седалката.

— Нали не спиш, Дулчибела? — попита тя с леко раздражение.

— Не, госпожице, не, скъпа.

— Май не си особено притеснена — продължи младата дама.

— Аз ли? Бог да ви поживи, скъпа, не, никак не съм притеснена.

— Явно нямаш проблеми, а и моите не те тревожат — укорително каза младата й господарка.

— Миличка, струва ми се, че и вие не бяхте притеснена от нищо. Надявам се, че нищо не се е объркало, скъпа — заяви възрастната жена по-оживено и вперила искрен поглед в лицето на господарката си.

— Той каза, че ще се присъедини към нас, когато прекосяваме Кресли Комън, обаче вече сме тук, а него го няма, няма и следа от него.

Младата дама отново подаде глава през прозореца и след като приключи с огледа, отново се отпусна с поредната печална въздишка.

— Защо се безпокоите, госпожице Алис? — попита Дулчибела. — Нали знаете, скъпа, че щом не е тук, значи е някъде другаде? Не бива да се притесняваме от всяка дреболия — кой знае какво се е случило, та да забави горкия господин.

— Точно това казвам и аз, Дулчибела. Направо ще ме подлудиш! Със сигурност се е случило нещо. Знаеш, че той дължи пари. Дали не са го арестували? Ако е така, какво ще стане с нас? О, Дулчибела, кажи ми какво мислиш наистина!

— Не, не... хайде стига... Недейте, миличка, не се тревожете без причина. Надзърнете пак, може пък да идва.

Това каза старата Дулчибела, която по природа си бе изпълнена с надежда и със спокойствие, а и много харесваше господаря Чарлс, когото все още наричаше Чарлс Феърфийлд.

Тя не се славеше с пророчески дарби, но в този случай достойната жена постигна успех, тъй като Алис Мейбъл се вслуша в съвета ѝ, отново надникна навън и като че ли забеляза далечната фигура на конник, който ги гонеше.

Почука на прозореца, повика кочияша и мъжа, който седеше до него, те я чуха и тя им нареди да спрат файтона.

— Погледни назад и виж дали това не е господарят ти — нетърпеливо нареди тя.

Ездачът бе още далеч, за да бъде разпознат, но приближаваше бързо. Мъжът на пътя, който някога бе сериозна заплаха, сега се бе превърнал в живописна традиция. Иначе появата на ездач преследвач сред пустотата на Кресли Комън би предизвикала всичко останало, но не и приятно очакване. Той се приближи и подковите на коня вече отекваха отчетливо в ясения нощен въздух. Ездачът подмина пръснатите дървета, край които файтонът бе минал току-що, подвижна, разпознаха гласа му и след няколко секунди, блед и тъжен на бялата лунна светлина подобно на призрания конник на Леонора, нейният

безстрашен любим спря силния си ловджийски кон до прозорчето на Алис.

Надникна вътре и мрачното му лице се озари от усмивка.

— Е, скъпа, настигнах ви на Кресли Комън. Добре ли е малката ми женичка, радвали се отново да види своя Рай?

Ръката му стисна нейната, докато мълвеше тези думи през прозореца.

— О, Рай, скъпи, толкова съм щастлива..., нека Том да язди коня, а ти влез и седни до мен. Дулчибела може да вземе наметката ми и да седне до кочияша. Ела, скъпи, искам да ми разкажеш всичко.

След като се разместиха, както бе предложила тя, и след като Чарлс Феърфийлд се настани до красивата си млада съпруга, файтонът продължи напред в обляната от лунна светлина местност, а той стисна ръката ѝ и я целуна влюбено.

ГЛАВА 11

У ДОМА

— О, скъпи, не мога да повярвам — промърмори тя усмихната и вдигна към него големите си благи очи. Истинско блаженство е, че мога да те гледам, да говоря и да изрека всичко без никаква опасност и без да се крием повече, а моят Рай винаги ще бъде до мен, повече няма да се разделяме до края на живота си, скъпи.

— Горката ми малка женичка — рече той нежно и я погледна с усмивка, — тя май наистина ме обича поне малко.

— И Рай също обича своята малка птичка, нали?

— Обожава я, за него тя е идол, идол!

— Ще бъдем толкова щастливи!

— Надявам се, скъпа.

— Надяваш ли се? — повтори тя, изстинала и донякъде изпълнена със съжаление.

— Сигурен съм, скъпа, напълно сигурен — повтори той и нежно се засмя. — Ти си толкова глупаче, че човек трябва да внимава какво говори. Мислех си обаче, че ти почти нямаш представа що за място е Каруел.

— О, скъпи, забравяш, че вече бях там — най-живописното място, което съм виждала! Самата аз бих избрала такова място. А щом съм с теб, няма значение къде живеем! Точка по въпроса.

Той ѝ отговори с целувка и с думите:

— Скъпа, не заслужавам любовта ти дори наполовина.

— Единственото нещо на света, което искам, е да живея сама със своя Рай.

— Да, скъпа, сигурен съм, че ще си живеем много добре там — страхувам се само за теб. Аз ще излизам с въдицата и ще ти нося вкъщи пълна с пъстърва кошница или пък понякога ще ходя на лов и ще уцелвам по някой заек. Ще си живеем като стария барон и дъщерите му от приказките — съвсем сами, с онова, което ни дават реките и поляните край нас. Вечер ще ти чета или ще играем шах, или

ще си говорим, докато ти се занимаваш с ръкоделието си, аз ще ти разказвам за пътуванията си, а ти ще ми пееш, нали?

— Ще се радвам да пея от радост — каза малката Алис, която слушаше омагьосано разказа за живота, който ги очакваше. — О, разкажи ми още!

— Добре... ти ще отглеждаш красиви цветя.

— Да, цветя... обожавам цветята... не скъпите, защото ние с теб сме бедни. Ще видиш колко ще съм благоразумна... Едногодишните растения обаче са толкова евтини. Сама ще ги засея и ще направя най-красивата градина, която си виждал. Нали ще ти харесат, Рай?

— Нищо друго на земята не е толкова красиво — освен самата ти, скъпа.

— Защо се оглежда моят Рай?

Чарлс Феърфийлд неведнъж подаваше главата си от прозореца и се вглеждаше внимателно напред по пътя.

— О, нищо важно. Искях да видя как нашият човек се справя с коня, че да не събори старицата. Настанени са удобно, не е чак толкова неприятно. — Той се засмя леко при тези свои думи, последна часовника си тайно, сякаш не искаше тя да забележи, и каза: — Та какво казваше? Да, за цветята... за градинката...

Продължиха да разговарят, но на Алис ѝ се стори, че въодушевляването и радостта му намаляват, че мислите му са някъде далеч и отгоре му като смъртен мраз се спуска булото на тревогата. Тя сигурно отново си спомни за призрачния Уилхелм, който ставаше все по-ужасяващ и призрачен, колкото повече двамата младоженци се приближаваха към целта на среднощното си пътуване.

— Май не ме слушаш, Рай. Нещо не е наред ли? — каза тя най-сетне разочаровано и дори тревожно. — Хайде, Чарли, кажи ми, ако има нещо, което все още не си ми казал. Плашиш ме.

— Нищо, нищо, уверявам те, скъпа. Какви ги говориш, глупаво малко птиче такова! Не, няма нищо, обаче се скарах със стареца. Не трябваше да пишеш онова писмо, поне да ме бе предупредила.

— Но, скъпи, не можех, нямаше кога, но не можех да напусна Уайвърн, без да му кажа колко добре се е отнесъл с мен, без да му изразя признателността си с няколко думи и да го помоля за прошка. Скъпи, нали не се сърдиш на своето птиченце?

— Не познаваш добре Рай, ако мислиш, че съм ядосан, глупавичката ми съпруга! Обичам птичето си твърде много, за да се ядосвам, но не беше уместно, поне не в онзи момент, защото както можеш да допуснеш, настроението му не се подобри.

— Много се е ядосал, нали? Но макар да е толкова избухлив, той е щедър човек. Сигурна съм, че след време ще ни прости и ще се сдобрим. Не си ли съгласен?

— Не, скъпа, не съм. Изкачи този хълм съвсем тихо провикна се той към кочияша. — Можеш дори да ги оставиш да походят. Остават ни почти още две мили.

Отново се озърна неспокойно, прибра главата си вътре, мърморейки, след това положи ръка върху нейната, погледна я в лицето и се усмихна:

— Те са такива глупаци, нали? А що се отнася до стареца в Уайвърн... Не, не си права за него, той не е човек, който прощава. От негова страна можем да очакваме единствено неприятности. Всъщност той знае всичко, защото сам реши да говори за теб като че ли има право да те ругае, а аз не можех да му позволя, казах му го, признах, че си моя съпруга и че никой не може да каже и дума против теб.

— Смелият ми Рай! Колко жалко, че съм предизвикала тази свада. Сега обаче те обичам хиляди пъти повече. О, скъпи, вече сме всичко един за друг.

— Няма нищо! — възкликна той с внезапно оживление. — Ето го и него. Всичко наред ли е, Том?

— Всичко е наред, сър — отговори мъжът, когото той бе изпратил напред с коня и който сега стоеше отстрани на пътя, все още яхнал жребеца.

— Върнал се е, за да ни каже, че икономката е подготвила всичко за пристигането ни. О, не, скъпа — продължи той весело, — дори за миг не си помисляй, че давам и пет пари дали той е доволен, или е ядосан. Той никога не ме е харесвал, а освен това не може да ни навреди, изобщо не може, а рано или късно Уайвърн ще бъде мой. — Той я целуна и се усмихна с разпалеността на човек, чийто дух най-неочаквано се е успокоил.

Докато седяха, хванати за ръце, Алис се премести по-близо до него с инстинкта за гнездене на птичка, както я наричаше съпругът ѝ, и се размечта, че ако на земята има рай, той сигурно е в живота, който тя

започваше и в който любимият ѝ щеше да е само неин. Докато поемаха по по-стръмния и по-криволичещ участък от пътя, който в продължение на една миля се катереше по гористия склон към селската къща в Каруел, тя усещаше, че с всяка стъпка се приближава още повече до рая.

Не е ли парадоксално, че това младо същество бе влюбено в два пъти по-възрастен мъж? Чувал съм за подобни случаи и съм чел при един стар френски автор не си спомням името му — изложеното с тържествена дързост правило, че няма такава отчаяна и готова на всичко любов като любовта на девойка към мъж, прехвърлил четирийсетте. Докато героят не стигне до този период на есенно величие, младостта и красотата го обичат едва наполовина. Тази окуражаваща истина е подсилена и подчертана от оригинала. Изваждам на преден план същината ѝ за всички заинтересовани.

От друга страна обаче не мога да забравя, че Чарлс Феърфийлд разполагаше с много необичайни помощници за успеха си. На първо място, външността му — бихте му дали поне четири-пет години под истинската му възраст. Той беше красив, мургав, с равни бели зъби и с красиви тъмносини очи, които можеха да горят пламенно. Той бе единственият човек в Уайвърн, с когото тя можеше да разговаря. Беше поопознал света, беше попътувал в чужбина. Беше гледал картини и познаваше поне по име някои писатели. А във варварската изолация в Уайвърн, където господарите говореха почти единствено за новия плуг, за дебелия вол и за подобни неща, често вмъквайки осезаемо местния жаргон, Чарлс бе източник на информация и другар на всяка дама с вкус към книгите или към изкуството.

Файтонът вече приближаваше към Каруел Грейндж. С детинско удоволствие Алис наблюдаваше през прозореца променящия се пейзаж. Групите стари дървета се приближиха още повече. Тесният път виеше все по-стръмно нагоре. Горите ги обгърнаха по-плътно. Дърветата бяха по-високи и по-величествени и хвърляха тъмни сенки с листата и с клоните си върху белия път. През целия път сърцето ѝ бе изпълнено с веселата мелодия на думите на любимия ѝ. Най-сетне между оредяващите дървета на равното място на върха на склона се показаха фронтони, комини и осветени прозорци, под един огромен явор изникна къщичката на портиера, която приличаше на малка четвъртитата каменна кула със стръмен покрив и отчасти обрасла с

бръшлян. От прозорците ѝ не струеше светлина. Том слезе от коня и бутна старата желязна порта, която се плъзна по затревения двор с протяжно и печално скърцане.

Дворът бе квадратен, ограден с относително висок зид, над който се виждаха короните на величествените дървета, огрени подобно на комините от луната светлина.

Това бе предната фасада на сградата, която Алис не бе виждала, официалният вход на Каруел Грейндж.

ГЛАВА 12

ПОЛИЧБАТА НА КАРУЕЛ ГРЕЙНДЖ

Високата стена, която ограждаше двора, и извисяващите се над нея разлистени стари дървета тънеха в сумрак. Въпреки това, ако в многобройните прозорци на чудатата каменна фасада блестеше пламъчето на живота и на гостоприемството, бих казал, че въздействието на тези мрачни стражи щеше да предизвика по-приятни асоциации, а къщата щеше да изглежда по-ведра и уютна. Но в момента единствено студената лунна светлина огряваше на места камъните и докосваше върховете на комините, а тишината и плътните сенки бяха толкова смразяващи, че само дълбокото въодушевление на истинската любов можеше да съзре в тази зловеща фасада прелестната картина от въображението на Алис Мейбъл.

— Скъпа, добре дошла в бедния ни дом, който присъствието ти ще озари и разкраси — каза Чарлс в прилив на нежност, — но който, както прекрасно знае твоят нещастен Рай, в момента не е достоен за теб. Все пак за кратко — за съвсем кратко — се надявам да го понесеш. Твоето присъствие ще го направи приятен за мен, а за теб, скъпа, надявам се любовта ми да го направи поносим. Поemi ръката ми, слез и бъди добре дошла в Каруел Грейндж.

Тя с лекота слезе на земята, хванала силната му ръка по-скоро от любов, отколкото за опора.

— Сигурна съм, че това чудато и притихнало място ще ми хареса — каза тя, — ще се влюбя в него и сигурно няма да поискам нищо друго, стига ти, любими, да си до мен. Утре на светло ще ме разведеш навсякъде, нали?

Краткият разговор протече приглушено и остана нечут за другите, заглушаван от пръхтенето на конете и от разговорите на мъжете относно багажа.

— А сега дано да ни отворят вратата — засмя се той и почука с тежкото старо чукче продължително и екливо.

След малко в коридора проблесна светлинка. Вратата се отвори и на прага застана възрастната жена, която се старееше да се усмихва, но видът ѝ не бе никак приятен. Очите ѝ бяха тъмни и безжизнени и не се усмихваха, а край тях имаше бръчки, предизвикани от лошия ѝ нрав, които никога не се заглаждаха. Все пак тя правеше всичко по силите си, не спираше да се покланя, държеше лоената свещ в месинговия свещник и с нея осветяваше дълбоките и не толкова дълбоките бръчки по неприветливото си лице с жълтеникава светлина, която много подхождаше на кожата ѝ с цвят на чемшир.

Зад нея с друга лоена свещ, защото поводът беше официален, стоеше момиче с четвъртити рамене на около дванайсет години, с кафеникаво и някак плоско лице и без нито една красива черта с изключение на тъмните очи и на белите зъби. Това беше Лили Доджър, повикана да помогне на застаналата отпред старица. Тя гледаше със сериозен и наблюдателен поглед момичето, което усмихнато пристъпи напред в коридора.

— Добре дошла, господарке, добре дошла в Каруел каза старицата. — Добре дошъл, господарю, добре дошъл в Каруел.

— Много ти благодаря. Сигурна съм, че тук ще ми хареса — отвърна младата дама, щастливо усмихната. Това е толкова красива стара къща. И е толкова тихо. Обичам тишината.

— Доста стара и доста тиха — отговори старата жена. Няма да срещате много хора, които да ви притесняват, госпожице... искам да кажа госпожо... господарке...

— Но всички заедно ще се опитаме да я направим възможно най-приятна и удобна — намеси се Чарлс Феърфийлд и малко нетърпеливо потупа старата жена по рамото.

— Не мога да направя много, за да прекарва тя приятно, господарю Чарлс, но сигурно заедно ще сторим, каквото можем.

— А повече от това не е възможно — съгласи се Чарлс Феърфийлд. — Ела, скъпа, допускам, че някъде са запалили огън. Малко е студено, нали?

— Огънят гори цял ден в кедровата стая, сър, а чайникът ври на печката, ако госпожата иска чаша чай.

— Да, разбира се — каза Чарлс. — А запален ли е огън в стаята горе?

— Да, сър, цял ден гори и всичко е добре проветрено.

— Е, скъпа, искаш ли най-напред да видиш кедровата стая? — попита той и двамата усмихнати и хванати за ръка, прекосиха коридора, качиха се по стълбите, минаха през друг, по-малък коридор със задна стълба и влязоха в удобна стая с дървена ламперия, където весело пращеше накладен с въглища и с дърва огън. Мебелировката бе старомодна и макар да бе избеляла, бе безукорно чиста.

Стаята бе старомодна и уютна и изненада приятно Алис, която бе склонна да харесва всичко, а когато я зърна, възкликна очаровано и така искрено, че Чарлс Феърфийлд не се сдържа и се разсмя, макар че изпита и благодарност.

— Е, признавам, че като цяло изглежда изключително удобна — каза той и се огледа наоколо. — Боя се обаче, че тук е началото и краят на нашето великолепие — засега, разбира се, защото постепенно, малко по малко ще подобрим обстановката и ще се разширим. Страхувам се обаче, че в цялата къща няма друга обитаема стая, искам да кажа салон, освен тази.

— Това е най-приятната стая, която някога съм виждала, Чарли. Прелестна стая. Изключително съм доволна.

— Ти си мило създание — рече той. — Във всеки случай си най-прелестната млада съпруга на света, решена да приеме охотно всичко. Както ти казах, не след дълго положението ще се подобри, а дотогава хуморът и веселието ще направят иначе скромното ни жилище по-светло и по-хубаво, отколкото биха могли луксът и злонравието. Ето ги приборите за чая, чайникът ври — приятен и старомоден. Утре или вдругиден ще заприличаме повече на цивилизовани хора, когато ще имаме време да се погрижим за себе си, а междувременно аз ще направя чай, докато ти изтичаш горе да се съблечеш. Какво ще кажеш?

— Да, разбира се — съгласи се тя и погледна към старицата, застанала на прага със зловецата си усмивка.

— Забравих да ти я представя — това е Милдред Тарнли, пазителката на дома. Милдред, заведи господарката в стаята ѝ.

Двамата с младата му съпруга се разделиха с усмивка. Тя бе донякъде любопитна да види още нещо от къщата, оглеждаше се, докато се качваше нагоре, и пътем зададе няколко въпроса.

— А тази стая? — попита тя и надникна през вратата в задната част на стълбите, по които се качваха. — Има такава огромна камина и няколко малки пещи. За какво са?

— Някога това беше помещението за дестилиране. Майка ми си спомня онези дни, но аз помня стаята винаги заключена.

— А би ли ми казала, къде е прислужницата ми. Съвсем забравих за нея.

— Качи се горе при багажа ви, госпожо.

Алис продължи нагоре, като разглеждаше и се бавеше. В къщата нямаше нищо величествено и ако младата господарка не беше в такова весело и приповдигнато настроение, това щеше да я уплаши и да я потисне. Дебели стени, дълбоко хлътнали прозорци, двойни врати на места, ламперия и дъбови подове, похабени от времето.

На площадката на стълбите имаше сводест проход. В прохода нямаше врата, а Алис Феърфийлд, както можем вече да я наричаме, се поспря на площадката и се огледа.

Беше щастлива, затова не мога да кажа какво неприятно впечатление произведеха във въображението ѝ тези кратки надничания в старите и запустели стаи в съчетание с неприятната компания на възрастната ѝ водачка, нито пък как се бяха отразили на възприятията ѝ, но когато се обърна, за да навлезе в сводестия проход, застанала редом да старата жена с вдигната в ръката свещ, Алис Феърфийлд се сепна и възкликна смаяно.

Грозното лице на Милдред Тарнли надникна любопитно над рамото на младата дама. Тя пристъпи пред нея и надникна, озърна се наляво и надясно в прохода, а после се вгледа със заплашително любопитство в очите на младата си господарка.

— Стори ми се, че е прилеп, господарке. Снощи влезе един, ама вече го няма. Уплаши ли ви нещо?

— Аз... ти не го ли видя? — попита младата дама уплашена и смутена.

— Нищо не видях, госпожо.

— Много странно. Аз го видях. Кълна се. И почувствах как въздухът край лицето и роклята ми се раздвижи.

— Тук ли, госпожице... господарке?

— Да, тук, пред нас. Аз... ти не го ли видя?

— Не, госпожице... не знам.

— Нещо падна пред очите ни... От тавана до пода на това място — с леко движение на очите посочи тя открития сводест проход пред тях.

— Ами! Сигурно така ви се е привидяло.

— Сигурно, но беше много странно — голяма и тежка черна завеса се спусна на дипли от тавана до пода точно когато се канех да пристъпя. Стори ми се, че малко облаче прах се образува край нозете ни. И съвсем ясно усетих полъх.

— Ами значи наистина е била черна завеса, допускам каза старата жена, вперила поглед в нея.

— Да..., но как така допускаш?

— Такива глупости винаги са черни. Аз не видях нищо... нищичко... само каквото си е. Не виждате ли, че минавам?

Тя наистина направи няколко крачки напред-назад с неловък смях и стиснала свещта в ръка.

— Много добре знам, че сега няма нищо, обаче го видях. Искате ми се... да не бях — каза младата дама.

— И на мен ми се иска да не бяхте — отвърна Милдред Тарнли преbledняла и сърдита. — Който си казва молитвите, няма защо да се бои от такива неща. А що се отнася до мен, никога нищо не съм виждала в Грейндж, а пък съм стара жена и живея тук още от малка вече повече от шейсет години.

— Да вървим, моля те — каза Алис.

— Както наредите, господарке — каза старицата, поклони се и я поведе към стаята.

ГЛАВА 13

РАЗХОДКА ИЗ КАРУЕЛ ГРЕЙНДЖ

През една отворена врата в дъното на този кратък проход светеше приятен огън, който показваше, че стаята е била приготвена за пристигането ѝ. Алис се чувстваше малко странно и поуплашена, но възвърна самообладанието си, когато зърна старата Дулчибела Крейн да разопакова багажа ѝ на веселата светлина.

Мрачната старица Милдред Тарнли спря на прага.

— Стаята е много добре проветрена, госпожо — каза тя с малък поклон.

— Изглежда много удобна, благодаря ти. Всичко е толкова чисто и огънят е много приятен — отговори Алис и ѝ се усмихна, доколкото можа.

— Имаме и стаята с гоблените и стаята с кожените мебели, обаче те не са толкова сухи като тази, нищо че са с ламперия.

— Дъб, нали така? — попита младата дама и се огледа.

— Да, госпожо. Освен това имаме и стаята с розовите тапети и гардеробната, ама са в много лошо състояние и понеже леглото е тук, реших, че тази е най-хубавата. Освен това в стената са вградени шкафове с рафтове, които се заключват, а и ключалките са оправени. Затова мисля, че тая стая е най-удобната, господарке. Ето тук е гардеробната. Искате ли да сложа още въглища и дърва в огъня?

— Не, така е много добре. Благодаря.

Алис седна пред огъня, усмивката ѝ сякаш се стопи в сиянието му и тя придоби много мрачен и дори притеснен вид. Милдред Тарнли се поклати, огледа стаята и се оттегли.

— Е, Дулчибела, ти кога ще пиеш чай? — мило попита Алис.

— Ще си приготвя една чаша тук, скъпа, ако ми позволиш, след като подредя нещата ви.

— По-приятно ли ще ти е, отколкото да го пиеш долу заедно със слугите?

— Да, скъпа.

— Тя май не ти хареса, нали, Дулчибела?

— Не мога да кажа, че не ми е харесала. Не съм си разменила с нея дори десет думи. Може да се окаже мила, не знам.

— Има нещо не особено приятно в лицето ѝ, не си ли съгласна?
— попита Алис.

— Е, скъпа, наблюдателна сте. Не мога да скрия мислите си от вас. Само че човек привиква с много лица, които отначало не му се струват приятни. Мисля, че тази закачалка е много удобна да си закачите пелерината — каза тя и я пое от ръцете на младата дама. — Боя се, че сте поизморена. Изглеждате ми изтощена.

— Не, няма нищо — отговори господарката ѝ, — просто ми е мъчно за стария Уайвърн и за господаря господин Феърфийлд. Постъпих толкова грубо. Имам да размишлявам за много неща. Не знам, чувствам се малко неловко, въпреки че имам толкова причини да съм весела. А сега трябва да изтичам долу и да изпия чаша чай. Изпрати ме до стълбите и дръж свещта, докато не сляза долу.

Когато Алис стигна до стълбите, я ободри гласът на Чарлс Феърфийлд, който напяваше, обзет от изключителна веселост, следните нареждания във вид на песен:

— Джени, сложи чайника... Барни, силно раздухай огъня с мяха...

Тя забърза надолу по стълбите и го свари готов да ѝ приготви чай, стиснал в ръка каната. Огънят гореше по-силно от преди.

— Е, не се забави много, добра ми жено. Поддържах духа си с песен, обаче въпреки това вече започна да ми липсваш. — Той я посрещна на прага на стаята, обгърна кръста ѝ с ръка и я поведе към един стол, на който я настани с целувка. — Всичко ми се струва като сън. Не мога да повярвам. Но ако е сън, горко на глупака, който ме събуди! Не, скъпа, не е сън, нали? — попита той усмихнат и я целуна отново. — Това е най-щастливият ден през живота ми — заяви той и погледът му я заля с поток от нежна обич.

Размениха още няколко такива думи и седнаха на паметна чаша чай — първата чаша чай в собствения им дом.

Приятната независимост... възбудата, важноста... всичко това е наше... чаши, лъжички, стаята, прислугата... осигуреното съкровище и небесният рай за всичките ни мечти, които вече не са далечни и под съмнение. Прекрасен, красив сън, в който няма смърт, бръчки и

кредитори! Отпивай, докато е възможно от приятната чаша с... лудост, от този крехък и красив порцелан, и дано се окаже, че сребърната лъжичка, с която разбъркваш напитката, ти е била отредена още при раждането, когато се говори, че я отрежда съдбата.

На следваща сутрин слънцето светеше ярко над Каруел Грейндж и изряза в изпъкнал релеф сглобките и пукнатините по старата сива мазилка, листата и филизите на бръшляна и туфите трева, които на места растяха между парчетата на парапета, а освен това ъгловато очерта върху керемидения покрив сенките на враните, кръжащи край стария комин. Въздухът беше изпълнен с чуруликането на малки птички, а тържествен грак долиташе приглушено откъм гнездата на враните от другата страна на падината, която минаваше отстрани на Грейндж и се сливаше с по-широката и по-дълбока долина, известна като Долината на Каруел.

Младите обичат да сменят дома си и тласкани от инстинкта за промяна и за истинско приключение, подходящ за енергичната им натура, се радват на новия пейзаж.

Чарлс Феърфийлд придружаваше младата си съпруга, която изгаряше от любопитство, кроеше стотици планове и весело и приповдигнато оглеждаше малката си империя.

— Това е градината, казвам ти, за да не я объркаш с гората, където спи омагьосаната принцеса, каквато е обрасла в храсти и заобиколена от дървета. По-хубава е от старата градина в Уайвърн. Има круши, сливи, череша и ябълки. Честна дума, бях забравил, че са толкова големи, а онези храсталаци там са малини, къпини и касис. Виждала ли си някога такъв храсталак, при това с коприва? Боя се, че няма да ти хареса особено. Когато бях момче, тези дървета ми се струваха огромни и чудовищни, каквито са сега, и раждаха дребни и кисели плодове, но и те не бяха много.

— Ще стане много красиво, след като се оплеви, когато в сянката поникнат цветя и около стволите на дърветата се увият растения. Освен това няма да ни струва нищо. Ще видиш, ще стане изключително красиво.

— А какво ще стане с плановете ти, ако цветята не поникнат без слънце? Мисля, че нито една вълшебна фея — дори и моята — не може да ги накара да растат тук. Но ако не мога да те разубедея, опитай.

Според мен, където си ти, има слънце, и няма да се учудя, ако природата се смили и в твоє присъствие се случат красиви чудеса.

— Знам, че ми се присмиваш — каза тя.

— Не, скъпа, никога не ти се присмивам. Можеш да ме убедиш в каквото си поискаш. А сега, след като разгледахме дивата красота на нашия запуснат рай, в който ти, доброто ми малко същество, си решена да осъществиш всякакви подобрения и промени, може би е време да разгледаме останалото си имущество, както планираше на закуска — чашите, чиниите, ножовете, вилиците, лъжиците и всичко друго.

— О, да, да вървим, Рай. Ще е много забавно и много полезно, а старата госпожа Тарнли обеща да ми направи списък — каза Алис, за която новите отговорности и достойнства на положението ѝ на съпруга бяха интересни и значими.

Двамата влязоха заедно и повикаха възрастната Милдред със списъка с вещите си. Прочетоха го заедно, като от време на време избухваха в неудържим смях.

— Нямах представа колко скоро може да останем без чаши и чинии — отбеляза Чарлс, — а сервизът ни за вечеря се състои само от седем чинии, две от които са пукнати.

Комичната страна на бедността им вероятно бе подсилена от странния правопис на госпожа Тарнли. Старата жена стоеше на прага на дневната, докато се провеждаше огледът, ужасно недоволна от веселието, добиваше все по-сбръчкан и злобен вид и от време на време им мятеше по някой гневен поглед.

— Никога не ме е бивало особено с писалката, знам си, обаче младата господарка ми нареди и аз се постарях, макар че резултатът несъмнено е жалък — каза Милдред начумерено.

— О, боже! Много съжалявам... уверявам ви, госпожо Тарнли... моля те, Чарли, кажи й... Смеем се само защото са останали толкова малко неща.

— Останали ли? Не знам какво имате предвид под това, госпожо, понеже не познавам друга жена, която като мен би опазила толкова дълго съдовете и приборите. Никога не съм чупила нищо, не и аз.

— Не сме си и помисляли, че вие сте ги счупили, нали, Чарли? — умолително каза малката Алис, която бе все още неопитна и лесно можеше да бъде заблудена.

— Моля те, Милдред, не ставай глупава — скастри я Чарлс Феърфийлд не толкова помирително, колкото би искала Алис.

— Лесно е да наречеш някой глупак, мастър Чарлс, пълно е с глупаци, а и аз не претендирам, че съм учена, но съм чела, че много смях понякога завършва с много сълзи — да ни пази Бог от скръбта.

— Дръж си езика зад зъбите! Ама че си досадна — възкликна той остро.

Госпожа Тарнли вирна брадичка, погледна настрани и не каза нищо. Беше обидена.

— Не можеш ли поне веднъж да бъдеш мила, Милдред? — притисна я той. — Имам чувството, че никога не се смееш, дори не се усмихваш.

— Не обичам много да се смея, благодаря ви, сър. А някои хора май ще е по-добре да не се смеят толкова, ако разбират от дума, и да си спомнят какво са видели нощес. Ако младата дама няма повече нужда от мен, най-добре да се връщам в кухнята, преди пилето да изгори, защото Лили е в градината и вади картофи за вечеря.

Тя замълча, поклони се леко и реши, че е получила разрешение да се оттегли.

ГЛАВА 14

ПИСМО

Алис изглеждаше малко бледа, а съпругът ѝ — малко недоволен. Всеки от тях разтълкува по различен начин неприятното изказване на икономката.

— Не обръщай внимание на тази старица, скъпа, не допускай да те тормози. Тя наистина притежава най-омразните недостатъци на тези земя.

— Не разбирам какво има предвид с това предупреждение — каза Алис.

— Нито пък аз, скъпа. Сигурно ѝ се е сторило, че около свещта ѝ се увива покров, че от огъня е изхвърчал ковчег или че в ламперията тиктака мъртво часовниче^[1] — отговори той.

— Предупреждение... какво ли имаше предвид — бавно повтори Алис с уплашен поглед.

— Скъпа моя, откъде да знаем? Глупава стара жена и толкова злобна! — възкликна той малко нетърпеливо. — Изпаднала е в едно от настроенията си само защото се смеехме, а тя реши, че се смеем на нея. Нищо не би ѝ харесало повече от това да те уплаши, ако има такава възможност. Ще я уволня, ако я пипна да върти номера.

— О, горката старица, за нищо на света. Ще видиш, че ще ми се реваншира. Ако си е мислела, че ѝ се присмиваме, изобщо не я виня. Ще ѝ кажа обаче, че на нас и през ум не ни е минало.

— Не ѝ обръщай внимание, не си струва — просто ще съставим списък на нещата, които ни трябват. Боя се, че са ни нужни много повече неща, колкото можем да си позволим, защото си се омъжила за човек, който във всички други отношения освен в любовта е беден като църковна мишка.

Той се засмя, целуна я и я потупа по усмихнатата буза.

— Да, толкова ще е забавно да си купим тези неща сервиз за вечеря, прибори за закуска... Колко далеч е Нонтън?

— Не съм сигурен, че можем да ги купим от Нонтън. Сега е толкова лесно да направиш поръчка в Лондон — каза той.

— О, но в Нонтън забелязах едно толкова прелестно магазинче — нетърпеливо каза тя.

— Така ли? — попита той. — Сигурно си минала покрай него с каретата.

— Така е. Пък и истинското удоволствие е да купим тези неща заедно.

— Скъпата ми малка съпруга — леко се усмихна той. И за мен ще е удоволствие да ги избирам заедно с теб, но сигурна ли си, че там има такъв магазин?

— Много хубаво магазинче с голяма кана в синьо и червено, окачена над вратата като знак — бодро настоя тя. — Освен това има нещо приятно в грубоватите селски съдове, на които човек се натъква на подобни отдалечени места, нали?

— Да, така е, но все пак ще го обмислим. Всъщност изобщо няма значение откъде ще купим съдовете.

Нашият приятел Чарлс като че ли беше леко раздразнен, а необичайното му леко смущение изостри любопитството ѝ и я накара също да се почувства малко неудобно. Все пак бе съвсем млада съпруга и се боеше от съпруга си. Затова отвърна доста покорно:

— А защо, скъпи Чарлс, не може да решим сега и да отидем утре, за да изберем чиниите и чашите? Ще бъде приятно малко приключение, което ще очаквам с нетърпение.

— Може и така, но трябва да се настроим, че тук много дни и дори седмици минават, без да се случва нищо приятно, което да очакваме. Много добре знаеше продължи той не толкова остро, — когато се омъжи за мен, че дължа пари, че съм един беден нещастник и че не съм си господар, затова наистина трябва да ме оставиш да решавам какво трябва да се прави, защото някоя неразумна постъпка може да ни докара неприятности. Ама защо очите ти са пълни със сълзи, как може да си толкова глупава?

— Не съм, Рай — усмихна се тя през сълзи. — Просто съжалявам, че те ядосах!

— Да си ме ядосала? Не, скъпа, изобщо не си ме ядосала. Само ми е неприятно, че трябва да ти отказвам каквото и да било, още повече да се колебая дали да задоволя едно толкова обикновено

желание. Обаче е така, такава е жестоката ми съдба. И макар да изглеждам ядосан, не съм ядосан на теб — не бива да смяташ така, никога не бих се ядосал на теб, скъпа. Но понеже те обичам толкова много, неловкото положение, в което попадна заради твоя нещастен Рай ме натъжава и дори ме гневи. А също и мисълта, че толкова дребно нещо може да оправи всичко. Разбира се, ние не сме единствените хора в това положение, някои са също толкова зле и дори по-зле. Хайде, скъпа, престани да плачеш, не бива. Изобщо не си помисляй, че нещо може да ме ядоса, че мога да бъда такъв грубиян, та да ти се ядосам. Какво ще стане с мен, ако позволиш подобна химера да се вмъкне в красивата ти малка главичка? Уверявам те, скъпа, по-скоро ще си пръсна мозъка, отколкото да те направя нещастна дори за един час. Така, а сега ме целуни и върни щастливото си изражение. Хайде, да излезем отново навън. Видя ли кучкарника, пивоварната и още петдесетина интересни развалини? През остатъка от деня трябва да бъдем два пъти по-щастливи.

Така този облак, малък и бързолетен, но все пак облак, отмина и слънцето отново грейна топло и силно.

С изключение на обора, сградите от трите страни на правоъгълника, който разглеждаха, бяха толкова порутени, че почти отговаряха на думата „развалини“, с която той ги бе описал донякъде шеговито.

— Смей се колкото си искаш — каза Алис, — обаче според мен къщата лесно може да се превърне в много красиво място, по-красиво от Уайвърн.

— Да, много лесно — засмя се той, — ако човек разполага с две-три хиляди лири, които да похарчи за него. Когато ги имам — което може и да е скоро, — можеш да реставрираш, да възстановяваш и да правиш, каквото си искаш. Ще ти дам карт бланш, защото нито къщата, нито парите ми могат да се намират в по-добри ръце от твоите. Никоя не притежава твоя вкус — макар че едва ли точно аз трябва да го казвам.

В този момент по пътя се чу тропотът на конски копита, Чарлс се обърна и видя своя доверен слуга Том Шъруд да влиза в двора. Том докосна шапката си и слезе от коня.

— Писмо, сър.

— О! — Чарлс пусна ръката на съпругата си и бързо тръгна към него.

Мъжът му подаде писмото. Алис стоеше, забравена за известно време, в средата на плочника, докато съпругът ѝ отваряше и четеше писмото.

След като приключи, той се обърна и направи няколко крачки към нея, но все още тревожно замислен и явно, без да я забелязва, спря и отново прочете писмото.

— О, скъпа, извинявай, толкова съм глупав. Моля те за извинение. За какво говорехме? А, да, за къщата, за това старо място. Ако доживея да наследя Уайвърн, можеш да направиш тук, каквото си поискаш. Дори може да живеем в Каруел Грейндж, ако това ти харесва.

— Е, едва ли ще ми се иска винаги да живея тук — отвърна тя и направи пауза. Мислеше за странната случка предишната вечер и в тъмното кътче на съзнанието ѝ се бе притаил слаб ужас, съвсем слаб, но все пак истински, а колкото повече се взираше в него, толкова по-истински ставаше той. — Канех се да те попитам дали не може да сменим стаята си.

— Скъпа, струва ми се — поде той и я погледна настойчиво, — че спалнята ни е единствената обитаема спалня в къщата и със сигурност е най-удобната, но ако предпочиташ друга стая... Разгледа ли другите?

— Не, скъпи, просто съм ужасна страхливка и съм толкова глупава. Снощи, докато влизах в спалнята, ми се стори, че видях нещо. Старата госпожа Тарнли беше съвсем близо до мен.

— Ако си видяла нея, това е предостатъчно човек да се уплаши. Какво видя — крадец или призрак? — попита той.

— Нито едното, нито другото. Просто ме изненада и ме уплаши. Снощи не сметнах за нужно да говорим за това, реших, че ще отmine, обаче не мога да прогоня мисълта от главата си. Искаш ли да ти разкажа всичко? — попита Алис.

— Ще ми разкажеш след малко — засмя се той. — Ще се преместим в стаята, която ти харесва повече, само помни, че всички те са еднакво стари. А сега трябва да ти разкрия една тайна. Хари ще дойде да вечеря с нас, ще пристигне в шест и виж колко странно стига до мен писмото: „Г-н Томас Шъруд, Пощенска станция, Нонтън, До поискване“. Това е доказателство колко предпазлив трябва да бъда в

този край. Светът никога няма да се избави от греховете, бедността и адвокатите. Има един проклет човек с широко отворени очи и наострени уши с цял набор отровни стрели на закона, които да изстреля по такива нещастни пътници като мен. Точно по тази причина предпочитам да купим скромните си чаши за чай в Лондон, отколкото да се доближавам до Нонтън. Не се плаши толкова, малка моя съпруго. Всеки човек има по един-двама опасни кредитори, а аз не съм в по-голяма опасност от петдесетина други, за които се сецам. Баща ми обаче ми е сърдит и когато тази кавга се разчуе, това надали ще помогне на дълговете ми или ще направи кредиторите ми по-търпеливи. Трябва да се покрива тук, докато кучетата се успокоят. А сега умната ми икономка ще измисли достатъчно богата вечеря за гладния ми брат, който ще пристигне след около два часа с добрия апетит, който се отваря в Кресли Комън на всеки безгрижен човек като Хари.

[1] Вид бръмбар, чиито ларви живеят в дървото и издават подобен на тиктакане на часовник звук. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 15

ХАРИ ПРИСТИГА

Стана шест часа, после седем и едва към седем и половина, когато почти се бяха отказали, Хенри Феърфийлд пристигна в Грейндж.

— Как е госпожа Феърфийлд? — провикна се младия господар Хари, докато прекосяваше стаята, и целуна красивата буза на Алис. — Маmicатa му! — провикна се той като мъж в игрален дом. — Май те целунах, нали? Не му позволявай да се сърди, изобщо не съобразих, Чарли, не повече от онзи тип, който прибрал в джоба си парите за фермера Глийсън на последния панаир в Трътбъри. Как си ти, Чарли? Радвам се, че старата къща все още има покрив след последната буря. На теб харесва ли ти, Алис? Тук май е скучновато, обаче вие сте толкова влюбени, че ще се наврете къде ли не — в обора, в поилката на конете дори, — само и само да сте заедно. „Обичах хубавата Лола повече и от пържола“, нали така се пее в песента? Кое то ми напомня — този дом може ли да предложи на един изгладнял човек резен телешко или овнешко и кана бира? Самопоканих се на вечеря, а това понякога е нож с две остриета.

Мастър Хари беше шегаджия, малко непохватен и провинциален — майтапеше се и го правеше най-охотно, когато подмамваше събеседника си към така наречената от него „лесна работа“, тоест глупав облог.

Шеговитостта му обаче прикриваше доста голяма проницателност, а също и някои опасни качества.

Докато поднасяха на масата скромната им вечеря, прямият Хари разпитваше господаря и господарката на Каруел Грейндж по същия небрежен начин за всякакви битови подробности, а когато научи, че в къщата има само един салон, който можеха да използват, веселието му стана неудържимо.

— Честна дума, вие сте по-зле и от обуцаря от песента, който „живее в обор — за него салон, и кухня и хол“, понеже в песента не

се споменава общарят да е имал съпруга, така че той бил сам, а вие сте двама, нали така, Алис? Двама души под една качулка, при това доста тесничка. Ха, ха, ха!

— Кога се върна в Уайвърн? — попита Чарлс Феърфийлд след доста дълга пауза.

— Снощи — отговори брат му.

— Видя ли стареца?

— Едва тази сутрин — отговори Хенри с весела усмивка и метна лукав поглед на Алис.

Само че младата жена не го забеляза, защото гледаше унесено и тъжно настрани, вероятно мислеше за стария господар, укоряваше се и, убеден съм, не чуваше какво си говорят.

— Закуси ли с него?

— Разбира се, че закусих!

— И?

— Какво и? Нищо особено — само ми показва колко е дълъг бастунът му — бастунът и ръката заедно — да кажем около пет фута и шест инча. Съветвам те, братко, да не се доближаваш на разстояние от пет фута и шест инча от стария джентълмен, поне докато не се поохлади малко.

— Не, няма да опитваме подобно нещо — съгласи се Чарлс, — а той може да се поохлади, както казваш ти, или да успокои гнева си, когато пожелае. Аз не давам и пет пари. Беше много ядосан, но както знаеш, понякога бурята и пламъците отминават и бурята не вреди на никого.

— Надявам се — отвърна Хенри през смях. — Предупреждавам те да не му се мяркаш пред погледа, и го правя противно на собствените си интереси. Колкото повече се дъвчете със стареца, толкова по-добре за мен.

— Той не може да ми вземе имението, Хари... Обаче не искам да се срещам с него... никога не съм го обичал много, а пък сега той със сигурност ще се радва да стигна до просешка тояга.

Хари отново се засмя и попита.

— Някога да си чувал мечка с болна глава? Ето това е той в момента, предупреждавам те. Мисля, че ще се опита да ти отнеме каквото може.

— Ами да го направи. Ако го даде на теб, Хари, няма да се сърдя — отговори по-големият син.

— Красива реч, бог да благослови оратора. Ще ми сипеш ли чаша бренди? Червеното вино не ми допада. Освен това ще те разоря — добави той и пак се засмя.

— Имам две бутилки от три години. Да, ще ти сипя бренди, имаме.

— Ще го донеса — каза Алис, ободрена от новите си задължения като домакиня. — То е... струва ми се, че е тук — каза тя и отвори един от шкафовете, вградени в ламперията.

— Остави на мен, скъпа. Трябва да се сетя къде съм го сложил — каза Чарлс, стана, взе от нея ключовете и отвори друг шкаф.

— Толкова съм глупава — отбеляза Алис и се изчерви, когато ѝ отнеха ключовете. — И толкова безполезна. Но ти си прав, както винаги, Чарли.

— Прекрасен човек, нали? — каза Хари и намигна приятелски към Чарли. — Не познавам съпруг, който в началото да не е такъв. Чакай малко, докато украсата падне от курабийката. Старата Дулчибела... как е тя? Никога ли не ти е купувала направен от курабийка съпруг на панаира в Уайвърн? Всички ги сполита едно и също най-напред се олющва украсата, после му отхапват главата, а накрая го сдъвкват целия. Конякът не е никак лош, откъде го купи? Разбира се, че не знаеш. Боже, наистина е хубав.

— Радвам се, че ти хареса, Хари — каза брат му. — Много мило от твоя страна да ни посетиш толкова скоро. Ще го правиш често, нали?

— Ами помислих си, че не е зле да дойда и да ви кажа как вървят нещата, но... Има ли някой там? — Той надникна над рамото на брат си, за да се увери, че старата прислужница не е наблизо и не чува. — Обаче не трябва да казваш на никого в Уайвърн, че съм идвал, защото това няма да ми се отрази добре пред стареца, а няма смисъл да го дразня.

— Не се тревожи за това, Хари. Знаеш, че аз съм прогонен. Никога вече няма да зърна лицето на стареца и няма да му пиша, разчитай на това.

— Нямах предвид само него — отговори Хари и отново напълни чашата си. — Не казвай на никого в Уайвърн, ти също, Алис. Тази

вечер се връщам в Барнсли, а оттам ще отида в Долинг, а после на юг към Лей Уотън и чак тогава в Уайвърн. Ще му тръсна безобразна лъжа, ако задава въпроси.

— Не се бой от такива неща, Хари — успокои го Чарлс.

— Да се боя ли? Не се страхувам от него!

— Тогава не си ги въобразявай — рече Чарлс.

— Само че аз не съм като теб — продължи Хари, — аз нямам къща и малко земя, на която да разчитам, нали разбираш? Здравата ще загазя, ако го ядосам. Ще ми тръшне вратата на Уайвърн под носа, ще ми спре издръжката, ще продаде конете ми и ще ме остави на адвокатите да се боря за правата си. А не мога да дойда тук и да живея на ваш гръб.

— Винаги си добре дошъл, Хари — каза Чарлс.

— Винаги — повтори и жена му, за която всички близки на Чарли бяха добре дошли.

Само че Хари продължи с речта си, без да си прави труда да им благодари:

— Вие сте си добре тук, а мен няма кой да ме чуе... Хич не ми пука, ако ме изгони, само да не се налага да обяздвам коне и да троша камъни, за нищо на света! Вече достатъчно рискувах заради вашата история... И пак бих го направил, ако се наложи, ама защо насила да се забърквам в неприятности.

— Заради мен ли, Хари? Нали не ме мислиш за такъв глупак? — възкликна Чарлс.

— Нали ще признаеш, че бях до теб през цялото време, не казах и една излишна думичка — и пак ще го направя, наистина.

Чарлс взе едната ръка на този щедър по душа човек, Алис хвана другата, а скромният им благодетел се усмихна грубовато, поизчерви се и сведе поглед, когато те започнаха красноречиво да го отрупват с благодарностите си.

— Гледай само как ми благодарите двамата. Винаги казвам на хората: „Задръжте си благодарностите и направете същото за мен, ако се наложи“. От сладки приказки полза няма, така че нито дума повече.

ГЛАВА 16

ТРИМАТА

— Щях да ти попея, обаче от вчера съм прегракнал, и щях да помоля Алис да посвири, ако имаше пиано, за да се повеселим, обаче Чарли през живота си не е изпял и една нота... — Той застана пред огъня и се прозя шумно и продължително. — Боже, това не беше учтиво от моя страна, само че старите приятели не бива да са придирчиви. Предлагам всички да се прозаят, за да ми правят компания. А сега се сбогувам с вас, защото вече е време да тръгна.

— Ще ми се да можех да ти предложа място да пренощуваш, Хари, но знаеш как стоят нещата. Нямах време да уредя нищо — каза Чарлс.

— Нямах да мога да го понеса, но въпреки това ти благодаря — отговори брат му. — По-скоро ще изпия кана вино.

— А какво стана със сивия ловджийски кон? Продаде ли го вече? — попита Чарлс.

— Не знам какво да го правя — отговори брат му. — Щях да го продам за петдесет, ама старият Клинкър каза, че не е здрав. Доста се посдърпахме двамата с Клинкър.

— Няма да откажа петдесет лири, ако можех да ги намеря отнякъде — каза Чарлс.

— Не познавам човек, който би отказал петдесет лири, ако може да ги намери отнякъде — засмя се Хари. — Само че ти сигурно нямаш нищо против да получиш и половината сума.

— Дявол такъв! Не те е срам... Мислех, че ако имам късмет, може да взема дори седемдесет. Доста съм закъсал, Хари, и знам, че ще направиш най-доброто за мен — каза Чарлс, за когото въпросът наистина беше сериозен.

— Може, ако имаш късмет... Само че проблемът с челюстите му е доста сериозен... А и не е само това конят стъпва малко накриво и човек с набито око няма да се заблуди.

— Знам, че ще направиш най-доброто за мен, Хари — каза Чарлс, който не разбираше нищо от коне и не му се говореше за това. — Но сега, когато имам нужда от всеки шилинг, за мен ще бъде истински удар да не успея да припечеля петдесет лири.

Сторило ли ѝ се бе, или красивите уши на Алис бяха чули правилно? Като че ли тонът на Чарлс бе малко по-кисел от нужното като че ли обвиняваше нея за промяната в положението си и намекваше, макар и съвсем деликатно, за нелюбезно разкаяние. Очите му срещната нейните — изглеждаха пълни със сълзи и тъжни и сърцето му се сви, защото си бе заслужил безмълвния укор.

— А това е най-прелестната съпруга на света — каза той, — която ще спести на такъв мързелив мъж като мен цяло състояние само за една година и ще направи тези петдесет лири, ако изобщо успея да се сдобия с тях, да се равняват поне на сто.

Той обичливо обгърна раменете ѝ с ръка и я погледна в пълните с любов очи.

— Добра домакиня, така ли? Това вече е нещо — отбеляза Хари, който проверяваше сбруята си. — Обаче едва ли се е научила на благоразумие в Уайвърн.

— Тъкмо затова заслугата ѝ е още по-голяма — дължи се единствено на самата нея — отбеляза Чарлс.

— Не, не, престани да ме хвалиш, твърде добър си с мен, Чарли. Но ще се опитам. Ще науча, каквото мога, но съм сигурна, че тайната е в старанието да правиш всичко както трябва.

— О, със сигурност — прекъсна я Хари, който бе приключил с наместването и отново спусна крака си на земята. — Колкото повече ти харесва, толкова по-добре ще го правиш — ще белиш сиренето, ще убиваш бълхи, за да им вземеш кожата, ще готвиш обелките от картофи, ще лъскаш шилингите и така нататък. А сега наистина трябва да тръгвам. Лека нощ, Алис. Ще пуснеш ли Чарли да ме изпрати до края на алеята и после ще ти го върна? Хайде, Чарли. Бог да те благослови, момиче. Пак ще се отбия, когато имам новини за вас.

След тези изискани дума за сбогом той се ръкува с Алис, потупа я по рамото и я погъделичка под брадичката.

— И не се отчайвай — всичко ще се нареди. Всъщност изобщо не допусках, че къщата е толкова удобна. Приятна стара къща, с малко въглища и дърва, с чифт блеснали очи и с чашка от това един мъж

може да поживее доста така. Самият аз бих го направил. Изобщо не мислех, че е толкова приятно тук, и наистина щях да предпочета да остана да пренощувам, отколкото да яздя чак до Барнсли, Чарли, уверявам те. Хайде, Чарли, трябва да тръгна. Тя те пуска — нали така, Алис? — да ме изпратиш до края на алеята.

С това сбогуването приключи и Чарли и Хари тръгнаха заедно. Алис се запита какво бе накарало Хари да измине толкова път за толкова кратко посещение, след като почти нищо не им каза. Вероятно собствените му дела — защото той винаги търсеше коне и за него трийсет или петдесет мили не бяха нищо — го бяха довели близо до Кресли Комън, а ако бе така, той нямаше нищо против да измине още няколко мили, за да нахрани коня си и да получи вечеря. Сигурно старият господар в Уайвърн бе избухнал по-гневно и го бе заплашил с нещо, в което се криеше истинска опасност за Чарли, което братята бяха решили да не й казват. Грижовна потайност, но често неочаквана, и като такава бе петдесет пъти по-мъчителна от плашещата прямота.

Над тримата сякаш се бе спуснала лека сянка и хладина, помисли си Алис. Чарли смяташе, че брат му Хари е най-всеотдайният и най-състрадателният помощник, който може да има човек. Ако беше така — а нима той не знаеше най-добре, — Хари несъмнено се смееше и се шегуваше по своя си начин и наистина се забавляваше, така че едва ли нещо не бе наред. Само че Чарли... Дали не му тежеше нещо, за което тя не знаеше? Твърде силно уважаваше съпруга си, за да ги последва, както й се искаше, и да ги помоли да й разкажат всичко, ако ги грози нова опасност. Долови злоещото повтарящо се тиктакане на малкия бръмбар, въздъхна, изправи се, отвори капациите на прозорците и погледна към обляната от лунната светлина сцена.

Между стената на къщата и стръмния склон на долината на Марлоу имаше малко равно място, обрасло с трева. Високи дървета се извисяваха като притихнали и самотни стражи без старите сиви стени, а един нисък парапет, обрасъл с бръшлян, предпазваше от рязко спускане по нацепената и обрасла с дървета канара. През разпокъсания параван на гората отпред в далечината се виждаха по-гъстите участъци гора, които увенчаваха върха на далечната страна на тази мрачна котловина. По-спокойна и по-печална сцена въображението не можеше да създаде.

Алис отвори капациите, несигурна дали прозорецът гледа към мястото, откъдето трябваше да се покажат съпругът ѝ и брат му, защото разположението на този сложна къща все още ѝ бе непознато, и разочарована, тя потъна в съзерцание на гледката, която така добре хармонираше с меланхолията на самотните ѝ опасения.

Колко скоро, след като си постигнал желанието на сърцето си, идва разочарованието, кога започва да дълбае червейчето, кога залиняват растенията от пролетта на живота ни? Където и да разпънем шатрата или да пуснем котва, винаги се открива възможността за нов поход, винаги започва ново пътуване — никъде не е спокойно.

— Просто си въобразявам — нищо не се е объркало, не крият никакви тайни от мен. Никой друг си нямам. Той несъмнено би ми се доверил, не би ме оставил съвсем сама. Не, Рай, не би направил такова нещо. — С натежало сърце Алис отново се извърна от прозореца. — Ще се върне след минутка, няма да придружи Хари надалеч.

Отиде до вратата, отвори я и се заслуша. Чу стъпки откъм прохода към конюшната и се провикна да попита кой е. Беше Том, който бе извел коня на господаря Хари и му бе отворил портата. Изведе коня и двамата братя тръгнаха заедно — господарят Хари с походите в ръка и господарят Чарлс до него. Поеха по тясната пътечка по протежение на тясната долина към Кресли Комън.

Алис знаеше, че съпругът ѝ ще се върне след няколко минути и все повече се питаше какво ли ще ѝ донесат тези няколко минути, а отчасти се чудеше и на собствената си тревога. Затова се върна в стаята и го зачака там. Той обаче се забави повече, отколкото очакваше тя. Съдовете за чай стояха изоставени на масата. Огънят напразно блещукаше подканящо, а тя, все по-разтревожена и самотна, и вероятно малко ядосана, задето са я изоставили така, отиде горе да види старата Дулчибела.

ГЛАВА 17

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИЯТ РАЗКАЗ НА МИЛДРЕД ТАРНЛИ

Когато изкачи стълбите, Алис повика възрастната слугиня, защото не искаше да прекоси сама плашещия коридор. Чу гласа на Дулчибела и след малко старата ѝ дойка се появи, а до рамото ѝ стоеше Милдред Тарнли.

— О, госпожо Тарнли, много се радвам да ви видя. Дошли сте да посетите Дулчибела. Моля ви, елате и ми разкажете нещо за тази стара къща. Вие сте тук от толкова отдавна и я познавате толкова добре, че сигурно можете да ми разкажете много.

Възрастната жена с неприятното лице се поклони сковано.

— На вашите услуги, госпожо — отвърна тя.

— Стига да не ви затруднявам — умолително додаде Алис, която все още малко се боеше от нея.

— Както наредите, госпожо — отговори старата слугиня с поредния скован поклон.

— Е, много ще се радвам. Дулчибела, гори ли огън? А, да, много е приятно.

Жените влязоха в старовремската спалня.

— Госпожо Тарнли, надявам се, че няма да ви попреча да изпиете чая си?

— Не, благодаря, госпожо, изпих го още преди час — отговори старата жена.

— Седнете, госпожо Тарнли — покани я Алис.

— Предпочитам да стоя права, госпожо — упорито настоя съсухрената жена.

— Много ще се радвам, ако все пак седнете, Милдред — настоя младата ѝ господарка, — но ако така предпочитате... Искам да кажа само, че трябва да се настаните възможно най-удобно. Много ми се иска да науча нещо повече за тази стара къща. Помните ли какво се

случи, докато се качвахме заедно с вас по стълбите и аз толкова се уплаших?

— Не го видях, госпожице... госпожо. Само ви чух да казвате нещо — отговори Милдред Тарнли.

— Да, знам, но днес споменахте за някакво предупреждение и имахте вид на човек, който и преди е чувал за подобно нещо.

Възрастната жена вирна брадичка и със скръстени ръце направи още един поклон, с което сякаш искаше да каже: „Ако искате да ме питате нещо, питайте“.

— Помниш ли някой да е казал, че е видял нещо странно в онзи проход горе след стълбите? — попита Алис.

— Помня, госпожо — дискретно отговори старата жена.

— И какво беше то? — попита Алис.

— Не знам, дали господарят ще бъде доволен, ако чуе, че говоря за такива неща, госпожо — намекна Милдред.

— Просто ще се засмее, както трябва да направя и аз, уверявам ви. Изобщо не съм страхлива, така че не се бойте, няма да се направя на глупачка. А сега ми разкажете.

— Ами, госпожо, спомнете си, че сте ми наредили, в случай че мастър Чарлс ми се скара, защото както казахте, много хора не гледат сериозно на това, а го мислят за врели-некипели, за приказките на една старица. Така че аз не мога...

— Ще поема цялата вина — каза Алис.

— Доколкото ми е известно, няма никаква вина, а ако имаше, нямаше да моля други хора да поемат върху себе си повече, отколкото е редно. Самата аз бих ги обвинила, без да се интересувам дали им харесва, или не. Както ви казах, госпожо, трябва да ми заповядате, за да се подчиня на нарежданията ви.

— Да, разбира се, госпожо Тарнли... А сега ви моля да продължите — подкани я Алис.

— Ще ми кажете ли какво видяхте, госпожо?

— Тежка черна завеса се спусна от горната част на арката, под която минахме за прохода пред вратата, и за няколко секунди запречи входа — отговори младата дама.

— Ай, ай, няма съмнение, че е това, само че там няма завеса, госпожо, поне не изтъкана на този свят. Тези, които тъкат тази мрежа, са с лека ръка и с тежко сърце, а самият дявол им движи совалката —

рече възрастната жена с горчива усмивка. — Точно за това говорех с госпожа Крейн, когато се качихте, госпожо.

— Да, наистина беше много странно — тихо потвърди старата Дулчибела.

— Освен това от спускането ѝ от пода се надигна доста прах — продължи Алис.

— Да, така е, как иначе. Винаги става така — каза госпожа Тарнли със същата смътна и грозна усмивка. Не че в прохода има и прашина, защото двете с Лили Доджър бяхме измели и измили всичко. Видели сте прах, ама това не е истински прах, както онзи, за който говори свещеникът: „Прах от прахта...“ Не, не, това е много по-фин прах, прахът на смъртта. Вътре няма повече пръст, отколкото има в пушека или в мъглата на долината на Каруел долу. Всъщност изобщо не е прах, а е прах, който призракът може да отупа от савана си. Привидение... Това е, госпожо, какво друго.

Алис се усмихна, но се смрази от усмивката, с която ѝ отговори старата Милдред, и се извърна към Дулчибела. Само че добрата госпожа Крейн я погледна в лицето със сериозно изражение и със смаяно опулени очи.

— Разбирам, Дулчибела, ако смелостта ми изневери, не трябва да търся подкрепа от теб. Е, госпожо Тарнли, не се тревожете, няма да имам нужда от помощ. Изобщо не ме е страх, така че продължете, ако обичате.

— Ами, госпожо, както ми разказваше баба ми, тази къща станала притежание на семейството преди повече от сто години. Бях съвсем малка, когато тя разказваше това, а оттогава към разказа са се добавили много години. Случило се обаче по времето на стария сър Хари Феърфийлд. По негово време го наричали Хари Ботуша, защото винаги бил обут с ботуши, понеже рядко слизал от седлото. По онова време имало размирици, имало доброволческа кавалерия, имало войници и един господ знае още какво. А мъжете от рода Феърфийлд винаги са били дръзки и смели мъже, така че опасните времена много им подходжали — обаче дали бил в полка, дали на лов, кракът му почти никога не слизал от стремето. Затова според баба ми някои го наричали Феърфийлд Ботуша, но повечето хора му викали Хари Ботуша — такъв бил по онова време сър Хари Феърфийлд.

— Струва ми се, че съм виждала портрета му. В Уайвърн. Виси на стената в далечния край от вратата, близо до прозореца. Мъж с дълга перука и с дантелена широка вратовръзка, а също и с голям стоманен нагръдник, нали? — попита Алис.

— Прилича на него, госпожо... Искам да кажа, че не знам, не съм сигурна, обаче навремето той бил славен човек, така че сигурно е наредил да му направят портрет. Съпругата му била от Каруел, наследница, обаче в този край сега няма нито един Каруел, от много време няма. Та тя донесла Каруел Грейндж и долината на Каруел на рода Феърфийлд — горкичката, беше много красива. Нейният портрет така и не бе отнесен в Уайвърн, независимо от добрините, които стори ръката ѝ, от имотите и от красивата ѝ външност. Семейство Феърфийлд бяха буйни хора. Не казвам, че и сред тях не е имало свестни, обаче дори да са били свестни с другите хора, рядко са се държали добре със съпругите си. Бяха сурови и лоши съпрузи няма съмнение.

Алис се усмихна, тихо разбута огъня и въздъхна, когато разказът продължи:

— Говореше се, че госпожата е много самотна тук. Както знаете, мястото наистина е самотно, ужасно самотно и все едно и също. За старица като мен няма значение, но с младата кръв е различно. Младите хора искат да видят малко свят, да говорят и да научават какво се случва, независимо дали е развлечение, промяна или каквото и да е. Тя беше много самотна, мотаеше се печално из старата градина, садеше цветя или плевеше розите все сама... или пък плачеше на прозореца, докато Хари Ботуша все имаше някакво извинение — я ще отиде за риба, я ще излезе с хрътките, я по наистина лоши дела. Надали сме виждали физиономията на Хари Ботуша тук дори два пъти годишно — викаха му и Красивия Хари, а красивата му съпруга се поболяваше от мъка изоставена, сама в собствената си самотна къща до долината на Каруел, където и в момента ви разказвам всичко това.

Алис се усмихна, кимна, за да покаже, че внимава, и старицата продължи:

— Винаги съм се чудела защо крият — понякога е по-добре да се говори открито, понеже рано или късно всичко се разчува, а тогава наставка бъркотия и сигурно вече е твърде късно. Така че историите пътуват най-вече без крака и не можеш да отречеш словото на Бог „да

бъде светлина“, понеже рано или късно ще бъде светлина, всичко ще се разчисти, а злите постъпки на Хари Ботуша далеч в миналото, всичките му кроежи, всичко сторено ще излезе на бял свят и тя повече няма за нищо да се съмнява и на нищо да се надява. Горкичката, обичаше го по-силно от живота, обичаше го дори повече от самата себе си, а какво получи насреща — ужасен негодник.

— Не й ли беше верен? — попита Алис.

— Какво? Как ли пък не! — отвърна госпожа Тарнли с цинична гримаса. — Трябваше сама да се оправя с това, както и с всичко останало, а можеше да си намери по-добра партия от сър Хари — един лорд. Забравих му името, обаче си беше изгубил ума по нея. Ама тя не понеже обичала Хари Феърфийлд Ботуша, искала само него, никой друг — и накрая сама си блъскаше главата в Каруел Грейндж, в къщата, която бе донесла като зестра на Феърфийлд, горкичката самотна птичка, както й викахме, само че не й било писано да живее още дълго. Да, не беше... Понякога излизаше на разходка, ама не говореше с никого и вече нищо не я интересуваше. Ходеше там до езерото, сред гъстите дървета, заобиколени с тъмен плет от тис.

— Знам, много висок жив плет с дървета зад него — обади се Алис. — Най-тъмното място, което съм виждала. Зад градината. За него ли говориш?

— Да, за него. Обичаше да се разхожда там, често плачеше, и пак там я намериха удавена горкичката. Някои смятаха, че е нещастен случай, защото брегът беше много стръмен и хлъзгав, а и тогава беше дъждовно, обаче повечето мислеха, че е сложила край на живота си, това се говореше сред жителите на Каруел, както бе чула баба ми. Понеже какво представлява едно младо същество, което няма вече какво да очаква от живота, което е съвсем само и няма дори с кого да разговаря, а сърцето му е разбито?

— Каза, че според теб тук е имало неин портрет, така ли? — попита Алис.

— Казах, че не са го занесли в Уайвърн, госпожо. Баба ми каза, а тя би трябвало да знае, че навремето тук е имало портрет, който са допусkali, че е бил неин. „Това е единствената картина, която си спомням да е имало в Грейндж“, така рече.

— А къде е сега? — попита Алис.

— Отдавна е на парчета. По мое време беше в стаята, която наричат оръжейна. Стената беше влажна. Картината се повреди още навремето, толкова почерня, че почти нищо не се виждаше. Много пъти, докато бях още малко момиче на тринайсет-четиринайсет години, дълго стоях върху масата и я гледах. Само че боята беше станала на люспи, платното беше заприличало на прогнило дърво и при всяко бутване по нещо се отронваше, докато накрая вече нищо не се различаваше. Картината отдавна изчезна, а рамката сигурно се е счупила.

— Колко жалко! — възкликна Алис. — О, колко жалко! Дали случайно не си спомняш нещо от картината?

— Бяха нарисували госпожата изправена — виждаха се връхчетата на обувките ѝ, май от бял сатен, и имаха катарамата, сигурно диамантена. В ръката си държеше букет от сини цветенца и една роза, но лицето беше цялото избледняло и потъмняло с изключение на устата, истинска и усмихната в ъгълчетата — много беше красиво. Само че всичко беше почерняло и голяма част от боята се бе смъкнала. Само това видях от картината.

— Случи ли се още нещо? — попита Алис.

— О, още много! Феърфийлд Ботуша се върна, обаче вече никой не даваше пет пари дали е тук, или го няма. Хората в Каруел не го обичаха, но бе за предпочитане да се държат учтиво, защото Феърфийлд винаги са били опасни хора; палеха се от една дума, та никой не смееше да ги ядосва. Той дойде да се увери с очите си и нареди всички стаи да бъдат покрити с черно, стълбите също, също и арката на прохода навън, чак долу до пода, защото тя, горкичката, лежеше тук горе.

— Не в тази стая! — възкликна Алис, която дори след толкова време не се осмеляваше да наруши зловещата святост на стаята на онази жена.

— Не, не в тази, в стаята в другия край на прохода. Ще трябва да се изхаби доста мазилка и хартия и да се направи голямо почистване, за да можете да легнете там. Хари Ботуша вдигна голяма патърдия по повод смъртта на жена си. Скоро щяха да пристигнат Феърфийлд и той сигурно е смятал, че ще е по-добре да останат с впечатлението, че е обичал жена си, поне да им даде повод да кажат няколко хубави думи за него, ако поискат, да раздадат милостиня на бедните и да оставят

доста солидна сума за енорията, както казаха — и в църквата в Кресли, и в манастира в Каруел. Дори посетиха викария, а Хари организира най-голямото погребение, правено някога в Грейндж. Погребах я в манастира, където бяха погребани всички Каруел, в нова гробница, където нея положиха първа и последна, понеже Хари Ботуша се ожени повторно и беше погребан заедно с втората си съпруга в Уайвърн. Така горкото съществуване бе съвсем само — и приживе, и в смъртта.

— Има ли някой разказ, който да обяснява онова, което видях, когато двете с теб влязохме в прохода? — попита Алис.

— Казах ви, госпожице, в прохода беше окачено черно, както съм чувала да разказва баба ми. Така се е появила историята, защото по различно време, госпожо, в семейството на Феърфийлд е имало три жени, които са видели същото нещо. На погребението чух онзи млад лорд да казва, че много я е харесвал, само ако и тя се бе съгласила да приеме обичта му, но той още я обичал въпреки всичко. Подметна няколко остри думи на сър Хари и заради тези думи двамата излязоха на дуел повече от година след това, Хари Ботуша беше убит и беше погребан в Уайвърн.

— Виж ти! Странно е как благородници, които имат всичко, което светът може да им даде, рискуват живота си заради такива думи — изтъкна поуката старата Дулчибела Крейн, — при това, без да знаят какво ще стане с тях, след като изгубят всичко тук, след като гръмне pistolетът. Ако беше някой нещастник, друг въпрос, но това... човек наистина се чуди.

— Госпожо Тарнли, споменахте, че нещо се е случило с някои дами от семейство Феърфийлд, нали така? — попита Алис.

— Ами говори се, че сър Хенри, Феърфийлд Ботуша, довел втората си съпруга тук едва дванайсет месеца след смъртта на първата и когато за пръв път стъпила в прохода, тя видяла на съвсем същото място същото, което видяхте и вие. Два месеца по-късно той бил в гроба, а тя — в лудница.

— Госпожо Тарнли, мисля, че не е нужно да разказвате тези ужасяващи неща на младата дама.

— Да плаша младата дама ли? Защо не, след като се плаши от истината? Тя поиска да научи истината и я получи. По-добре да уплаша младата дама, отколкото да я заблуждавам — студено и категорично отговори Милдред Тарнли.

— Изобщо не искам да кажа, че трябва да я заблуждавате — отвърна прямата Дулчибела. — Обаче няма защо да ѝ пълните главата с тези ужасяващи фантазии. Уплашихте я, не виждате ли как пребледня?

— И би трябвало. Още три жени на Феърфийлд видяха същото нещо точно на същото място и всяка за свое огромно съжаление. Едната падна от скалата на феите, друга умря, докато раждаше първото си бебе, горкичката. А третата бе хвърлена от коня си в каменната кариера в Кресли Комън, докато наблюдавала лова, а после така и не дойде на себе си. Не ми приказвай, жено, много добре знам какво правя.

— Моля те, Дулчибела, недей. Уверявам ви, че съм ви много признателна, госпожо Тарнли — намеси се Алис Феърфийлд, уплашена от злобната разпаленост на старата жена.

— Признателна ли? Не е вярно, за какво да сте ми признателна? — възрази Милдред Тарнли. — Не сте ми признателна, ами сте уплашена. Само че всичко е вярно. Нито един Феърфийлд не бива да води своята съпруга в Каруел Грейндж и господарят Чарлс го знае не по-зле от мен. Та сега, с две думи, госпожо — получихте своето предупреждение и ще е най-добре да си тръгнете оттук, без да позволявате под краката ви да израства трева. Видяхте предупреждението, госпожо, а аз съвсем ясно ви казах какво значи то. Съвестта ми е чиста, пък вие правете каквото искате. А ако оттук нататък очаквате от мен да шпионирам заради вас, да събирам и да ви разказвам някакви истории, та да си навлека беля с други хора, да знаете, че не сте познали. Сигурно няма да има повече предупреждения, поне не от мен, а вие, ако искате ме послушайте, госпожо. Милдред Тарнли каза, каквото имаше да казва. Чухте разказа ми, чухте и съвета ми. Обаче, ако пренебрегнете и едното, и другото, а освен това и видяното със собствените си очи, гответе се за последиците.

— Не бива да плашите така госпожица Алис, не бива, казвам ви. Не се плаши от такива истории, скъпа. Срамота! Не виждате ли как е пребледняла като плащаница, не е на себе си?

— Не, Дулчибела, няма нищо — усмихна се Алис силно пребледняла и с пълни със сълзи очи.

— Повече няма да я плаша, можете да бъдете сигурни в това. Ако съм я уплашила, вината не е моя. Неблагодарна работа, но не се опитвах да доставя удоволствие нито на нея, нито на вас, а само да сваля бремето от плещите си, така че вината да си е само нейна, ако не се вслуша. Дадох ѝ съвет, защото тя поиска. Извинете ме, че се изразих толкова открито, госпожо, но по-добре сега, отколкото по-късно — добави тя и се поовладя. — Може ли да направя още нещо долу, госпожо? Трябва да вървя, че кой знае какво прави онова дете през цялото това време.

— Много ти благодаря, не искам нищо — отговори Алис.

Милдред Тарнли ѝ метна суров тъмен поглед, поклони се сковано и се оттегли.

— Не съм виждала такава жена — заяви старата Дулчибела, загледана подире ѝ през вратата. — Не бива да ѝ позволяваш да ти говори така, скъпа. Не е нейна работа да дрънка такива неща на господарката си. Какви обноски само имат хората по тези затънтени места! Но според мен, скъпа, ще е добре да я държите на известно разстояние и да ѝ дадете да разбере къде ѝ е мястото. За такива като нея само строгост, острота и авторитетно поведение, никакви благодарности и снизходителност, защото колкото сте по-сърдечна, толкова по-горделива и нагла ще става тя. Освен това, госпожице Алис, според мен тя не ви харесва, никак.

За младите, а за някои хора — винаги, е болезнено да чуят подобно заключение от безпристрастен наблюдател. Много е унизително, а понякога е дори тревожно.

— Е, няма значение — каза Алис, — тя не може да ми навреди много. Предполагам, че не би го направила, дори да можеше, а и нямам нищо против подобни разкази.

— И защо да имате, скъпа? Днес никой не обръща внимание на такива неща.

— Но ми се иска тя да ме харесваше — толкова малко хора сме тук. Светът ни е съвсем малък, а и аз никога с нищо не съм я обиждала. Не виждам каква полза има да ме мрази.

— Няма полза, скъпа, но тя е тук от толкова отдавна единствената квачка в къщата, така че не иска да я откъсват от петела, така мисля. Не знам защо иначе ще ви разказва всичко това, ако не за

да те притесни. Бог знае, че има достатъчно тревожни неща в това печално място и без тя да фабрикува подобни измишльотини.

— Тихо, Дулчибела, това не е ли кон? Сигурно Чарлс се прибира.

Тя отвори прозореца, който гледаше към конюшните.

— Отиде да поязди ли? — попита старата Дулчибела.

— Не, няма нищо — тихо каза Алис. — Освен това ти ми напомни, че той не излезе на кон, а само да поизпрати малко господин Хенри. Скоро ще се върне. Надявам се нищо да не се обърка.

С изморена въздишка тя се отпусна в голямото кресло до огъня, дълго мисли, ослушва се и мечта, преди стъпките и гласът на Чарли отново да прозвучат в старата къща.

ГЛАВА 18

РАЗХОДКАТА НА БРАТЯТА

Когато домакинът и гостът излязоха заедно в павирания двор, вече бе нощ и луната светеше силно.

Том бе оседлал коня и го изведе веднага щом го повикаха. Хари му кимна и се усмихна — защото бе по-щедър с усмивките си, отколкото с шилингите си, — пое поводите от ръката му и двамата с Чарли рамо до рамо закрачиха мълчаливо от портата на двора към тъмния и неравен път, който известно време следва стръмния склон на котловината, която се слива с долината на Каруел.

Тесният път беше много тъмен, над него се преплитаха клоните на извисяващите се отстрани дървета, а през клоните на места се промъкваше ъгловато петънце лунна светлина, което се понасяше по белия каменен път, когато клоните зашумяваха тревожно като мънички пърхащи криле.

Мракът бе съпътстван от тишина. Чаткането на конските копита и собствените им приглушени стъпки бяха единствените звуци, които се примесваха със скърцането и с въздишките на клоните над главите им. Единият бе изпълнен с очакване, другият размишляваше, но темата не беше приятна и известно време никой от двамата не я подхвана.

Не вървяха бързо. Конят явно усещаше, че пътниците искат да се поразходят, и услужливо закрачи бавно като тях.

Ако нечи очи можеха да виждат в тъмното, щяха да видят лицата на двамата — едното искрено, а на другото бе лепнато фалшивото изражение на съчувствие и на съжаление, което Хогарт^[1] с цялата си деликатност и въздействена сила изобразява у възрастния роднина по бащина линия в последната гравюра от цикъла „Модерен брак“.

По лицето на Чарлс се четеше силно безпокойство, неловка замисленост и въздържаност, които биха обяснили мълчанието му. Както казах, и веселякът Хари имаше съвсем различно изражение. Това лице сякаш бе произвело усмивка, която все още не си бе

тръгнала. Клепачите му бяха увиснали, веждите му бяха извити — престорено съчувствие, каквото всички сме виждали.

В моралната преценка за себе си ние прилагаме оптични илюзии дори при анализирането на самите себе си, оцветяваме и маскираме мотивите си и пълним ушите си с извинения и с явни лъжи. Навикът да се заблуждаваме е толкова здраво вкоренен, че дори в тъмното лицето ни придобива лицемерно изражение, почти без да го съзнаваме.

— Ето го най-сетне завоя за Кресли Комън. Не можехме да разговаряме на спокойствие сред дърветата. Толкова е тъмно, че човек няма да разбере, дори и някой да стои до лакътя му. И така, старецът е адски ядосан, нали?

— Никога не съм виждал толкова вбесен човек — отговори Хари. — Никога не съм виждал и самия него толкова ядосан. Ако знаеше, че съм тук... Но ти ще се погрижиш за мен, нали?

— Беше много добър с мен, стари приятелю, няма да го забравя, в никакъв случай. Трябваше обаче да обмисля нещата по-добре. Не биваше да замесвам горката Алис в тази бъркотия. Мътните да ме вземат, ако имам представа как ще я караме оттук нататък.

— Е, това е само временно, кратка неприятност — ще се оправите, не може да продължи дълго.

— Всъщност може да продължи десет години или дори двайсет — отговори Чарли. — Бях глупак да напусна армията. Не знам какво ще правим, а ти?

— Твърде си потиснат — не можеш ли да изчакаш и да видиш какво ще стане? Все още нищо не се е случило, а и животът тук надали ще ти излиза скъпо.

— Хари, мислиш ли, че ще е добре да взема фермата на Джон Уолинг и със собствените си ръце да се опитам да направя нещо от нея? — попита Чарлс.

Хари поклати глава.

— Не мислиш ли?

— Не, не мисля. Никога няма да успееш да изкараш рентата — отговори Хари. — Освен това, ако промениш нещо тук, хората ще започнат да говорят, а нямаш полза от това. Трябва да си адски тих.

Настана пауза, докато двамата вървяха мълчаливо, докато тъмните сенки на дърветата започнаха да се поразсейват пред тях и гората се разреши. Силуетът на цели дървета се виждаше съвсем ясно,

а широката общинска мера на Кресли се ширна мъгливо пред тях със своите папрати и прещип.

— Що се отнася до парите, Чарли, в момента има достатъчно пари и никакви съществени дългове. Искам да кажа, ако не ги направиш без нужда. Дватамата с Алис ще можете да живеете от къщата и от градината известно време. Наемателите ти дават триста годишно, а вие ще успеете да се оправяте с двеста.

— Двеста лири годишно! — викна Чарли и се ококори.

— Да, с двеста годишно. Това момиче яде колкото врабче — потвърди Хари.

— Алис е най-прелестното същество на света и аз съм сигурен, че ще се погрижи за всичко, само че има и други неща освен вечерята и закуската — отговори Чарли, който нямаше нищо против да наричат жена му „това момиче“.

— Против ръжен не се рита, момчето ми. Ще ти трябва по сто лири годишно за непредвидени случаи.

— Да, допускам — смръщи се Чарлс. — Особено ако ръженът са още няколкостотин лири. Само че не мога да си представя някой да съумее да живее с такава скромна сума.

— Ще трябва да намериш начин, приятелю, за да не ти напишат полица, която да влезе в сила след смъртта ти — предупреди го Хари.

— Това донякъде ме притеснява, а и хората са толкова противни мошеници — възкликна Чарлс с потъмняло от гняв лице.

— Винаги са били и винаги ще бъдат — засмя се Хари.

— Много е приятно да говорим за сто лири годишно, но ти знаеш, че на мен ми е пределно ясно, че това няма да стигне, никога не е стигало — възкликна Чарли горчиво и после побърза да погледне през рамо.

— Кълна се в душата си, Чарли, не знам достатъчно силна ругатня — отговори добродушно Хари. — Но след като казваш, че няма да стигнат, явно е така.

— Със сигурност — отговори Чарли и въздъхна тежко. Отново се възцари мълчание. — Искан ми се да бях толкова умен като теб, Хари — каза Чарлс най-сетне.

— Наистина ли мислиш, че съм умен! Винаги съм смятал, че съм доста смотан, освен по въпроса с животните, честна дума — призна Хари с невинен смях.

— Ти си много по-умен от мен и изобщо не си мързелив. Каж ми, какво щеше да направиш, ако беше в моето положение?

— Какво щях да направя на твое място ли? — попита Хари, вдигна поглед към звездите и известно време си подсвирква тихичко. — Не мога да ти кажа веднага, дори по-умен човек от мен би се затруднил с отговора. Но мога да ти кажа едно — никога нямаше да допусна да изпадна в това положение, както го наричаш, в никакъв случай. Изобщо нямаше да го допусна. Само че не се самообвинявай, доколкото ми е известно, още не е време за сълзи. Рано е още да се омърлушваш. Просто реших да намина и да ти съобщя новината.

— Знаех си, че имаш да ми казваш нещо, Хари — обади се Чарлс.

— Не е нищо особено, само дреболия — отговори Хари, — но си прав, че точно това ме доведе тук. Миналата седмица бях в Лондон, отбих се на онова място в Хокстън и открих обичайното, но все пак добре, че се отбих.

— Не е ли станала по-разумна? — попита Чарлс.

— Ни най-малко — отговори Хари.

— Каж ми какво й каза.

— Каквото се бяхме разбрали.

— В думите ти нямаше нищо, което да не е мило, помирително и разумно, нали? — умолително попита Чарлс.

— Явно това не впечатли ответника — отговори Хари.

— Като че ли се забавляваш — отбеляза Чарлс.

— Искан ми се да се забавлявах повече, но независимо дали ми е приятно, трябва да ти разкажа нещата направо. Отбих се набързо, защото исках само да платя двайсетте лири, нали помниш?

— Ах, как ми се иска все още да бяха у мен!

— Е, парите наистина не я накараха да ни хареса или да ни заобича повече, признавам. Обаче се огледах наоколо и кълна ти се, зачудих се как е възможно човек да живее на такова място, след като има толкова приятни местенца, където в чужбина ще може да живее три пъти по-добре. Запитах се защо ти не си се замислил за това, защо не си проявил повече интерес. Забелязах как старата кримка мисли за петдесет неща едновременно, как ме подозира мен, горкия, в мръсна игра. За момент се уплаших, че десетина остри нокти ще се впият в носа ми, обаче я поуспокоих, придумах я, поласках я. Щеше да се

пръснеш от смях, понеже накрая и двамата мъркахме като котки на стара мома.

— Знаеш ли, Хари, тя е луда, напълно луда — каза Чарлс, грабна ръката му, спря и се извърна към него, за да накара и Хари да спре. — Не я ли видя, съвсем е откачила. Само си помисли!

Хари се засмя:

— Да, доста е лудичка.

— Ама не си ли съгласен, че наистина е луда? — повтори Чарлс.

— Е, има нещо такова, обаче аз не бих казал, че е луда — тя е нещо доста по-лошо от това, смея да кажа, само че не бих сложил дъртата кримка там.

— Къде? — попита Чарлс.

— Сред лудите. Да, наистина е луда, ама по-скоро е зла и дори по-лошо.

— Няма голямо значение какво мислим ние двамата. Знам обаче какво друг човек щеше да направи много отдавна, само дето аз не можах да се реша. Често съм мислил за това, но не можах... не можах.

— Тогава няма особено значение — каза Хари и затегна колана на седлото с една-две дупки. — Няма голямо значение. Само че аз нищо не можах да направя, така да знаеш. Мисля, че главата ѝ си е съвсем наред, само дето много дяволи вилнеят вътре. Тук съм съгласен с теб.

— И какво ще ме посъветваш да направя? Това е ужасно — каза Чарлс.

— Щях да ти кажа, че ако нямаш нищо против, най-добре ще е да оставиш цялата тази работа на мен. — Хари възседна коня си, облегна се на едното си коляно и каза: — Мисля, че знам как да действам, ако оставиш на мен. Старият Пайпклей не смята, че имам причина да играя нечестно.

— Тъкмо обратното — възрази Чарлс, който го слушаше внимателно.

— Никакъв интерес — настоя Хари, насочи погледа си към далечното хълмче на Торстън и продължи, без да обръща внимание на предположението на Чарлс. — Виж, това чудовище ще ми играе по свирката, докато ти ще можеш само да се дърпаш, да отстъпваш или да офейкаш. Има толкова много малки немски или френски градчета —

ти не се тревожи за нищо, само прави каквото ти казвам, и аз ще се погрижа за всичко.

— Ти си страшно добър човек, Хари, кълна се, че направо щях да откача. Нямах с кого да поговоря, не знаех кой какво мисли. В твоите ръце се чувствам в безопасност, защото мисля, че ти разбираш от тази работа много по-добре от мен, много по-добре от мен познаваш хората, а аз никога не съм можел да управлявам никого и нищо. Кога ще идваш отново по работа в града?

— Нищо чудно след около три седмици.

— Знам, че няма да ме забравиш, Хари. Боя се дори да ти пиша, но ако се сетиш за някое място, където можем да се срещнем и да поговорим, с радост ще дойда. Нямах представа колко нещастен и неспокоен се чувства човек, когато не знае какво става.

— Със сигурност, не го оспорвам. През следващите десетина дни ще бъда зает, трябва да наобиколя доста места, но ще ти дам знак.

— Това се казва свестен човек, знам, че няма да ме забравиш — каза Чарлс и постави ръка върху ръката на брат си.

— Няма, разбира се. Лека нощ. Пази се и предай на Али, че я обичам.

— И... Хари?

— Да? — попита Хари и дръпна немирния си кон малко назад.

— Ами май това е всичко.

— Лека нощ, тогава.

— Лека нощ — повтори Чарлс.

Хари докосна шапката си с усмивка и в следващия момент препусна, прелетя на еквивалент на галоп по тесния път без ограда, който пресичаше мерата, и започна да се смаява в далечната лунна светлина.

— Е, тръгна си... с леко сърце, нищо не го тревожи... Животът му е песен... Светът му е като играчка.

Чарлс тръгна бавно в посоката на чезнещия в далечината конник, след това отново спря и го наблюдава печално, докато той се изгуби от поглед.

— Надявам се да не забрави — винаги е толкова зает с тези глупави коне, обаче наистина печели доста. Ще ми се и аз да разбирах нещо от коне. Трябва да намеря начин да изкарам малко пари. Горката малка Алис! Надявам се да не съм забатачил работата. Ще пестя по

всевъзможни начини, разбира се, това е заради нея. Но като се замисли човек, съвсем малко са нещата, от които можеш да се откажеш. Можеш да се откажеш от конете, стига да имаш, и да си оставиш само един. Все пак трябва да имаш поне един кон на такова място — иначе рискуваш да умреш от глад, да не получаващ пощата си или да издъхнеш, защото не можеш да извикаш лекар. Няма да пия вино или бренди и старият Том ще направи същото, освен това напълно ще се откажа от пушенето. Човек трябва да прави жертви. Ще изпуша бавно само тази кутия и няма да поръчвам повече — това е лош навик, ще се откажа от него. — Чарлс извади пура от кутията си и я запали. — Няма да похарча повече и една лира за това, а колкото по-скоро свършат тези, толкова по-добре.

Пъхнал ръце в джобовете си, той бавно се запъти към малко възвишение на около стотина ярда вдясно, изкачи го и се оглед наоколо, пушейки. Мисля, че не виждаше нищо от ширналата се пред очите му гледка, макар да приличаше на художник, който търси живописното.

Главата му бе пълна с идеи за продажбата на Каруел Грейндж, но не бе съвсем сигурен, че има това право, а и не искаше да пита адвоката си, на когото вече дължеше нещичко. Замисли се колко уютно и приятно биха могли да живеят в някое от онези малки градчета в Германия, където скучната човешка природа разкъсва савана си, литва и се носи като пеперуда сред пъстрия и златен живот — където крупнето и комарджията прислужват по време на службата пред сияйната и непостоянна богиня, където приятно свирят оркестри, не погребват хората живи наскреп пустинята и наскреп гората заедно с кучетата и със скитниците, на място, където малката Алис щеше да бъде преизпълнена от наслада. Беше ли честно да я води тук и да я затваря в гниещата обител на Каруел Грейндж?

Вече бе започнал да се изкачва по гористото възвишение към печалната къща. Пурата му изгоря и той изрече на глас, загледан към дома си в мрака:

— Горката малка Алис! Тя наистина ме обича, струва ми се, а това е нещо!

[1] Уилям Хогарт (1697–1764), британски художник. — Б. пр. ↑

ГЛАВА 19

ПРИБИРАНЕ У ДОМА

Когато най-сетне съпругът влезе в стаята, където тя го очакваше през онази нощ, Алис каза малко укорително:

— О, Чарли, стана токова късно!

— Не чак толкова, нали, скъпа? — отвърна той и погледна часовника си. — Божичко, късно е! Горката ми женичка, нямах представа.

— Сигурно съм много глупава, обаче толкова много те обичам, Чарли, че съм ужасно нещастна, когато не си пред очите ми.

— Съжалявам, скъпа моя, но мислех, че той има да ми каже много повече, отколкото всъщност ми каза. Като че ли поне за известно време кредиторите няма да ме притискат, освен това исках да разбера точно колко пари ще ми даде за един кон, който искам да продаде. Боя се обаче, че съдейки по думите му, няма да е много. Ама наистина, както и да го гледаш, двайсет лири са смешна сума, обаче в момента много ни трябват. Ако нямах такава умна и предпазлива млада съпруга като теб, наистина не знам какво щях да правя.

Той допълни комплимента с инстинктивно съчувствие към мъката, която виждаше изписана на красивото ѝ лице.

— Тези неприятности няма да продължат много дълго, Чарли. Може би. Сигурна съм, че ще се появи нещо, освен това ще видиш колко внимателна ще бъда аз. Ще науча всичко, на което може да ме научи старата Милдред, и дори повече. Ще видиш каква домакиня ще стана.

— Ти си моето малко съкровище. Винаги говориш така, все едно ми пречиш, не знам защо. Съпруга като теб ми е от по-голяма помощ, отколкото съпруга с две хиляди лири годишен доход и с неразумните навици на изискана дама. Умната ти млада главица и обичливото ти сърце, скъпа моя, се равняват на огромни богатства, освен това вярвам, че ти си първата наистина добра съпруга, за която се е женил мъж от

рода Феърфийлд. Ти си единственото същество, което имам на земята. Сигурен съм в това единствената ми близка.

С тези думи той я целуна, притисна я в обятията, а тя, с една огромна сълза във всяко око, го погледна и му се усмихна с неизразима обич. Останаха притиснати в тази прегръдка, неговите очи също се напълниха със сълзи, усмивката му отвърна на нейната, и сякаш за кратко бяха обгърнати от ангелско величие. Тя усети как ръцете му се напрягат и я придърпват по-наблизо.

Такива моменти идват случайно и отминават, но се запечатват в паметта, те са светлината, която винаги осветява тъмното и тревожно минало.

— Ще бъдем щастливи тук, малка Али, и аз... Независимо от всичко, скъпа моя!... Не знам защо се забавих толкова. Просто изпратих Хари по-далеч, отколкото смятах, а след като той тръгна, поскитах из Кресли Комън, размишлявайки по делови въпроси. Така, без да подозирам, съм разтревожил съпругата си и съм я оставил сама. Мога само да ти обещавам за в бъдеще да бъда добро момче и да държа сметка за времето.

— Какъв си само... Толкова си добър към бедната си глупава съпруга — каза Алис.

— Искан ми се да бях, скъпа — каза той. — Искан ми се да можех да докажа поне половината от обичта си, но ще дойде и това време. Няма вечно да съм беден и безпомощен.

— Не трябва да говориш така, не трябва и да мислиш така. Тъкмо докато сме бедни, мога да ти бъда полезна нетърпеливо каза тя. — Опитите ми ще бъдат съвсем незначителни, но нищо няма да ме направи по-щастлива от това да се опитам да заслужа по-малко всички мили неща, които Рай казва за мен. Сигурна съм, Чарли, че въпреки всички грижи и проблеми ще успеем да живеем много щастливо и впоследствие винаги ще гледаме на дните си в Каруел Грейндж като на най-щастливите в живота ни.

— Да, скъпа, твърдо съм решил да бъдем много щастливи — каза той.

— Рай, нали ще споделяш с мен всичко, което те тревожи?

Плувалите ѝ в сълзи очи бяха тъжно вперени в лицето му. Той отмести поглед и отговори:

— Разбира се, скъпа.

— О, Рай, да знаеш колко щастлива ме прави това! — възкликна тя. Но във възклицанието ѝ имаше нещо, което казваше: „Само да бях сигурна, че казваш истината“.

— Разбира се, че ще споделям, скъпа. Ще ти казвам всичко, което би те интересувало, защото освен големите грижи има и помалки. Нали разбираш, че не мога да ти обещавам да помня всичко.

— Разбира се, скъпи — отвърна тя. — Искан само да кажа, че ако наистина много ти тежи и те измъчва, няма да се боиш да го споделиш с мен. Не съм толкова плашлива, колкото изглеждам. Не мисли, че съм глупава. Всъщност, Рай, повече ще се измъчвам, ако нещо ти тежи и го криеш, отколкото ако го разкриеш пред мен. Така че, ще ми казваш, нали?

— Нали и досега ти казвах, скъпа? Разбира се, че ще споделям — отвърна той малко раздразнено. — Вие, жените, по някакъв странен начин успявате да накарате мъжа да повтаря едно и също. Как не ви омръзва — на нас ужасно ни омръзва! Хайде сега, виждам, че ще се разплачеш!

— О, не, няма! — каза тя, поразведри се и направи печален опит да се усмихне.

— А сега ме целуни, бедничка моя съпруго, нали не ми се сърдиш? Не, сигурен съм, че не ми се сърдиш — подкани я той.

Тя се усмихна с много обич, за да го увери, че е така.

— А сега, мила моя, наистина стана много късно и ти сигурно си изморена, а пък аз ти държа речи... не, не държа речи, никога не държа речи..., но сигурно те дразня и ти досаждам, докато стотици по-приятни грижи изпълват главата на младата ми съпруга.

В монашеско усамотение, каквото цареше в Каруел Грейндж, дните минават бавно, но обърнеш ли поглед назад, месецът или годината ти изглеждат странно кратки. Дванайсет часа, без нищо да се случи, наистина минават бавно. Но същата тази монотонност, която е сърцевината на досадата, отнема от пейзажа всичко необичайно, което привлича погледа и отмерва разстоянието, когато се оглеждаш, и така мами окото.

Една активна жена може би ще се задоволи с монотонния живот, който би потиснало дори ленив мъж. Стига да има домакинство — дори и толкова оскъдно, което да управлява, а освен това колкото е по-

оскъдно, толкова по-трудно и мъчително е управлението му, — и женската енергия е оползотворена и здрава, защото е полезно приложена. Само че в това вътрешно управление мъжът е некомпетентен и често само се пречка. Дейностите, които трябва да върши той, са навън и когато му бъдат отнети, той пилее дните си и има чувството, че пречи.

С малко други занимания освен въдицата и понякога, поради неочакваното вдъхновение на прилив на енергия, с бастуна си за разходка, поел самотно из ветровитата шир на Кресли Комън, дните, седмиците и месеците на Чарлс сънливо отминаваха в миналото.

Имаше причини той да не дава и пет пари за спазването на етикета. При други обстоятелства щеше да отиде с коня си до съседните градчета и да се поинтересува от новините, да обядва с някой приятел тук или там. Само че Чарлс не искаше никой да знае, че се намира в Грейндж, а ако някой случайно го зърнеше там, искаше онзи да сметне, че е само на случайно посещение.

Един не толкова ленив мъж и вероятно не много по-безскрупулен би разчитал на няколко явни лъжи, които да обяснят присъствието му и не би се лишил от някое и друго посещение на човешкото общество в тези селски местности наоколо. Само че Чарлс Феърфийлд не беше нито толкова решителен, че да опита, нито толкова изобретателен, че да послъже, затова възприе най-лесната и най-скучната тактика.

В рая мъжът е имал своите задължения — да обработва и да поддържа градината, — а несъмнено и жената е имала своите подходящи за пола ѝ отговорности. Грешно е да се смята, че е признак на любов или пък средство за дълготрайност, ако щастливите съпрузи прекарват по двайсет и четири часа в компанията си или пък прекарват времето без никакво разнообразие и полезни занимания.

Чарлс Феърфийлд обичаше красивата си съпруга. Тя направи бездейната му самота по-поносима, отколкото можеше да си мечтае. Но все пак съществуването му бе скучно, а освен това бе и мрачно, понеже бе засенчено от непрестанната му тревога.

Измъчваха го дребни проблеми. Размишляваше над дреболии и над единствената грижа, която бе наистина сериозна и която непрекъснато обмисляше, докато не се превърнеше в нещо ужасяващо и не закриеше цялото небе.

Не мога да кажа, че Чарлс ставаше навъсен. Не характерът, а духът му пропадеше — измъчен от грижите и потиснат, — обичайната му меланхолия потискаше и дори тревожеше горката му млада съпруга, която все още криеше притесненията си и прибягваше до музиката и до всякакви хрумвания — пееше му, разказваше му стари истории за обитателите на Уайвърн, въвеждаше го в комедията и в трагедията, които можеш да откриеш в такива малки селца, играеше с него на дама и понякога на карти и всъщност лекуваше болния му дух, както правят такива ангелски създания.

Понякога идваше Хари Феърфийлд, но посещенията му бяха кратки и редки и което беше още по-лошо, след тях Чарлс винаги ставаше по-измъчен и потиснат. Нещо ставаше и то съвсем не бе хубаво, Алис бе сигурна, а бе ревностно държана в неведение за всичко това, което в крайна сметка я засягаше и непосредствено засягаше съпруга ѝ.

Понякога тя се ядосваше — често страдаше — и винаги бе измъчвана от неизречени страхове и догадки. Горката малка Алис! Насред тези тайни опасения я споходи и една нова грижа и тревога — треперливата и приятна надежда, която се лута между живота и смъртта и понякога е съпътствана от тъжен и смъртен страх... понякога носи изпълненото с наслада очакване на нов и вече обичан живот, идващ безпомощно на този огромен свят... непознат, неин бъдещ другар, зависим изцяло от красивата любов, от която младото ѝ сърце вече преливаше.

Почти разтреперана и изпълнена с колебания тя разказа своята малка история, съпроводена от усмивки и от сълзи, умолително и почти извинително, а това размекна по-добрата страна на Чарлс, който я увери колко желано от него и колко обичано заради нея ще бъде бъдещото малко съкровище, притисна разтуптяното ѝ сърце до своето в дълга прегръдка и повече от всякога старата им любов се възроди и той усети колко самотен би бил без любимата си млада съпруга и как с радост би дал живота си за нея.

Нахлуха и всички дребни грижи и приготовления, които толкова приятно и милостиво ни залъгват по време на очакването.

Има ли нещо по-безпомощно от новороденото, което навлиза в този огромен и жесток свят? Въпреки това виждаме как красивите и нежни инстинкти, дължащи се на възвишената Божия обич, осигуряват

всичко необходимо за новодошлото същество. В такъв случай, нека смирим сърцата си, когато в края на това тъжно пътуване, ние, направените от прах, дошли на този свят, сме изправени пред страшния изход, спомняме си какво сме видели и знаем, че отиваме във властта на същия „верен създател“. Нека бъдем сигурни, че неговата обич и предвидливост ще съпроводят със същата грижа и навлизането ни в другия живот.

ГЛАВА 20

ХАРИ СЕ ПОЯВЯВА В ГРЕЙНДЖ

Около четири часа един следобед, докато Чарлс пушеше пура — въпреки неговите опровергаващи сами себе си решения, запасите му винаги се обновяваха, — брат му Хари влетя с коня си в двора, докато Чарлс пафкаше замислено до отворената врата на обора.

— Радвам се да те видя, Хари. Тъкмо си мислех за теб! Не мога да ти опиша колко се радвам — каза Чарлс усмихнат, приближавайки се, но въпреки това с тревожен въпросителен поглед.

Хари пое протегнатата му ръка, след като слезе от коня, но гледаше към животното, а не към Чарлс, когато каза:

— През последната миля усетих, че нещо не е наред с предното копито, забелязваш ли? Ето виж, не е ожулено, не е и окуцъл, но се е наранил, виждаш ли? — попита той и леко се отдръпна.

— Не — отвърна Чарлс. — Не виждам нищо, обаче аз съм невежа, нали знаеш. Нищо не виждам...

— И бездруго не е бог знае какво — заяви Хари и го поведе към отворената врата на обора. — Получих бележката ти. Как си, как е Али?

— Много е добре горкичката, всички сме много добре. От Уайвърн ли идваш? — попита Чарлс.

— Да.

— Старецът е както обикновено, предполагам?

— Все така, не се подмладява, както можеш да допуснеш.

Чарлс кимна:

— И сигурно е много по-заядлив. Понякога ми се струва, че не може да търпи никого освен себе си, дори стария Дрейк... толкова е злобен.

Хари се засмя:

— Говорят, че си е паднал по Али, честна дума, така се говори и аз изобщо не бих се учудил. Старият плъх не се отказва от сиренето, само

че ти му отмъкна парченцето от устата, а това е предостатъчно, за да го вбеси.

— Кой твърди това? — попита Чарлс изчервен.

— Слугите... хората в града... доста хора. Ако стигне до ушите на стареца, ще има насинени очи и разкъравени носове.

— Това е лъжа — каза Чарлс. — И аз като свестен човек няма да кажа на горката малка Алис за глупостите по неин адрес у дома, само ще се разстрои.

— Сигурно и аз не бих. Къде е Том? Само че вероятно изобщо няма да се разстрои, а тъкмо обратното — няма момиче в Англия, което да не остане доволно, че някой благородник си пада по него, стига да не се налага да се омъжи за него. Ама нашият старец, мили боже! Колкото и голям грубиян да е, едва ли някое момиче на дванайсет мили около Уайвърн ще го гледа отвисоко, понеже може доста да намаже. Ама къде е Том? Трябва да нахрани коня ми.

Извикаха Том и той се появи и пое грижата за коня, след като получи някои нареждания от господаря Хари какво да направи с него. После Чарлс поведе брат си към къщата.

— Винаги ми е приятно да те видя, Хари, но пристигането ти винаги малко ме притеснява — каза Чарлс тихо, докато вървяха по коридора към кухнята.

— Не е нищо особено, трябва да ти кажа нещо, но първо искам да хапна, понеже съм гладен като вълк. Няма да откажа и халба бира, докато чакам храната. Човек бързо огладнява на този въздух. Само въздухът ти струва петдесет лири годишно — нищожна цена за истинския приход — каза Хари и се засмя на шегата си, докато влизаше в тъмната стара трапезария.

— Али няма ли я? — попита Хари и се огледа.

— Едва ли е далеч, но ако не я намеря, ще успея и аз да се погрижа да хапнеш.

Чарлс остави Хари да се усмихва на върховете на дърветата, които се виждаха от прозореца, и да почуква някаква мелодийка по рамката.

— А, Дулчибела, господарката ти горе ли е?

— Мисля, че отиде в градината, сър. Взе си кърпата и градинските ръкавици, а също и малката кошница отвърна — старата жена.

— Не я притеснявай, не е важно. Ще потърся старата Милдред — каза Чарлс и лично отиде да потърси Милдред. — Господарят Хари пристигна много гладен, така че му поднеси, каквото успееш да приготвиш, а междувременно му налей малко бира, че е много жаден. Бъди добра и побързай.

След като издаде тази добросърдечна заповед, той се върна в стаята, където бе оставил брат си.

— Али е отишла при цветята си, но Милдред ще направи всичко по силите си да те нагости. После можем да излезем при Али, но преди това да останем малко насаме. Аз... искам да поговорим.

— Ами давай момчето ми, удряй с дъбовия бастун, както казват ирландците, макар че бих предпочел първо да хапна нещо. А, ето я и бирата... Благодаря ти, сладурче. Откъдето го намери това странно момиче? — попита той, след като Лили Доджър излезе. — Бас ловя, че Али я е избрала — заяви Хари и шумно се изсмя. После си наля голяма чаша бира и я изпи, наля си и изпи втора чаша, а накрая си наля и трета, за да му е подръка, докато разговарят.

— Преди в кухнята имаше едни големи оловни чаши... къде ли са се дянали... бяха страхотни за бира... Такива чаши са най-подходящи за бира, нищо не може да се сравнява с тях, мамка му! Имаш ли тъмна бира?

— Не, няма. Хайде, не ме мъчи, кажи ми онова, което ме засяга. Знам, че не е приятно, не може да бъде приятно, но ако има нещо, предпочитам да го чуя веднага, не да чакам, колкото и лошо да е.

— Ще ми се да беше възложил тази задача на някой друг, защото така ще ме намразиш и няма да искаш да ме виждаш — все лоши новини ти нося. Но новината наистина не е хубава, факт. Онова чудовище става неуправляемо. О, ето, че идва нещо за гладния — благодаря ти, скъпа, Бог да те поживи, задето ме нахрани. Как да ти се отблагодаря, скъпа? Не знам друго, освен да те приютя, където пожелаеш — ха, ха, ха! Само че с тези палави очи сигурно си твърде умна, за да позволиш на когото и да е да те води някъде. Виж я как се изчервява, смуглата палавница! — захили се той след нея, когато Лили Доджър му поднесе импровизирания обяд и побърза да излезе от стаята. — Дяволски красиви очи има, като абаносови са! Мили боже, не успях да я разгледам добре. Жалко, че не е по-височка, пък и с тези широки рамене... Но косата ѝ е хубава, а зъбите и очите ѝ си ги бива!

Докато произнасяше цветистата си реч, той набоде шунката на вилицата си и още преди края на изречението вече лакомо дъвчеше.

— Но кажи ми какво става по онзи въпрос? Тъкмо се канеше да ми разкажеш, преди да ти поднесат обяда — подкани го Чарлс.

— За старата кримка ли? Ако нямаш нищо против да говоря с пълна уста, ще се опитам да ти разкажа, когато успея да се съсредоточа. Само че звукът от храненето, струва ми се, прогонва всички мисли от главата на човек.

— Бъди добър, говори. Прекрасно те чувам — настоя Чарлс.

— Боя се — започна Хари с пълна уста, както бе предупредил, — че тя ще се окаже страхотен проблем.

— Разкажи ми — неловко го подкани Чарлс.

— Както ти казах, канех се да ходя в Лондон... Никъде няма картофи като тези в Уайвърн... Наистина отидох, както бях обещал, и се срещнах със старото чудовище в Хокстън. Обеси ме, ако щещ, обаче според мен някой ѝ е подшушнал да върши пакости.

— Какво имаш предвид? Какви пакости? — попита Чарлс.

— Мисля, че се е притеснила относно теб. Задава всякакви въпроси.

— Ей?

— Не бих се учудил, ако някой ѝ разправя... щях да кажа „лъжи“, но всъщност имах предвид истината... ха, ха, ха! Честно казано, такива лъжи съм наговорил за себе си, че вече не знам, кое какво е.

— Искаш да кажеш, че ме е обиждала, или какво? — неловко го подкани Чарлс.

— Не допусках, че ти пука особено какво разправя за теб старата кримка. Не са хубави работи, несъмнено, обаче нямат никакво значение. Само дето не са само приказки. Тя все си мърмори, нямам нищо против това за тиковете си, за нервите си, такива глупости. Искала карета, искала да я прегледа придворният лекар... забравих как се казва... ха, ха, ха!... и все повтаря, че почти нищо не ѝ осигуряваш, че едва ли не гладува, обаче се заканва, че повече нямало да търпи и че трябвало да си развържеш кесията, момчето ми.

Червендалестият набит Хари отново се засмя, все едно цялата работа беше една хубава шега.

— Не мога да се справя, Хари, винаги е получавала повече, отколкото ѝ се полага. Бях прекалено щедър, винаги съм бил такъв проклет глупак.

Чарлс говореше с изключителна горчивина, но тихо. След това настъпи кратко мълчание, през което очите на Хари останаха приковани в чинията му и се чуваше само как потраква с ножа и вилицата по нея и как дъвче храната с хубавите си зъби.

След като разбра, че за момента Хари предпочита да ограничи вниманието си върху обяда, Чарлс Феърфийлд каза, предусещайки още по-лоша новина:

— Ако е само това, не е ново. Вече десет години го слушам. Тя е неблагоприятна, изобретателно и зла. Вече няма смисъл да съжалявам, но Бог ми е свидетел, че денят, в който зърнах лицето на тази жена, беше адски лош ден за мен.

Чарлс гледаше надолу към масата, докато говореше, и почукваше по нея яростно с върховете на пръстите си.

Лицето на Хари бе придобило неприятното изражение, което понякога надвиваше селската му свежест. Опитът да се усмихне неуместно или съмнителният израз на лицето — да си го кажем направо, опитът на един измамник да изглежда безхитростен.

Доста свободно е да се разсъждава и говори по начин, който ограничава порока на лицемерието единствено до религията. Това подменя всяко добро и подправя всяка злина ежедневно и ежечасно, а сред хората, които открито признават себе си за грешници или за лихвари, чиито дела са небезизвестно светски и никога не засягат религията, можете да откриете някои от най-лошите лицемери на земята.

След като приключи с обяда си, Хари Феърфийлд остави ножа и вилицата си в чинията, облегна се назад на стола си, впери в тях безсмислен поглед и леко отвори уста и се опита да докара угрижено изражение. Само че никое усилие не може да прикрие напълно смисъла и пламъчето на лукавството и нищо не е по-отблъскващо от тази полупрозрачна маска на простодушието.

Двамата братя седяха така, като никой не забелязваше особено присъствието на другия. Външно сякаш се чувстваха еднакво, но всъщност мислите им бяха съвсем различни.

Чарлс, както знаем, бе ленив по природа, не беше подозрителен и се възхищаваше на светската мъдрост и активност на брат си. Колебливо вярваше в отдадеността на Хари на каузата му, понякога се поразтревожваше, когато Хари му се струваше за кратко твърде суров, себичен или нехаен, но като цяло възвръщаше кротката си увереност, както се оправя кратко заоблачаване в летен ден.

Аз от своя страна не съм сигурен точно колко — много или малко — бе загрижен Хари за Чарлс. Феърфийлд невинаги са били „сплотено“ семейство, а отделните му членове, преследвайки всеки своите цели, понякога са влизали в сблъсъци помежду си, на моменти, както сочи семейната история, по-буквално и по-яростно, отколкото е уместно.

ГЛАВА 21

БИРАТА И ДУМИТЕ НА ХАРИ

Най-накрая Хари погледна през прозореца, облегна се назад на стола си и каза нехайно, но тихо:

— Казвал ли си нещо на Алис, преди да дойдете тук?

— На Алис ли? — попита Чарлс, болезнено свъси лице и пребледня. — Защо да го правя?

— Ти най-добре си знаеш, разбира се, но си помислих, че може и да си й казал нещо — отговори Хари и се протегна с престорена прозявка.

— Не — повтори Чарлс, сведе поглед и се изчерви.

— Значи никога нищо не е чувала за това? Просто те питам, скъпи ми братко. Ти много по-добре от мен знаеш как трябва да постъпиш, но се боя, че старата негодница ще ти създаде неприятности. Ще пише писма, може дори да отпечата нещо по вестниците. Само че ти не получаваш вестници тук, така че няма да те връхлети изненадващо.

— Алис не знае нищо. Никога не е чувала за нея — каза Чарлс.

— Ще ми се и тя да бе чувала толкова малко за Алис — отбеляза Хари.

— Нали не искаш да кажеш, че... — поде Чарлс, но замълча.

— Мисля, че онази жена си е наумила нещо. Така ми се струва, доста е сериозно, ще видиш.

Чарлс се изправи и застана до прозореца.

— Не мога да разбера какво имаш предвид, Хари. Не разбирам какво си мислиш. Моля те, кажи ми какво си е наумила, ако имаш ясна представа.

— Не знам какво да мисля, но кълна ти се, тази си я бива! — отвърна Хари. — Бас ловя обаче, че е подочула повече, отколкото ни се иска, а ако е така, ще хвърчи перушина пред очите на всички.

— Не е имало нищо... никакво писмо, от месеци нямам вест от нея, откакто я видях за последен път. Струва ми се, че ако си е наумила

нещо необичайно, щеше да ми пише. Не си ли съгласен? Смея да кажа, че онова, което си видял, е просто поредното неконтролируемо избухване, което не значи нищо.

— Надявам се — отбеляза Хари.

— Обвинявам се, не съм злодей, не съм имал лоши намерения, просто съм проклет глупак. Само че нещата са съвсем прости и няма никакво значение какво смята да прави тя, ама никакво — избухна Чарлс Феърфийлд. Няма да допусна нещо да уплаши горката Алис или да я направи нещастна. Как според теб ще е най-добре да постъпя? Къде ще е най-добре да отидем? — сниши гласа си той и погледна към вратата, защото внезапно си спомни, че е възможно Алис да влезе посред разговора им.

— Да отидете ли? Засега сте си много добре тук. Във всеки случай изчакай малко. Учудвам се обаче, че нищо не си казал на Алис — би трябвало да знае, преди да се ожениш за нея или както там го наричаш.

— Преди да се ожения за нея ли? — остро попита Чарлс. — Да се ожения за нея! Надявам се не се опитваш да оспорваш брака ми?

Чарлс впери в брат много строг и сериозен поглед.

— Че какво разбирам аз от адвокатски приказки и сложнотии, скъпи ми братко? Никога не съм проумявал нищичко от брътвежите им. Просто докато си говорим тук поверително, нещо — вече забравих какво — ме накара да се изпусна. Тази дама от Хокстън има ли семейство?

— Не знаеш ли, че няма? — отговори Чарлс.

— Вече знам, ама тя плямпа какво ли не.

— Хари, мисля, че ако ти наистина смяташе, че аз и тя сме женени, въпросът е твърде важен, за да го подметнеш просто ей така, нали? — попита Чарлс.

— Как така е важен? — попита Хари.

— Как ли, скъпи ми Хари? Не може да говориш сериозно. Нали не си забравил, че от това зависи кой ще наследи Уайвърн? — възкликна Чарлс.

— Боже! Уайвърн, разбира се! Господи, човече, изобщо не ми хрумна за Уайвърн! Ама че бъркотия! Ние от рода Феърфийлд като цяло сме дълголетници и понякога се женим доста късно. Ще живееш поне още четирийсет години. Боже, Чарли, трябва да мислиш за нещо

по-вероятно, ако искаш хората да ти повярват. Няма да се хвана на това, няма — отсече той и се засмя.

— И аз така смятам и се надявам, защото както знаеш, ти писах за онова, което очакваме да се случи. Горката Алис е толкова щастлива. А ако се роди наследник, той ще е поредният господар на Уайвърн от рода Феърфийлд, така че не бих искал и сянка на съмнение да пада върху него, Хари. Радвам се, задето ми каза, че претенцията на тази проклета жена за брак с мен са лъжа.

— Е, ти си знаеш най-добре — каза Хари. — Много ще ми бъде мъчно за Алис, горкичката, ако изобщо се стигне до някакви неприятности.

Той погледна през прозореца към клоните на групите дървета, които меко улавяха слънчевата светлина, с поредното си състрадателно изражение.

— Неведнъж си казвал, при това не само днес, че знаеш не ползе от мен, че в разказа на онази жена няма нищо вярно.

— Не идва ли някой? — попита Хари и се извърна към вратата.

— Не, никой — увери го Чарлс след кратко мълчание. — Наистина си го казвал, Хари, така е.

— Е, щом съм го казвал, така да бъде, обаче не си спомням — каза Хари. — Освен това съм сигурен, че допускаш грешка.

— Грешка ли? Какво искаш да кажеш? — попита Чарлс.

— Искам да кажа, че независимо дали имаш брак, или нямаш, не съм искал да кажа онова, което предполагаш. Не знам нищичко по въпроса, независимо какво си мислиш — упорито каза Хари.

— Знаеш всичко, което знам и аз, всичко съм ти казал — отвърна Чарлс Феърфийлд.

— И какво от това? Откъде аз или ти ще знаем дали това е истински брак? А и нито ти, нито някой друг може да се опре на думите ми, понеже не съм се прославил като специалист, който да разяснява закона, в случай че съдията среща затруднения — ядоса се Хари.

— Надявам се, че вярваш на фактите, които ти изложих? — строго попита Чарлс.

— Сигурен съм, че си искал да ми кажеш истината, а извън това не вярвам на нищо друго освен на онова, което самият аз съм казал.

Повече нищо няма да кажа — заяви Хари, пъхна ръце в джобовете си и намусено погледна Чарлс с леко отворена уста.

Чарлс изглеждаше адски ядосан.

— Много добре знаеш, Хари, поне петдесет пъти си ми казвал, че в онази история няма нищо и че самата жена мисли същото — каза той най-накрая, след като се овладя.

— Това никога не съм твърдял, мамицата му — отсече Хари, който вече бе застанал с гръб към капациите на прозорците и бе пъхнал ръце в джобовете си. Докато говореше, праметна мускулестия си крак връз другия и с ъгълчето на окото си продължи да гледа нацупено към брат си.

Със същата ругатня брат му го обвини, че лъже.

Последва пауза, както когато линияката от барут до мината се е възпламенила и хората се питат дали ще избухне и самата мина. Листата шумоляха и мухите бръмчаха весело навън, сякаш в тези секунди не се случваше нищо особено, а голямата отмаляла пчела, която цяла сутрин обикаляше стъклото на прозореца и непрекъснато се плъзгаше надолу, продължи мъчителното си упражнение, сякаш в периметър от една миля около Каруел Грейндж не се случваше нищо интересно.

Хари бе здраво стъпил и с двата си крака в този вълшебен свят, свита в юмрук, едната му ръка се бе преместила от джоба върху бедрото, а от очите му струеше познатата ярост на мъжете от рода Феърфийлд.

Беше въпрос едва ли не на ези и тура, както би каза Хари, дали в този момент щеше да се разрази битка между двама Феърфийлд — кратка, остра и решаваща.

— Не обичам прибързаните приказки на гореща глава, няма смисъл братя да си посягат, хайде да се успокоим. Сигурно аз съм единственият приятел, който ти е останал, така че едва ли ще искаш да се скараме. Аз нищо не печеля — няма благодарност, само губя време и по-скоро си търся бой, отколкото да печеля пари — каза Хари след доста продължителна пауза.

— Сбърках, Хари, не трябваше да говоря така. Моля те за прошка — каза Чарлс и протегна ръка на брат си, който стисна пръстите му и отново ги пусна в доста кратко и студено ръкостискане.

— Не биваше да говориш така на човек, който се забърква в неприятности заради теб, освен това знаеш, че съм избухлив. Всички сме избухливи, така че не се дръж така с мен — заяви Хари.

— Сбърках, знам. Извинявай. Не знам какво друго да кажа — отговори Чарлс. — Но опитай да ме разбереш! Какво ще правя, ако се появят проблеми с малкото същество, което очакваме да се роди? Няма ли да е по-добре да съм вече погребан в двора на църквата в Уайвърн?

Все още зяпнал, Хари сведе поглед към протъркания килим. Ръцете му отново почиваха спокойно в джобовете. Помълча малко и каза:

— Ако беше споделил с мен всичко, което планираш да правиш с Алис Мейбъл, щях открито да ти кажа мнението си. А като ме питаш сега, мога да ти кажа само едно и то е — според мен си женен за другата жена. Ужасно я мразя, обаче това няма нищо общо. Аз бих излязъл на чисто и бих казал на Али всичко, да прецени сама. Боя се обаче, че ти не внимаваше и здравата сгази лука.

— А аз изобщо не се боя — отговори Чарлс силно пребледнял. — Само че за нищо на света не искам Али да се притеснява и да се тревожи точно сега. Освен това, Хари, понеже е най-добре да се говори открито, както каза ти, не мога да се избавя от мисълта, че мнението ти [в друг случай той вероятно би добавил и „паметта ти“] не е безпристрастно заради имението.

Чарлс говореше горчиво или сприхаво, вие си изберете. Само че Хари явно беше решил да се отнесе към проблема хладнокръвно и точно това направи.

— Честна дума, не бих се учудил — отвърна той през смях. — Макар че ако е така, кълна ти се, станало е несъзнателно. Възприемай го както искаш, това показва само, че човек пази ризата на гърба си, но повече пази кожата си. Сигурно точно това правим и двамата. Ще ти кажа само следното — помежду ни всичко е открито и е сложено на масата. Ще направя всичко по силите си за теб, нали не се съмняваш в това?

— Не, Хари, няма да ме измамиш.

— Разбира се, че няма. Както ти казах обаче, струва ми се, че онази в Хокстън си е наумила нещо...

— Да ми създава неприятности ли?

— Втълпила си е — продължи Хари, — че в цялата работа е замесена и друга жена и ако питаш мен, няма да си мирува дълго. Твърди, че ти е съпруга, и по един или друг начин ще нападне всяка друга жена, която твърди същото за себе си. Когато се ядоса прилича на подивял кон, готова е дори през стена да мине, за да те разкъса на парчета. Вдън земя да се бе продънила дано!

— Какво смята да прави според теб? — попита тревожно Чарлс.

— Честна дума, не знам. Но според мен няма да е зле да имаш петдесет лири в джоба, че да й затвориш устата, ако реши да предприеме някакви по-сериозни маневри. Ако чуя още нещо, ще те предупредя. Бездруго се задържах повече, отколкото смятах, а и не се видях с Али. Предай й поздравите ми и й кажи, че много съм бързал. Сигурно вече са нахранили коня ми. Доста се забавих.

— Много ти благодаря, Хари. Съвсем формална би била поканата ми да останеш още, защото не мога да ти предложа нищо, за което си струва да останеш. Такова е това място, а и аз съм толкова съсипан... надявам се, че се разделяме като приятели, нали?

— Най-добри приятели — безгрижно отвърна Хари. — Да ти се намират една-две пури? Да бъдат три, благодаря ти, много са хубави. Чака ме дълъг път, така че ще се опитам да го прекарам приятно. Винаги съм ужасно зает, иначе щях да ти отделя повече време. Дръж барута си сух и очите си на четири. Аз ще направя същото. Предай поздравите ми на Али и горе главата. Всичко ще се оправи, сигурен съм.

Вече бяха прекосили коридора и бяха в конюшнията. Докато възсядаше коня си, Хари се извърна, кимна и с прощална усмивка пое бавно по застлания с камъни двор и изчезна през портата.

Чарлс се радваше, че си е тръгнал, без да се срещне с Алис. Тя несъмнено щеше да усети, че нещо не е наред. Зачуди се дали да не иде в градината да провери как е съпругата му, но същото съображение го възпря. Вместо това той взе въдицата си и тръгна в противоположната посока, за да се опита да улови някоя пъстърва в потока, който прекосява долчинката на Каруел.

ГЛАВА 22

ПЪСТЪРВАТА

Чарлс се спусна чак до дъното на долчинката, до порутената вятърна мелница, преди да сглоби въдицата си и да нагласи кордата. Беше много неспокоен, едва ли не нещастен. Само че не беше човек, който веднага предприема мерки при спешност или пък веднага намалява вариантите, като взема решение, нито бе способен да разсъждава ясно при това положение. Кой знае защо виждаше брат си Хари в нова и зловеща светлина. Дали днес вместо ботуша на този грубоват веселяк не се бе показало едно разцепено копито, което не можеш да сбъркаш? О, братко Хари! Дали не планираше предателство и не възнамеряваше да подкрепи жената, която беше лишила Чарлс от спокойствие? Той беше толкова лукав и толкова действен, че Чарлс се боеше от него и мислеше, че ако Хари насочи меча си към гърдите му, като нищо ще се предаде и ще престане да мисли за безопасността си. Твърде много се бе доверил на Хари, който пък твърде често разговаряше със злата жена, която наричаше „старата кримка“, за да бъде нещо друго освен страховит враг. Враг, който според Чарлс никога нямаше да го разбере. Един безскрупулен човек на негово място щеше да му създаде огромни неприятности, като малко пооцвети и изопачи случилото се. Не искаше да допусне, че такава трансформация е възможна.

Само че пред погледа му непрекъснато стоеше Хари с промененото си поведение и с отчуждението си, какъвто го бе видял днес — начумерен и заплашителен.

Какво не би дал, за да се увери, че злата жена, от която в момента се боеше повече, отколкото от която и да е друга сила наистина плете заговор срещу него? Ако наистина беше така, с чия помощ се бяха разпалили низките ѝ страсти и се бе възбудила дейтелността ѝ? Не можеше да допусне, че Хари е толкова чудовище.

Какви бяха плановете ѝ? Съдебно преследване ли възнамеряваше да започне? Душа даваше да му се изяснят нещата, каквото и да се

окажеше. Предпочиташе всичко друго пред тревожното очакване и недействителните ужаси, с които въображението населява мрака.

Ничие друго изтормозено съзнание не се е нуждало толкова от успокоителното въздействие на риболова, затова грижите и тревогите на Чарлс бързо потънаха в това омиротворено вглъбение. Случи се само едно нещо, което за миг отклони вниманието му от успокоителното му занимание. Застанал върху плосък камък на сред потока, той тъкмо мятеше въдицата на едно място, където бе забелязал да скача пъстърва, когато чу колелата на карета по пътя от старата вятърна мелница и през гъстата гора в дъното на долчинката на Каруел.

Вдигна поглед и наистина видя карета по този обикновено пуст път. Тънката преграда от няколко пръснати дървета не му позволи да види каретата съвсем ясно. Само че по пътя много рядко минаваха превозни средства — само от време на време. Той наблюдава каретата с известна тревога, докато тя не се скри в гората. Испита неприятното усещане, че се е запътила към Каруел Грейндж, но нищо повече не му хрумна.

Струва ми се, че този незначителен случай бе единственото нещо, което за кратко наруши блажения унес на риболова на Чарлс.

Слънцето вече започваше да доближава далечните хълмове — бе предупреждение, че е време да се връща. Безмълвно пое към дома и докато се изкачваше по тесния и меланхоличен път, който пресича долината Каруел, се върнаха неприятните му спътници — страховете и тревогите, които го измъчваха.

Близо до Каруел Грейндж пътят за кратко ставаше много стръмен, а между дърветата на възвишението се виждаше малка платформа непосредствено преди наклона, от която се разкриваше романтична гледка надолу към долчинката и към основата на възвишението.

Той спря тук за момент и се загледа на запад към небето, което вече сияеше с тъжното великолепие на залеза. В резултат на нещастното си размишление Чарлс стигна до едно решение — ясно и категорично. Беше болезнено да го вземе, но мъчението на тайната бе още по-непоносимо. Беше решил да разкрие на Алис точно какви са фактите. Една от съставките в чашата на лудостта му — и както си мислеше той тогава, най-неприятната съставка — бе мъчителната

потайност, бдителността и несигурността, съпровождащи пазенето на тайна. Реши, че горката малка Алис трябва да узнае. Това бе нейно право. Опита ли се да премълчава още, само щеше да я направи по-нещастна, защото той нямаше да успее да прикрие страданието си, тя щеше да го забележи и да изпадне в самотното страдание на тревожното очакване.

Когато влезе в Грейндж, Чарлс Феърфийлд си спомни за каретата, която бе забелязал да завива по тесния път за Каруел, защото всъщност я видя на върха на краткото и стръмно изкачване към Грейндж.

Натъквайки се неочаквано на добре екипираната и спретната карета, пълна противоположност на старинната запуснатост и грозноватост на всичко наоколо, той се закова на място, обзет от неловката свенливост на Робинзон Крузо, и разгледа натрапилото се превозно средство.

Нищо не научи от огледа. Рязко се обърна към задния вход на Грейндж, притеснен и доста смутен.

Не можеше да бъде вражеско нахлуване. Карета, сбруи и прислуга — твърде голяма изисканост за подобно нещо. Но ако съседите бяха надушили присъствието на младото семейство в имението и случващото се бе началото на поредица от посещения, нима имаше нещо по-досадно и по-опасно от това? Бяха нарушили крайно необходимото им уединение и последиците бяха непредвидими.

Със сигурност бе дело на Алис. Жените са такива упорити и глупави създания!

ГЛАВА 23

ПОСЕТИТЕЛКАТА

Каретата, която Чарлс Феърфийлд бе видял да заобикаля живописните руини на мелницата на Грайс, беше на лейди Уиндейл. Госпожа Тарнли откликна на почукването по вратата и съгласно общите наставления, които бе получила, оповести:

— Няма никой вкъщи.

Само че добрата лейди Уиндейл не възнамеряваше да отстъпи. Дръпна старата Милдред отстрани до каретата.

— Знам, че племенницата ми ще се радва да ме види — каза тя. — Аз съм лейди Уиндейл, а вие трябва да занесете вътре тази визитна картичка и да съобщите на племенницата ми, госпожа Феърфийлд, че съм дошла да я посетя.

Госпожа Тарнли се вгледа с подозрение в лейди Уиндейл, понеже нямаше представа, че Алис има леля с благородническа титла и с карета. Все пак реши, че ще е по-добре да занесе картичката и Алис се отзова почти незабавно, хукна към леля си, обгърна с ръце шията ѝ и я въведе в Каруел Грейндж.

— О, скъпа, скъпа! Толкова се радвам да те видя! Много хубаво направи, че дойде! Но как ме откри? — попита Алис, като не спираше да я целува.

— Виждаш ли, няма смисъл да имаш тайни от мен. Научих къде си, макар че ти смяташе да ме държиш в неведение. Всъщност изобщо не трябваше да идвам и съм ти много обидена — отвърна милата лейди Уиндейл малко високомерно.

— Но, скъпа лелю, не получи ли писмото ми, с което ти съобщавах, че сме се оженили? — умолително попита Алис.

— Да, пишеше и това, че ще напуснеш Уайвърн, обаче не си си направила труда да ми съобщиш къде ще отидеш и ако не беше добрата икономка в Уайвърн, на която писах, сигурно щях да живея и да умра на петнайсет мили от теб и през цялото време да си мисля, че си заминала за Франция.

— Нали ти съобщих, че обмисляме такава възможност — настойчиво и умопително каза Алис.

— Тук си вече три месеца, аз живея на два часа път от теб, а през цялото време се ужасявам, че си на четири хиляди мили разстояние. Нито веднъж не съм видяла лицето ти. Мисля, че това не е особено възпитано.

— О, скъпа лельо, прости ми — примоли се Алис. — Ще ми простиш, когато узнаеш всичко. Ако знаеш колко нещастна се чувствах, съзнавайки колко неблагодарна и омразна ти се струвам, колко подло потайна и подозрителна, а всъщност през цялото време копнея да зърна обичното ти лице и хубавичко да си поговоря за всичко с теб, най-добрата ми и най-вярна приятелка.

— Хайде, целуни ме, дете. Не ти се сърдя, скъпа, само ми е мъчно, че толкова време съм се лишавала от компанията ти, след като е можело да ѝ се радвам много по-често — каза благата възрастна дама.

— Но, скъпа лельо, трябва да ти разкажа как стоят нещата — трябва да ме изслушаш. Знаеш, че те боготворя, освен това надали знаеш, но можеш да си представиш колко приятна и желана би била компанията ти в това самотно място и при грижите и страховете, които често ме измъчват. Съпругът ми обаче изрично ми нареди засега да не разкривам убежището ни пред никого. Помолих го да кажа на теб, всъщност няма друг човек на земята, на когото би ми се приискало да кажа, но мисълта за това толкова го потисна и той настоя толкова умопително и сериозно, че не бе възможно да ти кажа, без да се скарам с него, а и той ми обеща, че ще съм принудена да мълча за съвсем кратко време.

— Мили боже! Толкова съжалявам — възкликна лейди Уиндейл много загрижена. — Сигурно горкият човек здравата е загазил и трябва да се скрие някъде. Горкичката ми! Дългове ли има?

— Боя се, че да. Не мога да ти опиша колко нещастна ме прави това понякога. С изключение на предпазните мерки той се стареа да не усещам затрудненията, защото макар и скромно, ние живеем съвсем удобно, направо няма да повярваш колко удобно, но наистина е така — увери я горката и вярна Алис, като представи по възможно най-добрия начин въздържания си и крайно пестелив семеен живот.

— Стаята ти е много приятна. Харесвам старомодните стаи — огледа се наоколо добронамерената възрастна дама, — а и ти толкова

си я разкрасила с цветята си. Има ли друга подобна украса? Подредила си ги толкова хубаво. Това е истинско изкуство, никой не го владее като теб. Знаеш, че винаги съм те молила да правиш това в Аултън и сигурно си спомняш, че Тремейн стоя до теб и се опитваше, както твърди, да усвои уменията ти, макар че според мен наблюдаваше нещо по-красиво.

Алис се засмя. Лорд Тремейн вече бе далечна фигура за нея, а малката ѝ победа бе сън от миналото. Но нима победата не е духът на жената? Нима оказването ѝ внимание не е въздухът, в който тя разцъфва и оживява? Затова Алис за миг сведе и отмести поглед, съвсем леко се изчерви и на бузата ѝ се появи трапчинка от усмивка.

— Но всичко това е вече минало — каза лейди Уиндейл. — Сигурно ти се иска да ми затвориш устата, така че спирам да те сватосвам. Надявам се да си много щастлива по своя си начин и съм сигурна, че ще бъде така. Знаеш, че проблемите с парите не могат да продължават дълго, а и доколкото ми е известно, Уайвърн ще бъде на съпруга ти. Винаги се е знаело, че Феърфийлд разполагат с четири или пет хиляди на година и макар че, както се говори, имението има някои дългове, една благоразумна млада жена като теб ще оправи нещата с времето.

— Винаги си права и успяваш да ме ободриш, скъпа лельо — каза Алис, погледна я с обич, усмихна ѝ се и постави двете си ръце върху раменете ѝ. — Много се радвам най-сетне отново да те видя. Сигурно си изморена. Трябва да хапнеш нещо.

— Благодаря ти, скъпа. Малко чай, нищо друго. Обядвах, преди да потегля.

Алис дрънна със звънчето и даде нареждания на Милдред Тарнли.

— А как е добросърдечната старица Дулчибела Крейн? Толкова ми допада. Много е привързана към теб. Надявам се, че все още е с теб, нали?

— О, да. Не бих могла да живея без нея. Скъпата стара Дулчибела.

Настана кратко мълчание.

— Питам се дали всички вие не бихте искали да дойдете в Аултън за около месец. Казаха ми, че съпругът ти е много приятен мъж и изобщо не прилича на брат си, господин Хари Феърфийлд, който бил

същински мечок. Смяташ ли, че съпругът ти ще се съгласи? Ако предпочитате, няма да приемаме никого и ще живеем затворено почти като тук.

— Само ти можеш да си толкова мила. За мен би било много приятно, но не, не може да става и дума. Наистина здраво са го притиснали — но това е голяма тайна и не бива да споменаваш пред никого. Много е притеснен за делата си. Освен това се скара със стария господин Феърфийлд, което още повече влошава нещата. Брат му Хари се опитва да уреди положението с кредиторите, но не знам дали ще успее. Освен това Чарли ме предупреди, че трябва да сме готови набързо да заминем за Франция или на друго място в чужбина. Макар да е много затворен и сдържан, боя се, че дължи доста пари. Сигурно си представяш как се чувствам, защото знам, че до голяма степен аз съм причината да го тормозят толкова. Горкият Чарли! Понякога си мисля, че щеше да е много по-щастлив, ако изобщо не ме бе срещнал.

— Да не чувам повече такива приказки! Няма да кажа и половината от онова, което се канех да кажа, понеже не вярвам, че си такава глупачка, а просто искаш да ти наговоря всякакви хубави неща, които, дължна съм да изтъкна, в твоя случай не са обичайните ласкателства, а са самата истина. Но ако наистина имате такива неприятности — съвсем незначителни, разбира се, — мисля, че е скандално, не просто жалко, но и злонамерено от страна на стария господин Феърфийлд, който е с единия крак в гроба, да не направи нищо по въпроса. Винаги съм знаела, че е просто един мечок. Обаче хората говорят, че е щедър с парите, а и защо не се замисли, че съгласно природния закон Уайвърн отдавна трябваше да е на сина му, затова е направо отвратително, че не ви помага.

— Няма никаква вероятност да го направи, двамата се скараха — каза Алис и сведе поглед към протрития килим.

— Е, скъпа, ако се стигне дотам — искам да кажа, ако се наложи Чарлс да замине за известно време, — помни, че домът ти е в Аултън. Съпругът ти няма да остане надалеч много дълго, но ако приемеш предложението ми, колкото по-дълго, толкова по-добре. Ти трябва да дойдеш в Аултън и да доведеш и Дулчибела със себе си. Искане ми се само да беше женена от няколко години, че да можем да направим и малка детска стая в онази скучна къща. Сигурно щях да живея поне още десет години, ако в старата детска звучеше смехът, бърборенето и

приятната детска гълчава; в същата детска стая, където горкичкият ми скъп Джордж припикаше преди около шейсет години, когато беше още дете. Двете с теб щяхме да си прекарваме чудесно, а аз щях да бъда главната ти помощница.

— Скъпа лельо, ти си истински ангел — каза Алис през смях, притисна възрастната жена в прегръдките си и се разплака на слабата ѝ стара шия. Старицата също се разплака от щастие и от нежност и я потупа по рамото, докато двете мълчаха.

— Е, Алис, не забравяй, няма да простя нито на теб, нито на съпруга ти, ако тази сърдечна покана остане без отговор. Освен това да не си си помислила да заминеш някъде и оставиш старата си леля да се грижи сама за себе си. Ако дойдеш, това ще е най-милото нещо, което си правила, защото аз остарявам, непознатите вече не ме забавляват както преди и наистина се нуждая от малък семеен кръг, който да дарявам с обичта си и който да не допусне да се превърна в себична стара котка.

Дойде време за чая, двете му се наслаждаваха и си бърбеха, а времето течеше неусетно. Внезапно вратата се отвори и в стаята влезе Чарлс Феърфийлд, облечен в небрежните си риболовни дрехи.

Стрелна Алис с поглед, който тя веднага разбра, посетителката също забеляза, но Чарлс не бе подивял напълно в тази пустош, така че все пак се прояви като добър домакин:

— Много се радваме да ви видим тук, лейди Уиндейл, макар че човек трудно вижда когото и да е, защото в стаята е много тъмно. Много мило от ваша страна да изминете толкова път, за да навестите Алис.

— Вече не се надявах да ви видя — отвърна възрастната дама, — защото след малко трябва да тръгвам. Аз съм много откровена и, надявам се, няма да ме помислите за груба, но научих всичко и съзнавам, че не биваше да идвам, без да го премисля по-внимателно.

Той се засмя, но доколкото гаснещата светлина позволяваше на Алис да види, Чарлс беше много блед и макар да се смееше, за миг я стрелна с остър поглед.

— Не е бог знае какво — отговори той, понеже не знаеше какво точно да каже.

— Не, не — възпротиви се възрастната дама, — не познавам човек, който в един или в друг момент да не е изпитвал такива

мимолетни, но досадни затруднения. Знаете, че двете с Алис сме приятелки, толкова сме близки, че сякаш познавам съпруга ѝ също толкова добре, макар че когато ви видях за последен път, бяхте още момче. Боя се, че сигурно ви се струва доста нагло да споменавам за тревогите на Алис, но не мога да го направя, без да ви дам едно обяснение, което ви дължа, защото това потайно младо същество, вашата съпруга, на която за малко да се обидя, няма никаква вина за посещението ми. Научих къде е тя от старата ви икономка в Уайвърн. Никой друг не ми е споменавал нито думица, а аз реших, че би било много невъзпитано да стоя настрана, след като съм толкова близка приятелка и роднина. Когато ме опознаете по-добре, господин Феърфийлд, няма да забранявате на Алис да ми се доверява.

След това милата възрастна дама се впусна да разказва плановете си за Алис и за Аултън и обеща дипломатична кореспонденция. Найсетне се сбогува, а Чарлс я изпрати до каретата и учтиво се сбогува с нея.

Каретата потегли, а Чарлс стоеше безмълвно горе на извития и мрачен път, който в едната посока се спускаше към долината на Каруел, а в другата извиваше и стигаше до Кресли Комън.

Колкото и неуместно да бе посещението, то му подейства донякъде ободряващо. Усети как духът му се разведрява, как пулсът му се ускорява и как се чувства по-уверен в бъдещето си.

— Има предостатъчно време да споделя с Алис какво ме мъчи — помисли си той, когато се обърна към къщата. — Освен това още не сме вечеряли. Трябва да избира подходящ момент. Сигурно довечера. Струва ми се, че и двамата ще бъдем по-малко нещастни, след като всичко е казано — тежко въздъхна той.

Влезе в къщата през задния вход и докато минаваше покрай вратата на кухнята, подвикна красноречиво на Милдред:

— Вечерята!

ГЛАВА 24

ПРИЗОВКАТА

Когато Чарлс Феърфийлд се върна в трапезарията с дъбова ламперия няколко минути след това, стаята изглеждаше много уютна. Слънцето бе пробило през купчината облаци на западното небе и изпращаше ниско долу по тъмните панели пред прозорците червена светлина, осеяна с трептящи листенца.

Навън насред прощалното величие на деня се чуваше как грачещите врани се връщат в горите на Каруел, малките птички чуруликаха и цвърчаха приятно в ясения въздух, бърброви врабчета клюкарстваха и пърхаха весело в бръшляна, преди малката общност да се оттегли по листатите си прибежища и всеки да склони кафява главичка под крилото за през нощта.

Чарлс погледна през прозореца към величествено обагреното небе и към тъмнеещите дървета и си помисли: „Човек като мен, който е отминал възрастта на глупостите и се е научил да цени по-хубави неща, който обича красива гледка, пура, разходка покрай пълен с пъстърви поток, приятен гост и чаша вино, който обича и който е обичан от същество като Алис, трябва да е дяволски щастлив в това самотно и странно кътче, стига само на сърцето му да не тежи тежко бреме“.

Въздъхна тежко, но бремето за миг все пак олекна. Когато красивата Алис влезе през отворената врата, той отиде да я посрещне и с обич я притисна към сърцето си.

— Тази вечер трябва да бъдем много щастливи, Алис. Кой знае защо имам чувството, че ще ни потръгне. Само да преодолеем някои дребни затруднения и досадни пречки, и аз ще стана най-щастливия човек, който някога е носил името Феърфийлд. А ти, скъпо мое същество, си светлината на това щастие. Моята корона и моят живот моята красива Алис, моята радост и моята прелест. Искане ми се да знаеше поне наполовина колко силно те обичам и колко се гордея с теб.

— О, Чарли, Чарли, това е прекрасно. О, Рай, скъпи! Толкова съм щастлива.

С тези думи и с напрегната крехка прегръдка тя се гушна в него и той я притисна към сърцето си.

Имаше обич, любовта беше истинска. В ленивата природа на Чарлс Феърфийлд не липсваха и добри качества. За него отдавна бе отминало онова ужасно време в историята на душата между слабото и относително благородното детство и по-късния период, когато опитът натъжава и осветлява и започва да обръща погледите ни със съжаление назад. Периодът, когато жените „излизат“ и виждат света, а мъжете, както се казва, „си поживяват“, онова прекрасно лято на самовлюбеност, на грях и на простъпки, мрачната и горчива зима на душата, през която единствено Божията милост съхранява живи за нас спящите кълнове на доброто — това вече бе отминало за него, без да унищожи, както става понякога, цялата нежност и истина на детството. У този мъж, Чарлс Феърфийлд, все още живееха поизхабени, но живи чувства, които сега, в този сезон, разцъфнаха наново — безхитроствена простота и чистота не на рая, не на детството, а на оттеглянето. Като цяло той бе човек, който не бе изгубил себе си, бе способен да бъде щастлив, да се възроди.

Не знам какво точно бе предизвикало това внезапно сияние и оживление. Вероятно трябва да се насложат много вътрешни и външни условия, банални и незабелязани, освен чрез неочакваните си резултати, за да се появят трептенията и проблясъците, които ни изненадват подобно на по-бурни аналогии от областта на вулканичната химия.

Тъжно е да видиш как наглед почти постигнатите възможности и способности за голямо знание по причина на някакъв неотстъпчив каприз на случая стават напълно непостижими.

Едва след няколко часа, когато съпругата му се бе оттеглила в стаята си, отново го връхлетяха мракът и студът, издаващи завръщането на най-големия му страх, докато той седеше и разлистваше страниците на книгата си.

Стана и неспокойно закрачи из стаята. От време на време спираше пред малките лавици с книги между прозорците и несъзнателно наместваше съдържанието им. Сетне се озова пред малката дъбова масичка и започна да пипа цветята, подредени от Алис

във висока стара чаша, останала от предишните времена на Каруел. И така нататък, нерешителен и апатичен.

— Ето, отново се върнах сред враговете си! Щастието за мен е само временна илюзия, измамна надежда. Моята действителност е чернотата на пропастта. Бог да ми е на помощ! — Той изви очите си нагоре, докато мълвеше тази молитва, без да съзнава, че изрича молитва.

„Ще измъкна жилото на това непоносимо страдание помисли си Чарлс. — Няма да има повече тайни между мен и Алис. Утре ще ѝ кажа. Ще издебна удобен случай, ще го направя...“

За да се обвърже с обещанието си, този нерешителен мъж повтори същата разпалена клетва и удари с длан по масата.

На следващия ден, когато Алис отново беше сред цветята в градината, той влезе под старата и тържествена сянка със странното усещане за страх и печал в сърцето. Как щеше да го погледне Алис, когато всичко приключи? Как щеше да го понесе?

Пребледнял като човек, който крачи след ковчега на любимата си, Чарлс Феърфийлд пристъпи в сенчестото и обрасло ограждение между двата високи сиви стълба.

Сърцето му сякаш спря да бие, когато зърна младата Алис, неподозираща какво ужасно съобщение ще ѝ направи той, да работи с малката си лопатка в единственото огряно от слънцето ъгълче на градината.

Тя се изправи — колко беше красива! — и огледа свършеното. Докато стоеше, изнесла напред едното си малко стъпало, скръстила ръце с градински ръкавици, а малката лопатка с формата на диамант проблясваше в ръката ѝ, съпругата му тихичко си пееше една мелодия, която той си спомняше, че тя бе пяла като съвсем малка много отдавна в Уайвърн — когато той дори не можеше да си мечтае, че Алис ще му стане съпруга, — едно момиченце с кестенява коса, изключително мило. В този момент тя го забеляза.

— О, Рай, скъпи — провикна се Алис диагонално към него от най-отдалеченото място и хукна между високите дървета и старите малинови храсти, мина под клоните на престарелите овошки, по които днес растеше повече мъх и лишей, отколкото круши или череша. — Рай, колко се радвам! Толкова рядко идваш тук, а сега ще ти покажа какво съм направила и колко съм работлива. Толкова приятно ще си

поприказваме. Случило ли се е нещо, скъпи? — внезапно попита тя, спря се и го погледна в лицето.

Ето това бе сгоден случай, но ако решимостта му все още беше там, присъствието на духа му изневери, той се насили да се усмихне и веднага отвърна:

— Нищо, скъпа... съвсем нищо. Ела, покажи ми работата си. Толкова си изобретателна и имаш толкова хубав вкус!

Успокоена и стиснала ръката му, тя бърбеше и се смееше, докато го развеждаше по обраслите с трева пътеки към градината си, както наричаше благословеното късче земя, огряно от слънцето, и той вече не забелязваше старите храсти на касиса или набраздените стволоче на старите дървета, защото беше заслепен, защото слухът му се смути и Чарлс си помисли:

„Къде съм? Какво е това? Вярно ли е, че съм толкова слабохарактерен или толкова луд, че една усмивка и един въпрос да ме отклонят от целта, над която размишлявам цял ден и цяла нощ и към която уж подхождах с цялата си смелост? Какво е това? Касис, а това е кръстец.“

— О, малка Алис, ръкавиците ти трябва да се позакърпят на някои места! — добави той на глас. — А, ето, стигнахме. Сега трябва да ми обясниш. Ама че горичка от малки пръчки и надписи. Сигурно това са твоите едногодишни растения.

Така разговаряха, тя се смееше и говореше весело, а той просто нямаше сърце — или може би смелост — да направи неприятното си съобщение. За пореден път го отложи.

На следващия ден Чарлс Феърфийлд изпадна в предишната си потиснатост и се предаде на предишните си тревоги, вече не изпитваше дори временно облекчение, затова последва обичайната реакция.

Все пак е нещо да вземеш решение. Поне слагаш край на терзанието на мъчителното очакване и дори ако ти предстои някаква операция или пък дори да пръснеш мозъка си, хората се мобилизират, понякога дори се развеселяват, както показва разследването на следователя, когато или пътят, или краят станат известни.

Само че сега този меланхоличен покой се изплъзваше на Чарлс Феърфийлд, защото макар и без да го признава, той започна да отстъпва от решимостта си. Зададе си плашещия въпрос — как ще го

понесе тя или, още по-лошо, как ще прецени положението. Дали не е жена, която незабавно би напуснала съпруга си, изпаднал в такова двусмислено положение, и не би настоявала, че тази омразна претенция, колкото и да е смътна, трябва да бъде извадена на бял свят и разгледана.

— Много добре знам как ме боготвори, миличката, само че сигурно няма да остане тук дори един час повече, след като чуе историята, ами ще замине право при лейди Уиндейл. Това ще разбие сърцето ѝ, но ще го направи.

Чарлс отново и отново проклина собствената си глупост, задето не се бе посъветвал с проницателния си брат, преди да се ожени. По какъв ужасен начин се оправдаха думите му! Колко лесно щеше да бъде, ако бе разкрил всичко на Алис, преди да я постави в такова положение! Не вярваше, че в иска се крие действителна опасност. Можеше да се закълне, че не бе имал зла умисъл. Показал се бе слаб и нерешителен в критичен момент, това бе всичко. Но можеше ли да бъде сигурен, че светът няма да го заклейми като негодник?

Мина още един ден, а той не знаеше какво да очаква ден, изпълнен с трескава меланхолия, с разсеяност и възбуда.

Тя се бе оттеглила в стаята си. Беше дванайсет часа през нощта, когато той реши да се избави от тревогата и се качи по старите дъбови стълби със свещ в ръка.

— Кой е? — попита съпругата му от стаята.

— Аз съм, скъпа.

Тя го посрещна на вратата по халат. Лицето ѝ бе преbledняло и нещастно, а очите ѝ бяха подути от плач.

— О, Рай, толкова съм нещастна. Струва ми се, че ще полудея.

Тя го притисна силно с треперещите си ръце и се разплака неистово на гърдите му.

Чарлс Феърфийлд застина ужасено. „Разбрала е цялата история“, помисли си той. Когато тя извърна лицето си към него, то беше като лице на призрак.

— О, Рай, скъпи мой, кажи ми, за Бога! Нещо ужасно лошо ли се е случило? Дълговете ти ли те измъчват толкова? Изпитвам такава мъчителна несигурност. Имай милост към своята нещастна съпруга и ми кажи какво има, всичко ми разкажи!

Бихте казали, че ситуацията бе по-спешна от удобния случай, който чакаше Чарлс, само че проявата на такова невъздържано страдание го смаза и го ужаси — сякаш бе толкова близо до отчаянието, толкова близо до лудостта!

„Да ѝ кажеш ще бъде все едно да я убиеш“, сякаш му прошепна нещо, той притисна Алис по-силно към себе си, целуна я и се засмя.

— Нищо друго освен парите, липсата на пари, дългът. Честна дума, плашиш ме, Алис, изглеждаш толкова... смазана. Реших, че имаш да ми съобщиш нещо ужасяващо, но, слава Богу, си съвсем добре, а и явно не си видяла привидение. Не бива винаги да си толкова глупавичко същество. Боя се, че това място ще ни накара да се главозамаем. Живеем си тук в безопасност, единствената ни неприятност са огромните ми дългове. Нямах да се чудя защо съм все мрачен, ако имаше представа какво е да имаш дългове. За в бъдеще обаче ще се опитам да не изглеждам толкова потиснат, защото в края на краищата съвсем скоро би следвало да се сдобием с пари, а и нали знаеш, че няма да ме обесят, задето дължа няколко стотачки. Много съм сърдит на себе си, задето те разтревожих така, горкото ми малко момиче.

— Благородният ми Рай, толкова си внимателен, правиш ме толкова щастлива. Не знаех какво да си мисля, но ти отново ме ободри, а и най-вероятно се дължи на самотата. Отдавна те наблюдавам и много се измъчвам, а това ми се струва толкова омразно, след като любимият ми е до мен. Но Рай ще прости на глупавата си женичка, знам, че ще ѝ прости — винаги е толкова добър и мил.

Последваха още успокоителни думи от страна на Чарлс и още излияния от страна на Алис. В резултат накрая Чарлс до голяма степен се отказа от целта си. Не съм сигурен обаче, че успя да спази обещанието си да не изглежда толкова потиснат, не и за повече от ден-два.

Няколко дни след това до него стигна трагична новина. Том му разказа, че младата съпруга на мелничаря в Ракслей, изненадващо чула отнякъде, че съпругът ѝ се е удавил в потока на мелницата, но в крайна сметка се оказала просто някаква патица. Жената обаче започнала да получава припадъци и три дни по-късно умряла.

Толкова за изненадването на младите съпруги с тревожни истории — мислено си отбеляза Чарлс Феърфийлд, след като го

изслуша.

Няколко дни по-късно в стаята, където Чарлс и съпругата му закусваха доста мълчаливо, донесоха писмо. Пристигна, когато той от дни, може би дори от седмици, вече се бе отказал да го очаква, и започна да се радва с мисълта, че забавянето е добър предвестник и че мълчанието на Хари означава, че глъчката утихва.

Но ето, че пристигна писмо, адресирано до него с едрият почерк на Хари. Седнала до приборите за чай, горката му съпруга погледна мъжа си, докато той отваряше посланието с безмълвна тревога. Забеляза как Чарлс пребледнява, как смъква листа върху покривката и как хапе устната си, все още без да откъсва поглед от написаното.

Тъй като той не обърна листа, Алис заключи, че писмото сигурно не е дълго и най-вероятно се побира на една страница.

— Рай, скъпи — обади се тя също пребледняла и съвсем плахо, — не може да е толкова лошо. О, скъпи, какво е?

Той стана и безмълвно отиде до прозореца.

— Какво каза, скъпа? — попита внезапно след известна пауза.

Тя повтори въпроса си.

— Не, скъпа, не е сериозно, но вероятно ще се наложи да заминем от тук. Можеш да го прочетеш, скъпа.

Той внимателно остави писмото върху покривката до нея, а тя го взе и зачете:

„Скъпи мой Чарли, старата кримка е сериозна. Мисля, че трябва да заминеш за Лондон, но на всяка цена трябва да се видим в Хадъртън утре, да кажем, в хотел «Комършъл», в четири следобед. Твой любящ брат, Хари Феърфийлд“.

— Кого нарича „старата кримка“? — попита Алис много уплашена и след известно мълчание.

— Един от онези проклетите хора, които ме преследват — каза Чарлс, който се бе върнал до прозореца и отговори, загледан навън.

— А как е истинското му име, скъпи?

— Срамувам се да призная, че Хари знае за делата ми десет пъти повече от мен. Плащам лихвата чрез него, а той наблюдава действията

на онези хора. Той е нешлифован диамант, но е много мил, нали виждаш от бележката му? Къде е тя? А, ето я, благодаря. Трябва да тръгна след половин час, за да хвана омнибуса в „Пайд Хорс“.

— Скъпи, позволи ми да се кача и да ти помогна да си събереш багажа — знам къде стоят всичките ти неща — каза горката малка Алис, която изглеждаше така, сякаш всеки момент ще припадне.

— Благодаря ти, скъпа, ти си толкова добро същество. Никога не мислиш за себе си — никога, никога, — колкото мислиш за мен.

Ръцете му бяха на раменете ѝ и той я гледаше в лицето със странен и тъжен поглед, докато изричаше тези думи бавно като човек, който чете надпис.

— Бих искал... бих искал хиляди неща. Ако плачеше заради себе си, Алис, както правят другите жени... само да не бях такъв глупак..., но ти, милото ми нещастно същество, ти пое такъв риск, излезе да плаваш в огромното море с такава малка лодка.

— Няма да се откажа от своя Рай, от своя скъп съпруг, от своя красив, умен и благороден Рай. Ако имах сто живота, всичките щях да изгубя един по един заради теб, Чарли. О, ако ме изоставиш, ще умра!

— Горкичката ми! — каза той и я привлече към себе си, разтреперан от напрежение, а в очите му бликнаха сълзи, но без тя да ги вижда.

— Нали ще ме вземеш, ако заминеш от тук, Чарли? Нали ще ми позволиш да дойда с теб, където и да отидеш? О, не, ако те арестуват, и аз ще дойда с теб, Чарли, обещавай ми. О, скъпи, нали не съжаляваш, задето се ожени за своята нещастна малка Алис?

— Хайде, скъпа, успокой се. Ще ти изпратя вест след ден-два или направо ще се видим. Нещата ще отшумят, както става с повечето неприятности — каза той и я целуна с обич.

Сетне започна краткото суетене около спешното събиране на багажа, докато Том оседлаваше коня и го впрягаше в двуколката.

Когато настана моментът, Чарлс Феърфийлд слезе долу, Том качи куфара му на място, а горката малка Алис беше там с „изплакани очи“, както каза Дулчибела, за да погледне за последен път, да каже последна дума, стъпила с малките си нозе върху големите неравни камъни от паважа и следяща с очи лицето на Чарлс, когато той се качи да подреди пътническото си одеяло и палтото си на седалката, а после отново скочи долу за последна прегръдка. И забързаните, неистови,

интимни прошепнати слова, последни думи на обич и за ободряване, изречени от натежали от тревога сърца, бледите усмивки и последният, наистина последният, поглед, а после двуколката заедно с Том, с куфара, с Чарли и с благословената слънчева светлина мина през стария вход под широката каменна арка, обрасла на места с бръшлян и осяяна с безгрижни врабчета. Малката Алис остана за малко сама на пътя, след това хукна, за да погледне за последен път отдалечаващата се двуколка под старите дървета, докато тя потракваше бързо по тесния път в долината на Каруел.

Изчезна, вече я нямаше, вече не се чуваше тракането на колелата. Засега раздялата приключи и горката малка Алис най-сетне се обърна, обгърна с ръце шията на добрата стара Дулчибела, която я бе носила на ръце още като бебе в малката детска стая в дома на викария на Уайвърн и сега пак бе до нея като млада съпруга, „влюбена и омъжена“, насред красотата и мъките на живота.

Лекият есенен ветреца изшумоли сред листата над главата ѝ и едно-две листенца паднаха от огрения от слънцето връх в сянката при нозете ѝ. Очите на добрата възрастна жена се напълниха със сълзи, тя прошепна няколко обикновени думи за утеха, увери Алис, че ще види съпруга си отново след ден-два, така че да не се притеснява. Прегърна я с нежната си ръка, потупа я по рамото, както правеше преди години — а все едно бе вчера, — и я въведе в къщата.

ГЛАВА 25

ПРАЩАТ ЛИЛИ ДОДЖЪР ДА СИ ЛЕГНЕ

Вечерта широкоплещестото момиче Лили Доджър остана будно до по-късно от обикновено. Имаше доста тигани и гърнета за миене, както и обичайните ножове и вилици, които трябваше да почисти, затова се забави.

— Побързай, момиче! — провикна се грубият глас на Милдред, която поставяше чайника на огъня в кухнята, докато момичето с кафявите очи се трудеше в килера за миене на съдовете. Една лоена свещ, поставена в калаен свещник на стената, за да осветява и кухнята, и килера, икономично осветяваше и старицата, и заетата с работата си помощничка.

— Да, госпожо? — рече момичето въпросително, защото не чуваше ясно заради шумното си занимание.

— Размърдай се, това казвам. Вече минава единайсет, повлекана такава. Трябваше да си легнала преди един час — кресна Милдред, след което отново започна да мърмори както обикновено.

— Да, госпожо Тарнли — отвърна момичето и още по-енергично се хвана на работа.

На Лили ужасно ѝ се спеше. Струва ми се, че ако имаше и минутка отдых от задачата си, сигурно щеше да задреме.

— Изстърга ли ги тези съдове, или смяташ да се туткаш цяла нощ, девойче? — провикна се госпожа Тарнли, този път повече, за да я стресне, защото изненадващо показва набръчканата си глава в килера. — Спри за тази вечер. Остави ги така, утре ще довършиш.

— Да угася ли огъня, госпожо Тарнли, какво ще наредите? — попита Лили Доджър след известна пауза.

— Не, не го гаси. Не виждаш ли, че на огъня има нещо? Имаш ли изобщо очи на главата? Не забелязваш ли чайника? Откъде да знам дали господарят ти няма да се върне нощеска и няма да поиска чаша чай или един бог знае какво? — Госпожа Тарнли изглеждаше недоволна, докато изричаше тези думи с разпалеността, която

обикновено придружаваше това нейно състояние. — Най-добре да станеш рано утре сутринта, момиче, вместо да се мусиш тук половината нощ. Не е останал никакъв цвят по голямото ти грозно и плоско лице заради твоя мързел бяла си като ряпа. Ако си зарязвах така работата, когато бях още момиче, щяха да ме нашарят с метлата по гърба, истина ти казвам, а ако на другия ден ми дадат хляб и вода, пак добре. Ама вие сега си мислите, че можете да правите каквото си поискате. Всичко се е променило. Сега всяко хлапе смята, че струва колкото възрастен. Само че не си мисли, че ще ми стъпиш на врата, хлапе, не си мисли. Я погледни часовника или искаш да ти издърпам ухото — единайсет и десет. Какво се мотаеш още?

Старата жена се завъртя рязко, сложи ръка върху вратичката на един бюфет, после отново се обърна, преди да я отвори, и каза:

— Хайде, побързай, вземи си и хляба, ако искаш. Не стой и не зяпай, повлекана такава, все едно нямам какво друго да правя, ами трябва да те обслужвам теб, нахалнице. Че може и да не ти дам това — заплаши тя и стовари върху кухненската маса, до която стоеше сега момичето, голям самун хляб. — Като нищо, ако постъпя както е редно. И да не решиш да стоиш будна, та да изядеш хляба. Занеси си го в леглото, госпожичке, и веднага лягай. Понеже, ако още не си легнала, когато те проверя, ще ти изсипя тази кана студена вода на главата. Хайде, дим да те няма, след две минути вече да си се увила с одеялото.

Момичето знаеше, че госпожа Тарнли може здравата да удря и че рядко заплашва напразно, затова без да откъсва поглед от нея, тя взе парчето хляб, направи бърз поклон, който остана незабелязан от старата жена, и изчезна уплашено през вратата на кухнята.

След малко, вдигнала свещта над главата си, старата жена наистина надникна, както беше заплашила. Лили Доджър лежеше сгушена и се преструваше на заспала, макар че този подвиг във времето бе невъзможен, и се боеше, че туптенето на сърцето ѝ — понеже тя ужасно се страхуваше от госпожа Тарнли — може да бъде чуто от строгата слушателка.

Само че старицата отново излезе и за огромно облекчение на момичето не се случи нищо повече.

Лили Доджър лежеше будна, защото страхът е бдителен, а освен това знаеше, че нравът на госпожа Тарнли освен, че е своеволен, е и жесток.

През вратата чуваше неспирното грачене на гласа на старата жена, докато тя ругаеше и сумтеше самотно, щурайки се напред-назад из кухнята. Момичето лежеше будно, слушаше разсеяно в тъмното и наблюдаваше единственото светло петно на варосаната стена в долната част на леглото си, образувано от светлината на свещта на госпожа Тарнли, влизаща през ключалката. Петното потрепваше и се плъзгаше ту насам, ту натам, ту нагоре, ту надолу, като малка пеперуда в градина, безмълвно очертаваше движението на старата жена и онагледяваше потропването на старите ѝ тромави обувки.

След малко вратата отново се отвори и старата жена влезе, оставила свещта на тоалетката навън.

Госпожа Тарнли се поослуша, но можете да бъдете сигурни, че Лили Доджър лежеше съвсем неподвижно. След това старата жена попита с дрезгав шепот:

— Будна ли си? — и се ослуша. — Будна ли си, момиче? — отново попита тя и когато не получи отговор, се приближи да леглото, уж да оправи завивката, а всъщност, за да се ослуша.

Постоя мълчаливо до леглото известно време, след това бързо се оттегли и затвори вратата.

После Лили Доджър я чу да прави някакви приготовления в кухнята, да се движи и, както правилно допусна, да затиска с масата вратата на стаята ѝ.

След това бялата пеперуда изненадващо се стрелна по страничната стена, не се задържа повече по затъмнените стени на стаята на Лили Доджър и старата госпожа Тарнли напусна кухнята заедно със свещта си.

Момичето изпита любопитство, стана и надникна, при което установи, че вратата ѝ, която се отваряше навън, е подпряна с грубовата кухненска масичка.

През ключалката видя и това, че Милдред не е угасила огъня. Тъкмо обратното, беше го наклала и разпалила и върху него вреше чайник.

Лили не вярваше, че госпожа Тарнли очаква връщането на господаря си, защото през деня ѝ бе казала, че той ще се върне на следващата вечер. Момичето бе убедено, че госпожа Тарнли очаква някой друг и крие този факт с ревностна потайност.

Отново се върна в леглото и учудено очакваше да чуе шума от завръщането ѝ. Очакваше и малкото светло петно на варосаната стена, но това треперливо доказателство за присъствието на свещта на госпожа Тарнли не се появи отново, преди измореното момиче да заспи.

Събуди се по-късно от донякъде шумното завръщане на госпожа Тарнли. Тя сърдито си мърмореше нещо, разпалваше огъня и хвърляше ръжена и другите железни инструменти с яростно раздражение.

Момичето се обърна и въпреки шумния монолог на Милдред, отново заспа.

Събуди се отново — сигурно се бе стреснала от някакъв шум в кухнята. Малката бяла светлинка играеше неистово по стената под леглото ѝ, а госпожа Тарнли говореше гладко и приглушено. След това настана тишина, в която старият холандски часовник удари един часа.

Очите на Лили Доджър вече бяха широко отворени, а ушите ѝ — наострени. Не чу някой да отговаря на старата жена, която след минутка продължи да говори, но сега вече внимаваше да не вдига шум, който може да избегне — говореше тихо и когато се движеше из кухнята, пристъпваше предпазливо и съвсем леко преместваше, каквото се наложи. Като цяло в момента точно толкова се стараше да не пречи, колкото преди нехаеше за това.

Лили Доджър отново се измъкна от леглото и надникна през ключалката. Само че не можа да види нито госпожа Тарнли, нито събеседника ѝ, ако изобщо имаше такъв.

Старата Милдред не спираше да говори — не изпълняваше ръмжащия си и накъсан монолог, а спокойно излагаше някакъв дълъг разказ. Това жужене от време на време бе прекъсвано от тихото потропване на чашата за чай или от подрънкването на лъжичка.

Ако госпожа Тарнли пиеше чай сама по това време на нощта и си говореше на глас, тя правеше нещо, което не бе правила дотогава, помисли си любопитното момиче. Сигурно полудяваше. Нечие прокашляне обаче я накара да се откаже от това тревожно предположение. Не беше госпожа Тарнли, която прекъсна разказа си. Това прокашляне несъмнено беше по-различно и старата Милдред спомена по-ясно за някакво лекарство против кашлица, което препоръчвала.

След това се чу и отговора на странен и провлечен глас. Момичето не можа да чуе думите, но вече нямаше никакво съмнение, че в кухнята има непознат човек.

Лили Доджър беше доста уплашена — все още не знаеше защо и слушаше, неспособна да направи никакво предположение. Беше ясно, че човекът, който се радваше на гостоприемството на старата Милдред, не е нито господарят ѝ, нито господарката, нито Дулчибела Крейн.

Лили слушаше и се питаше, и разсъждаваше, докато сънят отново не я повали и тя напълно забрави разговора, кухнята и чая на Милдред Тарнли, и се отдаде на собствените си приключения в страната на сънищата.

ГЛАВА 26

ДАМАТА ПИЕ ЧАЙ

— Страданието ви е ужасно, госпожо — каза Милдред Тарнли.
— Още ли ви болят зъбите?

— Не беше зъбобол, а нещо по-лошо — мрачно отвърна непознатата, която със затворени очи и облегнала глава на ръката си, явно се бе настанила, за да си подремне в голямото кресло.

— По-лошо от зъбобол ли! Това е лошо. Сигурно болки в ушите?
— попита госпожа Тарнли с жалка загриженост, макар че надали даваше и пет пари, ако гостенката ѝ паднеше от скалата в долината на Каруел и си счупи врата сред камъните в потока.

— Болка в лицето, казва се тик — отвърна дамата със затворени очи и с повлечен и безжизнен глас.

— Тик ли? По дяволите! Никога не съм чувала за подобно нещо, понеже не е някое насекомо, което напада добитъка. Сигурно е неприятно — предположи госпожа Тарнли.

— Може и ти да получиш някой ден — каза дамата, която говореше тихо и предпазливо, но гладко макар и с чуждестранен акцент. — Когато остаряваме, костите и нервите ни не остават млади. Ти имаш ревматизъм, аз си имам своя тик — болката в устата и в бузата, — което е много по-лошо, както ще установиш, ако лично го изпиташ, а това е напълно възможно да се случи. Чаят ти е хубав — след пътуване чаят много освежава. Не мога да живея без обичайната си чаша чай, макар че не е полезно за тика ми. Така че, ха, ха, ха — ето го чая, вече е в бузата ми. Ох! Е, бъди така добра да ми дадеш чантата.

Милдред се огледа наоколо и видя една малка плюшена чанта, чадър и чантичка за аксесоари.

— Виждам тук една зелена чанта, госпожо.

— Плюшена ли?

— Да, госпожо.

— Дай ми я. Да, ето ми го биберона и кутийката. Дамата порови в чантата и извади нещо много подобно на глинена лула и малка

квадратна кутийка.

— Тютюн! — възкликна госпожа Тарнли.

Непознатата прекъсна възклицанието ѝ, без да преустановява приготвянията си.

— Тютюн ли? Не, нещо много по-хубаво. Да не се боиш, че госпожа Хари Феърфийлд може да го помирише? Не, не ми се иска да нарушавам съня ѝ. Тук съм дошла доста потайно и не искам да се разкривам! Ох, ох, ох!

Беше поредният пристъп.

— Тъжна работа, госпожо — отбеляза Милдред. — Вече по-добре ли сте?

— Сложи едно столче под краката ми. Така, така, така е чудесно. Сега запали тази клечка и я поднеси към лулата. Така ще ми мине.

Съгласно инструкциите ѝ Милдред Тарнли, която се изкушаваше да направи някаква критика, но вероятно тайничко се боеше от високата и едра жена, издала тези нареждания, се зае да ги изпълнява.

— В крайна сметка димът почти не се усеща — каза госпожа Тарнли одобрително след малко.

— От колко време е женен Хари? — попита пушачката след поредната пауза.

— Няма как да знам, но господарят Чарлс им даде къщата под наем.

— Странни хора са тези Веървийлд — засмя се едрата жена сънливо. — Той кога ще дойде тук?

— Сигурно утре или вдругиден, само че никога не остава дълго и освен това идва и си отива тайно, все едно го гони убиец.

— Ами сигурно. Старият Веървийлд сигурно ще го нашиба със собствения му камшик. А кога ще дойде господарят ти?

— Господарят идва доста рядко. Много рядко. Само когато смята, че ще открие тук мастър Хенри, може би веднъж в сезона.

— А къде живее — у дома или някъде другаде? — попита високата посетителка.

— Ами не знам, не мога да кажа. Не е ли в Уайвърн? Струва ми се, че повечето е в Уайвърн. Само че от време на време пътува. Не знам, не съм сигурна.

— Понеже му писах в Уайвърн да се срещнем тук. Той в Уайвърн ли е?

— Честна дума, не знам. Не знам повече от вас, госпожо, къде е господаря Чарлс — отговори Милдред, която изпита облекчение, защото сред всичките си лъжи можеше да изрече една несъмнена истина.

— От много време ли сте в семейството, госпожо Тарнли? — попита апатично посетителката.

— Още, откакто бях ей такава... дори не помня откога. Родена съм тук, в къщичката на портиера в Каруел. Майка ми беше тук по времето на стария господар, искам да кажа бащата на сегашния Хари Феърфийлд в Уайвърн и дядо на двамата млади господа, господин Чарли и господин Хари. Наздраве! Дядо ми, тоест бащата на майка ми, отговаряше за къщата и за фермата, и за горите, и за арендаторите, и за всичко. Нито едно дърво не биваше отсечено, нито една крава не биваше продадена, нето един акър земя не бе даван под наем без неговото знание. Наричаха го честния Том Пенекуик. Много неща преживя дядо ми, обаче никога друг път Каруел не е носил толкова хубави приходи на Феърфийлд — нито преди, нито след него.

— Ти кого повече харесваш — господаря Чарлс или господаря Хари? — попита апатичната дама.

— Харесвам Чарлс — решително отвърна госпожа Тарнли.

— И защо?

— Ами Хари е скапаняк. Ако има кой да му се хване, ще му продаде и става от пръста си за петак. С всички се държи веселяшки, измъква се от неприятностите с шега и със смях. Много приятен господин за такъв, дето няма работа, а само дърдори и живее на вересия. Не ми е дал и един шилинг, откакто се видя с пари.

— Господин Чарлс също може да бъде доста стиснат, нали? — попита възрастната дама.

— Не, не, не, той не е такъв, когато има пари. Достатъчно щедър е и е много по-изискан джентълмен от господаря Хари, много по-истински джентълмен — отговори Милдред.

— Да, Хари Феърфийлд е умен и проникателен мъж. Сигурно е помогнал малко на брат си, вероятно е спестил доста солидна сумичка — отбеляза посетителката. — Сигурно я е скътал някъде, той не е човек, дето ще харчи безразборно.

— Да, не би харчил ненужно — съгласи се Милдред.

— Къщата е удобна — продължи непознатата. — Такава беше и когато аз живеях тук.

— Топла и просторна — съгласи се госпожа Тарнли. Със здрави комини, покрив и стени, ще издържи още поне сто години, стига да се поизмаже и да се позаковат някои греди тук-там. Само в комините има няколко свраки, които трябва да измъкнем заедно с клечките и с калта им — отсъди тя уважително.

— Да не искаш да кажеш, че той не плаща наем за Грейндж и държи жена си тук? — попита дамата властно.

— Не знам нищо за делата им — отвърна госпожа Тарнли остро. — А и не разбирам защо трябва да ме интересуват. Те решават и този въпрос като всички останали, без да попитат Милдред какво мисли. Сигурно господин Хари се радва да наеме къщата безплатно, след като мастър Чарлс е достатъчно глупав да му позволи.

— Е, няма да го направи, аз ще се погрижа — увери я дамата, без да помръдва, което заедно с нещо странно в тона на гласа ѝ, ѝ придаваше неописуема и неприятна апатичност. — Никога не съм била добре с парите. Милосърдието започва от дома. Нямам намерение да гладувам заради господаря Хари — засмя се тя тихо и неприятно. — Значи твърдиш, че съпругата му е дъщеря на беден викарий?

— Да, на отец Мейбъл от епархията на Уайвърн, беден като църковна мишка, доколкото дочух, ядели месо само веднъж или два пъти в седмицата, а освен това се държал зле със стария господар Хари заради наема си. Обаче старият господар Феърфийлд въпреки това се отнесъл добре с нея, прибрал я в дома си, а когато пораснала, се възползвала от възможността да се омъжи за господаря Хари.

— Много е умна да хване такъв умен мъж, умна е. Запали отново, трябва да изпуша още три-четири, преди да си легна. Много е умна. Как така е успяла да омае и да задържи този умен мъж Хари Феърфийлд?

— Ами, харесва я сигурно, пада си по нея. Тя е красива. Всички Феърфийлд се женят най-вече заради красотата. Някои получават земя и пари, обаче заедно със състоянието винаги върви и красивото лице.

Сляпата непозната — защото тя наистина беше сляпа се подсмихна съвсем леко и лукаво, докато отново си приготвяше лулата.

— Кога ще дойде пак Хари? — попита тя.

— Никога не знам, много е предпазлив. Искате ли да говорите с него, госпожо — попита Милдред.

— Да, искам — отвърна непознатата. — А сега подръжете запалената клечка, госпожо Тарнли, моля ви.

Милдред се подчини и пушачката дръпна силно десетина пъти от лулата.

— Никога не знам точно кога, ама едва ли ще е през следващите две седмици — каза госпожа Тарнли.

— А кога ще дойде господин Чарлс Феърфийлд? — попита посетителката.

— Ако е получил писмото ви, ще дойде доста бързо, но ако го е пропуснал, може да не стъпи тук дори три месеца. Така прави той — отвърна Милдред.

— Какви са новините от стария Хари в Уайвърн? — попита непознатата.

— Няма нищо особено — отговори Милдред, — освен, че е жив и здрав. Ама това не е новина, понеже хората от рода Феърфийлд са дълголетни, както всички знаем. Няма да легне скоро в ковчега, така си мисля аз.

Вероятно правилно бе отгатнала причината за въпроса на дамата, защото след отговора ѝ последва мълчание.

— В моята страна казват, че Божиите чедата умират млади — каза високата дама.

— А по нашите места казват, че дяволът се грижи за своите — каза Милдред Тарнли. — Само че вижте аз колко години живея вече. Сигурно съдникът на всички нас удължава малко живота на грешниците, за да ни даде време да се позамислим и да поправим простъпките си, докато все още можем.

— Запалили ли сте огън в стаята ми, госпожо Тарнли? — попита непознатата, която явно не си падаше по теологията.

— Да, госпожо, всичко е готово.

— Имате ли нищо против да се качите и да проверите? Мразя студа — заяви себичното същество.

По това време на нощта подобно напрежение за ревматизма ѝ сигурно не бе приятно за госпожа Тарнли, но макар да не бе жена, която въздържа негодуванието си, този път постъпи различно. Което,

разбира се, не ѝ попречи да метне на непознатата един гневен поглед и да промърмори едва чуто няколко думи:

— С удоволствие ще отида, госпожо, но съм сигурна, че всичко е наред — каза тя на висок глас съвсем възпитано и поспря, защото сигурно смяташе, че дамата ще я избави от дългото катерене на стълбите в предната част на къщата.

— Много добре, ще чакам тук — безчувствено каза гостенката.

— Както искате, госпожо — рече Милдред, обходи кухнята с прощален поглед, взе свещта и остави дамата на светлината от огъня.

Жената почти се бе излегла на стола, сякаш спеше. Обаче след малко се изправи, вдигна ръка до ухото си и се послуша. След това с протегнати напред ръце бавно тръгна по пода безшумно като котка. Леко се блъсна в масата пред вратата на стаята на Лили Доджър, след това застина напълно неподвижно и съвсем безшумно отмести масата. Вратата се откря и слабата фигура в сиво се послуша. Съвсем лек отблясък от огъня осветяваше сумрачния силует на жената, която за миг като че ли нямаше в себе си повече живот, отколкото имаше във високия сив друидски камък на Кресли Комън.

Лили Доджър спеше дълбоко, само че тази нощ ѝ бе писано да се събужда няколко пъти. Тя усети нечия ръка на шията си, но когато погледна нагоре, нищо не видя, толкова тъмно беше в стаята.

Стреснато седна, извика от страх и си помисли, че е в ръцете на крадец.

— Мълчи, глупачке — скастри я жената и закри с ръка устата на момичета. — Аз съм приятелка на госпожа Тарнли и ще отседна в къщата. Коя е жената, която спи горе в стаята, дете преди беше на господаря Хари? Истината ми кажи, иначе здравата ще ти издърпам ухото.

— Там е господарката, госпожо — отговори момичето.

— Омъжената дама ли?

— Да, госпожо.

— Кой е съпругът ѝ?

При този въпрос големите пръсти на посетителката се стегнаха около гърлото на Лили Доджър предупредително.

— Господарят, госпожо.

— А как се казва господарят, мръзна малга хидрушо? — С тези думи тя силно издърпа ухото на момичето. Лили сигурно щеше да се

разплаче, ако не беше толкова уплашена, обаче само се намръщи, вдигна рамене към ушите си и побърза да отговори с разтреперан глас:

— За господин Феърфийлд, разбира се.

— Има трима Веървийлд: единият е старият Веървийлд, има господин Чарлс Веървийлд и господин Хари Веървийлд. Говори ясно. — При всяко име, което изреждаше, жената силно извиваше ухото на момичето.

— О, боже, госпожо, моля ви! Имам предвид господин Чарлс Феърфийлд. Не исках да ви заблуждавам, наистина, госпожо.

— Ха, ха... Чарлс, Чарлс, много добре. А сега ми кажи по какво различаваш господин Хари от господин Чарлс.

— О, божке, госпожо, моля ви, божке! Моля ви, добра ми, госпожо, не дърпайте повече, направо ми откъснахте ухото — задъхано се примоли момичето, което усети, че мъчението отново започва.

— Кажи ми истината. Как различаваш господин Чарлс от господин Хари?

— Господин Чарлс има по-големи очи, госпожо, а господин Хари има по-светла коса и червено лице. Лицето на господин Чарлс е мургаво и той говори много тихо, а господин Хари приказва много високо и винаги пътува на кон. Господин Чарлс е първородният син, така че детето, което очакват, ще бъде господарят на Уайвърн.

Жената, която водеше разпита, силно издърпа ухото ѝ, вероятно неволно, защото почти цяла минута не каза нищо. Момичето остана с глава между раменете и с ококорени очи, загледано право нагоре към мястото, където подозираше, че се намира лицето на разпитващата я.

— А човекът, който говори високо, господин Хари, често ли идва? — попита гласът до леглото ѝ.

— Рядко, госпожо. Винаги е по панаири и по надбягвания, така чувам да говорят.

— А господин Чарлс, той често ли е тук?

— Да, господарят винаги е тук с изключение на сега, замина за около седмица.

— За около седмица? Господин Чарлс?

— О, да, госпожо. Разбира се, госпожо. Божке! Днес ще стане точно седмица, откакто господарят замина.

Настана тишина.

— Това ми е достатъчно. Ако разбере, че си ме излъгала, ще те хвана за врата и ще натисна лицето ти към скарата в кухнята, та да изгори цялото, ясно ли е? Давам ти последна възможност да си признаеш, ако си ме излъгала, и ще ти простя.

— Казах ви самата истина, госпожо!

— Старата Тарнли ще те набие, ако разбере, че изобщо си ми казала нещо. Така че ти го запази в тайна и аз също няма да те издам.

Детето видя силния силует на жената смътно да се очертава като черна сянка, докато тя мина през вратата на кухнята, после чу как вратата се затваря и масата бива старателно поставена обратно на мястото си. След това, с разтуптяно сърце, момичето продължи да лежи неподвижно и ококорено в мрака.

ГЛАВА 27

В КЪЩАТА

Силната жена се запрепъва и пипнешком намери пътя до стола си. Столът, на който седна, бе старомоден, от най-обикновено дърво, неудобен и тромав.

Когато Милдред Тарнли се върна, веднага забеляза променената външност на гостенката си.

— Зле ли ви е, госпожо? — попита тя, застанала със свещ в ръка до стола.

Посетителката седеше с изпънат гръб, вкопчила и двете си силни ръце в ръкохватките на стола, със смъртно бледо лице и с изражение, разкривено от гримаса или от спазъм, което уплаши старата Милдред, която си помисли, че гостенката ѝ е припаднала или дори мъртва, защото тя не помръдваше, изобщо не даваше признаци на живот.

— За бога, госпожо — развълнувано се обади старата Милдред, — няма ли да кажете нещо?

— О, Милдред Тарнли, бях се замислила... Бях се замислила... Каза ли нещо?

Милдред я погледна озадачена. Твърде много лауданум ли беше взела, или пък се дължеше на нервната болка в главата ѝ?

— Само ви попитах как сте, госпожо, понеже изглеждахте доста зле. Уплаших се, че сте получили пристъп.

— Ама че стара глупачка! Никога през живота си не съм се чувствала толкова добре. Пристъп! Никога не съм имала пристъпи, не и аз!

— Някога имахте, госпожо, преди много време. Сполитаха ви най-неочаквано — сурово отбеляза Милдред.

— Престани да мислиш за тези припадъци, защото отдавна вече ги нямам. Добре съм, казвам ти, никога не съм се чувствала толкова добре. Ти си стара жена, а онова, което те е направило толкова благочестива, те е направило и сляпа.

— Е, вече изглеждате много по-добре, наистина — отбеляза Милдред, която не искаше в ръцете ѝ внезапно да се озове труп или някой епилептик и поради това с облекчение посрещна признаците на възобновяващата се жизненост и цвят на лицето.

— Тарнли, ти ми беше предана, надявам се да успея да ти се отблагодаря — каза дамата и неопределено протегна ръка към старата прислужница.

— Вярна съм на онези, които ми дават хляб, винаги съм била такава. Това е истината за старата Милдред Тарнли. Ако яде хляба на някого, старата Милдред му играе по свирката — така е честно, това е причината, госпожо.

— Нямам право да плача. Плача от радост, да добре е, много е добре, защото ти си прислужница на съпруга ми и аз се ползвам с предимството на похвалната ти преданост. О, толкова съм ти признателна, че някой ден, ще те възнаградя... И за хубавия чай, и за всичките ти грижи за мен. Когато господин Веървийлд се върне, ще му кажа колко добре си се държала. А сега ми кажи всичко наред ли е с огъня и със стаята ми? Всичко наред ли е?

— Всичко е наред, госпожо, надявам се.

— Вече добре ли ти изглеждам?

— О, да, бодра и с розови страни. Било е само леко неразположение.

— Да, сигурно е било само това, макар че изобщо не съм го усетила. Сега дори мога да потанцувам за... само за петдесет, така че няма да си направя труда. — Тя се засмя. — Хем ми се спи, хем не ми се спи. Обичам те, стара ми Милдред Тарнли. Ще ми разкажеш още малко за мастър Хари и за съпругата му, когато се качим горе. Някога допускала ли си, че този буен мъж ще се обвърже със съпруга? Кой би допуснал, че този умен млад мъж, който толкова обича да печели пари, ще си избере жена без пукната пара? Всичко е толкова изненадващо. Хайде, нека двете с теб се посмеем заедно.

— Аз вече отдавна не се смея, госпожо. А и не виждам много поводи за смях, защото онова, което ме разсмиваше на младини, сега на стари години ме разплаква — каза Милдред и угаси свещта в кухнята с пръсти.

— Хайде, подай ми ръка, Милдред. Както едно време. Жената се изправи в цял ръст. Милдред взе свещта и внимателно хвана високата

дама за китката. Само че гостенката постави широката си ръка върху раменете на Милдред и двете заедно потеглиха по коридора. От дясната им страна останаха задните стълби към стаята на Алис, жените започнаха да се качват по голямото стълбище и стигнаха до вече приятно затоплената стая, където в камината продължаваше да блещука огън, защото въздухът беше студен. Във всяко друго отношение помещението нямаше с какво да се похвали.

— Тук гори огън, усещам го. Постави стола ми до него. Леглото на старото място ли е? — попита високата жена и спря.

— Да, госпожо. Почти нищо не се е променило, само стаята е с нови тапети — отговори Милдред.

— С нови тапети, така ли? Е, ще поседна, благодаря ти... Вече ще си лягам...

— Да ви помогна ли, госпожо?

— След малко, благодаря. Ще си легна едва след като хапна нещо. Огладнях, стърже ми коремът, както казва господарят. Какво ще ми предложиш?

— Ще ви посъветвам да хапнете нещо — отговори Милдред.

— Но какво?

— Няма голям избор. Пресни яйца, мъничко бекон и около половин студено печено пиле. Има и една парченце сирене чедар, масло и хляб, не е много — изреди гладко старата Тарнли.

— Пилето ще ми дойде много добре, освен това не забравяй да ми донесеш хляб и сол, госпожо Тарнли, а също и чаша бира.

— Да, госпожо.

Госпожа Тарнли поразпали огъня и се огледа. След това взе свещта и енергично закрочи, като затвори вратата зад гърба си.

Жената обърна лице към вратата и се заслуша. Чу как стъпките на старата Милдред се отдалечават.

Високата жена не представляваше приятна гледка. Едрите ѝ черти бяха надупчени от белезите от шарка, освен това лицето ѝ бе смъртно бледо от гняв и бе озарено от неприятна усмивка.

— Търпение, търпение! — повтори тя. — Ама че мръсен номер! Няма значение, ще почакам малко.

Почака малко в тишина, разкривила устни и извила вежди, след това ѝ хрумна нещо, порови из чантата си, извади една бутилка, която вдигна към устните си повече от веднъж и от това явно ѝ стана по-

добре. Не беше лекарство против треска, не беше и опиат. Но макар на бледата светлина от огъня да не се видя страните ѝ да поруменяват, от миризмата стана ясно, че е бренди.

ГЛАВА 28

ЗВЪНЕЦЪТ

„Този звяр няма ли най-сетне да заспи? Дори преди, докато спеше, едното ѝ око винаги бе отворено и едното ѝ ухо все бе наострено. Никъде не си в безопасност от нея, никъде — тук, там, горе, долу, изобщо не помръдва въздуха, все едно е дявол или призрак — мислеше си госпожа Тарнли. — Слава Богу, че сега е сляпа, така поне ще си кротува“.

Милдред се боеше от тази жена. Не само защото беше сурова и студена, а и защото беше ужасно зла и жестока.

„Същински Сатана! Бог да ни е на помощ, от кой пъкъл я домъкна този мъж?“ — казваше си Милдред някога, докато тракаше с кухненските съдове, обзета от предизвикана от страх ярост, и гневно подритваше всеки стол, маса, лъжичка или съдинка, която се изпречеше на пътя ѝ.

Преди, когато я познаваше добре, жената получаваше пристъпи, при това доста сериозни пристъпи.

„Пиеше коняк като риба и нищо ѝ нямаше. Колко много хора, помлади и по-здрави от нея, които никога не са имали пристъпи и са живели умерено и трезво, вече отдавна са мъртви и погребани, а това пияно, съсипано и болно същество въпреки мъчителната си болест, греховете и годините си е живо и здраво и само плаши свестните хора. Слава Богу, че се разболя от едра шарка, та шпионските ѝ зловни очички се повредиха, чудовище такова!“

Госпожа Тарнли отново се бе върнала в кухнята. Все още не бе угасила огъня. Не беше сигурна дали капитан Феърфийлд няма да пристигне. Пощенската карета от Лондон, която минаваше през град Даруинд, от другата страна на Кресли Комън, пристигаше по-късно от отклоняващия се дилижанс, който се отбиваше от пътя през „Пайд Хорс“.

В какво небрано лозе щяха да се окажат Чарлс Феърфийлд и фрау, ако се бяха озовали един срещу друг сред пътниците тази вечер!

Положението нямаше да е по-добро и ако холандката се бе забавила в кухнята достатъчно дълго, за да може Чарлс да се прибере и да я изненада. Тази мисъл спохождаше Милдред неведнъж и предизвикваше у нея ужасна паника. Само че тя се боеше да изпрати бързичко гостенката в стаята ѝ, защото съзнанието на тази жена гъмжеше от подозрения, които щяха да се развихрят само от един погрешен ход.

„Бог ни е направил господари над животните в полето, така рече миналата неделя в проповедта си отец Уайнярд, само че нямаме право да ги убиваме, нито да ги нараняваме, освен за храна и при самозащита. А добрият пастор Бакълс, който бе добър за двамина, каза същите думи, ясно си спомням. После много съм мислила над тях — да бъдем милостиви към животните, защото и те са създадени от нашия Творец. Значи милостивият човек е милостив към звяра, нали така?“

Госпожа Тарнли рязко прекъсна мислите си, за да се справи с крехките ребра на котката, пхнала глава в една тенджерка — удари я с дървена лъжица, която издаде глух звук и крадлата се изви на дъга.

„Милостиви, разбира се, освен когато животните не вършат пакости. Само че ако са опасни, вредни и зли, имаме правото да ги убиваме. А има ли по-опасен звяр от един наистина зъл мъж или жена? Да ме пази Бог от грях. Аз съм стара жена, с единия крак в гроба, убийца на убиец. Признавам, така е. Не убивай. Вече няма да убивам няма, дори и ангел да ми заповяда, дори и за купища злато. Обаче винаги съм се питала защо може с чиста съвест да размажеш с камък главата на змия и да удариш с лопатата някоя жаба, обаче трябва да усмириш ръката си и да оставиш превъплътения дявол да върши пъкленото си дело в света, да го трови с лъжите си, да го краде умело и да убива хора, ако има интерес, къде с отрова, къде с вероломство. Бог да помогне на бедната ми глава и да ми прости, ако това е грях, ама не виждам никакъв смисъл в тази работа, нито пък проумявам защо не бива да бъде убита тутаки като плъх или като змия“.

В този момент звънецът прозвуча силно и внезапно, госпожа Тарнли подскочи и се прекръсти. Не беше трудно да се досети откъде я викат, защото освен звънеца на вратата, който беше плътен и мелодичен, в къщата имаше още един звънец, с помощта, на който я призоваваха, и той се намираще в спалнята на младата ѝ господарка.

— А така! Кой да допусне, че ще е будна по това време, че ще стане от леглото и ще хване звънеца. Съмнявам се, че е тя. Никога досега не се е случвало. Достатъчно е, за да уплаши човек до смърт. Бог да ни е на помощ!

Госпожа Тарнли се изпъна като войник, обърната с гръб към огъня, а в ръката си все още стискаше ръжена, с който мушкаше огъня по време на тирадата си.

— Тази нощ направо ще пукна. Всичко се обърка. Младата глупачка се е събудила и е станала, а откакто е в Грейндж, никога не е отваряла очи по това време. Другата пък е в стаята за гости, съвсем близо до нея, и хич не мигва. Остава и господарят Чарлс да се прибере сега и да започне да думка по вратата и да вика. Как да не ругае човек, цялата съм се разтреперила и хич не знам как ще свърши цялата работа.

Госпожа Тарнли неволно нарами ръжена, все едно очаква нападение на крадци, и смътно се запита как да опази мира в къщата, ако пристигне и Чарлс, както си бе представила.

Звънецът отново звънна.

— Имай малко търпение, де!

Тя спря на вратата на кухнята със свещ в ръка и се заслуша с напрегнато и уплашено изражение. Запита се дали пък Алис не се е стреснала от някакъв въображаем ужас в стаята си.

— Онази дебела стара глупачка Дулчибела е в съседната стая, защо не повика нея?

Все пак накрая госпожа Тарнли се качи горе и чу Алис да се провиква високо в коридора:

— Госпожо Тарнли! Вие ли сте, госпожо Тарнли?

— Да, аз съм. Аз съм, госпожо. Стори ми се, че ви чух да звъните, и едва си навлякох дрехите. Нещо необичайно ли се случва, или ще искате нещо от стара жена като мен?

— О, госпожо Тарнли, моля да ме извините... Простете, не исках да ви безпокоя, само че чух шум и си помислих, че може би Чарлс се е върнал.

— Не, госпожо, не се е върнал, няма и следа от него. Нали ми казахте, госпожо, че ви пише, че това е малко вероятно?

— Така е, Милдред, така е. Но все пак има шанс... съвсем малък... и си помислих, че може би...

— Никакво може би, госпожо. Не се е върнал.

— Дулчибела ми каза, че преди малко ѝ се е счуло, че някой пристига.

— Сигурно, понеже пристигна съобщение за мастър Хари от един фермер от другата страна на мелницата на Грайс, обаче той си замина.

Милдред нареждаше толкова плавно, че самата тя се изненада.

— Има ли още нещо, госпожо? — попита Милдред. — Да стана от леглото по това време... старите ми кости... Не съм свикнала на това, да ме извините.

— Наистина много съжалявам... не ми се сърди. Лека нощ, Милдред.

— На вашите услуги, госпожо.

Госпожа Тарнли се отдръпна от вратата, на която бе застанала Алис, наметната с халата си и толкова бледа, толкова притеснена и изпълнена със съжаление, че се учудвам как дори Милдред Тарнли не изпита жалост към нея.

— Наговорих една камара лъжи, цял мост да събориш с тях, пък едва миналия понеделник се заклех категорично да не лъжа повече. — Тя бавно поклати глава, внезапно обзета от угризения. — Е, ако ще е гарга, рошава да е. Само тази вечер, може би, нямаше какво друго да направя. Само онази дърта вещица да си тръгне, и ще говоря истината до края на живота си, както правя с божията милост вече цял месец, ама сега направо свят ми се зави. Че кой може да казва истината, след като тези са в къщата, а се очаква и той да се върне? А и онзи призрак горе — сигурно обикаля и скърца навсякъде! Как ще се оправям с оная и с горкото момиче, ако не ѝ занеса бързо вечерята? Хайде, мърдай, мърдай — подкани се тя, когато отново я връхлетя тази мисъл. Забързано пое към килерчето, което обслужваше малкото домакинство. Задрънчаха чинии, ножове и вилици, извади храната от килера, за малко да забрави солта, така, хляб — и приготви един приятен поднос, постави и една свещ, огледа вечерята, усмихна се зловещо и поклати глава: — Ама че сме смахнати! Долу ядем препечен хляб и яйца... А и онова малко девойче горе в стаята, бог да го благослови, надявам се да е за нейно добро. Дано онази се задави още с първата хапка... Да ме държи на крак до толкова късно, чудовище такова.

Госпожа Тарнли подмина стълбите и пое тихичко, стараейки се да не трака с тежкия поднос, а в главата ѝ се оформи гневна мисъл: „Противно е, че трябва да правя такива неща за тях!“.

Как ѝ се искаше да тресне подноса в основата на стълбите и да остави смаяните обитатели на къщата да се оправят сами.

Само че това, разбира се, бе просто изблик. Възрастната жена предпазливо измина остатъка от пътя си и потропа на вратата на фрау.

— Влез, скъпа — обади се гостенката. Милдред Тарнли внесе подноса в стаята и се огледа раздразнително за маса, на която да го остави.

— Донесох всичко, което поискахте, госпожо — каза старата Тарнли. — Пред вас ли да го поставя, или ще дойдете насам?

— Пред мен, скъпа.

Милдред премести масичката заедно с вечерята и я сложи пред дамата, която се поизправи на стола си и каза:

— Колко си добра, Милдред! Сега ми подай ножа и вилицата и сипи малко сол ето тук. Много добре. Много мило, че си създаде толкова главоболия заради нещастница като мен, добрата ми стара Милдред!

Колко невероятно блага бе станала за нула време! Старата прислужница, която я познаваше добре, не се заблуди, а се отврати и впери поглед в добронамерената дама, чудейки се какво ли е намислила.

— Ако всичко е наред, пожелавам ви лека нощ и слизам да си легна.

— Остани с мен за малко. Моля те! Добра душа си ти. Няма да те задържам дълго.

— Госпожо, трябва да сляза долу, да угася огъня и да затворя вратата, защото иначе плъховете ще влязат от килера. Ще се кача пак след няколко минути.

Без да докача позволението ѝ и обзета от друга тревога, Милдред Тарнли взе свещта и остави гостенката да вечеря на светлината от огъня.

Бързо затвори вратата, за да не би да я спрат, и се запъти надолу ала не към кухнята.

ГЛАВА 29

СЪБУЖДАТ ТОМ

Когато стигна до основата на стълбите към прохода пред стаята на Алис, тя не тръгна към кухнята, а пое по тесния и тъмен коридор, оформен покрай стената от стълбите за горния етаж.

Сенките на перилата хвърчаха една след друга по дъбовата облицовка, увлечени във внезапно преследване, докато старата жена прелиташе покрай тях, после се огледа нагоре и назад и спря пред вратата на малка стая под стълбите, каквито често има в старите къщи. Почука приглушено с юмрук по рамката на вратата и на третото или на четвъртото почукване стреснатият глас на Том се разнесе грубо отвътре:

— Какво става?

— Шшшт! — предупредително изшътка възрастната жена през откренатата врата. — Аз съм, госпожа Тарнли.

— Акъла ми взе, жено. Помислих си, че... не знам какво си помислих. Сигурно съм сънувал.

— Няма нищо и бездруго след час трябва да ставаш — отвърна госпожа Тарнли и влезе в стаята, без да се церемони повече.

Том нямаше нищо против нахлуването на госпожа Тарнли, тя също не се притесняваше от него. Постави свещта на покрития с плочки под. Том седеше по риза отстрани на нара, поставил ръце върху коленете си.

— Пригответи се, Том. Ако изобщо си способен да се разбързаш, живни сега. Господарят трябва да пристигне, трябва да прекоси Кресли Комън след половин час, а може дори след пет минути, а ти трябва да отидеш да го пресрещнеш... Ей, буден ли си?

— Отворих очи. Продължавай.

— Кажу му само следното — високата жена, която живее в Хокстън...

— Хокстън ли? Е?

— Онази, която създава неприятности на мастър Хари. Кажу ми, че е пристигнала тук ядосана и търси мастър Хари, да не забравиш, и е в спалнята до вратата за салона. Запомни ли всичко?

— Ами... — поде Том и повтори думите ѝ.

— Е, той най-добре ще прецени дали е по-добре да дойде, или да се върне обратно. Обаче, ако реши да дойде, нека мине през вратата на кухнята, да не забравиш — ти също излез оттам, — а аз няма да заключвам, ще я оставя отворена, само ще пусна резето и ще го чакам до огъня. Само не затваряй шумно вратите и не стъпвай тежко, а помни, че тук има един чифт остри уши, които чуват и скакалец през трите врати на Каруел Грейндж.

Тя вдигна свещта и за миг се послуша към вратата, после извърна към Том сериозното си и заплашително лице.

— Пак ти казвам, Том, ако си в състояние да бързаш, разбързай се сега — потупа го тя със слабата си ръка по рамото и доста силно го разтърси. — И да стъпваш възможно най-тихо, чу ли?

Том кимна, като се чешеше по главата и не откъсваше поглед от лицето ѝ.

— Повтарям ти — през кухнята. Дано не сбъркаш нещо... я ми повтори отново.

Той се подчини и повтори съобщението доста гладко.

— Запали свещта си от тази и да знаеш, че ако сега не помогнеш на господаря си, не си никакъв мъж.

След като му даде нарежданията си, Милдред Тарнли тихо излезе от стаичката му с наклонен таван, замисли се колко е неблагодарен светът и на какво бяха подложили старите ѝ кости и стария ѝ мозък, ядоса се в основата на голямото стълбище и едва не се върна обратно в кухнята, а може би едва не излезе, за да пресрещне лично господаря на Креси Комън и да го стресне и наплаши, колкото е по силите ѝ, а също и да подаде оставката си, както постъпват понякога по-изтъкнати служители, за да докаже неговата безпомощност и собственото си значение и за да наложи позициите си и в миналото, и за в бъдеще.

Разговорът ѝ с Том не отне много време. Тя почука на вратата на фрау и когато влезе, онази привършваше лакомо вечерята си.

Струва ми се, че страхът вреди на апетита много повече от други чувства. Жената не даваше и пукната пара за Чарлс и изневяратата му не

я тревожеше. Дори не я изненадваше, защото бе приела безпътството за нещо сигурно като самия живот. Само че я прониза невероятно силна ревност, защото ревността не се нуждае от любов и в същината си е усещане за накърнена собственост, за наранено превъзходство, за презряна личност. В такава ревност няма нито изтънченост на отчаянието, нито патос на скръбта, а има просто злобата, беса и отмъстителността на засегнатото его.

Седеше си, без да вижда блещукането на огъня, и се хранеше като окървавен след нападение звяр. И наистина беше звяр, притежаваше способността на звяра дълго да планира отмъщението си с присъщото на звяра коварство и с привидна незаинтересованост.

— Охо, върна се — възкликна чужденката с шеговит укор. — Жестоко старо момиче! Да оставиш горката фрау сама, сама с привиденията. А сега седни. Седна ли? И ми разкажи всичко, всички новини. Донесе ли ми малко бренди?

Беше разперила длан и внимателно опипваше подноса приблизително на височината на една бутилка.

— Не, госпожо, в запасите ми няма бренди, но тук вътре мирише на бренди — отговори Милдред, която с удоволствие изръси неприятната реплика.

— И би трябвало — отвърна миролюбиво слабата жена и вдигна голямата черна бутилка, която лежеше в скута ѝ като бебе, повито в сивкав шал. — Само че ще се нуждая от това, когато болките ми отново започнат. Донеси ми малко бренди, бъди добро момиче, а ако не можеш да ми донесеш бренди, сигурно има ром или джин. Няма провинциална къща без алкохол. Прекрасно знаеш къде Хари Веървийлд крие алкохола си — добре го познавам аз.

— Само че прекрасно знаете, че той не е тук сега — върна сухо Милдред.

— Няма да си хабя питието, докато в къщата има алкохол. На кого се полага повече, отколкото на мен? — риозно попита непознатата.

— Стига, госпожо, държете се като дете. При мен няма алкохол, нито капчица. Сигурно мастър Хари има малко алкохол под ключ, обаче при мен няма, защо да ви лъжа за такива неща?

— Ти никога не лъжеш, стара ми Милдред, не го забравям. Обаче каквато е млада госпожа Хари Веървийлд, главата си залагам, че обича

да си посърбва, нали? Сигурна съм, че в гардероба си има бутилчица, а ако се срамува, може да я е пъхнала под дюшека, негодницата! Струва ми се, че на теб ти е много добре известно — има ли? А ако ѝ харесва, сигурно спи дълбоко, така че отиди и докато тя си хърка, вземи назаем бутилката.

— Тя не е такава. Никога и никъде не пие — най-малко пък в спалнята си. Тя е съвършена дама — отговори госпожа Тарнли, която не беше в настроение да ласкае събеседницата си.

— Охо, съвсем в стила на старата Милдред Тарнли! Скъпата ми стара котарана, толкова ме развесели, направо ми се прииска да я погаля по старите ребра и да я потупам по главата, задето ме забавлява с игривите си подскоци, вместо да я стисна за врата и да я изхвърля през прозореца, задето драска и плюе. Много съм добричка. Да не ме лъжеш, Милдред?

— Доста срамно съм послъгвала на младини, госпожо, но вече не. Освен съвсем малко, то дори не може да се нарече лъжа.

— Четеш си Библията, Милдред — каза дамата, която с помощта на ножа и на вилицата хващаше в чинията си хапките от донесената ѝ от Милдред храна.

— Е, послъгвам от време на време, госпожо, но никога не е късно да се разкаеш.

— Разкаяние значи, браво на вас, госпожо Тарнли. Много ми е приятно да го чуя — каза дамата с доста пълна уста. — И не сте виждали съпруга ми?

— От време на време, само от време на време се отбива.

— И никога не остава по седмица или по месец?

— Седмица или месец! — повтори госпожа Тарнли и бързо погледна спокойната дама в лицето, ала после подигравателно се изсмя на предположението: — Вие си мислите за старите времена, госпожо.

— Мислите, мислите... Струва ми се, че изобщо не мислех — отговори дамата и отвърна на смеха на Милдред с още по-безгрижен смях. — Старите времена, когато той имаше съпруга, така ли? Старите времена! Колко са стари? Ами това беше преди осемнайсет години. Ти почти не ме познаваше, когато идвах тук.

— Със сигурност е било различно. Кой ли не се е променил за осемнайсет години — дори аз.

— Нищо чудно — тихо отвърна дамата. — Той разказвал ли ти е как се карахме?

— Не — отговори Милдред.

— Много е затворен — отбеляза непознатата.

— Много по-затворен от господин Хари — съгласи се Милдред.

— Не е като мен и теб, госпожо Тарнли. Ние двете не умеем да пазим тайна, никога. Които казваме само истината и срамим дявола. Аз, защото не давам пет пари за теб, за него или за архиепископа на Кентърбъри, а ти, защото все мислиш за разкаяние. Как изглеждам тази вечер? Изморена?

— Дума да няма, изморена — трябваше вече да сте си легнали, още преди час. Бяла сте като чинията, госпожо.

— Бели са, нали? Такива бяха преди години — отбеляза посетителката.

— Същият сервиз, госпожо. Беше голям по времето на майка ми, макар че и сега не е съвсем малък. Само че май няма повече от три чинии и една напукана сосиера сигурно си спомняте, но може и да сте забравили, защото не я поднасях на масата. Останаха само трите чинии, сосиерата се счупи, ама тя и бездруго не струваше нищо. Счупи я онази малка повлекана долу, която не прави нищо както трябва, тя я бутна от полицата и я строши.

— Значи не изглеждам добре тази вечер — каза бледата дама.

— По-добре ще е бузите ви да бяха по-румени. Бяла сте като платно, госпожо — отговори Милдред.

— Казват, че вече никога нямам цвят на бузите — все са бледи, бледи, бледи. Само че не са сивкави, нали? Нали не са смъртно бледи?

— Е, не са.

— Ха! Не са! Знаех си — просто съм малко бледа. Не харесвам вашите едролки и румени като божури жени. Изгубих зрението си преди седем години, през май. Някои хора са вечно преследвани — едно проклятие след друго, отвратителна неправда! Защо трябваше за загубя зрението си аз, която не съм сторила нищо лошо — поне наполовина толкова лошо като онези, дето се радват на здраве, богатство и титли, на всичко. В момента нещата са малко пообъркани, но ще се погрижа да си дойдат по местата.

ГЛАВА 30

СТАРАТА КРИМКА СЕ ДЪРЖИ ПО ПРИЯТЕЛСКИ И ПЛАШИ ГОСПОЖА ТАРНЛИ

След около минута холандката отново заговори:

— Е, стара ми Тарнли, няма смисъл да говорим, ако не можем да се поправим, а ако можеш да отмъстиш, няма смисъл от приказки. Но вече всичко е минало, лекарите не могат да оперират, в моя случай нищо не е безопасно, няма лекарство. Така да бъде. Преди обичах да се издокарвам. Доста добре се обличах.

— Красиво! — възкликна старата Милдред и за момент отново се запали от предишното си възхищение за префинеността на Лондон и на французите, с която някога тази висока и повехнала красавица бе смайвала усамотения Каруел.

Бледата висока жена се усмихна — почти се засмя с признателна суетност.

— Да, добре се обличах, по-добре от младите повлекани и старите натруфенячки по тези места. Как им се присмивах! Ходех на църква и на надбягванията, за да ги гледам. Е, в Уайвърн пак ще имаме добри времена, старецът не може да живее вечно. Не е Скитащия евреин и почти наближава сто години. А ти ще дойдеш с мен там — това е толкова сигурно, колкото, че Чарлс ми е съпруг, — или пък ще ти дам хубава къщичка и малко земя, и градина, и солидна месечна издръжка, ако предпочиташ да останеш тук. Обичам хората си, а ти ми беше вярна. Никога не съм предавала приятел.

— Вече остарявам и оглупявам, госпожо. Не съм толкова силна, колкото, когато ме наеха. Волята на Милдред винаги е била по-силна от тялото ѝ. Бог да ви поживи, но не. Искам само още две-три годинки кротък живот, които ми се полагат, да си чета Библията и да си живея почтено... Не че някога съм правила нещо, от което да се срамувам...

не, не, аз съм честна и разумна, и много почитена, слава Богу, както ще ви кажат от семейството, а и съседите. Няма да отрека обаче, че не е лошо старите ми кости да могат да си отдъхнат малко — каза старата Милдред.

— О, ще имаш тази възможност, ще си отдъхнат костите ти — увери я дамата.

— Ще си починат някой ден в старата църква на Каруел, само че едва ли ще е преди това — каза госпожа Тарнли.

— Не е така, не е така! Чакай те още много години преди това пътуване. Ще доживееш да ме видиш как ставам госпожа Веървийлд от Уайвърн и това няма да е лош ден за теб, стара ми Милдред.

Холандската дама, или старата кримка, както я наричаха преди много време в това откъснато от света кътче, произнесе тези думи провлечено и се прозя дълго и изморено.

— Е, госпожо, вие сте изморена, аз също — каза Милдред малко остро. — А що се отнася до мечтите за спокойствие на този свят, прогоних от главата си тази мисъл преди много години. Малко хубави неща могат да се случат вече на старата Милдред, а още по-малко очаквам и търся, госпожо. А що се отнася до безплатен покрив над главата ми, за парчето земя, за което говорихте, и за издръжка, с която да живея, без да се налага да се трудя, не вярвам някой да има такъв късмет.

— Чуй ме, Милдред — каза непознатата по-строго от преди, — не ми вярваш, защото не се заклевам, така ли? Ето, казвам ти веднъж завинаги, та да разбереш — когато стана господарка на Уайвърн, това ще е щастлив ден за теб. Била съм остра и сурова с онези, с които е трябвало, но никога не забравям приятел. Може би утре или другиден ще се наложи да ми направиш услуга, и ако застанеш зад мен, и аз ще застана зад теб. Трябва само да поискаш, и ще получиш каквото си поискаш.

— Ама и вие, госпожо! Ах! Какви ги говорите само! Вижте, госпожо, аз не познавам света, не знам що за място е. На младини са ми обещавали много хубави дни, но вижте ме сега — стара и изморена, сред тенджерите и тиганите всяка сутрин и вечер и до лакти в сапунена вода всяка събота, ето в това се превърнаха всички хубави обещания към Милдред Тарнли.

— Е, ти нали казваше, че това е дълъг път без завой. Искаш ли чашка от това? — попита тя и подпря шишето с бренди на масата до себе си, здраво стиснала гърлото му.

— Не и бренди, госпожо, нищичко.

— Какво? Не пиеш бренди ли? Глупости, момиче, глупости!

— Не, госпожо, наистина. Никога не пия такива неща. Само чаша бира, след като измия съдовете. Само че не мога да пия заради главоболието си.

— Само веднъж, хайде — настоя старата кримка.

— Не, благодаря ви, госпожо. Не кусвам такова нещо.

— Ама че си магаре! Няма да приемеш чашка със стар приятел след толкова много години. Хайде, Милдред, къде е чашата?

— Чашата е тук, но нито капка за мен, госпожо, моля ви. Няма да кусна такова нещо, моля ви.

— Сигурно не искаш да приемеш от мен. Но ако се опитваш да ме убедиш, че никога не пиеш, няма да ти повярвам — каза холандката, по-раздразнено, отколкото би било естествено при отказ от страна на Милдред да пие в знак на приятелството им. Може би имаше конкретни причини да накара старата Милдред тази нощ да стане откровена, мила и доверчива.

— Не лъжа — заяви Милдред.

— Така ли? — попита дъртата вещица, изви веждите на незрящите си очи и стисна устни в грозна подигравателна гримаса.

Госпожа Тарнли изгледа с мрачна проникателност тази многозначителна маска, като се опита да разгадае точния ѝ смисъл. Почувства се много неудобно.

По лицето на сляпата жена се разля широка усмивка. Тя сви рамене, поклати глава и се засмя. Милдред не знаеше как точно да разбира това.

— Само че ако си излъгала дори мен — провлече жената, — какво значение има, стига да обещаеш да не ме лъжеш повече? Така че хайде да си стиснем ръцете. Къде е ръката ти?

Продължи да мърда голямата си ръка, обърната с дланта нагоре, а пръстите ѝ шаваха във въздуха като пипалата на рак, легнал на гръб.

— Дай ми... дай ми... дай ми ръката си — нареди тя.

— Това не е за хора като мен — отвърна Милдред мрачно и официално.

— По-добре се дръж приятелски. Хайде, дай ми ръката си.

— Не искам да ви развалям удоволствието, госпожо — отговори старата прислужница и пъкна пръстите си в обърнатата нагоре длан на холандката, която ги стисна с енергична дружелюбност и ги задържа здраво.

— Харесваш ми, Тарнли. Понякога сме си разменяли остри думи, но не сме се мразели. Ще направя, каквото ти обещах. Никога не съм предавала приятел, сама ще се убедиш, ако ми бъдеш приятелка, а защо и заради кого може да не ми бъдеш? Хайде, не сме глупачки.

— Вече не ми е време да се карам с никого, отдавна минах шейсетте и искам само спокойствие, спокойствие, госпожо.

— Да, спокойствие и удобство. Ще имаш и двете, Милдред Тарнли, ако не се караш с хората, които биха се държали мило с теб, ако им позволиш. Да, наистина, които биха се държали добре, много добре, ако им позволиш. Не, не дърпай ръката си. Не те виждам и понякога е много нелепо да чуваш само нечий глас. Щом не мога да те виждам, нека те почувствам, момиче, нека те подържа — да те подържа здраво, докато разбере каква е уговорката ни.

Този път тя стисна ръката на Милдред Тарнли между своите, галеше я и я мачкаше, както би направил селски любовник преди петдесет години в мъчителното очакване на отговор на паметния въпрос.

— Не знам какво искате да кажа, госпожо, не разбирам повече от тази чиния тук. Малко добрина е останала вече у Милдред Тарнли, а ѝ на тези години вече почти не съм способна да помогна на някого или да му навредя независимо дали е важен или незначителен човек.

— Искам да ми бъдеш приятелка, това е всичко. Не искам нищо повече, а общо взето това не е бог знае какво. Разбира се, нямам предвид само да си говорим откровено. Това е само вежливост, а вежливостта е нещо много хубаво, много приятно като ветрилото на една дама или като любимото ѝ кученце, но не струва много при истинска атака, не е нещо, с което можеш да пребориш вълк. Хайде, стара Милдред, Милдред Тарнли, добра ми Милдред, може ли да бъда сигурна в теб, съвсем сигурна?

— Сигурна и уверена, госпожо, ще ви служа искрено.

— Ще ми служиш искрено! Да, разбира се, но за какво друго можем да се сетим? Помня, че харесваше да имаш на бонето си хубава

панделка. Имам две съвсем нови панделки. Донесох ги от Лондон, сатенени панделки едната е лилава, сигурна съм, че ще ти харесат и че ще изпиеш една чашка, за да ми доставиш удоволствие.

— Благодаря ви за панделките, госпожо, няма да ги откажа. Обаче няма да пия нищо, госпожо, благодаря ви.

— Както искаш. Налей ми малко. Има чаша, нали?

— Да, госпожо. Колко да ви наляя?

— Половин чаша. Милата ми тя! Скъперническа половин чаша — продължи жената и бръкна с пръст, за да измери количеството. — Сипи ми още, помниш ли колко път съм изминала днес. Пушиш ли, Милдред?

— Да пуша ли, госпожо? Не, не мирише на тютюн, нали? — попита Милдред, която винаги бе подозирала Том, че пуши тайно в бърлогата си под стълбите.

— Не, не мирише. Обаче аз понякога изпушвам по една щипка тютюн. Лекарите казват, че трябва. Понякога пуша и по малко опиум, стига да ми се прииска. Можеш да изпушиш една лула тютюн, момиче, не се срамувай. Е?

— Не, фрау! Не, госпожо, благодаря ви.

— Фрау! — повтори холандката с подигравателен и смразяващ смях, който осведоми Милдред за грешката ѝ. Само че дамата не искаше кавга. — Как се обличаш в неделя за църква?

— Ами имам една вече стара рокля. Получих плата, ако си спомняте, когато вие бяхте тук, много отдавна, обаче я уших много по-късно. Много е изискана, всички го признават. Шоколадова на цвят, британски кашмир. Старата госпожа Хартълпул, вдовицата на пастора, ми направи комплимент, преди да си отиде. Оттогава си я пазя, цялата в пипер и в камфор, в сандък под леглото, и изглеждаше като нова, когато я дадох на госпожица Мадокс, за да се издокара. Направо се ококори — беше преди седем години, — когато ѝ казах колко е стара.

— Разцветът! Да, мисля, че си спомням онзи шоколадов плат. Не, не може да е той — отпреди цели дващест години! Погледни в сандъка ми, ето ти ключа. Ще видиш две книги със зелени кожени подвързии и със златни букви. Можеш ли да четеш? Ще ти направя подарък.

— Мога да чета, госпожо, но едва имам време да чета Библията си.

— Библията е хубава книга, но тази е по-добра — каза дамата и отново се изкиска. Само че няма да ти подаря книга. Намери книгите — зелено и златно, само две са в сандъка. На гръбчето пише I и V, четири, четвърти том. Почти нищо друго не ме развлича. Получавам новини и от съседите, ама не ги харесвам. То кой би ги харесал? Лоши хора, мразят се един друг. Светът няма да стане по-лош, ако ги избесят всичките. Мен пък ме мразят, понеже съм дама, затова не плача, когато бебето се разболеет от круп, нито пък ми се къса сърцето, когато бащата се появи в „Газет“. Намери ли я? Там е, под ръката ти. Те също няма да си изплачат очите за мен, така че виждам смешната страна на преめждията им, Бог да ги благослови.

— Това ли е, госпожо?

— В сандъка има две книги. Тази има ли на гръбчето I и V?

— T, O, M, I, V — прочете Милдред, която трескаво се слушваше за шумове, издаващи пристигането на Чарлс Феърфийлд.

— Тази е. Тази книга трябва да прочетеш. Взех нея и всички останали, а също и една френска книга, от библиотеката в Хокстън. Карам Моли Джинкс — малката, мръсна и умряла от глад камериерка — да ми чете по два часа дневно. На нея доста ѝ допада. Ти как си с очите?

— Мога да прочета наведнъж дванайсет-тринайсет стиха с очилата, но не повече.

— Ами вземи си тогава очилата. Това е „Списание за мода и етикет“ и е пълно със снимки. Отгърни.

— О, госпожо, много е красиво, ама какво да го правя?

— Потърси яркочервеното манто от gros de Naples някъде към двайсет и девета страница и после ще ти покажа снимката. Побързай — имам го от четири години, ама е много хубаво... само дето съм малко напълняла и вече не ми става. Прочети статията и ще разбереш как ще те издокарам.

Дамата наведе глава, склочи вежди и заслуша унесено, докато старата Милдред, подпомагана или поправяна на всяка втора дума от сляпата си покровителка, сричаше и се запъваше по време на четенето в дует.

— Манто — каза Милдред.

— Продължавай — подкани я дамата, която знаеше това и останалите описания в любимото си списание почти наизуст, поведе

енергично възрастната си събеседница и двете заедно прочетоха:

— Манто от яркочервен gros de Naples с прилепнал корсаж и с голяма кръгла пелерина, която се замята отпред. Ръкавът е много широк в горната част на ръката. В долната част е умерено бухнал. На три места е пристегнат с ленти и завършва с широка лента на китката. Пелерината и лентите на ръкавите са обточени със сатен, а в предната част на полата три сатенени gouleaus са подредени en tablier. Бонето е от оризова слама, островърхо и под периферията от дясната страна е украсено с възел от златиста панделка. Върхът също е украсен със златиста панделка и с перпендикулярно поставена люлякова клонка. Боти от черен gros de Naples с връх от черна ярешка кожа.

На това място двете си поеха въздух, Милдред Тарнли замълча за момент и си помисли колко по-изискано от нея се бе обличала майка ѝ и какви хубави стари дрехи ѝ изпращаше от време на време госпожа Феърфийлд от Уайвърн. За миг на лицето и в цялото поведение на госпожа Тарнли се прояви някакво достойнство, известна женска суета.

— Разбира се, нямам шапката от оризова слама с ролцето от златиста панделка, нямам и черните боти износиха се много отдавна. Но описанието звучи най-добре цялото, затова сърце не ми даде да те спра, а и ти самата не искаше да спрем преди края. Разгледай снимките, лесно ще ги намериш. Ще пиша и ще им наредя да изпратят мантото тук с дневната пощенска карета. Ще пристигне за неделя. Харесва ли ти?

— Боя се, че е твърде изискано за мен — отвърна Милдред и се усмихна пряко волята си с мрачно вълнение. — Навремето горката ми майка се обличаше доста изискано, а и мен обличаше хубаво, когато бях малка. Ала откакто в Каруел Грейндж вече не идват дами, тук стана доста скучно. Едва си изкарваме прехраната и не мислим много за красиви дрехи. Малко красиви рокли ще видиш тук освен в неделя. Не за друго, но би било от полза за семейството, ако старата Милдред Тарнли, която хората познават като икономката на Каруел Грейндж, не е толкова бедна и раздърпана. На мен дори път не ми правят, а майките им се покланяха на моята в църквата и на пазара, идваха в Грейндж адски смирено, когато в Каруел имаше пари, а аз, колкото и да бях млада, струвах повече от най-хубавите, много повече.

— Пия за твое здраве, Милдред. И понеже не искаш да ми правиш компания, ще го направя сама.

— Благодаря ви, госпожо.

— А, добре ми дойде. Изморена съм до смърт, Милдред.

— Аз също, госпожо. Да ви помогна ли да се пригответе за лягане?

— След малко. Подай ми ръката си отново, мила. Хайде, хайде, да, хванах те. Сега сме по-близки, нали? Така ми се струва. Но нищожното благоразположение, което проявявам към теб сега, е нищо в сравнение с онова, което съм намислила за теб, когато отида в Уайвърн. — Дамата подсили уверенията си с клетва и стисна коравата и мургава ръка на Милдред много силно. — А ти ще бъдеш добра с мен, Милдред, когато го поискам от теб. А аз ще го поискам, така да знаеш, няма да забравя. Ще ти докажа колко ти вярвам, защото ще се оставя в ръцете ти. — С тези думи тя разтърси ръката ѝ още по-силно. Изражението и поведението ѝ се промениха и за няколко минути холандката изглеждаше ужасно изплашена. — Не те виня, Милдред, но това не бива да продължава, не бива.

Милдред по свой начин също изглеждаше объркана и уплашена от тези странни думи. Силно изви устата си на една страна, склочи вежди и впери поглед в гостенката.

— Някои неща не могат да бъдат поправени, а други могат — заяви тя пророчески след кратка пауза. — Най-добре да не се бъркаме, понеже сме незначителни и само прах. Бог е над всичко.

— Бог е над всичко, защо не — повтори разсеяно дъртата вещица и изведнъж се изпъна и ужасено потрепери: — Хвани ме, прегърни ме, бързо!

— Пристъп ли? Бог да ни е на помощ — възкликна Тарнли и я обгърна със слабите си ръце.

Дамата не отвърна нищо, а стисна силно китката ѝ и известно време остана така, като трепереше и се олюляваше.

— Най-сетне се размина — каза тя — малко... Намести ме на стола.

Въздъхна силно и разтърсващо един-два пъти, помоли за вода и за сода за хляб и истерията отмина. След това я налегна умора и отговаряше немошно и едносрично на неудобните въпроси на старата госпожа Тарнли.

— Вече ще си лягам — оповести тя най-сетне сънливо и с няколко тежки въздишки. Изглеждаше толкова зле, че на старата Милдред повече от всякога ѝ се прииска гостенката да се бе върнала в Хокстън.

— Помогни ми да си легна... Дай да се облегна, за да се съблека — мрънкаше дамата.

Най-сетне си легна и силно изстена.

„Какво ще я правя сега?“ — помисли си госпожа Тарнли, която се колебаеше дали е безопасно да я оставя сама в това състояние. Болната обаче я успокои:

— Приблужи си ухото — прошепна тя, — по-близо, по-близо. Не е нужно да оставаш повече... само още нещо... Шкафът с дългата редица кукички и трите лавици между нейната стая и моята... спомням си го, нали не е отворен? Не искам тя да ме намери тук.

— Не, госпожо, не е отворен. Вратичките останаха под тапетите между вашата стая и нейната, когато ремонтирахме помещенията, както ви казах.

Старата кримка въздъхна и прошепна:

— Много ме боли главата... не вдигай шум, скъпа... не мести подноса, не пипай нищо... Остави ме сама, ще спя до единайсет утре сутринта. Излез тихо и не вдигай шум — тихо изстена едрата жена, — защото спя леко като птичка, дори игла да падне, се събуждам, мишка да се размърда, ще се събудя... Ох!... Ох!... Ох!... Това е всичко.

Доволна, че я пуснаха толкова лесно, Милдред Тарнли тихо ѝ пожела лека нощ и остави върху масичката до леглото кошничката с амонячната сол и с всички други успокоителни. Съвсем тихо излезе от стаята на пръсти, изчака за момент, за да си проясни мислите и да се увери напълно, че холандката, от която много се страхуваха и която много мразеха, няма да мръдне от спалнята си в Каруел Грейндж.

ГЛАВА 31

НОВИНИ ОТ КРЕСЛИ КОМЪН

Доста голяма бъркотия цареше в главата на старата Милдред, докато стоеше пред вратата в прохода. Онази стара кримка епилептичката, яркочервеното манто, Том, изпратен със задача в Кресли Комън — дали вече се бе върнал?, — Чарлс Феърфийлд, който може би вече бе в къщата, и горката му глупава млада съпруга в стаята си по средата, превърнала се съвсем неволно в причина за всички тези маневри и тайни заговори. Доста конци дърпаше Милдред в момента. Дали щеше да успее да се справи с всички и да продължи представлението?

В момента се заслушваше и се питаше дали господарят Чарлс е пристигнал, питаше се дали младата дама спи и най-вече се питаше как бе могла да се прояви като такава глупачка, че да се набърка в работите на други хора. Какво я засягаше, ако за всички тях бе дошъл краят на света? Ако Милдред се печеше на огъня, никой от тях, нито един, нямаше да прекоси двора и да я свали от шиша. Да, така е, нямаше да си мръднат пръста.

Милдред се притесняваше за много неща. Освен всичко друго какво означаваха пророческите речи на холандката, от които ставаше ясно, че тя май поназнайва как всъщност стоят нещата.

Милдред Тарнли слезе долу, все още съвсем тихо, защото не искаше да рискува да събуди Алис, и отново спря в основата на втората поредица стълби.

Всичко бе тихо. Надникна в стаичката на Том под стълбите. Все още бе празна. Влезе в кухнята — всичко бе непокътнато.

По навик се защура из кухнята, премести в един или друг ъгъл някои от оскъдните железни и глинени съдове, надникна, вдигнала високо свещта, свали ютията от столчето до прозореца, откряна капациите и надникна в павирания двор, обрасъл на места с трева, над който високо бяха увиснали клоните на величествените дървета.

След това със свещ в ръка неспокойната старица отиде до задната врата. Резето беше на мястото си. Сетне се завъртя и влезе в дневната с дървената ламперия. Усещаше се уханието на цветя, на ниската масичка беше кутията с пособията за шев на Алис заедно с малки изрезки муселин и парчета конци и ленти — останките от самотната ѝ работа от предишната вечер над малката дрешка, с която красивите ѝ пръсти и тъжните ѝ очи вече бяха неизменно заети.

Е, там нямаше и следа от господаря Чарлс. Милдред подуши и се помота още малко, после излезе, отново отиде до задната врата, отвори я тихо, прекоси неравния паваж, клатушкайки се, стигна до задната порта, надникна навън и тръгна по тесния път, който следва ръба на клисурата под сенките на гъстите клони на дърветата.

Напразно се заслушваше ли, заслушваше. Не се чуваше нищо освен тихото шумолене на листата над главата ѝ на лекия нощен бриз, а от другата страна на долчинката между провлеченото съскане и треперливия повик на самотна сова долиташе съвсем тих шум.

Прекъсвана на моменти от този смразяващ шум, старицата слушаше и току промърморваше по някоя раздражителна дума. Какво щеше да прави, ако погрешка или поради объркване от страна на Том господарят похлопа силно на входната врата? Разбира се, младата му съпруга щеше да се втурне долу, за да го посрещне и да се хвърли в прегръдките му, а от ниското си прозорче злонамерената гостенка щеше да чуе всяка разменена между двамата дума и едва ли не да докосне главите им с протегнатата си ръка.

Каква красива сцена щеше да последва само и с какви приятни последици за самата Милдред!

— Тази жена е луда, тя е зъл дух. Колко пъти е посягала да ме думне по главата в пристъп на гняв, ама аз съм бърза. В рамката на вратата в основата на стълбите още се вижда следата от стъклената гарафа, която запрати към главата ми. Прилича на следа от градинска секира. Див звяр такъв! Слава на Бога, че е сляпа, но ще трябва да сложа край на пакостите ѝ. Тя обаче е самият дявол, щом си е наумила нещо, ще го направи. Нищо, че е сляпа, не бива да ѝ се доверявам.

Направи две-три стъпки напред, към Кресли Комън, откъдето очакваше да пристигне Чарлс Феърфийлд.

Нищо чудно, че Милдред бе притеснена, много нещастия предвещаваха картите. Ако успееше да пресрещне Чарлс Феърфийлд,

поне нещо щяха да предотвратят. Онази едра жена изобщо не беше зле със слуха — тъкмо обратното, чуваше прекрасно. Милдред обаче дълго се ослушва напразно.

Обезпокоена да не би в къщата нещо да се обърка по време на отсъствието ѝ, тя тъкмо се извърна, за да се върне, когато ѝ се стори, че в далечината чува тропот от конски копита.

Старото ѝ сърце изведнъж се разтуптя, тя намръщено се извърна натам, откъдето идваше шумът, и каза „Шшшт“, сякаш, за да накара тихото шумолене на дърветата да спре.

Приведе се напред и се заслуша с протегнатата ръка, а на лунната светлина ясно се очертаваше всяко сбръчкано кокалче и всеки нокът с черно ръбче.

Да, наистина бе тропот на конски копита. Молеше се на небето сляпата жена да не го чува. Беше време, когато по-енергичната ѝ мизантропия сигурно би се насладила на кавга като очакваната. Само че годините ни учат колко ценно е спокойствието, предвидливостта на растящата безпомощност обезоръжава свадливостта ни и всеки дух, освен най-неморалния, става по-мек и по-благ, колкото повече приближава часът на раздялата със земята. Старата Милдред вече бе участвала в тази игра и колкото по-опасен и голям ставаше залогът за нея, толкова по-силно гореше разпалеността ѝ.

Тропотът се чу по-близък и по-отчетлив и в плен на тревогата, старата Милдред се придвижи веднъж пет стъпки напред, друг път двайсет, за да пресрещне ездача.

Беше Том, който се появи, яхнал мулето. Сигурно взе Милдред за привидение, защото се закова на място на повече от двайсет ярда от нея и каза:

— Боже! Кой е там?

— Аз съм, Том, госпожа Тарнли. Той идва ли?

— Не ви познах, госпожо Тарнли. Няма да дойде, пресрещнах го близо до камъка.

— Няма ли да дойде?

— Няма.

— Слава Богу! Е, какво му рече?

— Предадох му съобщението ви. Най-напред попита как е младата госпожа, аз му казах и после му предадох съобщението...

— И?

— Дума по дума. Той се ядоса, постоя, помисли и после попита дали господарката е говорила с нея... с приятелката на господин Хари... Отвърнах му, че не знам. Той попита спокойно ли е в къщата, има ли караници, създава ли неприятности гостенката и аз му казах, че не, доколкото знам. Тогава, Том, каза той, най-добре ще е господарят Хари сам да оправи нещата, затова ще се върна в Даруинд, а ти ела утре на старото място за коня. И благодари от мое име на Милдред, задето се грижи за всички ни, ще ѝ се обадя след ден-два, но не казвай на никого, че си ме виждал. Попитах го има ли още нещо, той се позамисли и рече, че засега няма. После пак повтори: кажи на Милдред Тарнли, че ще ѝ пиша, за да ѝ съобщя къде се намирам, а ти, Том, иди до пощата и се постарай писмата да пристигат само при хората, до които са адресирани за господарката при господарката, за Милдред при Милдред — и не говори с жената, която е пристигнала в Грейндж. Ако се случи тя да те заговори, бъди нащрек, не ѝ казвай нищо и се махни от нея възможно най-бързо. Лесно можеш да ѝ се изплъзваш, защото е сляпа.

— Сляпа е — потвърди Милдред, — като тази стена. Продължавай.

— Сетне ми каза: лека нощ, Том, връщай се вкъщи. Пожелал му на добър път и тръгнах обратно, но след малко хвърлих поглед през рамо и видях, че още стои на същото място, неподвижен като крайпътния камък, и сигурно мисли.

— Това ли е всичко? — попита Милдред.

— Всичко.

— Вкарай животното съвсем тихо, Том, освен, ако не искаш да го оставиш навън тази нощ, и да не си посмял да тропаш по пода и да дрънчиш със сбруите. Тази има уши като на заек и сигурно ще задава въпроси. Като приключиш в обора, влез оттук и аз ще те пусна тихичко. Вътре само ще шепнеш. Гласът ти е груб, а нейните уши са остри като игли.

Том ѝ кимна леко и ѝ намигна изразително, слезе от мулето и го поведе по тревата към обора, а в същото време старата Милдред влезе тихо през другия вход и зачака в кухнята появянето на Том.

Седеше пред огъня притеснена и леко извърнала очи към прозорците. Колко малко е човешкото тяло, а каква гигантска морална сфера се върти около този малък център! Тази сляпа жена лежеше

неподвижна като труп на дългото шест фута легло в отдалечената стая. Но страховитото излъчване от нейната сфера обгръщаше и госпожа Тарнли, където и да отидеше, и стигаше чак до пътя, по който Чарлс Феърфийлд трябваше да мине тази нощ. Милдред Тарнли съзираше навън с ужас и безпокойство, които не ѝ даваха мира.

Том влезе в двора, Милдред се приближи до вратата и я отвори, преди той да постави ръка върху резето.

— Свали тези огромни обувки и нито дума повече, никакъв шум. Пъхай се в леглото и кротувай като мишка — нареди госпожа Тарнли със строг шепот и разтърси рамото му.

— Дай ми една халба бира, госпожо Тарнли, и комат хляб. И резен сирене няма да откажа. Малко съм гладен. Ако не ми дадеш, може да изпуша една лула, че така не мога да заспя.

— Ще ти дам бира и малко хляб и сирене. Затвори ли вратата на двора?

— Не — отвърна Том.

— Добре, няма нищо, аз ще я затворя — спря го Милдред. — Върви право в стаята си, ето ти фенер. А сега влизай и нито звук. Дай ми лулата си, да не усмърдиш къщата с гадния си тютюн.

Така Том бързо бе изпратен в леглото.

А Милдред отново седна пред огъня в кухнята, за да си поотдъхне и понеже бе твърде изморена, за да свали дрехите си.

— Благодаря на Бога, задето е толкова милостив, господарят няма да си дойде. Кой може да каже какво щеше да се случи, ако се бе върнал? Сега ако и мастър Хари не се вясва, всичко може би ще е наред, да всичко може да бъде наред. Ох, ох, ох, ще ми се да стане така, че да може старата ми глава да си почине, понеже съм поизморена и от кон, а краката съвсем ме заболяха.

Приз цялото време тя поглеждала през прозорците на кухнята от неудобния си дъбов стол пред огнището, вдигнала стъпала върху решетката и приближила слабите си крака безопасно близо до огъня. От време на време поклащаше глава, когато поглеждала към черните очертания на дърветата, извисяващи се мрачно над градинския зид от отсрещната страна на фона на озареното от лунната светлина небе.

ГЛАВА 32

НЕОЧАКВАНО ЗАВРЪЩАНЕ

Въпреки грижите, налегнали Милдред, докато седеше пред огъня и надзърташе през прозореца, умората я надви и главата ѝ клюмна. Но тъй като съзнанието ѝ бе тревожно и позата — неудобна, тя сепнато се събуди от ужасен сън и още сънена отвори очи и зърна същата меланхолична зеленина, осветеното от луната небе и неясните очертания на двора, които гледаше и преди да заспи. Зърна нечие бледо лице, което я наблюдаваше през прозореца. Пръстите тихо почукваха по стъклото.

Старата Милдред примигна и тръсна глава, за да прогони онова, което взе за мъчително видение.

Беше Чарлс Феърфийлд, който стоеше пред прозореца и изглеждаше побеснял и ужасно нещастен.

Милдред се изправи и той я повика. Тя му направи знак към вратата, приближи се и отвори.

— Влезте, сър — покани го тя.

Той държеше в ръка седлото, стремето и оглавника. Влезе в кухнята и ги пусна на плочките на пода. Тя го погледна в лицето, той нея — също. Мълчаха. Не беше работа на Милдред да отваря неприятната тема.

— Ще искате ли нещо?

— Не, няма да ям, благодаря. Сипи ми чаша вода, жаден съм. Изморен съм и... Сами ли сме?

— Да, сър. Не предпочитате ли бира? — попита тя.

— Не, вода. Благодаря — отговори той и отпи голяма глътка.

— Къде е конят, сър? — попита тя, след като метна поглед към седлото на пода.

— В полето... на нивата с тополите... Е?

— Том предаде ли ви съобщението ми, сър? — попита тя и отклони поглед.

— Да. Къде е тя? Спи ли?

— Господарката е в леглото. Сигурно спи.

— Да, да, и е добре. Том ми каза. А къде е... Изпрати ми вест, че е пристигнал някой. Знам кого имаш предвид. Тя къде е?

— В предната спалня... в предишната стая... до вратата на антрето, нали се сецате... Легна си и спи, надявам се. Но най-добре да не вдигаме шум, някои хора спят съвсем леко, нали знаете?

— Късно е — каза той и извади часовника си, но забрави да го погледне. — Сигурно е пристигнала днес... да, пристигнала е тази вечер... и е изморена или поне би трябвало да бъде... пътуването е дълго.

Приблужи се към прозореца и тласкан от инстинкта, който ни завладява на тъмно, погледна към светлината, над сумрачните дървета, към тънките сияйни облаци, набраздили небето.

— И аз съм много изморена, господарю Чарлс. Сигурно се досещате каква нощ прекарах. Почти бях заспала, когато се приближихте към прозореца. Том каза, че няма да се връщате. Добре че вратата към двора не беше заключена — още пет минути и щях да я заключа.

— Нямахте да има голямо значение, Милдред.

— Сигурно щяхте да се покатерите и да влезете през прозореца.

— Не, щях да продължа нататък. Дори перце може да ме отблъсне от тази врата.

— Накъде да продължите? — попита тя.

— Накъдето и да е, към долчинката. Изморена си, Милдред, аз също.

— Трябва добре да се наспите, господарю.

— Нуждая се от дълъг сън. Капнал съм. Както стоят нещата, бях решил да продължа нататък и да не ви създавам повече неприятности.

— Да продължите... Ама че глупости, господин Чарлс. Още не се е стигнало дотам... да отстъпите къщата си на такава като нея.

— Ще ми се да бях умрял, Милдред. Не знам дали добър или лош ангел ме накара да дойда. Щеше да е по-лесно, ако бях продължил по пътя си и бях скочил от скалата в дъното на долчинката.

— Стига с тези глупости! — скастри го Милдред. — Въвлякохте горката млада жена в съмнителна игра и трябва да останете до нея, Чарлс. Вие не сте страхливец и няма да я изоставите. Освен това горкото съществува чака бебе, така че нямате право да се срамите, ако в

гърдите ви бие сърце на мъж. Не знам как е по закон, ама Бог ще ви съди, ако я изоставите сега.

Госпожа Тарнли бе вирнала високо глава и изглеждаше много строга, поставила ръка върху рамото на „господаря Чарлс“, докато го разтърсваше, за да го събуди от мъртвешкия му унес.

— Няма, стара ми Тарнли — каза той най-сетне. — Права си, горката малка Алис, милата и обичлива Алис!

Внезапно той отново се извърна към прозореца и изведнъж мълчаливо зарони изтерзани сълзи.

Старата Тарнли го наблюдаваше строго с кос поглед. Съмнявам се, че изпитваше съжаление към него, защото изобщо не обичаше да се размеква и нямаше представа какво означава този рев.

— Казах, че не знам как е по закон и откъде бих могла — поде тя. — Но знам, че ако според вас наистина бяхте женен за жената, която пристигна тук тази вечер, сърцето нямаше да ви позволи да постъпите като негодник с горкото глупаво създание горе и да я направите своя съпруга.

— Никога, никога, кълна се в небето! Аз съм толкова съпруг на тази нещастна жена, колкото съм женен и за вас.

— Милдред има глава на раменете си и не се е женила. От брака рядко произлиза нещо друго освен сълзи и бръчки, а понякога глад и беднотия. Но брак трябва да се сключва, така пише в Библията, така е било и когато Ной е влязъл в ковчега, така ще бъде и в деня на Страшния съд.

— Да — съгласи се Чарлс Феърфийлд разсеяно. — Разбира се, тази нещастна жена не се придържа към никакви твърдения, просто си е наумила да ни тормози, за да постигне целта си. Няма значение какво казва, това никога не ме е изненадвало. Винаги съм знаел, че ако оживее, някой ден ще ми създава неприятности. Но това е всичко — просто неприятности. Няма никакъв шанс да успее никакъв. Тя го знае и аз го знам. Измъчва ме само това, че хората, които са наясно с всичко не по-зле от мен, и хората, които би трябвало да ми съчувстват, говорят така, все едно сега се съмняват в нещата.

— Не съм казала това, господарю Чарлс — каза Милдред.

— Нямах предвид теб, а съвсем друг човек. Ужасно съм нещастен. Всичко това не можеше да се случи в по-неподходящ момент.

— Сигурна съм, че не съм казвала подобно нещо. Винаги съм била на едно мнение за нея — зло и хлевоусто чудовище.

— Не говори така за нея — разпалено каза Чарлс. Каквато и да е, тя страда и бе жестоко използвана, а вината за това е моя. Не съм го искал, но за всичко съм виновен аз.

Госпожа Тарнли се подсмихна, но не каза нищо. Настъпи мълчание.

— Знам, че ми мислиш доброто — каза той с друг тон.

— Имайте милост към себе си. Сигурна съм, че така е най-добре в този жесток свят, господин Чарлс. Досега никой не ми е благодарил за добрината.

— Винаги си ми била вярна, Милдред, по свой начин наистина, но винаги си ми била вярна. Ако съдбата ме пощади, ще ти докажа, че умея да бъда признателен. Знаеш в какво положение се намирам сега — не мога да помогна никому, не мога да ти покажа уважението си.

— От нищо не се оплаквам — каза Милдред.

— Идвал ли е брат ми, Милдред? — попита той.

— Не.

— Някакви писма за мен?

— Нищо, сър.

— Човек никога не получава помощ, когато се нуждае от нея — горчиво въздъхна господарят. — Едва ли някой е бил притискан толкова плътно до стената, едва ли някой е бил толкова близо до лудостта. Много съм признателен, че има с кого да поговоря, Милдред — със стар приятел. Не знам какво да правя... нищо не мога да реша и ако ти не беше до мен сега, сигурно щях да откача. Трябва да те питам за много неща. Казваш, че дамата от известно време е в стаята си. А говори ли високо, беше ли ядосана, вдигна ли шум?

— Не, господине.

— Кой я видя?

— Само аз, господине, и човекът, който я докара.

— Слава Богу. Тя знае ли за моята... Чу ли господарката ти в къщата?

— Казах й, че това е съпругата на господаря Хари, да ми прости Бог. Че сега той живее тук постоянно, а вие почти не идвате, само за по няколко часа.

— Много добре. Тя повярва ли?

— Всяка дума, доколкото разбрах. Наговорих й доста лъжи.

— Така, така. Какво още?

— Началото на греха е като прииждаща вода. Скоро ще отвори за себе си огромна пролука и ще потопа всичко останало.

— Да..., ами..., ами... наистина ли смяташ, че е повярвала на думите ти?

— Да — отговори тя.

— Слава на Бога отново! — възкликна той с дълбока въздишка.

— О, Милдред, така ми се иска да знаех как е най-добре да постъпя. Толкова много неща ми се струпаха на главата.

Стори й се, че усети как положената върху нейната ръка потрепва.

— Пийнете си глътка бира, господарю, изморен сте.

— Не, не... не много... Добре ми е така. Как е господарката ти?

— Ами, общо взето доста добре.

— Ще ми се да бе съвсем добре, Милдред. Толкова лош късмет. Само да бе съвсем добре, горкичката, щеше да ми е по-лесно. Само че не смея да я плаша, не смея да й кажа, защото това може да причини смъртта й. О, Милдред, не е ли ужасно?

— Доста е зле, не отричам.

— Не е ли по-добре да поема този риск и да й призная всичко?
— попита той.

— Ами риск е, при това голям. Все едно да опрете пистолет в главата й и да я убиете. Моментът е труден за нея, горкото момиче, и опасен също. Освен това помнете, че ако има такъв разговор, ако се стигне до пристъпи на плач и на смях, няма ли старата лисица да чуе всичко, да се намеси и да хвърли масло в огъня. Ако чуе, нищо не може да я спре и тогава Бог да ни е на помощ. Не, ако бях неин съпруг, по-скоро щях да умра, отколкото да й кажа, каквато е.

— Не, разбира се, че не... Не бива да й казвам... Сигурен съм, че си права, Милдред. Ще ми се Хари да беше тук. Понякога се сеца за неща, за които аз не мога. Искане ми се Хари да дойде, все ще измисли нещо. Сигурно ще измисли... Сигурен съм.

— А на мен ми се иска тази жена да се върне там, откъдето е дошла — заяви Милдред, в чието съзнание образът на яркочервеното манто вече избледняваше, защото икономката изобщо не вярваше в

искреността на онази жена и мантото ѝ приличаше повече на яркочервена лъжа.

— Недей, Милдред, бъди добра... заради мен... не говори зле за това нещастно същество — каза той този път благо и положи ръка на рамото ѝ. — Радвам се, че си тук, Милдред, много се радвам. Помня те, откакто се помня аз самият. Винаги си била мила с мен, Милдред... все същата, корава като стомана.

Говореше с предизвиканото от нещастиято дружелюбие. Когато човек страда, състраданието става безценно, а с копнежа за него се връща и нещо от обичливостта и нежността на детството.

— Не е дошла за добро — заяви Милдред. — Тя е лукава и жестока, и дано не ми се разсърдите, но според мен е малко откачена. Хора с такива пристъпи понякога са доста шантави.

— Можем да поговорим за нея после — каза той. — Имах предвид нещо съвсем различно. Имам хиляди причини в момента да не искам скандал — говоря за свада с тази личност. Добре знаеш как ще се отрази това на горкото същество горе. О, скъпа моя, скъпа моя, в какво те забърках?

— Е, хайде, станалото станало — каза Милдред. — За какво си мислехте?

— А, да, благодаря ти, Милдред. Мислех си... да..., ако господарката ти е достатъчно здрава, за да пътува, ще я отведе от тук, веднага ще я отведе, ще заминем далеч от тази... неспокойна личност. Трябваше да го направя веднага, но бях толкова нещастен, а и понеже можехме да се подслоним тук... Кой би допуснал, че с нейното здраве, с нейната болест — имам предвид зрението ѝ — тя отново ще се появи тук? Аз съм най-нещастният човек на земята, винаги ме улучват по слабото място. Милдред, нали ще е по-добре да не будя господарката ти посред нощ, за да обсъдим плановете си?

— Изобщо не я доближавайте. Само като ви зърне лицето, ще разбере, че нещо не е наред.

— Значи мислиш, че е по-добре да не се виждаме?

— Не се виждайте. Веднага щом решите какво да правите с нея — а ако успеете да го направите тази нощ, толкова по-добре, — напишете ѝ писмо какво трябва да направи, дайте ми го и аз ще ѝ го предам, все едно е пристигнало по пратеник. Послушайте ме, не се задържайте тук нито минута повече. Тръгнете преди изгрев, няма защо

да оставате в Грейндж. Ако онази ви открие, ще стане по-лошо. Полегнете малко на дивана в салона трябва да поспите, иначе утре за нищо няма да ви бива и окачете наметката си в коридора. После яхнете коня по изгрев, а аз ще ви приготвя някаква закуска, преди да заминете.

— Нали ти казах, че лейди Уиндейл предложи да се погрижи за Алис, за господарката ти, така че засега е достатъчно тя просто да отиде там. Само че е твърде наблизко и се боя, че няма да свърши работа.

— Най-добре да е надалеч, когато сте готов за това каза Милдред. — Поседете тук, ако предпочитате, или полегнете в салона, а ако решите какво ще правите, само ми почукайте — няма да се събличам и ще бъда готова, а и Том е в бърлогата си под стълбите, ако се нуждаете от него да оседлае коня. Няма да угасвам огъня, да е готов за закуската. А сега стига приказки, защото едва се държа на краката си. Ще вземете ли свещ, или ще останете тук?

— Дай ми една свещ, Милдред. Благодаря. Не се тревожи за наметката, аз ще я взема. Ще полегна за малко и ще се опитам да поспя, дано да успея, а ако си будна, събуди и мен след час-два. Трябва нещо да реша, преди да замина — със сигурност ще реша нещо и ще измъкна това нещастно малко създание далеч от всички тревоги и оскърбления. Да не забравиш. Лека нощ, Милдред. И Бог да те благослови, Бог да те благослови за всичко!

ГЛАВА 33

ЧАРЛС ФЕЪРФИЙЛД САМ

Чарлс Феърфийлд смяташе да поспи, но това бе малко вероятно. Сложи свещта на един от двата стари дъбови бюфета, както все още ги наричаха, заемащи двете ниши в дървената ламперия на стената срещу камината, и се просна на дивана.

Беше достатъчно уморен, за да заспи, но кой може да спре мелницата на тревожните мисли, в които въображението непрекъснато налива ново зърно? В уморената му глава колелцата не спираха да се търкалят, а чукчетата удряха и се въртяха монотонно — изтощителна и адски мъчителна треска!

Обзет от непосилна тревога, той се обърна с лице към стената, както са правели едно време. След това опита да легне на другата страна, неспособен да заспи, и местеше поглед от едно място на друго, обзет от страх и изнурен от собствените си размишления. След това седна и хвърли наметката си на пода, после застана до прозореца, отвори капациите и надникна навън към лунната светлина, към спокойните дървета, сякаш приведени в дрямка, и остана така, почти, без да вижда нищо и неспособен да мисли, потиснат и объркан.

Едната му ръка бе в джоба, с другата се бе подпрял на рамката на прозореца, на който набитият Хари бе облегал рамото си по време на неприятния им и разпален разговор. Хари — основната му опора, негов брат и главен довереник — дали можеше да му се довери сега? Ако можеше, къде да го намери? Най-добре да се справи сам — по-добре да разчита на собствените си сили, отколкото да рискува предателство. Не беше сигурен какво да мисли за Хари.

Затова си каза с непоследователна решимост: „Трябва да мисля бързо, защото имам само два часа да взема решение“. Знаеше едно красиво германско селце, далеч от обичайните туристически маршрути. Помнеше скалите и хълмовете му, разрушения му замък и горския пейзаж, все едно ги бе видял вчера — много подходящо място за Алис с непретенциозния ѝ вкус и обичта ѝ към природата. Там

можеха да се оттеглят, макар и на кратки преходи при сегашното й състояние.

След три часа той щеше да напусне Грейндж. А дотогава трябваше много добре да уточни плановете си. Трябваше да пише на Хари, трябваше да пише и на Алис, защото му бе ясно, че не бива да я вижда. В крайна сметка, може би преувеличаваше това отвратително положение, което, ако се справи с него решително, щеше да отшуми.

Намери писалка, хартия и мастило и сега трябваше само да проясни мислите си и да се съсредоточи. За щастие имаше в кесията си сто лири. Трудно щеше да му бъде само от съжаление и при доход от петстотин лири годишно, да плаща по двеста лири на тези жена, с която не бе имал и един спокоен ден и която явно бе решена да го съсипе. На слабата светлина на лоената свещ, която му бе дала Милдред, той написа следната бележка:

„Скъпо мое мъниче, трябва да наредиш на Дулчибела да събере багажа ти. Том ще докара двуколката в единайсет часа. Отидете в Уикфорд и там сменете конете, после продължете до Лонсдейл, където най-сетне ще се видим. Там и тогава твоят нещастен и влюбен Рай ще ти разкрие плановете си и причината за това неочаквано заминаване. Трябва да се придвижваме на кратки преходи, за да заблудим евентуалните си преследвачи, а после ще настане спокойно и относително щастливо време за моята малка уплашена птичка. Живея с надеждата за срещата ни. Скоро ще се измъкнем от всички неприятности и твоят скъп Рай ще бъде щастлив на единственото място, където може да бъде щастлив — заедно с теб. Оставям ти десет лири. Не плащай нищо на никого в Грейндж. Кажи, че аз съм ти наредил. Ако тръгнете от Каруел не по-късно от единайсет, ще стигнете в Лонсдейл преди пет. Не се бави да събираш повече багаж, отколкото ти е нужен. Остави всичко на грижите на старата Милдред, а след ден-два можем да й пишем да ни изпрати каквото е необходимо.

Винаги ще бъдеш моята боготворена малка женичка. Твой любящ Рай.“

След като написа това писмо, подхвана друго до Хари:

„Скъпи Хари, сигурно вече ти е ужасно неприятно да виждаш почерка ми. Писмата ми винаги ти създават неприятности. Но както сам ще видиш, самият аз съм затънал в толкова сериозни неприятности, че си позволявам отново да те помоля за помощ, ако ти е възможно. Ти най-добре ще прецениш дали и как можеш да ми помогнеш. Всъщност онова, от което ти се опасяваше, се случи. Онази личност, към която може би в миналото имах известна вина, със сигурност няма право да ме обвинява в липсата на щедрост и на загриженост, но явно е решила да ми навлече всички възможни главоболия. В този момент тя е тук, в Грейндж. Не бях у дома, когато е пристигнала, но ме предупредила навреме. Вероятно трябваше да не се връщам, но реших, че не мога да го направя, без най-напред да проверя как точно стоят нещата в Каруел. Така че сега съм тук и това е известно единствено на старата Милдред, която ме осведоми че въпросната личност е останала с впечатлението, че ти — а не аз — си се оженил и че в къщата живее твоята съпруга. Тъй като ти не си виновен за тази измама, моля те, остави я да мисли така. Ще замина от тук преди изгрев, а посещението ми продължи едва четири часа. Оставям писмо за горката Алис, в което я моля да ме последва утре — може би трябва да кажа «тази сутрин» — в Лонсдейл, където ще се срещнем. След това ще продължим към Лондон, а оттам засега смятам да се доберем до някое спокойно местенце на континента, където възнамерявам да се скрия, докато нещата се успокоят. Засега искам — умолявам те — да направиш за мен следното: продай всичко в Каруел, което може да бъде продадено — коня, мулето, двете магарета, каруците, плуговете и т.н., всъщност всичко извън къщата. Дай фермата под наем на племенника на Милдред, който искаше да я вземе миналата година. Заедно с градината тя е деветнайсет акра. Искам

той да я вземе, стига да плаща справедлив наем, защото съм уверен, че ще се отнесе добре към леля си, старата Милдред. Той трябва да ѝ дава обичайните количества зеленчуци, мляко и всичко останало от фермата, а тя може да запази стаята си и кухнята и да получава обичайните осем лири годишно. Бъди добър, погрижи се за тези неща и се постарай да превърнеш в пари всичко, което можеш. Ще се наложи да започна с крайно оскъдни средства, затова всичко, което можеш да вземеш, ще е добре дошло. Ако пишеш тайно до Дж. Дилк на старото място в Уестиминстър, писмото със сигурност ще стигне до мен. Не знам дали се изразявам разбираемо. Сигурно се досещаш колко съм объркан и нещастен. Но няма нужда да ти описвам всичко. Само те моля хиляди пъти за извинение заради главоболията, които са свързани с тази моя молба. Но, скъпи Хари, запитай се само кой друг имам аз, нещастникът, на земята, освен брат си, към когото да се обърна в нужда. Сигурен съм, че добрият ми Хари ще разбере колко е спешно. Всеки съвет, който можеш да ми дадеш за самотните ми тревоги, е добре дошъл. Мисля, че казах всичко — поне това, за което се сещам толкова набързо и толкова нещастен... Чувствам се ужасно безпомощен. Но ти си умен човек, винаги си бил... много по-умен си от мен и съм сигурен, че знаеш как да се справиш с нещата. Бог да те благослови, скъпи Хари, знам, че няма да забравиш в какво затруднение се намирам. Винаги незабавно си ми се притичал на помощ, а аз никога друг път не съм се нуждаел толкова силно от приятел като теб, защото всяко забавяне, може да предизвика огромни трудности.

Завинаги твой любящ те брат, скъпи Хари,
Чарлс Феърфийлд, Каруел Грейндж.“

Изпита огромно облекчение, когато написа писмата и в главата му се оформиха грубите очертания на някакъв план.

Чарлс Феърфийлд бе крайно изтощен, когато сгъна и адресира писмата. Никое физическо усилие не изморява, колкото страданието от тревогата. Много ноци не бе спал, а бе изпадал в мъчително полусъзнание, когато тревожният поток продължаваше да тече в съзнанието му, а изхабените нерви на издръжливостта оставаха напрегнати. Седна на стола си, поставил до лакътя си свещта с нейната слаба червеникава светлина, с отворени капаци на прозорците отпред и с ширнала се над небето и земята студена лунна светлина.

Докато съзерцаваше гледката, го завладя мъчителен сън, от който после си спомняше само, че е било нещо ужасно.

Мрачен и ужасяващ бе сънят, който го споходи и от който се събуди, скован от страх.

ГЛАВА 34

БУДУВАНЕ

Насън към него бавно се доближи бледо и уплашено лице, което отскочи ужасено и изкрещя. Писькът му прозвуча ужасяващо дълго, докато фигурата се отдръпваше. Стори му се, че разпознава някого — жив или мъртъв, не можеше да каже — в ужасното бледо лице, студено като мрамор и с огромни очи, вперени в неговите.

Когато се събуди, в ушите му отекваше този звук. Както става, когато човек е крайно изтощен и най-сетне е бил надвит от съня, Чарлс остана буден известно време, преди сетивата и мислите му да се събудят напълно и сънят да отлети окончателно. Чу втори пронизителен писък, после още един и още един. Стори му се, че разпознава гласа на жена си. Уплашен и вече съвсем буден, той изхвърча от стаята към основата на стълбите и после нагоре. В стаята чу шум от стъпки, някой силно разтърси вратата и се разнесе още един продължителен и мъчителен писък.

Над покрива на къщата и от всичките му страни се лееше най-спокойната и блажена светлина. Ярката луна, тъмното небе и множеството звезди правеха нощта подходяща за свети мисли и за нежни и красиви любовни бдения. Не виеше нощен вятър, откъм гъстия бръшлян не се разнасяше никакво шумолене. От прозорците не долиташе друг звук освен пърхането на сивата нощна пеперуда в сенките край рамката на прозореца. Чуваше се как листата капят от дърветата, как се откъсват от клоните и се сипят на земята.

Но дори в тази нежна нощ се движеха опасни и изпълнени с вина образи. Докато малките птички, пъхнали главици под крилете си, спяха, сгушени в листатите си гнезда, бялата сова се носеше безшумно — страховито провидение, раздиращо нощния мрак. Престорено скромната котка се промъкваше тихичко като сивкава сянка, а зелените ѝ очи бяха приковани върху жертвата ѝ. Природата със своята благодост и жестокост, със своята възвишеност и низост, прилича на микрокосмоса на човешкото сърце, в което битуват толкова

противоположности, където окаяното се бори с героичното и дяволското — с ангелското. В тази спокойна нощ сърцето на Алис бе натезало. Кой може да обясни тези внезапни, безшумни, но ужасни промени на духа, които се изпречват като тънка цветна пелена между нас и заобикалящата ни действителност всички предмети запазват очертанията си, ала губят розовото си сияние и златистата си светлина и внезапно надяват плащещ облик от сивкаво и зеленикаво.

— Дулчибела, да не би той да си пристига? О, Дулчибела, според теб ще се върне ли тази нощ?

— Възможно е, скъпа моя. Защо да не си дойде? Легни, дете, недей да скачаш така от леглото. Никога няма да заспиш, ако непрекъснато се ослушваш и се оглеждаш. Само се въртиш, а колкото повече се разбуждаш, толкова по-дълго няма да можеш да заспиш. Знам го, защото много дълги часове съм лежала будна и съм очаквала горкия Крейн да се върне от пазара у дома с каруцата, много отдавна. Той си имаше недостатъци, кой няма, но беше честен и добродушен човек, дори муха не можеше да убие и груба дума не изричаше, освен може би един или два пъти, но никога сериозно и все когато беше пиян. Пък то, госпожице Али, кой не го прави понякога? Но беше мил и хубав мъж, затова много скърбях, когато смъртта ми го отне — каза Дулчибела и изтри очите си. — Минаха двайсет и седем години от деня на свети Стефан, когато го погребях в църквата на Уайвърн и после се опитах да продължа със скромния му поминък, обаче не успях да изкарам нищо, а когато Бог реши да отнеме и шестгодишната ми дъщеря, се отказах от всичко и отидох да живея в дома на пастора. Но както ви казвах, госпожице, много часове съм седяла будна и съм чакала своя Крейн да се върне у дома. Понякога се отбиваше пътем с някой приятел в „Котката и цигулката“ — само това не харесвах много у горкия мой Крейн. Затова започнах да помагам на майка ви, госпожице, и на горкия ви баща, добрия викарий на Уайвърн — не съм срещала друг човек като него, нито веднъж.

— Добре ли си спомняш мама?

— Все едно беше вчера, госпожице — отвърна старата Дулчибела, която често отговаряше на този въпрос. — Да, все едно бе вчера. Красива дама. И винаги изглеждаше толкова приятно — усмихнато лице, все едно слънцето влизаше в стаята.

— Питам се защо няма неин портрет, Дулчибела.

— Няма, госпожице. Вижте, госпожице Али, скъпа, знам, че такива портрети струват доста пари, а това е само началото, после има още доста разходи. Пък доходите на викария на Уайвърн бяха в най-добрия случай скромни, колкото да се справи едва-едва, а родителите ви бяха много добри към бедните, даваха им, колкото дори богаташ не би дал, не си спестяваха никакви грижи за тях, все се грижеха за всички. Обичаха хората и живееха един за друг, никога не са си казала и дума накриво. Каквото единият харесваше, другият обичаше, благословени да са. Никога не съм виждала друга такава двойка, никога. Двамата силно се обичаха, обичаха всички хора — двамата заедно бяха като един ангел.

— Лейди Уиндейл има портрет на горката ми майка, съвсем малък, миниатюра. Мисля, че е много красив. Направили са ѝ го, когато е била на не повече от седемнайсет години. Нали знаеш, че лейди Уиндейл е много по-възрастна от мама?

— Да, така е, с десет години или дори с повече, струва ми се — отговори Дулчибела.

— Леля много харесва портрета, толкова много, че не иска да ми го даде. Но твърди, милата ми леля, че ми го е завещала. О, Дулчибела, чувствам се толкова самотна!

— Самотна ли! Но защо, скъпа моя? С такъв мил и хубав съпруг, който ще стане господар на Уайвърн — само си помислете, господар на Уайвърн, по-важен човек от много лордове в парламента! Освен това е добър по душа, една дума накриво не казва, никога не гледа лошо, все е тих и спокоен. Тихо, госпожице, не бива да говорите така! Помислете за малкото бебче, което ще се роди. Няма да сте на себе си от радост, когато зърнете личицето му. С божията помощ, моля се за мига, в който ще ви го покажа!

— Добрата ми стара Дулчибела — каза младата жена, а очите ѝ се напълниха със сълзи, когато се усмихна. Само че горката ми майка е умряла, когато аз съм се родила! О, Дулчибела, мислиш, че изобщо ще зърна личицето на горкото създание? О, би било толкова тъжно, нали би било тъжно?

— Не бива да говорите такива глупости, скъпа. Грехота е, след като Бог ви е дал толкова много, удобен покрив над главата, достатъчно храна, добри приятели и едно благословено създание, което ще се роди и ще направи всяка минута приятна за всички в

къщата. Грехота е да се притеснявате така — все се боите от едно или от друго. Защо всички се боят? Успокойте се, само веднъж на хиляда пъти се случва нещастие. Грехота е да се боите, казвам ви, нали сте в ръцете на добрия Бог, който се погрижи за вас, измъкна ви от онази малка детска стая, когато бяхте колкото ръката ми и единственият ви близък беше глупавата стара Дулчибела, която не знаеше накъде по-напред да се обърне. А и леля ви, която замина бедна, колкото майка ви, се върна заможна от другия край на света... и всичките ви близки и приятели, и старият господар Хари Уайвърн, дете сега е малко сърдит, но иначе е добър приятел и със сигурност ще се сдобрите, въпреки случилото се между него и господаря Чарлс. Горещата кръв не е най-лошата кръв. По-добре да се скараш с някого в яда си и после да се помирите, отколкото да се усмихваш, ама да нямаш добрина в сърцето. Казвам ви, тези мъже с горещи глави и с твърди юмруци, дете винаги говорят направо, не са най-лошото нещо. Никога няма да забравя как той ви прибра в дома си, вас, бездомната, и мен заедно с вас, дете ме чакаше приют. Така че, каквото да прави и да казва, Бог ще го благослови заради онзи ден, защото тогава се държа като същински ангел — каза старата Дулчибела.

— И аз така мисля, Бог вижда. И аз така се чувствам — отвърна Алис, — и се надявам всичко да се оправи. Сигурна съм, че ще се оправи. О, Дулчибела, аз съм причината за толкова много мъка и горчивина!

Алис замълча с плувнали в сълзи очи, но успя да не се разплаче.

— Все така говорите, но ми се иска да знам къде щяха да са те без вас? Всеки мъж, когато се ожени, има някакви грижи, такава е Божията воля. Ако нямаха грижи, изобщо нямаше да се сещат за Бог. Този кратък наш живот е най-дългият ни път и най-трудното поклонничество. Затова трябва да приемаме спокойно, дори ведро, изпитанията, които Той постави на пътя ни, защото с неговата благословия всичко ще свърши добре.

— Амин — каза Алис с ведро усмивка, но с все още натежало сърце. — Надявам се, добра ми стара Дулчибела. Какво щях да правя без теб? Чакай! Тихо! Какъв е този шум навън? Не, стори ми се, че чух конски копита, но съм се излъгала. Вече е много късно, едва ли ще си дойде тази нощ. Как мислиш, Дулчибела, има ли шанс да си дойде?

— Ами, не, скъпа, стана много късно. Не, не, трябва да прогоним тази мисъл от главите си. Изобщо няма да успеете да поспите, ако все се ослушвате за него. Изпитвала съм това безпокойство, много пъти съм лежала и съм се ослушвала — ту на една страна, ту на друга, докато вените на главата ми не започнат да туптят като часовник, все по-будна с всеки изминал час и все по-голяма глупачка. Той ще се върне у дома по живо, по здраво, нито минута по-рано, колкото и да се ослушвате. Спомняте ли си какво ви повтарях като малка, сама ще се убедите, че е вярно — когато чакаш, времето ти се струва безкрайно.

Алис тихо се засмя.

— Убедена съм, че си права, Дулчибела. Не, няма да се върне тази вечер. Беше просто вероятност, трябваше да се досетя. Но може би утре? Мислиш ли, че може да се върне утре?

— Твърде е вероятно да си дойде утре — денем, може би за закуска, защо не? — отвърна старицата.

— Така ми се струва. Знам, че ми каза може би днес вечерта и съм сигурна, че знае как горката му жена го чака и копнее да го види. Ще прогоня тази мисъл от главата си, както ти ме посъветва. Той трябва да се погрижи за много неща, а освен това ми каза „вероятно“. Пък и ти смяташ, че ще е утре сутринта. Няма да си позволя да се надявам на това, твърде е приятно, няма да мисля за това. Сигурна съм, че скоро ще си дойде. Не искам да те държа повече будна, скъпа ми стара Дулчибела. Каква егоистка съм! Лека нощ.

Двете се целунаха, както правеха още от детството на малката Алис, преди да се разделят за през нощта.

— Лека нощ и Бог да ви благослови. Не бива да се притеснявате. Бог да ви пази, моя скъпа госпожице Алис. Трябва да поспите, че иначе на сутринта ще бъдете много бледа и измъчена и той няма да ви познае, когато си дойде.

След още една целувка и прегръдка двете се разделиха, старата Дулчибела остави свещта на масата на господарката си да гори, както тя бе пожелала, защото самотата я правеше неспокойна, скри се от очите ѝ зад завесата и с последно пожелание за лека нощ и още една благословия затвори вратата.

Има ли такова нещо като пълно и безусловно доверие след брака? Тя не можеше да каже всичко дори на добрата стара Дулчибела.

Когато изпрати с усмивка милата си предана и стара приятелка, сърцето ѝ щеше да се пръсне.

Копнееше да се наплаче насаме и сега горкото съществуване имаше тази възможност и го стори.

И като децата плака, докато заспа.

Един час по-късно старата къща в Грейндж бе притихнала като съседния църковен двор на Каруел. Но едва ли в енорията или в цялата провинция имаше домакинство, чиито обитатели да бяха толкова странно разположени.

Долу в облицованата с дъбова ламперия дневна в креслото си седеше Чарлс Феърфийлд, потънал в съня на изтощението и изтощен мозък, който в началните си мигове на пълно потапяне прилича на вцепенението на мозъчен удар.

В самотната спалня върху възглавницата лежеше бледото лице на младата му съпруга с още влажни клепки, заспала в тъжната илюзия за неговото отсъствие — и по-добре, защото, ако знаеше всичко, присъствието му нямаше да ѝ се отрази по-добре.

Долу в стаичката си най-сетне заспала лежеше Лили Доджър, все още с глава под завивката, където се бе пъхнала, обзета от паника при мисълта за евентуалното завръщане на непознатата, а ухото ѝ продължаваше да гори от строгото и злобно стискане.

Под наклонената стена на своята бърлога под стълбите, съблякъл единственото си палто и изтегнат по гръб, положил едната си полусвита мазолеста ръка под издължената си глава, а другата — отстрани до тялото си, хъркаше честният Том, понеже нищо не можеше да му се отрази по-добре след голямата халба бира и пътуването до Кресли Комън.

За миг ще застанем и пред постелята на добрата стара Дулчибела. Чистата съвест и здравият стомах, а също и лесното място в този изпълнен с проблеми свят благоприятстват здравия сън, затова тя спеше съвсем спокойно, загърнала невинната си плешива глава с голяма кърпа и положила върху нея къдраво нощно боне. Дебелата ѝ и овехтяла от разлистване Библия, от която тя четеше половин дюза стихове всяка вечер, лежеше върху масичката до месинговия свещник, а върху нея бяха очилата ѝ.

Милдред Тарнли, слаба и ъгловата фигура, лежеше с дрехите, със старата си кафява работна рокля, с бонето си, вързано с широки

панделки за заетата ѝ с много мисли глава, а изморените ѝ нозе бяха все още обути с издраните черни чорапи. Беше готова да скочи, ако я повикат, да пъхне крака в разкривените си обуца и да се заеме със задълженията си.

В самотната си стая в пустата част на къщата високата непозната, облечена с бяла вълнена нощница, лежеше и не помръдваше.

След като Милдред Тарнли се намести сковано под завивката, я връхлетяха някои съмнения относно тази личност, спомени за отвратителното ѝ поведение и за действията ѝ в миналото, а също и страхове, че злоещата бяла жена не си почива в леглото си. Това опасение дотолкова се засили, че колкото и да бе изморена, Милдред не можеше да заспи. Подозрението, че боса и наострила уши, онази ужасна жена може би пипнешком се движи из къщата, накараха сърцето ѝ да забие все по-бързо и по-бързо.

Накрая не издържаше повече, стана, запали свещта с кибритена клечка и по чорапи тръгна тихо по коридора и мина покрай стаята, където по това време Чарлс Феърфийлд пишеше писмата.

Той позна стъпките, с които ухото му беше свикнало, и не си направи труда да проверява какво е намислила тя.

И така, тихо, тихо Милдред Тарнли се озова пред вратата на неканената гостенка и се ослуша. Едва ли ще допуснете, че старата Милдред може да се разтрепери от нерви, само че тя наистина много се страхуваше от неприятната посетителка, пред чиято върховна злонамереност и неземна енергичност собственият ѝ нрав и енергичност съществено отстъпваха. Ослуша се, но не чу никакви признаци за присъствието ѝ. Беше ли жената там изобщо? Съвсем леко с ноктя си почука по вратата. Никакъв отговор. Сетне натисна бравата. Беше заключено.

Но дали старата кримка все още бе в стаята си, или се скиташе из къщата с кой знае какви зли помисли в главата?

Фигурата с бяла вълнена нощница беше там, лежеше на една страна, с лице към вратата, когато Милдред се приближи. Слепите ѝ очи играеха в орбитите си, на устните ѝ играеше усмивка, докато слушаше, и тя изви шия, за да насочи ухото си към вратата. Все още бе будна, както и самата Милдред.

Известно време Милдред наблюдава нерешително вратата. Реши, че има основателно извинение да посети отново гостенката заради състоянието, в което я бе оставила. Защо не отвори вратата смело и не влезе? Само че Милдред бе изпаднала в състояние, по-мъчително от самотата, и ставаше все по-неспокойна. Възможно ли бе тази висока и безумна злодейка да я причаква на вратата, обзета от отмъстителност и заподозряла я в лъжа, готова да я стисне за гърлото, щом отвори вратата, и да я удуши на леглото? Когато от вътрешността на стаята се разнесе сънено възклицание, тя отскочи назад и за миг замръзна от страх.

Предпочете предпазливостта и бавно се оттегли. Коридорът, в края, на който се намиреше стаята на старата кримка, минаваше покрай гардеробна отляво и след това от другата страна водеше до един вестибюл. Тази врата имаше ключ и след като го превъртя, госпожа Тарнли го пъкна в джоба си и доволна, че е заключила добре злия дух, се върна в леглото си по-спокойна и потъна в сън.

ГЛАВА 35

БЕЗПОКОЙСТВО

Когато веднъж се възбудят и се намират пред основната причина за тревогата си, някои крехки и неспокойни темпераменти много трудно успяват да се овладеят. След като се върна, Милдред Тарнли започна неспокойно да се върти и да мърда в леглото, лежеше в тъмното с широко отворени очи и си представяше една след друга всякакви ужасии.

Все още бе облечена, затова стана, запали свещта и се измъкна навън, ядосана на себе си и на целия свят заради превъзбуденото си и трескаво състояние. Крадешком се промъкна по коридора и отново застана пред вратата на старата кримка.

Отвътре не се чуваше нито звук, дори дишане. Тихо отвори вратата, която този път не ѝ се противопостави. Огънят в камината бе почти угаснал и макар да се боеше да погледне към леглото, Милдред все пак вдигна свещта и погледна.

Холандката лежеше там толкова неподвижно, че страховитото подозрение прониза госпожа Тарнли, докато я наблюдаваше.

— Бог да ни е на помощ, тя никога не е съвсем добре. Иска ми се да беше някъде другаде — каза госпожа Тарнли и се смръщи на вратата.

Сетне с решителност, която ѝ струваше известно усилие, тя се приближи и ѝ се стори, че все пак е забелязала леко движение, вероятно дишането на едрата полегнала фигура. Докосна с пръсти ръката ѝ и сетне ги смъкна до голямата ѝ длан, която за нейно облекчение бе топла.

При допира жената изстена и леко се извърна.

— Уф, ами защо спи като мъртвец! За малко да ме уплаши, ако не се бях уверила. Някои хора не правят нищо като другите. — На Милдред ѝ се прииска да я поразтърси и да ѝ каже: „Ами хъркай като другите хора де, престани с тези щуротии!“.

Само че жената изглеждаше толкова неестествено бледа, че гневът на госпожа Тарнли се уталожил, тя се оттегли доста неловко и постоела малко пред огъня в кухнята, сумтейки и размишлявайки.

— Ако ще мре, защо ѝ бе да бие целия път да Каруел? Какво му е лошото на Лондон, можеше да си умре и там.

Госпожа Тарнли възнамеряваше само да си постоели краката за няколко минути на решетката, обаче заспа и се събуди вероятно четвърт час по-късно. Стана и се послуша.

Защо тази нощ в присъствието на тази жена старата Милдред бе завладяна от такова необичайно усещане за опасност и паника? Не можеше точно да определи причината. Само че адски се страхуваше от гостенката и бе преизпълнена от необясними опасения.

— Не мога да си легна, преди отново да проверя, просто не мога. Не знам какво ми става. Струва ми се — Бог да ни е на помощ!, — че Лукавият е в къщата, и не знам как трябва да постъпя... и бездруго нищо не мога да направя. Само че няма да мога да се успокоя и да заспя, докато тя е наблизо, така че ще се кача пак в стаята ѝ и ако всичко е наред, тогава ще си полегна и ще си почина, пък да става, каквото ще, понеже старите ми кости вече не издържат и направо не мога да държа главата си изправена.

След като взе това решение, изтерзаната старица отново взе свещта и пак се отправи на трудната си експедиция.

От стаята с дървената ламперия, където по това време Чарлс Феърфийлд вече седеше на стола си, потънал в мъчителен сън, се носеше смътната червеникава светлина на свещта му, затова тя спря и се послуша. Е, тук всичко бе тихо, затова продължи по коридора към големия вестибюл, както го наричаха, който ѝ се стори по-студен и побезрадостен, откакто бе идвала за последен път, после предпазливо се изкачи по голямото стълбище с паянтовия му дъбов парапет, който на всеки завой завършваше с квадратно парче дърво с топка като главата на гигантска карфица. През арката в края на стълбите коридорът изглеждаше черен и за пръв път Милдред усети как отмалява, обзета от свръхестествен страх.

Наложи се да се насили да влезе в този тъмен и притихнал проход, толкова далеч от всички живи същества в къщата, освен от онази, от която тя тайно се страхуваше като от нещо, което не е съвсем от тази земя.

Този проход бе относително голям и почти по средата му имаше друга арка с рамка за врата и врата, придържана отворена с помощта на кука, а после, както често се наблюдава в старите къщи, няколко стъпала отвеждаха на друго ниво на пода.

Сигурно има и някаква друга причина за неудобното поставяне на толкова много ненужни стъпала по входовете и в проходите, но със сигурност това е тренирало мислите на относително ленивите същества, живели по време на разцвета на този вид архитектура, и не е позволявало на най-сънливите сред тях да заспиват на път за спалните си.

Когато Милдред стигна до тази врата, погледът ѝ бе привлечен от увиснала от тавана паяжина. За острото око на опитна прислужница като госпожа Тарнли такава украса предизвиква неудържима антипатия. Тя се опита да помете паяжината с ръка, само че не стигаше достатъчно високо, затова развърза престилката си и помете паяжината с това оръжие.

Все още гледаше повесената прашна нишка, която се поклащаше във въздуха, когато някаква невидима ръка долу силно я дръпна за роклята с решително движение, пристегна и отпусна, когато Милдред направи крачка назад и вдигна свещта, за да може да вижда.

Не беше котето, което можеше игриво да я последва на горния етаж, не беше и крадливо промъкнал се плъх, който да я нападне от глад. Тих нервен смях съпровождаше подръпването на роклята и Милдред видя извърнатото нагоре към нея бяло лице на холандката с отворителната му усмивка. Седеше на прага, облегнала рамо на разката на вратата.

— Помисли, че съм заспала под завивката — провлечено каза тя, — или пък, че съм будна на оня свят, че съм мъртва. Никога не спя дълго и не умирам лесно, ясно ли е!

— А защо изобщо сте станали от леглото, госпожо? Ще си счупите врата в тази къща, ако обикаляте наоколо с всичките тези опасни стълби, а пък вие сте сляпа.

— Когато човек ослепее, стара ми Милдред, установява, че паметта му е по-остра, отколкото е смятал, а в съзнанието му като картини изникват всички стълби, ъгли, врати и комини. Какво се канех да направя?

— Откъде да знам какво сте се канели да направите, госпожо?

— Да, сигурна съм, че не знаеш.

— Знам обаче, че би трябвало да сте в леглото, госпожо.

Все още стиснала роклята ѝ, жената отвърна с ленив смях:

— Ти също, стара приятелко, каква двойка сме само. Аз обаче имах причина — ти ми трябваше, Милдред.

— Е, госпожо, не знам как щяхте да ме намерите, защото спя в стаята с петте ъгли през две врати от килера — никога нямаше да ме намерите.

— Щях да опитам — или щях да уцеля, или да не уцеля, защото не ми се оставаше в моята стая — отговори старата кримка.

— Защо не, госпожо, това винаги е била най-хубавата стая в къщата.

— И така да е, не ми харесва — срязва я другата.

— Нали не сте чули никакви шумове? — попита Милдред.

— Не — отговори холандката. — По друга причина.

— И каква може да е тя? Сигурно е нещо важно, щом седите тук, на твърдото стъпало, вместо да си лежите в удобното легло.

— Добре казано, умна ми, Милдред. За какво му е на човек удобна стая, ако съзнанието му е неспокойно? — отвърна старата кримка с пророческа усмивка.

— Какво ви е на съзнанието, госпожо? — попита раздразнително Милдред.

— Всеки може да нахълта — отвърна жената, като правеше кратки паузи между думите, за да ги подчертае.

— Не разбирам от какво се боите, госпожо — повтори госпожа Тарнли, която не бе добре запозната с изискания изказ и бе твърде горда, за да рискува да сбърка.

— Ами само от това младата дама да не си вре носа при мен.

— Коя млада дама, госпожо? — попита госпожа Тарнли, която смяташе, че иронично се има предвид Лили Доджър.

— Съпругата на Хари Феърфийлд, разбира се, коя друга? Бих искала да съм в усамотение тук — заяви нагло холандката.

— Тя няма да ви досажда — тя не досажда на никого, дори и да иска, не умее да го прави.

— Е, между двете ни няма нищо, жено, дели ни само старият килер, където преди държеше покривките, счупените мебели и други такива неща, а тя може да дойде и да надникне, всяка жена наднича, аз

самата надничам и си вра нося. Ще се престори, че не знае, че там има някой, ще влезе през вратата на килера, ще се стъписа, ще ме помоли за извинение, ще каже колко съжالياва и после ще си тръгне. А на следващата сутрин ще ти каже колко копчета има мантото ми и колко игли има в игленика ми, а после ще разтръби на света всичко за мен.

— Но тя не може да влезе.

— Защо?

— Защо ли? Защото вратата е скрита под тапетите, госпожо.

— Голяма защита, някаква си хартия — подигравателно каза жената.

— Аз лично се погрижих да заключа вратата, преди да поставим тапетите — успокоя я Милдред.

— Наистина ли?

— Със собствените си очи се уверих — настоя Милдред.

— Бих предпочела да се уверя със своите — пошегува се сляпата жена. — Хайде да не бърборим повече. Ако се съглася да не излизам от стаята си, ще заключа вратата към нея. Искам да имам стая, а не проход, така че никой да не наднича и да не подслушва. След като не мога да избирам компанията си, предпочитам да съм сама.

— Какво точно искате, госпожо? — попита Милдред, чиито неприятности се умножаваха.

— Друга стая — упорито каза дамата.

Милдред се слиса.

— Ама че работа! — възкликна госпожа Тарнли и замислено се вгледа в лицето на другата жена. Само че лицето ѝ бе просто намусено, доколкото виждаше, по него не се четеше нищо друго. — Ами ако ви дам ключа и вие сама заключите вратата?

— Е, не е толкова добре, колкото ако се преместя в друга стая, но е по-добре от нищо.

— Хайде тогава, елате, госпожо, ще ви дам ключа, защото не е възможно да ви дам друга стая.

— После, когато заключиш здраво, може и да заспя.

— Какво казваше твоят пастор? „Злите престават да тормозят и изморените си отдъхват“. Наоколо има доста зли хора, госпожо Тарнли, а пък аз съм много изморена — въздъхна високата и бледа холандка.

— Значи ставаме две, госпожо — каза Милдред, повела дамата обратно към стаята ѝ и след като я настани на креслото до огъня, свали ключа от месинговото гвоздейче над леглото, където висеше.

— Ето го, госпожо — каза тя и постави ключа в търсещите пръсти.

— Какъв е този ключ?

— Ключът за някогашния дълъг килер за покривките.

— И откъде да съм сигурна? — попита жената, въртейки ключа в големите си пръсти и се усмихна, за да подразни госпожа Тарнли.

— Ами можете да сте сигурна, защото Милдред Тарнли ви го казва, а досега не съм ви мамила. Никога не лъжа — заключи тя и внезапно се поизпъчи.

— Знам това. Знам, че си самото въплъщение на истината, доколкото е възможно за човешко същество, но това си има своите ограничения, не можеш да се издигнеш много над земята. Хайде, повдигни ме, ще опитаме ключа. Аз лично ще заключа, със собствените си ръце. Ще повярвам, като видя, а понеже не виждам, нищо не може да се сравни с това да пипна. Не че ни ви вярвам, госпожо Тарнли.

Тя постави ръка на рамото на госпожа Тарнли и когато стигна ъгъла в другия край на леглото, където знаеше, че се намира тайната врата, разкъса тапета с върха на ножицата си на мястото на ключалката (въпреки протестите на Милдред, която ѝ каза, че така съвсем съсипва тапета) и покрай цялата врата, която по този начин се освободи. После напипа с върховете на пръстите си мястото, където се намираще ключалката, проби с ключа хартията, завъртя го и със съвсем лека съпротива отвори леко вратата с грозна гримаса и с кикот към Милдред. След това здраво заключи вратата и каза:

— Сега госпожата може да прави, каквото си иска. Можеш дори да запречиш вратата с масата, за да сме по-сигурни. Вече мога да заспя, а ти?

Милдред се почеса с пръст над веждата и каза:

— Да, можете да заспите, струва ми се, както можехте и преди, ако имахте мозък в главата, госпожо.

— Какво означава това, по дяволите? — попита сляпата жена през сънен смях. — Като че ли човек може да заспива когато си

поиска. Ако беше така, жено, нямаше да има такова нещо като нервност.

— Сигурно вече няма да има, надявам се. Може ли да отнеса подноса, госпожо?

— Остави за утре, искам да си почина. Тръгваш ли? Лека нощ.

— Лека нощ, госпожо — каза Милдред, направи кратък отсечен поклон, който дамата нямаше как да види, и излезе от стаята умислена.

Старата кримка се заслуша, надигнала се в леглото, докато шумът от стъпките на Милдред се отдалечаваше.

— Е, този път наистина лека нощ, Милдред. Мисля, че няма нужда да ме посещаваш повече тази нощ. — Сетне стана и заключи вратата към прохода. — Лека нощ, стара Тарнли — повтори тя с кимване на глава и с неприятна подигравателна усмивка. После въздъхна дълбоко и зловещо, тежко се отпусна на леглото и застина неподвижно.

Старата Милдред явно бе стигнала до същото заключение относно нощните посещения, защото когато стигна до вратата и до стъпалото, на което холандката бе седяла преди малко и откъдето я бе уплашила, погледна подозрително през рамо, после тихо затвори вратата, заключи я и остави неспокойния дух затворник за през нощта.

ГЛАВА 36

ПРЕЗ СТЕНАТА

Алис спа спокойно известно време. Откакто бе спряла да чака и да мисли, старият часовник в основата на стълбите бе звъннал и ударил два пъти. През цялото време тя спа непробудно, а после се събуди. От известно време долавяше някакъв шум в стаята, някакво тихо мърдане, което смущаваше съня ѝ и най-сетне съвсем я събуди. Тя седна в леглото и ѝ се стори, че чува нечия въздишка в стаята. Не беше сигурна точно откъде, нито пък дали е близо, или далеч.

Дръпна пердето и погледна — само познатите мебели на същите места в стаята. Насърчена от това доказателство, Алис се осмели да стане и за да е съвсем сигурна, потърси — както правят плахите хора, които са вече вътрешно убедени, че няма никаква нужда да търсят.

За щастие ѝ бе спестен ужасът да открие какво причинява шума, предизвикал безпокойството ѝ.

Отново превъртя ключа в ключалката и след като се подсигури по този начин, се послуша. Всичко бе напълно спокойно. Върна се в леглото, заслуша се в тишината и си замърмори тихичко, защото звукът на собствения ѝ глас ѝ действаше успокояващо, справи се с тревожния си трепет, подкъси фитила на свещта, тихичко изтрака по масата и си каза, че въздишката, която толкова я бе уплашила, сигурно е просто шумоленето на завесите на леглото ѝ — спомни си, че и преди се е стряскала от него.

След малко се убеди, че няма за какво да се тревожи, и отново се подготви за сън. Скоро обаче злото духче започна да я тормози по друг начин и тя в полусън долови гризането и драскането на мишка по ламперията в стаята. Отново седна в леглото и каза:

— Шшшт!

Погледна към прозореца, погледна към камината и към вратата и отново всичко бе тихо.

Алис стана, наметна халата си, отвори капаците на прозорците и огледа спокойния и меланхоличен пейзаж, който се откриваше от

стария прозорец с тънки и тромави рамки. Приятни и тъжни са тези лунни пейзажи, които толкова хармонират с някои душевни състояния. Само че грижите в сърцето на Алис бяха реални и я завладяха с нова сила, когато тя напълно се разбуди — студеното и печално великолепие на небето и посребрените гори нито я ободри, нито я успокои. С дълбока въздишка тя отново затвори капациите и се върна в леглото на мъждивата светлина на свещта. Там най-сетне потъна в спокоен сън.

Събуди се съвсем внезапно. Сърцето ѝ туптеше силно, но не можеше да каже дали се е събудила сама, или причината за това е външна.

— Има ли някой? — извика тя уплашено, когато се сепна и огледа стаята.

Точно когато извика, ѝ се стори, че чува как нещо пада — тежък и приглушен звук. Сигурно бе през една-две стаи, а може и да бе по-близо, но гласът ѝ попречи да определи откъде идва шумът. Почака уплашено и се ослуша, но всичко остана спокойно.

Горката малка Алис много добре си даваше сметка, че не е на себе си, и разумът ѝ се успокои от ясното осъзнаване на нервната ѝ възбуда.

— Каква глупачка съм! — прошепна тя с въздишка. Каква глупачка. Всичко ме плаши, станала съм такава страхливка. О, Чарли, Чарли... О, скъпи Рай... кога ще се върнеш при горката си съпруга, кога това ужасно напрежение ще свърши и спокойствието ще се върне?

Горката малка Алис се разплака съвсем по женски, известно време рида горчиво, а после, както правеше в мигове на тревога, се помоли и отново се опита да заспи. Но почти веднага след това нещо странно ѝ попречи.

Отново чу този прокрадващ се шум, сякаш някой късаше или режеше нещо. Отново се провикна: „Шшшт!“, но без никакъв резултат. Стори ѝ се, че в далечния край на стаята, на височина, която лесно би могла да достигне, вижда нещо да просветва. Все едно по стената бавно и треперливо се плъзгаше малко огледало — първо хоризонтално, а след това със същото движение пое надолу по стената в права линия и леко проблесна на светлината на свещта. В същото време стената леко потрепери с леко и вълнисто движение — да вярва ли на очите си?, — част от стената тихо поддаде, неподозирана врата

бавно се отвори и вътре влезе висока фигура, облечена във фланелена нощница.

Фигурата се приведе, сложила ръка на ухото си, и бавно завъртя глава, сякаш се ослушваше във всички посоки една след друга. След това тихо бутна вратата с голямата си ръка, а тя се затвори с остро изщракване, все едно имаше пружина.

През цялото време Алис наблюдаваше посетителката, скована от ужас, без да знае дали има пред себе си жив човек, или не. Облечената във вълнена дреха фигура с обувки с чорапи големи стъпала, без обувки, се придвижи напред, като леко плъзна пръсти по стената. Обърната към отсрещната страна на стаята и вдигнала другата си ръка напред, тя се ослушваше съсредоточено и се придвижваше опипом, както прави човек в познато помещение в тъмното.

Усещането, че посетителката не я вижда, накара Алис инстинктивно да запази мълчание. Стоеше почти бездиханна. Неканената посетителка продължи по този начин до ъгъла на стаята, където потърси рамката на вратата и когато я напипа, бързо сложи ръка на бравата, натисна я и два-три пъти опита да я отвори. О, в този момент Алис би дала всичко да не бе заключвала, защото реши, че посетителката би излязла навън безшумно, ако не се бе натъкнала на това препятствие.

Сякаш целият ѝ живот се бе събрал в очите, Алис наблюдаваше тази жена, която спря за няколко секунди, наведе глава и се заслуша съсредоточено. След това предпазливо с върховете на пръстите си опита... да завърти ключа в ключалката или да го извади? И в двата случая не успя. Дръпна ръката си, извърна се леко, застина неподвижно и се ослуша.

За ужас на Алис явно все още не бе приключила работата си в стаята. Жената стоеше права, пое си продължително въздух и съвсем леко стисна със зъби долната си устна. Обърна лице към леглото и Алис го видя ясно за пръв път — бледо, осеяно с белези от шарка, сляпо. Голямото лице вече бе извърнато към нея и светлината на свещта зад завесите на леглото на Алис падаше изцяло върху злобните му и прекомерно едрите му черти. Жената си пое дълбоко въздух, сякаш бе взела решение, изискващо известна смелост.

Алис си помисли обнадеждено, че за каквото и да е дошла в стаята ѝ тази жена, във всички случаи, както стоеше приведена и

бледа, с побелели от пердето очи и със сключени в размисъл вежди, тя не подозираше и не знаеше нищо за нея.

Алис седеше неподвижно като смъртта, парализирана от ужас и вперила поглед в незрящото лице на жената, която се намираше на не повече от два метра от нея.

Внезапно това кратко разстояние се стопи, защото с две бързи стъпки и с протегнатата ръка жената се озова до нея, сграбчи нощницата на Алис и силно я дръпна към себе си. Алис ожесточено се противопостави. Дръпна се назад с пронизителен писък и нощницата ѝ се скъса.

Високата жена обаче инстинктивно я сграбчи по-близо до рамото, качи се на колене в леглото, повали я върху него и почти мигновено замахна към гърлото ѝ с нож.

За да нанесе този удар, тя бе принудена да дръпне едната си ръка и Алис с отчаян скок успя да избегне ножа.

Всичко стана като насън. Стаята бе като в мъгла. Не виждаше нищо друго освен фигурата в бяло, която все още стоеше наблизо, бързо се покатери по леглото, протегнала напред едната и ръка и стиснала ножа в другата.

Без да знае как се е озовала там, сега нападателката стоеше с гръб към стената в далечния край на стаята и гледаше страховитата фигура, парализирана от ужас.

Настана съвсем кратка пауза. Алис се боеше да помръдне, защото и най-слабото движение щеше да издаде присъствието ѝ на преследвачката. Дали както стоеше и се ослушваше внимателно, тя чуваше дишането ѝ?

С внезапна решимост и с дълги и леки крачки, опипвайки стената с едната си ръка, жената бързо се плъзна към нея. Алис се сепна, събуди се от кошмара си и обезумяла от ужас, се стрелна покрай леглото към вратата. Като се блъскаше и удряше в мебелите, но като цяло доста плавно и с напрегнато и уплашено лице, след нея се втурна сляпата жена.

Алис опита да отвори вратата. Лично я бе заключила, но сега в страха си забрави.

Стисна ключа и се опита да го превърти, но силната ръка на непознатата го бе превъртяла втори път, при това толкова силно, че той бе заседнал.

Алис се почувства така, както се чувстват хората насън, когато преследването е в разгара си и някоя малка пречка възпрепятства бягството и заплашва да предаде жертвата в ръцете на неумолимия преследвач. Неистово дърпане, един-два безполезни опита да завърти ключа и ръката на нападателката за малко да я спипа отново.

Убийцата отново скочи, покатери се върху леглото, вбесена от забавянето, и с потъмняло изострено от лудостта лице се втурна след нея, направлявана от шума. В този момент през стаите и коридорите отекнаха убийствените писъци, когато Алис се дръпна от протегнатата ръка на възрастната дама, която, лишена от жертвата си, я последва с невъздържана ярост, вече без да обръща внимание в какво се блъска или удря и шарейки неистово с ръце във въздуха само на сантиметри от рамото на Алис.

Колкото и неравна да изглеждаше в това тясно пространство борбата за бягство, тя не можеше да продължи дълго. Вратата на стария дрешник, покрита с тънка хартия, през която острият нож се бе промушил почти безшумно, беше заключена, а бягството през нея бе толкова безнадеждно, колкото и през другата врата. Алис би се хвърлила и през прозореца, но и той бе здраво затворен, а дори миг забавяне бе равносилен на смърт. Обзета от ужас, тя си помисли, че ако имаше в ръката си оръжие, мекият ѝ нрав сигурно щеше да се промени и тя би нападнала преследвачката си и би се борила с неистово отчаяние за живота си, както са правили и други боязливи същества. Само че промяната, която можеше да я направи такава, не идваше. Единствената ѝ мисъл бе бягството, а тя също секна внезапно, когато Алис се спъна в килима и безпомощно падна на пода. След миг преследвачката ѝ задъхано коленичи до нея на пода, сграбчи разчорлената ѝ коса и се приближи, за да нанесе с ножа ударите, с които възнамеряваше да я довърши.

Докато очите на совата наблюдават през листата събуждащата се птичка, сърцето ѝ лудо тупти и главичката ѝ се върти, като си представя как ще се сбъдне най-ужасният ѝ сън, как бягството е невъзможно, как е настъпил последния ѝ час, а после ноктите на привидението се впиват в гърлото ѝ и това е краят на краткия ѝ и безобиден живот. Сигурно точно така се чувстваше и красивата Алис.

В тази ужасна секунда, всичко, което виждаха очите ѝ, ѝ се струваше странно, една нова действителност — стаята стана по-малка,

познатите предмети не приличаха на себе си, а сигурността и близостта на онова, което вече знаеше, целият ѝ предишен живот ѝ се струваше като сън. Каква неверница, каква глупачка е била..., а сега я чакаше смъртта.

На безпомощния вик, който се откъсна от устните ѝ, когато тази страховита жена се примъкна по-близо до нея на колене, отвърна трясъкът на поломената врата и мъжки вик — вратата полетя и Алис зърна съпруга си, пребледнял като смъртник. С един-единствен яростен удар той повали нападателята ѝ на пода и само след миг, обезумяла от ужас, Алис се озова в обятията му и едва не припадна.

Той удари ли я? Мили Боже, наистина я бе ударил! И сега тя лежеше, плувнала в кръв? За миг сърцето му се скова от ужасно чувство за вина — бе готов едва ли не да коленичи, да се самоубие. О, мъжество. Признателност! Милосърдие! Наистина ли, изпаднал в сляпа ярост, бе способен да удари което и да е същество, изпречило се на пътя на любовта му? Какъв прилив на спомени и ад от угризения се разрази у него! При това заради съперница! Тя безумната, самотната, виновната за отдавна отхвърлена любов, сполетяна от лишения и обезобразена, а сега и тази жестокост! Алис се бе притиснала към него, в ушите му отекваха думите ѝ „Скъпи, скъпи Рай, моят спасител, моят Рай“, а той едва ли не я мразеше — мразеше я дори повече от самия себе си. Стоеше ужасен и измъчен, а пред очите му бе неизличимият образ на това бледо и опръскано с кръв потрепващо лице с незрящите очи, на пода бе пръсната променената и побеляла коса, която някога бе черна като крилото на гарван, както обичаше да казва той. О, влудяваща картина на падение и на жестокост! Ето докъде бяха стигнали и двамата най-накрая.

Само че той бе притиснат от една неотвратима необходимост и попита, възпламенен от енергията на лицемерието:

— Алис, съкровище мое, скъпа моя, добре ли си?

— О, скъпи, да — задъхано отвърна тя.

— Не трябва да оставаш тук... тичай долу... тя е луда... тази жена е луда. Не стой тук нито минута повече!

Почти парализирана и зашеметена от ужас, Алис се понесе надолу по стълбите, мина покрай почтения Том, който се надигна, полузаспал, но съвсем облечен, само без палто.

— Тичай, Том, върви да помогнеш на господаря си, за Бога... Случи се нещо ужасно... — каза тя, докато минаваше, вдигнала разтрепераните си ръце.

— Къде, госпожо? — попита Том с хладно спокойствие, което й се стори ужасяващо.

— Горе, в стаята му... в моята стая. Върви, за Бога!

Том хукна нагоре, като затрополи шумно с подкованите си обувци, а Алис се спусна надолу и в основата на стълбите се натъкна на високата и слаба фигура на госпожа Тарнли. Възрастната жена се отдръпна до парапета и застина неподвижно, вперила в нея мрачен и проницателен поглед.

— О, добра ми Милдред! О, госпожо Тарнли, не ме оставяйте, за Бога!

— Защо е тази врява, госпожо? Какво е станало? — попита госпожа Тарнли, подкрепяйки с тънката си ръка разтрепераната млада жена, която се притисна до нея.

— О, госпожо Тарнли, вземете ме със себе си... изведете ме навън... Не мога да остана в къщата... Където и да е, само не в къщата...

— Добре, добре, слезте долу, елате с мен — каза тя по-нежно, отколкото възнамеряваше, внимателно наблюдавайки лицето й с ъгълчетата на очите си. Беше убедена, че причината за този ужас е старата кримка.

— Обгърнете с ръка рамото ми, госпожо... точно така... И аз ще ви прегърна през рамото, ако не смятате, че е твърде дръзко. Така, сега сте по-добре, нали? — Докато вървяха през коридора, тя попита: — Вие ли пицяхте?

— Аз ли? Сигурно... така ли беше?

— Ами да, доста силно пицяхте. Сигурно сте видели нещо. Какво може да ви е уплашило така?

— Ще говорим по-късно. Сега съм... ужасно зле. Да излезем.

— Както искате, госпожо — каза Милдред Тарнли, преведе я през кухнята и през външната врата излязоха на открито, но едва бяха стъпили на двора, когато младата жена я стисна силно и спря, отново обзета от ужас.

— О, Милдред, ако тя ни последва, ако ни настигне тук?

— Кой, госпожо, от кого се страхувате? От онази луда сляпа жена ли?

— О, Милдред, да, от нея. Къде да отидем, Милдред? Къде може да се скрия? Никъде не е безопасно.

— Напразно се страхувате толкова, госпожо. Е, защо се боите от нея? Тя е луда, не отричам, но освен това е сляпа и не може да ви проследи тук, дори и да си го е наумила. Тя не може да прескочи оградата, не може да мине през храсталака. А вие сте само по халат и нощница, а освен това сте и боса. Няма да изляза с вас така — върнете се да си вземете наметката и обувките.

— Не, не, не, Милдред, ще изляза така — извика ужасената млада дама и едновременно с това забързано пое към вратата към двора.

— Е, щом сте си наумили — последва я възрастната жена, — но поне си загърнете раменете с това.

Тя я загърна със собствения си шал и двете заедно излязоха наскре самотните гори, които се ширеха нагоре от долчинката на Каруел, криеха сред зеленината си по-дълбоката клисура отстриани на Грейндж и след като се разширяваха и сгъстяваха, навлизаха в гористите сенки на долчинката.

ГЛАВА 37

ПРАТЕНИК

Алис не бе стигнала далеч, когато започна силно да трепери — междинното състояние, през което природата нормализира нервите на човек след силно и истерично напрежение.

Въздухът бе мек и спокоен, а леката сивота на утрото вече променяше мрака в особен сумрак.

— Скоро ще се оправите, скъпа — каза старата жена необичайно благо. — Не може да стане нищо по-лошо от онова, което вече се е случило. Като се върнем, ще ви приготвя чаша чай.

Под големите стари дървета до обраслата с бръшлян стена, ограждаща двора имаше каменна пейка, на която старата Милдред настани Алис.

— Така, така, починете си малко, отдъхнете си. Хм, сега пък плач — добре, поплачете си, щом искате. Ако е станало, каквото подозирам, по-добре благодарете на Бога, вместо да плачете.

Алис продължи да се тресе от конвулсивни ридания, като от време на време мятеше див поглед към портата на двора и стискаше ръката на старата жена. След няколко минути пристъпът отмина и тя продължи да плаче тихичко.

— Значи вие извикахте, така ли, госпожо? Нещо ви уплаши ли?

— Аз... почакай малко и ще ви разкажа... Беше ужасно... ужасно...

— Няма от какво да се боите тук, госпожо, нали съм с вас, а и вече се съмва. Освен това мога да се досетя какво е станало. Видели сте онази жена, нали? Старата кримка, госпожо... Е, гледката наистина може да уплаши всеки... Прилича на призрак... бяло лице, сляпа, същински дявол.

— Коя е тя? Как е дошла? Опита се да ме убие. О, госпожо Тарнли, толкова съм уплашена! — възкликна Алис и отново се разплака.

— Опитва се да ви убие ли? Много се радвам, много се радвам, защото така ще се отървем от неприятностите, госпожо. Гледай ти! Наистина ли вдигна ръка срещу вас?

— О, да, госпожо Тарнли, беше ужасно! Спасих се по чудо. Не знам как, само Божията милост — отвърна Алис, притисната към госпожа Тарнли и разтреперана.

— О, момичето наистина е уплашено. Доста ви е минало през главата тази нощ, господарке, няма да я забравите. Младите хора обичат удоволствието, живота и самите себе си твърде силно, че да тормозят главите си с мисли за смъртта и за Страшния съд, ако Бог в милостта си не ги събуди от съня и от греховете им. „Стани, ти, който спиш“, така казва Библията и призовава силно пияния посред тъмна доба и докато домът му гори, така казва пасторът. Той е добър човек, макар че съм виждала и по-добри от него някога от амвона в Каруел. Така че всичко е за хубаво и вместо да плачете, трябва да прославяте Бог, задето ви е събудил от съня на тялото и ви е накарал да се замислите за Него и да се видите, каквато сте наистина, а не според ласкателствата на съпруга ви и собствената ви суета. Извинете ме, обаче истината си е истина, а Божията истина е над всички. А кой ще ви я каже, ако онези, които можете да чуете, не си отварят устата, а господарят Чарлс не престава да си блъска главата над проблема.

— Той е толкова благороден и винаги е бил моят ангел хранител. О, госпожо Тарнли, тази нощ щях да загина, ако не беше той. Той е най-добрият ми приятел, толкова е щедър и благороден.

— Е, това е хубаво — студено отвърна госпожа Тарнли. — Но според мен нещо трябва да се направи с онази дива котка там. Желязото трябва да се кове, докато е горещо, а пък нея няма да я укротят лесно — сигурно ще си тръгне, когато всичко приключи и напълни джобовете си с пари. Това е грях, след като толкова много честни души са в нужда, така че май ще е най-добре да взема всичко в ръцете си и да я прогоня, както тя иска да прогони по-свестни жени от нея.

— Тя е луда, нали, госпожо Тарнли? — попита Алис.

— А след като е луда, мястото ѝ е в лудницата, а ако не е, дали ще се намери достатъчно високо бесило за нея, опасна никаквица такава! Защото така или иначе, дяволът се е вселил в нея и колкото по-

скоро я настигне наказанието и легне в ковчега, толкова по-бързо ще преборим дявола и свестните хора ще си отдъхнат.

— Щом е луда, това обяснява всичко. Имам чувството, че никога няма да мога да вляза отново в къщата. О, госпожо Тарнли, не ме оставяйте сама. Небеса, какво е това?

Не беше нищо особено — госпожа Тарнли се бе изправила, защото вратата към двора се бе отворила, някой бе излязъл и се оглеждаше.

Беше момичето Лили Доджър, което стоеше и се оглеждаше наоколо под короните на високите дървета.

— Нищо, госпожо, само детето... Лили Доджър. Доволна съм, че стана така, защото сега ще я накарам тихичко да дойде. Ей, Лили, глупачке, ела насам... виждаш ли ме?

Момичето затвори вратата зад гърба си и се приближи с ококорени очи и със сериозно изражение. Беше се стреснала и събудила от шумовете, изпълнили къщата, беше навлякла дрехите си и след като бе мярнала фигурата на госпожа Тарнли да минава покрай прозореца, я бе последвала.

Госпожа Тарнли направи няколко крачки към нея, повика момичето с пръст и то се приближи.

— Трябва да отидеш в Кресли Комън, момиче, в Уикфорд. Знаеш ли къде е Уикфорд?

— Да, госпожо, знам.

— Трябва да отидеш там през селото и да повикаш господин Марк Тофам. Нали знаеш къде е къщата на Марк Тофам със зелената врата, в края на моста?

— Да, госпожо Тарнли, знам я.

— Кажи, че трябва да дойде тук в Грейндж... заради убийство, добре запомни... А после иди при господин Родни от другата страна на реката, господаря Родни от Райдел. Нали знаеш къде е къщата му?

— Да, госпожо — отвърна момичето, очите му се разшириха още повече, а по лицето му се изписа смайване.

— Ще кажеш на господин Родни, че тук се случва нещо лошо, че за малко не е било извършено убийство, че си казала на полицаия Марк Тофам и че се надяваме той да дойде лично, за да оформи документите и да изпрати затворника, където му е мястото. Тук сме почти само жени, затова се налага Том Клинтън да пази престъпницата, нали

разбираш, а също да пази и нас, защото няма кой да ни закриля. А сега тичай момиче, вържи си бонето и дим да те няма. Иди там възможно най-бързо и не бързай да се връщаш, понеже те сигурно ще те докарат, надали ще дойдат пеша. В Райдел сигурно ще ти предложат закуска, ама ако не го направят, ето ти два пенса да си купиш малко хляб в града. Ясно ли е?

— Да, госпожо.

— Нали няма да сбъркаш нещо?

— Не, госпожо.

— Тогава направи, каквото ти казах. Тръгвай — отпрати я госпожа Тарнли с властен жест.

Със свито от страх сърце, защото не знаеше още какви опасности я дебнат, Лили Доджър изтича в двора, за да вземе бонето си, и надникна през прозореца на кухнята, но на бледата сивкава светлина не видя нищо друго освен предмети.

Колебливо повдигна резето с пръст и се вмъкна в познатия проход, сякаш изследваше обитавана от призраци къща. Беше треперила от страх в леглото си, когато пронизителни и далечни писъци от ужас бяха проникнали през коридорите и стените в нейната спалня. От време на време си казваше „Бог да ни е на помощ!“ и се слушваше, смразена от странно усещане за надвиснала опасност, свързано във въображението ѝ с непознатата, посетила стаята ѝ и прогонила спокойния ѝ сън. Скочи от леглото, навлече паникьосано дрехите си, прекръсти се, закопча се и завърза връзките, послуша се и отново се прекръсти. Когато видя госпожа Тарнли да минава покрай прозореца, придружена от още някой, когото тогава не разпозна, и боейки се повече от това да остане сама в опустялата къща, отколкото от гнева на госпожа Тарнли, тя последва суровата си закрилница.

Сега, когато прекосяваше кухнята на пръсти, стиснала в ръка сламеното си боне, тя изведнъж чу гневни викове и до нея през отварящите се и затварящи се врати стигнаха думи, които увеличиха ужаса ѝ и подсилиха любопитството ѝ.

Побърза да излезе от къщата, мина покрай господарката си и Милдред Тарнли, връзвайки бонето си под брадичката, и подчинявайки се на нетърпеливото нареждане на госпожа Тарнли: „Тичай момиче! Размърдай се!“, тръгна с бърза крачка, с която не след дълго щеше да прекоси Кресли Комън.

Старата Милдред успокоено забеляза това. Знаеше, че девойката с широки рамене и с кафяви очи е проникателен и прецизен пратеник и след като стана свидетел на опасното усложняване на положението, тя се зарадва, задето съдбата им бе предоставила толкова кратък и бърз начин да се спасят от жената, смутила спокойствието им.

— Елате, госпожо, че тук ще настинете ужасно. Вече всичко е утихнало, а аз ще се погрижа в кухнята да сме на сигурно място. Освен това господин Чарлс е в къщата, Том Клинтън е горе и всички са в безопасност. Пък и кой дава и пет пари за сляпата дива котка? Не и аз, със сигурност. Старата Милдред Тарнли няма да ѝ позволи да върши глупости в собствената ѝ кухня, след като мога да я думна с ръжена по главата. Някаква си дърта сляпа вещица! Колкото и да съм стара, мога да се справя с шест като нея и да ги катурна на земята една след друга. Вие не се измъчвайте от това, госпожо, ще залостя вратите към прохода и към килера, дори ще ги заключа, ако речете. Ще накарам старата Дулчибела да остане с вас и ще видите, че е по-малко вероятно да видите този звяр в кухнята, отколкото тук. Ето я и госпожица Крейн, наднича от прозореца си — каза тя и посочи към Дулчибела. Ехо, госпожице Крейн, слезте долу да постоите с господарката си!

— Слава богу! Тя там ли е? — възкликна старта жена.

— Слезте долу, госпожо, моля ви. Тя е съвсем добре и ще се радва да ви види.

Главата на старата Дулчибела тутакси изчезна от прозореца.

— Ей, сега ще слезе, госпожо, а когато дойде — защото не искате да оставате сама, — аз ще отида да залостя здраво вратите на кухнята.

— И добре я претърсете, госпожо Тарнли, кухнята и вътрешната стаичка, за да сме сигурни, че никой не се е скрил там, нали? Моля ви, направете го, нали мога да разчитам на вас?

— Уверявам ви, че там няма никой.

— Въпреки това проверете, моля ви — възкликна Алис.

— Добре, госпожо, само се успокойте. Няма защо да се страхувате, няма да ѝ оставя никакъв шанс, а и съвсем скоро ще я отведат на сигурно място, ще я пхнат в килията. А вие не се плашете напразно, бъдете спокойна, защото няма от какво да се страхувате, а ако се измъчвате за нищо, ще се съсипете, така да знаете.

Докато тя говореше, се появи старата Дулчибела с много загрижено изражение, заклатушка се към младата си господарка и от

време на време вдигаше ръце и очи към небето, докато се приближаваше. Когато пристигна, направи тържествен благодарствен жест и каза:

— О, дете мое, дете мое, слава на Бога, че си добре. За малко да припадна, когато влязох в стаята ти преди малко и сварих всичко с главата надолу и изпоцапано, а в стената бе отворена нова врата. Направо не знаех къде се намирам... На пода имаше облян в кръв човек и до него на пода лежеше голям нож със зелена дръжка... Бог да ни е на помощ! А острието беше изкривено и окървавено. Никога не съм била толкова уплашена. Имах чувството, че ще припадна, не знаех какво да очаквам и направо щях да се строполя на пода от страх. Скъпото ми дете, безценното ми, Бог да те пази! Ето те тук боса и полуоблечена. Трябва да влезеш вътре скъпа, ще умреш от студ.

— Почти нищо не си спомням, Дулчибела, само едно... О, толкова съм уплашена!

— Влез вътре, скъпа ще умреш, ако стоиш тук без дрехи. Какво се случи, скъпа, кого видя?

— Една жена, страховита сляпа жена, която влезе през новата врата. Никога преди не съм я виждала.

— О, скъпа! О, скъпа госпожице Алис! Не мога да повярвам. Благодаря на Бога, че в края на краищата сте добре. Значи нея съм чула да пици толкова силно... и онези отвратителни думи, които не съм чувала друг път да изрича устата на жена. Бог да ни е на помощ!

— Къде е тя сега?

— Някъде в предната част на къщата, скъпа. Пици и се кикоти, така ми се стори, но само Бог знае.

— Тя е луда, така ми каза госпожа Тарнли, господин Феърфийлд твърди същото. Господарят Чарлс се е върнал, скъпият ми Рай. О, Дулчибела, колко съм признателна! Какво щях да правя, ако го нямаше?

Дулчибела я убеди да влезе в двора и през вратата към килера, на която стоеше Милдред, след като бе прекъснала всякакъв друг достъп към кухнята. Алис влезе, ужасно уплашена, че отново е в къщата. Но нали там бе съпругът ѝ, и другите помощници, а и всички врати бяха заключени?

ГЛАВА 38

НЕРАЗУМНАТА БЕРТА

Съпругът ѝ бе наблизил, под същия покрив и в момента се намираше в стаята, където седеше сляпата жена с окървавена ръка и глава и усмихната злобно и иронично, докато говореше:

— Е, съпругът и съпругата най-сетне се срещнаха! Какво ще ми кажеш след толкова много време?

— Нищо нямам за казване. Нека говорят делата ми. Година след година ти давам половината от доходите си.

Тя се засмя подигравателно и само възкликна:

— Прекрасен човек!

— Издръжката е нищожна, но въпреки това за мен е голяма жертва. Не се осмелявам да твърдя, се съм успял да направя много, но е повече, отколкото ми позволяват средствата, затова не разбирам какво целиш, като ме измъчваш и унижаваш по този начин. Защо ме преследваш, по дяволите? Да не мислиш, че съм глупак и ще се оставя да ме тормозиш?

— Хубав въпрос от страна на Чарлс Феърфийлд от Уайвърн към съпругата му! — отбеляза тя с бледа усмивка.

— Много лесно произнасяш думите съпруг и съпруга — каза той.

— И съпружеските отношения не са трудни — отвърна тя.

Беше облегал рамото си на високата полица над камината и я наблюдаваше с изражение, в което бихте могли да разчетете презрение и страх, примесени с известен срам.

— Отношения, които се постигат лесно, а още по-лесно е да ги наподобиш — каза той. — Стига, Берта, да не се караме как е по закон. Миналото е минало, както казва Леонора. Съжалявам, ако съм бил несправедлив към теб. Опитах се да те възмездя. Сигурен съм, че на мое място мнозина отдавна биха се отказали, но аз продължавам да ти го доказвам.

— Такава добронамереност е най-добре да бъде доброволна — каза тя на собствения си език, — защото, ако не е такава, съдиите могат да я направят задължителна.

— Съдиите не са нито тирани, нито глупаци. Няма да постигнеш нищо в съда. Нямах никакви права, знаеш го.

— Странна държава е тази, в която съпругата няма никакви права.

— Стига, Берта, няма смисъл да се караме. Ако си кротуваш, ще получаваш дяла си и много повече. Преди беше разумна.

— Явно разумната съпруга трябва да се откаже от положението си, от характера си, от перспективите си, когато на съпруга ѝ му щукне да пожертва тези дреболии за злодейските си удоволствия. Английските ви съпруги сигурно са доста покорни душици, ако приемат това. Само че, доколкото чувам, не са чак такива агънца.

— Вече ти казах, че няма да споря с теб относно закона. Това е работа на адвокатите. Преди беше разумна, Берта, каква полза нещата да стигат до крайност?

— Какво мило същество си ти! — засмя се тя. — И колко убедително!

— Аз съм доста скромнен човек, струва ми се, но не съм убедителен и го съзнавам. Иска ми се да бях.

— Онези, които вече веднъж си убедил, надали ще се оставят да ги убедиш отново. Невинаги ги убеждаваш за хубави неща, нали?

— Искаш да се караме за всичко. Не даваш възможност да се разберем.

— Нещата изобщо не вървят, когато не върви и между съпрузите. Чарлс я изглежда гневно, след това сведе поглед към пода и изсвири няколко такта от една мелодия.

— Защо свириш? — попита тя.

— Стига, Берта, не ставай глупава.

— Някога беше джентълмен. Само простакът свири с уста в отговор на думите на една дама — каза тя и внезапно протегна разтрепераната си ръка, сякаш се опитваше да стисне някого.

— Е, не се сърди. Да караме едно по едно. За Бога, кажи ми какво искаш и да приключваме.

— Трябва да ме признаеш пред всички за своя съпруга — отвърна тя с решително спокойствие, вдигна лице, затвори уста и

смръкна предизвикателно през разширените си ноздри.

— Стига, Берта, какво хубаво може да произтече от това?

— За теб малко, вероятно.

— А за теб нищо.

— Тази лъжа няма да мине — изсмя се тя жестоко.

— Берта, Берта, може да се мразим, щом така искаш. Но не е ли по-добре да се опитаме да постигнем съгласие? Нека поне за малко да поговорим разумно.

— Ти се опита да ме убиеш, злодей такъв!

— Глупости — пребледня той. — Как можеш да говориш така... как можеш? Нима можех да не се намеся? Трябва да си ми благодарна за стореното

— Ти се опита да убиеш — кресна тя.

— Знаеш, че не е вярно. Взех ножа от ръката ти и така спасих два живота. Ти сама нарани ръката си, не аз.

— Негодник, проклет негодник! Иде ми да те убия!

— Толкова по-зле за теб, Берта.

— Иска ми се да лежеше мъртъв и аз да докосвам с ръка лицето ти, за да се уверя.

— Ето, пак се ядоса. Мислех, че за малко сме прекратили бурите и истериите и че ще можем да поговорим, да се разберем за нещо. В крайна сметка не е нужно да прекарваме няколкото си минути заедно в насилие.

— Насилие ли, нещастнико? А кой започна?

— Какво искаш да кажеш, Берта?

— Оженил си се за тази жена... Знам всичко... Въпреки че аз, законната ти съпруга, съм още жива. Ще накарам да те изпратят в наказателна колония, двуличен негоднико!

— Защо трябва да крещиш с пълно гърло? — попита той и най-сетне се ядоса. — Иска ти се да ме беше убила, така ли? Е, и на мен ми се иска. Бях твърде добър с теб и твърде дълго ти позволих да ме тормозиш.

— Ха, ха, иска ти се да ме отстраниш от пътя си ли?

— Ти сама ще го направиш. Не можеш ли да почакаш, не можеш ли да ме изслушаш, не можеш ли да проявиш малко здрав разум поне за миг? Какво искаш, какво? Искаш да ти дам и последната си пара и да ме оставиш без нищо ли?

— Аз съм ти съпруга и имам права.

— Чуй ме, не е нужно да обсъждам този въпрос, защото вече знаеш какво е мнението ми по въпроса.

— Знаеш какво смята брат ти Хари.

— Знам какво е в негов интерес да мисли.

— Нямахте да посмееш да го кажеш, ако той беше тук, страхливецо!

— Освен това не давам и пет пари какво мисли той.

— Ха, ха, ха!

— Но дори и да беше истински брак, какъвто никога не е бил, собственото ти поведение щеше да го разтрогне.

— Значи признаваш, че си се оженил за тази жена?

— Няма да говоря с теб за това. Как ще действам, как може да действам или как съм действал си е моя работа. Никога няма да направя нищо въз основа на допускането, че някога съм се женил за теб, уверявам те.

Високата жена се изправи, протегнала ръце към него, разперени и опипващи, все едно дърпаше завеса. Не каза нито дума, но незрящите ѝ очи, вперени в него, премигваха нервно — доста неприятна гледка.

Пое си въздух два-три пъти дълбоко и продължително, почти се заплака, след това, без да каже нищо и без да помръдне повече, седна, ужасно пребледняла и озлобена.

За доста дълго време старата кримка изгуби нишката на разговора. Чарлс чу нечий стъпки недалеч. Реши, че неговата неразумна Берта ще получи пристъп, затова отвори вратата и силно извика Милдред.

Наистина бе госпожа Тарнли.

— Ще ѝ донесеш ли малко вода или каквото там трябва да пийне. Мисля, че ѝ прилоша. Побързай, моля те.

Милдред отмести свъсения и любопитен поглед от единия към другия.

— Такива като нея трябва да са в лудницата, а не тук с техните истерии и припадъци — промърмори тя, когато се зае да свестява холандката.

На тоалетната ѝ масичка имаше множество шишенца с надпис „Амонячна сол“, „Валериан“, „Смола“.

— Не знам кое трябва да ѝ дам, но сигурно е това — каза тя, избра амонячните соли и капна малко във вода. — Така, значи е получила пристъп. Вижте колко е скована. Бог да ни е на помощ, иска ми се да бе под грижите на някой лекар от лудницата. Вижте как е изпружила крака и как е стиснала палците в юмруците си — каза старата Милдред и поднесе амонячните соли към носа на пациентката си. Постепенно успя да я докара до накъсана от прозевки сънливост. Холандката явно не разбираше къде се намира и какво ѝ се е случило, нито пък даваше и пет пари.

— Кажи ѝ, че съм останал, докато се пооправи и че пак ще дойда. Твърди, че е ранена.

— Толкоз по-добре — рече Милдред. — Така няма да се прокрадва из къщата като котка или като призрак, както правеше цяла нощ, та нищо хубаво да не излезе.

— Ще се погрижиш ли за китката ѝ? Порязала се е и превръзката е доста нескопосана. Кажи ѝ, че по-късно пак ще дойда — повтори Чарлс и излезе от стаята с объркани мисли и с ужасен товар на сърцето.

Запита се къде ли е Алис. Слезе долу и отново се качи по задното стълбище до стаята им, където се натъкна на все още неоправеното безредие и на погрома след кошмарната сцена, на която бе станал свидетел. Всичко изглеждаше някак по-страшно на трезвата светлина на утрото.

За миг отмести поглед от това противно доказателство за събитията от предишната нощ към прозореца и погледна към спокойната гориста местност, сетне отново сведе очи към безредието, което за малко щеше да се превърне в сцена на убийство.

— Как да запазя здрав разум? — запита се той. — Има ли в Англия по-нещастен мъж от мен? Защо не сложа край на всичко?

Между стаята, в която се намираще той, и ъгъла на спалнята, където в онзи момент лежеше нещастницата, изпълнила всеки час от живота му с неприятности, имаше разстояние от около двайсет и осем фута в тази многоъгълна и неправилна като геометрия къща. Ако у него имаше поне частица от нейната злоба, щеше да грабне ръжена, да я удари и да ѝ пръсне мозъка, както си седи там.

Защо не бе малко повече или малко по-малко порочен? Ако бе второто, сигурно никога нямаше да изпадне в сегашното трудно

положение. Ако бе първото, щеше да намери решение на проблема, щеше да се измъкне от гъсталака, размахвайки брадвата, и за това щяха да знаят единствено хората, на чиято дискретност можеше да разчита!

Махнете се, ужасни привидения! Такива зовящи чудовища от бездната не бяха изкусители, а просто кошмари! Не, той щеше по-скоро да зареди един пистолет, да налапа дулото и да пръсне изтерзания си мозък.

ГЛАВА 39

ОТВЛИЧАНЕ

Доколкото един нерешителен човек изобщо е в състояние да вземе някакво решение, може да се каже, че и Чарлс Феърфийлд бе взел решение, след като бе притиснат натясно, да се бори, при това решително. Нямаше да се придържа към никакви условия и нямаше да допуска никакви компромиси. Нека тя да прави каквото си ще. Беше научила тайната му. О, братко Хари, ти ли си ме предал? Освен това Берт се позова на твоето мнение срещу мен. Ти ли вдъхваш на този безумен враг такава неосъществима увереност?

Е, вече нямаше значение и дори може би беше по-добре. Край на тайните между него и врага му, а скоро щеше да настъпи край и на напрежението.

— Бог да ми е на помощ, на ръба на каква бездна стоя само! Тази нещастна жена, бедна и почти луда, сигурно ще успее в Лондон да намери адвокати, които да се борят за случая ѝ и ще ме принуди да се явя на процес, за да докаже съществуването на един брак, който ми струва адски скъпо, а след това един Бог знае какво още. А и публичността, и мъчителната несигурност, и Алис, горката малка Алис. Милостиви небеса, с какво тя е заслужила тази продължителна агония, а вероятно и края си?

Надникна пътем във всекидневната, но там всичко беше, както го бе оставил. Алис не беше влизала. Почука на вратата на кухнята.

— Кой е? Има ли някой?

Събрала смелост, след като чу гласа му, Дулчибела го пушна вътре. Вратата се отвори и той влезе.

Последваха няколко мига мълчание, ако не броим промърморения и накъсван от ридания поздрав на Алис, треперещата ѝ крепка прегръдка, а после Чарлс каза с благо изражение и съвсем тихо:

— Алис, скъпа, не ти нося добри новини. При мен всичко се обърка, затова трябва да заминем от тук. Нека Дулчибела се качи горе

и ти пригответи най-необходимите неща, но, Дулчибела, не казвай на никого, че господарката ти заминава от къщата. Алис, ще дойдеш с мен. Ще отидем на място, където не могат нито да ни последват, нито да ни намерят. Другото оставям на съдбата. Сигурно по време на заточението ни ще си по-щастлива, отколкото бе у дома. Не могат да ми направят нищо по-лошо от това да ме пропъдят.

Нежността му към Алис, замръзнала за известно време, се върна, докато тя се притискаше към него, а големите ѝ, благи сиви очи го гледаха толкова жалостиво, че той дълбоко се трогна. Беше възнамерявал да изнесе малко по-различна реч — по-студена и по-суха, но под нежния ѝ поглед бе усетил прилив на по-благородни чувства. Притисна я нежно в прегръдките си и я целуна по бузата.

— Казах, че ще си по-щастлива, Алис, по-щастлива, скъпа, хиляди пъти повече. Засега ти говоря само със загадки. Ти забеляза колко съм нещастен. След известно време ще ти кажа всичко. Става дума за заговор, така ми се струва, един неестествен заговор, който изтормози нещастния ми дух и окаяния ми мозък и ме измъчи до смърт. Ще ти разкажа всичко с времето и ти сама ще видиш, че се е случило чудо. Не бъди толкова уплашена, горкичкото ми мъниче! В пълна безопасност сме, а и мен не ме грози действителна опасност, само непрекъснато ме тормозят — просто ме тормозят, но, слава Богу, и това ще свърши. — Той я целуна много нежно отново и отново и продължи: — Вие двете с Дулчибела ще заминете. Клинтън ще ви откара до Хадъртън, а там ще смените конете и ще продължите до Крансуел, където ще ви настигна. Сега трябва да вървя и да му дам напътствия, а освен това ще ти дам това писмо. Написах го вчера. Трябва да имаш малко пари — сложил съм ги вътре и съм написал имената на местата. Ще пристигнем довечера. Какво има, скъпа? Като че ли се канеше да кажеш нещо.

— Щях... щях да те попитам..., но после си помислих, че може би не трябва, докато не ми разкажеш всичко... Спомена за някакъв заговор и щях да те попитам дали тази ужасна жена, която се промъкна в стаята ми, има нещо общо.

— Глупости, дете, тази нещастна луда жена! — засмя се той мрачно. — Почакай малко и ще научиш всичко, което знам и аз.

— Нали няма да остане тук... искам да кажа, ако нещо ни попречи да заминем днес.

— Защо смяташ така? — попита той малко загадъчно.

— Госпожа Тарнли ми каза, че ще отиде в лудница.

— Ще видим, има достатъчно време. Повече няма да я видиш — увери я Чарлс и тръгна, а тя го видя да минава покрай прозореца и да излиза на двора.

Вече можеше спокойно да размишлява колко зле изглеждаше съпругът ѝ или по-точно да си спомни колко поразена бе останала от вида му, когато се бе появил на вратата. Да, разбира се, бе изтормозен и изтощен до смърт. Слава Богу, че най-сетне щеше да избяга от това нещастие и да си осигури отдиха, от който толкова явно се нуждаеше.

Дулчибела се върна с нещата от първа необходимост и скоро двете с господарката ѝ подеха по-оживен разговор, отколкото преди по повод на случилото се през изминалата нощ.

Чарлс Феърфийлд трябваше да се види с фермера Чъб и да го убеди да му даде коня си, но онзи се поопъна. Не беше ходил далеч в долчинката в посока на църквата на Каруел, но когато се върна, отново завари Грейндж в безпорядък.

Чарлс Феърфийлд вървеше по тесния и стръмен път, който под сенките на високите дървета се изкачва от долината на Каруел до платото под сивите стени на Грейндж, и тъкмо бе стигнал гористата платформа, когато погледна към Кресли Комън и в тази смътна и благоговейна светлина забеляза Том Клинтън с плюшеното му палто да стои, да се чеше по главата и да гледа с явен интерес подир някакъв отдалечаващ се обект. Малко зад него и също толкова погълната от гледката стоеше старата Милдред Тарнли, заслонила очите си с ръка, макар че във величествената гора нямаше нужда от изкуствена сянка, а малко зад нея изничаше плещестата Лили Доджър, застанала близо до прага на портата към двора.

Том Клинтън се обърна пръв и бавно тръгна към къщата, казвайки нещо на госпожа Тарнли, която изчака той да стигне до нея, обърна се в същата посока и двамата подеха сериозен разговор, мятайки погледи през рамо, както понякога правят хората в посоката, в която е избягал кон. Двамата спряха пред вратата под големия ясен, чието обло стебло бе обвито в гъст бръшлян, и отново погледнаха назад, а малкото момиче се бе облегло на стълба на вратата и слушаше необезпокоявано, участвайки в разговора на групата.

Ако Чарлс Феърфийлд бе в обичайното си състояние, сигурно любопитството му щеше да се разпали от толкова необичайна за ленивото му домакинство активност. Но в момента не даваше и пет пари и се приближи безмълвно, забол поглед в пътя и пъхнал ръце в джобовете си.

Госпожа Тарнли прошепна нещо на Том и го сръга в ребрата, без да откъсва поглед от приближаващата се фигура на Чарлс Феърфийлд.

Господарят на Грейндж се приближи, вдигна поглед и видя, че Том стои наблизко с вид на човек, който иска да каже нещо. Госпожа Тарнли бе отстъпила малко назад и явно не бе сигурна как ще му се отрази всичко това.

— Е, Том, Чъб ще ни даде коня — оповести Чарлс. — Да отидем в обора, трябва да поговорим.

Том докосна шапката си, все още вперил поглед в лицето му с въпросително и злокобно изражение.

— Нещо конкретно ли имаш да кажеш, Том? — попита господарят, завладян от внезапното предчувствие за ново нещастие.

— Нищо, сър, но господарят Родни Райдел дойде от Уикфорд.

— Той е тук, така ли? — попита Чарлс и внезапно пребледня още повече.

— Тръгна си, сър.

— Тръгна си, така ли? Е, значи няма нищо особено.

— Само че, сър, той доведе със себе си двама мъже.

— Какво искаш да кажеш? Да не би... Какви мъже доведе?

— Ами просто полицаи, струва ми се... Така трябва да е, защото извършиха арест.

— Какво?

— Той написа заповед, връчи ми я и ме разпита, обаче аз не можех нищо да му кажа, господине. Попита къде сте вие и аз му казах, каквото ми заръчахте — че ви няма, той изслуша разказа на господарката и после я накара да се закълне, че казва истината, и направи същото и с останалите: с госпожа Тарнли, с момичето и със сляпата жена. Заяви, че трябва да я арестуват за убийство или и аз не знам за какво, обаче рече, че няма да приеме гаранция за нея, така че я вързаха и я отведоха в затвора в Уикфорд, струва ми се.

— Разбира се, как не... така значи? — Чарлс сякаш всеки момент щеше да се строполи на земята, толкова бе пребледнял и толкова

безсмислен бе впереният му в Том поглед. — Но... но... кой го повика. Не съм аз. Кой го повика, мамицата му? Не съм аз. Кой е господарят тук? Кой, по-дьяволите, е повикал този досаден негодник от Уикфорд? — Гласът на Чарлс се бе извисил в крясък, докато яростно разтърсваше Том за яката.

Том отскочи леко назад и отговори, стиснал яката си на мястото, където го държеше господарят му.

— Не знам... Не съм аз и май никой не е. Съвсем наблизо е от тук до общинската мера. Никой не го е викал от Грейндж... Сигурен съм, че никой не е излизал оттук, съвсем никой, абсолютно съм сигурен.

— Какво е това, какво е това, какво, по дяволите, е всичко това, Том? — попита господарят, тропна с крак и размаха юмрук във въздуха като обезумял. — Защо позволи да я отведат... защо му позволи да я отведе, мътните да те вземат? Иде ми да те бутна от онази скала и да те смажа.

— Ами, господарю — поде Том и отстъпи още крачка-две назад, самият той вече пребледнял и уплашен, вдигнал отворената си длан донякъде укорително, — защо обвинявате мен? Какво можех да направя срещу силата на закона? Пък и откъде да знам какво си мислите и че не сте изпращали никого да го повика. Никой, освен новините, които пътуват бързо и кой може да ги спре? Нито аз, нито вие — тросна се Том. — Сам е дошъл и я арестува.

— Мили Боже! Свършено е. Надявах се, че ти няма да позволиш да ме тъпчат и да оскърбяват дома ми, смятах те за мъж, Том. Къде е конят ми? Ще го стигна! Ще запомни той този ден! Проклетият Родни, да идва така в дома ми с копоите си, за да разчиства стари сметки и да ме оскърбява!

Размахал стиснатите си юмруци, Чарлс Феърфийлд профуча през двора на обора, предпазливо следван от Том Клинтън.

ГЛАВА 40

ПРЕСЛЕДВАНЕ

Тъй като не бе сигурна как господарят ѝ ще приеме заговора за ареста, Милдред Тарнли благоразумно си замълча и се оттегли почти до вратата на кухнята, докато навън се вихреше спорът. От време на време надникваше, за да провери как се развиват нещата, но се преструваше, че всъщност е заета с тенджерите и с парцалите. След малко вътре влезе Том, разгорещен и намусен.

— Ще дойде ли тук — попита Милдред.

— Няма — отвърна Том.

— Къде е?

— Тръгна към Уикфорд — отговори Том, — язди през общите земи.

— Към Уикфорд, така ли?

— Да, към Уикфорд, ако не го настигне по пътя. А когато се срещнат — той и господарят Родни, — положението ще стане много напечено, така да знаеш. Аз самият щях да тръгна с него, ако имаше какво да яздя, понеже един трудно ще се изправи срещу трима.

— Няма нужда да ми казваш! — възкликна Милдред и пусна парцала вертикално на пода и се облегна неподвижно на пръчката.

— Какво да ти казвам?

— Че ще стане напечено, както стана преди.

— Познаваш ги Феърфийлд, имат гореща кръв. Не обичат да стоят и да си мируват. Кипне ли им кръвта, веднага вдигат ръка.

— Ама за какво ще се бие — надявам се, не за тази сляпа дъртачка.

— Искам халба бира — заяви Том и смени посоката на разговора.

— Да, добре, ще ти дам. Ама за какво му е на господаря Чарлс да се кара с господин Родни и защо да се бият и да проливат кръв? Пълна глупост!

— Нищо не мога да направя. Щях да помогна на господаря, ако можех. Господин Родни също не е глупак — ще се сбият като куче и котка. А освен това с него има две яки момчета, та да приключат побързо цялата работа.

— Нали няма да го наранят, какво мислиш?

— Е, нали знаеш какво казват — накрая ще се върне у дома. Силен е за двама, а и конят му е хубав. А сега ми дай бирата.

— Нали няма да се случи нищо лошо, Том, нали?

— Ако ги настигне, със сигурност ще се сбият. Какво муха му влезе в главата?

— На кого?

— Кой дявол домъкна тук господаря Родни?

— Кой знае? — отвърна жената и затърси в джоба си ключа на мазето, където беше бурето с бира. — Отивам да ти донеса бирата, Том. — Тя излезе и след малко се върна с халба бира. Поднесе му я и каза: — Освен това, добре стана, че отведоха онази лудата, където ѝ е мястото... който и да го е сторил. Тя е напълно смахната, съвсем е откачила от пиене и от припадъците си. Ние тук много добре я познаваме — снощи за малко да пререже гърлото на младата господарка, горкичката, кой знае дали ще се съвземе. Стара крава такава! А и господарят просто е ядосан, задето съдия Родни не е потърсил разрешението му, за да залови една убийца тук, в Грейндж.

— Не е само това, струва ми се, не е само това — каза Том и издуха пяната от бирата си.

— Да се мъкне тук без покана, да виси в Грейндж, както циганите висят по Кресли Комън, все едно не е никаква дама, да наранява, когото си поиска и да живее, както ѝ скимне! Какво повече от това, кажи де!

— Ами откъде да знам? Може би смята, че има правото да идва тук като всеки друг и да я посрещаме.

— Живяла е тук преди... преди много години и достатъчно дълго. Пък и ни струваше доста пари, повярвай ми. На тях им дойде до гуша повече, отколкото на мене — винаги гостенка и никога добре дошла, така казват. Много отдавна е била актриса или нещо подобно мързелива повлекана такава, никога не е спечелила с честен труд и едно пени и никога не е правила нищо полезно.

— Здравата си посръбваше, та не знам как ѝ издържаше коремът, такава си беше, честна дума, ха, ха, ха! Със сигурност не е станала по-богата — затънала е в калта и е станала за смях. Такива хора не умеят да пестят, не знаят какво е трудност и лишения.

— Чу я какви ги дрънка, Том, скоро щеше да я разбереш каква е — винаги е ненаситна, стига да може, щеше да го остави без пукната пара.

— Да, на жените, свещениците и кокошките все не им стига — каза Том. — Не знам нищо за нея, не знам и какво е търсила тук, но сега е на сигурно място, така мисля. Казват, че който копае гроб другиму, сам пада в него. Но както рекох, не знам нищо за нея и нищо не мога да кажа, а лошо се пише на онзи, който съди прибързано.

— Тук не е трудно да отсъди човек, така си мисля. Опитът за убийство е лоша работа и когато господарят Чарлс се поуспокои малко, ще бъде благодарен на господин Родни, задето стъпка с коня си тая сляпа змия. За малко щеше да изгуби жена си. Сигурна съм, както че ръката ти държи халбата, че щеше да го направи, без да ѝ мигне окото, ако той не се бе намесил навреме. Сега щеше да е мъртъв, мъртъв като Адам.

— Който изгуби жена си и парите си, губи всичко, нали така казват — отвърна Том през смях.

— Само истински звяр би направил такова нещо — възкликна зачервена Милдред Тарнли и силно удари с ръка по масата.

— Е, това е само поговорка, при това доста стара — каза Том, изтри уста с ръкава си и се изправи. — Господарката ни обаче е красива дама, мила и внимателна, всички го виждат, така че съм готов да ме поотупат малко само и само да не ѝ се случи нищо лошо.

— Иначе няма да си никакъв мъж, Том, вярвам ти, че е така. Снощи не разбрах добре какво си е наумила старата злодейка, а после я оставих в леглото и заключих вратата. Бог да ни пази всички! Как само постига своето лукавата — понякога е толкова хитра и коварна, а от устата ѝ все едно мед капе.

— Има една стара поговорка: „Затвори ли очи котката, мишката не знае какво си е наумила“ — каза Том усмихнато и поклати глава.

— Когато я видях, не беше нито мила, нито блага, нито лукава. Имах чувството, че ще си забие ноктите в краката ми — никога не съм виждала такова чудо.

— А как е младата господарка? — попита Том и нахлупи мръсната си шапка.

— О, боже, добре, че попита — възкликна старата жена. — Няма съмнение, сигурно ѝ е олекнало, след като отведоха старата кримка. Мили боже, ще настане пълна бъркотия, докато господарят Чарлс се върне, защото тя няма да знае какво да прави, горкичката, няма да знае как да постъпи, преди да поговорят — сега всичко се промени.

Милдред се запъти лично да провери какво става и да чуе какво евентуално има да ѝ казва младата дама.

ГЛАВА 41

ДЕН, ЗДРАЧ, МРАК

Милдред Тарнли откри Алис в уютната дневна под приятелските грижи на старата Дулчибела. Невинаги едно ужасяващо преживяване се проявява веднага. Най-напред природата мобилизира всичките си сили, за да посрещне опасността. Известна възбуда от съпротивата помага на тялото да преживее кризата на ужаса, често доста дълго време след това. Едва когато този изключителен господар на жизнените сили започне да се оттегля и да отстъпва, започва да става ясно доколко изчерпани са обичайните сили на човека.

Случилото се съвсем неотдавна бе тежко изпитание за Алис: да го разкаже старателно и подробно, да подреди страховитите събития от изминалата нощ, да ги разкаже едно по едно пред съдията, докато той ги записва, да се закълне във верността им, за да станат основа на съдебно преследване, и най-ужасното — да види и да разпознае привидението, което я бе нападнало и се бе опитало да я убие предната нощ.

Всяко движение я изпълваше с ужас, смразяваше се дори от сянката на поклащащо се клонче на стената. Гласовете на хората сякаш пронизваха оголените нерви на ушите ѝ и се забиваха като жило в главата ѝ. За миг дори познатите и добронамерени лица като че ли помръкнаха от ужасни помисли, напълно чужди на природата им.

Милдред я завари точно в такова нервно състояние.

— Идвам, за да разбера какво искате да направим, господарке — застана тя на вратата с обичайния си кратък поклон.

— Не разбирам... да направим за какво? — попита Алис.

— Том ми каза, че сте му наредили да се пригответи да ви отведе от тук, госпожо. Само че господарят още не се е върнал, а нещата малко се промениха, затова си помислих, че сигурно ще дадете други нареждания.

— О, благодаря ви, госпожо Тарнли. Съвсем забравих, толкова съм уплашена. О, госпожо Тарнли, толкова ми се иска да можех да се

разплача, щях да се почувствам много по-добре, сигурна съм, само да можех да се разплача. Буца е заседнала в гърлото ми и всичко се върти в главата ми вече толкова много дни. Не мога да се сетя за нищо, което да ме накара да се разплача.

Милдред мрачно я изгледа с ъгълчетата на очите си, наглед коравосърдечно, но според мен ѝ беше мъчно за нея.

— Сляпата жена, онова чудовище, вече я няма. Радвам се, че я отведоха, ай вие ще се почувствате по-добре, госпожо, сигурна съм. След снощи дори аз се страхувах от нея. Господарят Чарлс също излезе, но скоро ще се върне.

— Днес ли ще се върне? — попита Алис смаяно.

— Разбира се, че днес, госпожо. След час или дори по-скоро, струва ми се. Освен това мисля, че няма да е добре да заминете от Грейндж, докато го няма, защото е твърде вероятно той да промени плановете си.

— И аз така смятах. Предпочитам да го изчакам тук толкова неща са му на главата, че сигурно, когато си дойде, ще е на друго мнение. Много съм доволна, че и вие сте на това мнение, госпожо Тарнли, защото сега съм по-уверена, че трябва да изчакам завръщането му. Мисля, че трябва да го почакам. Благодаря ви, че ме посъветвахте, когато съм толкова объркана, госпожо Тарнли.

— Просто ви казвам какво мисля, госпожо, не ви нареждам, а и не искам да се меся. Хич не ми се ще да си горя пръстите в кашата на други хора. Така че, госпожо, казвам го само на вас, а вие преценете. Не ми се иска господарят Чарлс да ме гледа накриво, нито пък да ми се кара заради вас. Не че съветът ми е толкова ценен, понеже откакто мога да мия чинии, все с работа си изкарвам хляба. Затова ви моля, госпожо, не му казвайте, че съм ви посъветвала какво да правите.

— Разбира се, госпожо Тарнли, както искате.

— Искате ли да хапнете нещо, госпожо? — попита Милдред, отново възприела сухия си и официален тон.

— Нищо, Милдред, благодаря.

— Ще ви прилошее, ако не ядете, госпожице. Трябва да хапнете.

— Благодаря, Милдред, може би по-късно.

Като много други простодушни хора госпожа Тарнли смяташе яденето за механично действие и се чудеше защо хората срещат трудности с него при каквито и да било обстоятелства. Донякъде

коравосърдечна и с нерви като корабни въжета, тя нямаше ни най-малка представа, че силният шок може да лиши човек не само от апетит, но и от способността да се храни в продължение на дни.

Алис не можеше да понесе да остане сама дори за миг — непрекъснато я преследваше смътният, но силен ужас, че жената, която едва не я уби, може да се върне. А нервите ѝ бяха разклатени болезнено, както се случва дори на силен мъж много дълго, след като е бил направен опит той да бъде убит изненадващо и подло.

С напредването на деня тя ставаше все по-отчаяна и нервна и все повече се ужасяваше, че холандката може да се върне. Голямата стара къща с цели четири входа подсилваше въображаемите ѝ страхове. Често мислеше за милата си стара родственица лейди Уиндейл и за предложеното от нея убежище в уютната къща в Аултън.

Само че това бе просто мимолетен образ и нищо повече. Колкото и да беше нещастна в Грейндж, докато не видеше съпруга си и не узнаеше какви са планове и желанията му, на преданата му млада съпруга и през ум не ѝ минаваше да замине за Аултън.

Остана тук, докато вечерните сенки не се сгъстиха над стръмния покрив и над величествените дървета на Каруел Грейндж. Колкото повече се стъмваше, толкова повече нарастваше ужасът ѝ, а самата тя бе тъжна и разсеяна заради продължаващото отсъствие на съпруга си.

Стоеше в дневната и се заслушваше с разтуптяно сърце. Всеки звук, който в друг случай би останал нечул, сега я изпълваше с надежда или с ужас.

Старата Дулчибела в стаята също бе ужасена — много повече, отколкото съзнаваше. Дори Милдред Тарнли тази сурова възрастна дама — бе докосната от заразата на този ужас, защото с ревностно усърдие залости и заключи всички врати, дори пусна резетата на прозорците и започна да усеща частица от свръхестественния страх, който изпитваше към злата жена, от чиито лапи бе успяла да избяга.

От време на време, когато я заговореха, тя казваше една-две успокоителни думи относно необяснимо продължителното отсъствие на Чарлс Феърфийлд. Само че паниката на младата дама започна да нахлува и в нея и да събужда в душата ѝ неприятни опасения.

До такава степен се бе разтревожила, че когато слънцето залезе, а Чарлс Феърфийлд не се върна, Милдред изпрати Том в Уикфорд. Том се върна, но мисията му се бе оказала неуспешна. В Уикфорд бе

научил, че Чарлс Феърфийлд е бил там — ходил в дома на господаря Родни и из града и разпитвал. Насочили го по погрешна следа. В Уикфорд имаше изправителен дом, който действаше като арест, за да облекчава работата на областния затвор. Само че истинският затвор се намирал в град Хадъртън, както Чарлс лесно би могъл да си спомни, ако яростта му бе дала възможност да помисли. Том обаче не бе направил опита да го последва и по-нататък само по предположение и се върнал в Каруел Грейндж не по-осведомен от преди.

ГЛАВА 42

ХАДЪРТЪН

Обзет от характерния за един Феърфийлд гняв, Чарлс язди бързо чак до моста на Уикфорд, което пък поддържаше кръвта му гореща. Беше очаквал, че лесно ще настигне съдията, преди той да се добере до тук, и ако наистина го беше сторил, един господ знае какво щеше да се случи.

След като спря в Уикфорд и узна още колко дълго ще трябва да язди, преди да има някаква надежда да го настигне, той смени посоката и подкара коня си вече в друго настроение.

Щеше да извади от ареста тази жена под гаранция. Изобщо не се запита дали става дума за углавно престъпление, или за престъпление, от което можеше да я освободи под гаранция. Каквато и да беше, нападателка или същински дявол, той не можеше и нямаше да допусне тя да лежи в затвора. Затворена бе в собствената му къща, с множество страдания и с една огромна неправда, която да я измъчва, с въображаеми според него права, в които обаче тя бе вероятно искрено убедена, а също и с други права, които измъченото му сърце не можеше да ѝ отрече, тъжните права, основаващи се на изгнанието от обществото и на позора, зависещи от нечия благосклонност, но необорими, когато ги защитаваш пред човек, изгубил всякаква доброта, и доказващи ужасната истина — че порокът задължава не по-малко от добродетелта.

След като обузда първия си гневен импулс, Чарлс подкара коня си спокойно по отклонението за Хадъртън с множество стръмни изкачвания и набразден от коловози.

Да, щеше да му е приятно да набие онзи негодник Родни и да прекатури каруцата му в канавката, за да освободи изпадналата в беда жена. Но дори Чарлс Феърфийлд започна да си дава сметка за последиците и да обмисля по-умерени действия.

Нали в Хадъртън се намираше адвокатът Переграйн Хинкс, който помагаше на брат му, Хари Феърфийлд, да следва пътя си, който

по-често от пътя на истинската любов, невинаги бе гладък, и да го измъква от внезапните пречки и препятствия по него?

Щеше да отиде при този майстор на всякакви тънкости, свързани със закона, и да му каже какво иска вероятно най-глупавото нещо на света, — да поправи онова, което късметът му е сервирал, и отново да си навлече неприятности.

Скандал! Че какво й пукаше на непокорната душа на един Феърфийлд от някакъв скандал? Импулсивност, безумие, загриженост и съвсем не липса на щедрост всички тези чувства бяха отстъпили пред угризението.

Два часа по-късно Чарлс се озова в кабинета на господин Переграйн Хинкс, който изслуша разказа му с проникателно и безизразно лице. Той знаеше точно колкото Хари Феърфийлд за особата, която в момента се намираше в ареста. Само че Чарлс смяташе, че адвокатът изобщо не е осведомен, и се държеше по съответния начин.

— Ще изпратя някого в ареста и ще проверя в какво е обвинена. Само че за гаранцията ни трябва двама души. Кой ще стане гарант освен вас?

— Сигурен съм, че Хари веднага ще се отзове — отговори Чарлс.

Адвокатът пък бе напълно сигурен, че Хари няма да направи нищо подобно. Само че не беше нужно да обсъждат точно този въпрос, нито пък да намеква за местния скандал, който щеше да избухне след намесата му на страната на затворничка, обвинена в опит да убие собствената му съпруга, защото информацията, която адвокатът получи от затвора, го убеди, че в никакъв случай не бива да опитва освобождаване под гаранция.

Когато научи това, Чарлс отново се разгневи. Застана за малко до полицата на камината, загледан мълчаливо в поставената там свещ, след това отиде до прозореца с ядосано и изморено лице и известно време гледа навън, пъхнал ръце в джобовете си.

— Много добре. Толкова по-зле за Родни — внезапно заяви той. — Казах ви, че единственият ми мотив е да натрия носа на този тип. Извършил е арест в дома ми — що за проклета наглост, без изобщо да се допита до мен, затова реших да освободя затворницата му, ако мога. Някой трябва да покаже на този човек къде му е мястото — не давам и пет пари за нищо друго, затова ще намеря друг начин.

— По-добре пийнете чаша шери, господине, и си вземете бисквита — малко сте изморен.

— Не искам нищо, благодаря, докато... докато... Какво исках да кажа? Има предостатъчно време, чака ме много работа у дома, много работа, господин Хинкс, а главата ме боли. Наистина съм изморен, но няма да понеса виното, благодаря ви, главата ужасно ме боли. Ако успея да изясня някои неща, ще се оправя и ще успея да си почина малко. Натоварих се прекалено. Ще дойда тук утре и ще поговорим. Не ми се иска тази нещастна и луда жена да гние в затвора, защото глупавата свиня Родни благоволява да твърди, че тя е луда и иска да я обеси само защото е била арестувана в Каруел. Освен това, както твърдите вие, ако е луда, най-добре да бъде държана настрана, но има начини да се постигне това и аз няма да допусна този нагъл сноб да ме командва. Ако го бях настигнал днес, сигурно щях да му счупя врата.

— Радвам се, че не сте го срещнали, сър. Кавгата винаги влече след себе си неприятности, но намесата в работата на закона е много сериозно нещо, не го ли разбирате?

— Да, сигурно е така... Има и още нещо. Тъй като наистина вярвам, че тази нещастна жена е съвсем луда разбирате ли ме?, — ще ми бъде много трудно да допусна едва ли не да умира от глад там, където са я натикали... Не сте ли съгласен? А не ми се иска да ходя в затвора... Така че, ако уредите да ѝ дадат това... засега мога да направя само толкова... Само че всичко това се случва в дома ми и макар да нямам никаква вина, ме прави отговорен, така че мога да направя поне това.

Той подаде на адвокатата една банкнота, без да откъсва поглед от папката, която лежеше на бюрото.

Уважаваният адвокат господин Хинкс също пое банкнотата донякъде стеснително.

— Ще наредя да ѝ я изпратят... Как се казва тя между другото? — попита той.

— Берта Велдеркауст, но няма нужда да споменавате името ми. Само кажете, че е изпратена за нея и толкова. Много съм объркан, защото, както можете да допуснете, имам конкретна причина да не шумя около себе си и се настаних тук, в Грейндж... в Каруел... Смятах да си кротувам няколко седмици, а тази нещастна луда пристигнала, докато ме е нямаше за няколко дни, получила пристъп и се опита да

нападне член на семейството ми. Така малкото ми скривалище бе разкрито, защото такава кавга, разбира се, ще се разчуе... Ужасно ми е трудно... Чудя се къде да отида.

Чарлс замълча с немощен и мрачен смях, а адвокатът погледна банкнотата, която държеше за връхчето, както вероятно героят от прекрасното произведение на Мъдфорд е държал писмото, което Вандердекен е искал да изпрати на отдавна изгубената си съпруга в Амстердам.

Не му беше съвсем ясно дали има някаква основателна причина да откаже тази незначителна услуга на брата на своя свадлив и избухлив клиент Хари Феърфийлд, който, макар да се въздържаше да плаща съдебни разноски, натоварваше с тях други хора и бе ценен клиент за кантората на господин Хинкс.

Затова след като прие дребната поръчка, адвокатът изпрати посетителя си долу. Вече бе запалил свещ и на нейната светлина му се стори, че никога не е виждал жив човек, който да изглежда толкова зле като Чарлс Феърфийлд, а ръката, която подаде на господин Хинкс на стълбите, беше суха и гореше.

— Пътуването до Каруел е много дълго, господине — поколеба се адвокатът.

— Конят хапна малко овес долу, благодаря ви — отвърна той и кимна към „Шлем с пера“, където бе оставил животното. — А и аз ще измина разстоянието бързо.

И без да се обърне или да погледне през рамо, той се отдалечи към малката странноприемница на лунната светлина.

ГЛАВА 43

ПОСРЕЩАНЕТО

Чарлс бавно подкара коня си към дома. Луната се издигна на небето, преди да стигне до просторната Кресли Комън — огромно море от хълмиста пустош, в която тук-там като далечно платно над обляната в лунна светлина повърхност стърчеше по някой сив камък.

Чарлс имаше треска — бе изтощен и умствено, и физически. Някои хора умеят повече от други да понасят нещастията и да продължават напред още и още, макар и отчаяни. Тази печална сила по-добра ли е от слабостта, която се огъва още при първите признаци на мъчението? Доволен си, че дори най-дългото мъчение не може да бъде твърде дълго, доволен си, че „роденият от жена човек има кратък живот“, понеже прозираш, че е „пълнен с нещастие“.

Докато треската бушува, както мълнията проблясва изпод начумерената маска на облака пред буря, понякога има странни проблясъци, които сякаш те ободряват и те сгряват.

Всеки изтощен човек, сполетян от треска наред усилието и страданието си, много добре познава номерата, които съзнанието му върти на ръба на този хаос.

Чарлс оброни глава на гърдите си и потърси в джоба си едно писмо, чийто образ виждаше пред очите си съвсем ясно, сякаш го бе зърнал само преди миг.

— Какво съм направил с него? — запита се той. — С писмото, което ми даде Хинкс?

Прерови джобовете си за писмото, което виждаше толкова ясно пред очите си — напълно въображаемо! Канеше се да обърне и да претърси пътя, по който бе минал, но се запита: „За кого беше писмото?“. Не успя да намери отговор. „За кого?“. За никого. Въобразяваше си. Внезапно се опомни и се уплаши.

— Трябва да си почина хубаво, нуждая се от сън. Имам видения — човек може да полудее така. Каква муха ми влезе в главата?

Пред него вече се извисяваха високите дървета, които се сгъстяват, когато наближиш Каруел, и скоро между клоните им проблеснаха в бяло високите фронтови и комини и на Грейндж.

В съзнанието му съвсем необяснимо се появи представата, че се е срещнал с баща си, стария господар Хари, и е разговарял с него в Катстоун, докато е прекосявал пустошта.

— Ще предам съобщението му... Да, ще предам съобщението ти.

После си помисли какво го е прихванало, че е излязъл без шапка, а и бе по-блед от всякога.

После пък си каза: „Какво го води насам?“ И после: „Какво всъщност бе съобщението му?“ Отново шок, бездна — мозъкът му въртеше номера. Ужасно е, когато този мощен слуга се разбунтува и вместо да работи почтено за господаря си, започне да се развлича с плашещи занимания.

— Мили Боже, за какво мисля? — каза Чарлс и неочаквано го полазиха ледени тръпки, когато погледна назад през рамо.

Измореният му кон пасеше туфа трева, пораснала в основата на едно дърво.

— И двамата сме на края на силите си — отбеляза той и подкара коня си по-бързо по пътя към дома. — Горкото приятелче, и ти си изморен като мен. Утре сутринта всичко ще бъде наред, само да успее да поспя. Нещо не е наред... съвсем малко не е наред..., но сънят ще ме оправи и утре ще съм добре.

Пътем вдигна поглед към прозорците на спалнята, която споделяше с Алис. Когато Чарлс отсъстваше от дома, капациите винаги бяха полуотворени. Ако и тази вечер беше така, в стаята явно не светеше, а в съзнанието му шокирано и с ужасното несъвършенство на спомена се върна сцената от изминалата нощ.

— О, Боже! Така беше — каза си той и спря пред портата на двора. — Забравих за Алис. Видях ли се с Алис след това? Аз... Те казаха ли ми... Какво ми става?

Слезе от коня и имаше чувството, че ще припадне. Ръката му беше на резето, но нямаше смелостта да го вдигне. Напразно се опитваше да си спомни. Страховитата случка се въртеше пред погледа му, обагрена в светли тонове, но как бе завършила? Полудяваше ли?

— Мили боже, помогни ми! — мърмореше той отново и отново. — Случило ли се е нещо лошо? Не мога да си спомня. Случило ли се е

нещо много лошо?

— Отворете вратата, той е... сигурна съм... Чух коня — обади се отвътре ясният глас на Алис.

— Да, аз съм — провикна се и съпругът ѝ, обзет от странен възторг.

Само след миг вратата се отвори и Чарлс притисна своята съпруга към сърцето си.

— Скъпа, скъпа, толкова се радвам. Добре ли си? — почти проплака той.

— О, Рай, моят съпруг, скъпият ми съпруг, моят Рай. В безопасност е, нищо му няма. Влез вътре. Слава Богу, че се върна при малката си съпруга. О, скъпи, повече няма да се разделяме. Влез вътре, влез, скъпи.

Старата Милдред заключи вратата, а Том отведе коня в обора. Докато притискаше съпруга си в обятията си, от очите на Алис бликнаха толкова дълго чаканите сълзи и тя плака дълго и конвулсивно.

— О, Рай, прекарах толкова ужасни мигове, но ти си добре, нали?

— Напълно. О, скъпа, напълно... съвсем добре съм.

— О, Рай, изглеждаш толкова изморен. Да не си болен, скъпи?

— Не съм болен, само съм изморен. Не е нищо особено — изморен и глупав. Нуждая се от почивка.

— Пийни малко вино, изглеждаш много зле.

— Ами да, изморен съм. Благодаря, Милдред, това ще свърши работа — каза той и изпи чашата шери, която тя му подаде.

— Още малко? — попита старата Милдред, наклонила гарафата над чашата му.

— Не, благодаря... има странен вкус... или пък може би в крайна сметка наистина не съм добре.

Чарлс усети как съзнанието му отново се избистря, а пред погледа му вече не се мяркат онези призрачни илюзии на паметта, които заплашваха да подчинят мозъка му.

Може би бе по-добре смъртта, отколкото лудостта да помрачи съзнанието му. Върна се любовта към съпругата му — не беше изчезнала, просто за момент бе отстъпила на заден план. Разговори като техните не са много интересни освен за участниците в тях.

Уплашени и измъчени, разстроени и притеснени, в думите им се долавяше любов. Безценни бяха тези думи, макар при него да бяха смутени от вътрешни укори, а при нея — от тайни притеснения и страхове. Може би не им оставаше друго.

ГЛАВА 44

ЛЕКАРЯТ ОТ УИКФОРД

Минаха няколко дни и настъпи огромна промяна. Чарлс Феърфийлд, господарят на Грейндж, беше на легло и лекарят от Уикфорд призна на Алис, че не може да разбере какво се случва. Случаят бе много сериозен, треска, — а пациентът бе постъпил ужасно неправилно през първите дни на пристъпа, от които зависи много.

Хората се движеха на пръсти и говореха шепнешком, а болният стенеше и бълнуваше, без да съзнава какво се случва. Ужасни и напрегнати часове и дни! Лекарят събщи на милата лейди Уиндейл, и вероятно имаше право, а тя посети Алис и смаяна научи как стоят нещата, че при особени обстоятелства нервите ѝ са били до такава степен изопнати от ужас, че отместването на болката и на мислите на племенницата ѝ в съвсем друга вероятно бе най-доброто, което можеше да ѝ се случи.

Вече бе шестият ден на това неясно изпитание.

Алис наблюдаваше изражението на лекаря с очи, в които се разкриваше цялото ѝ сърце, докато той провеждаше прегледа, застанал до леглото, и от време на време задаваше по някой въпрос на Алис, на Дулчибела или на медицинската сестра, която бе изпратил от Уикфорд в стаята на болния.

— Е? — прошепна нещастно Алис, която го придружи долу, бледа като смъртник, въведе го в дневната и зададе въпроса си. — Е, докторе, какво смятате днес?

— Не мога да кажа много. Няма почти никаква промяна. Знаете, че трябва да имаме търпение ден-два, скъпа госпожо, че добрите грижи са половината битка, а пациентът не може да е в по-добри ръце. Боя се само, че се нагърбвате с твърде много работа. Можете да разчитате безусловно на медицинската сестра Маркс. Тя е много уважавана и умна жена. Никога не е допускала грешка, а работи вече повече от десет години.

— Да, сигурна съм в това, много ми харесва. Не мислите ли, че той е малко по-добре? — умолително попита тя.

— Нали знаете, докато продължава да се бори и не отстъпва, наистина е добре. Само това мога да кажа. След като състоянието му не се влошава с времето, значи е по-добре — може и така да се каже.

Алис се взираше настойчиво в ясните сини очи на възрастния мъж, който благо ги насочи към нея под рунтавите си бели вежди.

— О, слава Богу, значи смятате, че е по-добре.

— В този смисъл, да — предпазливо се съгласи лекарят. — Но, разбира се, трябва да имаме търпение и скоро ще научим повече, много повече. Искрено се надявам, че всичко ще се оправи, но мозъкът му е претоварен и има вероятност Чарлс да изпадне в състояние, което наричаме коматозно. То е свидетелство за прекалено силно напрежение. Предпочитам да бълнува повече и да спи по-малко, но всъщност това не е точно сън, а е нещо съвсем различно. Старая се да го накарам да отделя повече слюнка, но съпругът ви е ужасно упорит. Довечера ще опитаме да разделим всяко хапче на четири и малко да скъсим интервалите. Понякога това прави чудеса... ще видим, зависи много дали ще успеем да го накараме да отделя слюнка. Ако успеем да постигнем това, според мен всичко останало ще мине успешно — в момента това е най-голямата ни трудност. Ако ми изпратите младата си прислужница — колкото по-рано, толкова по-добре, за да може той да вземе едно веднага след това... Красиво цвете — вметна той и докосна листата на едно цвете, забравено в саксията си на масичката до прозореца. — Не е здравец, а мушкато. Не знаех, че по нашите места има такива цветя... Продължавайте като преди, дал съм й всички останали указания, така че продължавайте точно като преди.

— Значи мислите, че е по-добре? Съвсем малко? — отново попита тя умолително.

— Разберете, казах ви всичко, което мога... трябва да се надяваме... Трябва да се надяваме, че всичко ще протече задоволително, и после ще продължим нататък. Бих казал, че не виждам причина да се отчайваме от резултата. Не се отчайвайте, госпожо, горе главата. Всички ние ще изпълним дълга си и ще оставим другото в ръцете на Бога.

— Ще се видим утре по обичайното време, нали, д-р Уилет?

— Разбира се, госпожо. Не допускам, че можем да очакваме някаква промяна, да кажем, до четвъртък.

Сърцето ѝ се сви при споменаването на този ден на изпитание, който би могъл да се окаже и фатален.

Сбогува се с него, усмихна се безсилно и го последва по коридора, скована от страх — сякаш не дишаше, сякаш сърцето ѝ беше спряло да бие и тя се носеше като привидение. Алис спря, а лекарят излезе на двора при коня си, извърна бледото си и пронизателно лице към нея с усмивка, кимна и на излизане каза:

— Довиждане, госпожо. Очаквайте ме утре в обичайното време, и горе главата. Гледайте на нещата оптимистично, няма причина за друго.

Тя направи всичко по силите си да отвърне на усмивката му, но сърцето ѝ бе натежало от огромна печал. Беше уплашена. Побърза да се върне в уютната дневна и се разплака от неизразима мъка.

Разбираше, че лекарят я съжалява и се опитва да я ободри, но колко ужасно предпазливо говореше той. Помисли си, че сигурно с другите разговаря различно, и беше точно така. Той явно смяташе, че няма никакви шансове Чарлс Феърфийлд отново да се изправи на крака.

— Толкова жалко, такъв млад човек! — Лекарят смяташе за млад всеки, който бе поне с десет години по-млад от него. — Такъв висок и красив мъж, а и след година-две щеше да стане господар на Уайвърн. Пък и добросърдечен, както казват. Толкова е жалко... А и горката му млада съпруга... при това скоро ще става майка! Бог да ѝ е на помощ!

ГЛАВА 45

ГОВОРЪТ СЕ ВЪЗСТАНОВЯВА

Очакваният с ужас ден дойде и отмина, и Чарлс Феърфийлд не умря, а се подобри. Треската му намаля, но искрата на живота никога не бе горяла толкова слабо у този човек. Лекарят видя, че животът си отива от пациента му, че вече нищо не го дели от смъртта, и нареди да бъдат взети някои мерки.

— Треската си отива, както виждате, но силите му не се възстановяват и няма да се възстановят за известно време. Добре ще е да се опитаме да го върнем към живота. Вадил съм четирикилограмова съомга със съвсем крехка въдица за пъстърва, но тази борба е похубава — не искам да се отчайвате, госпожо, но ще трябва да го наблюдавам, както котка наблюдава мишка. Сложете до леглото му три шишета — до едно декантирани и готови за незабавна употреба. Освен това червено вино, трябва да пригответе бутилка порто и бутилка бренди. Той ще прави своите номера, ще се опитва да припада, но вие не трябва да му позволявате. Защото може да се окаже трудно да го свестите от един такъв припадък, а ако припадъкът продължи достатъчно дълго, за него ще е равносilen на смърт. Стига, не бива да се плашите.

— О, не, доктор Уилет.

— Не, така също няма да стане. Искам ясно да проумеете колко важно е всичко. Нека виното непрекъснато да е на устните му — във водна чаша, не забравяйте, колкото повече, по-добре. Когато видите, че се кани да припадне, подсилете виното с малко порто. И никакво благоразумие — никакви половинчати мерки като вашите. Предпочитам да го напивате три пъти дневно, отколкото да рискувам веднъж да се случа другото. А ако портото не го хване достатъчно бързо, трябва да опитате с бренди. Не го пестете и не се страхувайте, за нула време ще го изправим на крака с конфитюри и с други полезни неща. Но дотогава трябва да поддържаме живота му по всякакъв възможен начин — по всякакъв възможен. Запомнете трите неща —

червено вино, порто и бренди. — Докато ги изреждаше, лекарят изпъна трите си пръста и ги докосна един след друг. — По-добре е такъв огън да гори прекалено силно един час, отколкото прекалено слабо дори една секунда. Угасне ли веднъж, угасва завинаги.

— Благодаря ви, доктор Уилет, напълно ви разбирам. Значи утре ще дойдете в обичайното време, нали?

— Разбира се, госпожо. Освен това е крайно време да започнете да се грижите за себе си. Трябва да го направите, за да не съжалявате. Твърде дълго сте на крака и не си почивате нито денем, нито нощем. А е наложително да го правите, ако не искате да се съсипете, от което няма да има полза за никого. Не можем да се лишим от вас, госпожо, твърде ценна сте.

Известно време Чарлс Феърфийлд остана почти в същото състояние. След три-четири дни той немощно даде знак на Алис в стаята, приковала големите си благи очи върху болния, когато можеше да го гледа, без той да забелязва. Тя леко се изправи и се приближи до него.

— Да, скъпи — наведе глава Алис, за да може да ѝ говори по-лесно.

— Много добре? — прошепна Чарлс.

— Чувстваш се много добре? Слава Богу! — отговори тя, а очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Не аз... ти — прошепна той нещастно и нетърпеливо. — Нали?

— Съвсем добре, скъпи.

Феърфийлд дигна красивите си сини очи към лицето ѝ и прошепна с кратка въздишка:

— Радвам се.

Те се приведе и целуна слабата му буза.

— Твърде много сънувам — прошепна той. — Ще ми кажеш ли какво точно се случи, преди да се разболея... Нещо се е случило тук.

Тя му разказа тихичко. Когато приключи, той изчака, сякаш за да продължи, после прошепна:

— Така си и мислех... да — и тихо въздъхна.

— Изморен си, скъпи, трябва да пийнеш малко вино — каза тя.

— Не искам... омръзна ми — прошепна той.

— Не, скъпи, лекарят каза, че трябва... направи го заради мен.

На лицето му се появи съвсем лека усмивка:

— Милата ми — прошепна той.

Тя допря чашата до устните му, а той отпи и безсилно извърна глава.

— Достатъчно. Донеси ми несесера.

Тя се подчини.

— Ключът е в портфейла ми, струва ми се. Отвори го, Али.

Тя намери ключа и отключи украсената кутийка.

— Отдолу има две или три писма в голям плик. Пази ми ги, не се разделяй с тях — прошепна той.

Тя взе големия плик с няколко листа, а той кимна немощно, че точно това е търсил.

— Пази го. Прибери несесера.

Когато Алис се върна, той я погледна, съвсем леко извил вежди, и помръдна с глава. Тя разбра знака му и отново се приведе, за да го чуе.

— Не трябва да я съдят, Али, тя е луда... запомни.

— Както искаш, скъпи.

— Добре, Али. Достатъчно.

Настана кратка пауза.

— Не си пил достатъчно вино, скъпи Рай. Не искаш ли да пийнеш още малко заради твоята горкичка Алис? — прошепна тя разтревожено.

— Много съм добре, скъпа. По-късно. Засега предпочитам да поспя.

Той притисна бузата си към възглавницата и затвори очи, а Алис се върна на пръсти до стола си, погледна го отново, въздъхна дълбоко, седна и се зае с ръкоделието си.

В стаята беше тихо, ако не броим безшумното дишане на болния. Мина половин час и Алис се прокрадна до леглото. Той беше буден и тихо попита:

— Майка ти ли беше?

— Кой, скъпи?

— Дето говореше.

— Никой не говореше, скъпи.

— Видях я. И чух... не нея... някой да говори.

— Не, скъпи Рай, никой не е говорил.

— Да, сънувам — промърмори той и отново замълча. Тъжно и зловещо бе това блуждаене. Но такива неща често се случват по време на болест. Беше просто слабост.

След малко тя тихо се приближи и приседна до възглавницата му.

— Гледах надолу, Али — прошепна той.

— Аз ще го вдигна, скъпи. Нещо на пода ли? — попита тя и погледна надолу.

— Не, надолу към краката ми... Много са дълги... изпънати...

— Топло ли ти е на краката, скъпи?

— Да — въздъхна той и затвори очи.

Тя остана седнала до възглавницата му.

— Когато умря брат ми Уили, бях на петнайсет години.

После настъпи пауза.

— Уили беше най-красивият от нас — промърмори той. — Уили беше по-голям... на деветнайсет. Красивият Уили, аз му бях любимец. Много плаках през онзи ден. Всеки ден се усамотявах в овощната градина до реката и плачех. Той е погребан в овощната градина в Уайвърн. Дали пак ще я видя някога? В деня на погребението валеше казват, че това е добър знак. Ковчегът беше дълъг... нали знаеш какви са Феърфийлд...

— Скъпи Рай, говориш твърде много, ще се измориш. Пийни малко вино, за да зарадваш малката си Алис.

Този път той се подчини безмълвно, затвори очи и заспа.

ГЛАВА 46

ХАРИ ИЗПИВА ЕДНА ЧАША И РАЗЛИВА ДРУГА

Около половин час по-късно Дулчибела се приближи към вратата и почука. Чарлс Феърфийлд бе поспал малко и отново беше буден. Старата жена влезе в притихналата и затъмнена стая и прошепна съобщението си.

— Пристигна господин Хари, долу е. Иска да ви види, но пита дали може да види и господаря.

— Ще слеза долу да говоря с него. С радост ще го приема — отговори Алис. — Хари е тук, скъпи — нежно каза тя и се приближи към болния, — но ти, разбира се, не можеш да се срещнеш с него.

— Трябва — властно настоя той.

— Скъпи, достатъчно добре ли се чувстваш? Сигурна съм, че не бива. Ако лекарят беше тук, нямаше да ти позволи. Не мисли за това, скъпи Рай. Той ще дойде пак след няколко дни, когато поукрепнеш.

— Ще ми се отрази добре, доведи го — прошепна Чарлс. — Изморяваш ме... Чакай. Тя да му каже. Ще го приема сам. Върви, Али, върви.

Тя се канеше да му възрази, но забеляза пламналия му и раздразнен поглед, който я предупреди да не му противоречи повече.

— Дулчибела, слез долу и доведи господин Хари в стаята, за да се срещне с господаря ти. Дулчибела, бъди добра, обясни му колко слаб е господарят Чарлс — настоя тя, след като я последва в коридора, — и го помоли да не остава дълго.

След малко повече от минута по стълбите затрополиха ботушите на Хари. Той отвори вратата и влезе.

— Здравсти, Чарли! Тук е толкова тъмно, че кон може да ослепее. Така... Чух, че скоро пак ще си на крак... Изобщо не те виждам, честна дума, ама изобщо... Ще се оправиш за няма и три седмици, ама

не бива да се изморяваш... нали не говоря твърде силно? Имаш ли нещо против да откrexна капациите?

— Не — слабо отвърна Чарлс. — Съвсем малко.

— Ето така, не е много. Вече виждам малко. Този път здравата си загазил, Чарли... не е тиф, не е нищо заразно, само в главата е..., но положението е сериозно. Щях да дойда да видя как си, но бях твърде зает.

— Нямаше смисъл, Хари. Нямаше да мога да говоря, нито да те видя. Сега съм по-добре.

— Още си доста слаб — снижи гласа си Хари. — Ама бързо ще се оправиш. Виждам, че поддържаш духа си бодър — смигна Хари и погледна към гарафите. — При това с по-хубави неща от това противно вино. Да, това ще ти вдъхне живот. Порто. — Той си наля в чашата на брат си, помириса я и я изпи. — Да, точно така, хубаво порто. Пия за здравето ти, Чарли — закачливо добави той и отново напълни чашата си.

— Радвам се, че дойде, Хари... Чувствам се по-добре — каза болният и протегна слабата си ръка на леглото към брат си.

— Ама разбира се — отговори Хари, вперил поглед в него, вече привикнал със слабата светлина. — Ще се оправиш, а доколкото чух, Алис също е добре. Значи старата кримка те е навестила и малко сте се поскарали, а?

— Стана много зле, Хари! О, Господ да ми е на помощ — изстена Чарлс.

— Не е хубава и не е приятна — лоша е и отвътре, и отвън, като чувал за въглища — отбеляза Хари с отвратено изражение, изви вежди и поклати глава.

— Тя е непреклонна и упорита, така че работата се влоши. Не знам какво трябва да направя.

— Най-добре да я оставиш да се оправя сама — отговори Хари. — Чух, че са я тикнали в Хадъртън.

— Точно там е работата — промърмори Чарлс с дълбока въздишка. — Съсипан съм, Хари.

— Това лесно ще се оправи. Не я съди, това е. Напусни страната, когато се оправиш, и ще я освободят. Може би един урок няма да й навреди.

— Радвам се, че можем да поговорим — промърмори Чарлс и отново въздъхна. — не мога да го избия от главата си. Ще ми помогнеш ли, Хари?

— С каквото мога, макар да не е много.

— Хари, едно нещо ме тревожи — каза той и замълча изтощен.

— Не говори сега, че се изморяваш. Пийни чаша от това — подкани го той и му напълни чашата, от която беше пил порто.

— Не, не обичам вино — отвърна брат му. — Може би по-късно.

— Ти си знаеш — примири се Хари. — Тогава май трябва аз да го изпия — заяви той и изпълни тази необходимост. — Научих новините и щях да дойда по-рано, само че се занимавам със съдебното дело за онази сива кобила срещу проклетия фермер Лънди и трябваше да бъда от другата страна на Уайвърн заедно с адвоката. Не е лесно човек да опази собствеността си от мошениците, които са се навъдили напоследък, от мен да го знаеш.

— Не мога да говоря сега, Хари. Следващия път, когато се видим, ще съм по-добре, само че помни, че може да не живея още дълго на този свят..., но ти давам честната си дума, кълна се пред Бога, който ще ме съди, че никога не съм бил женен за Берта. Това е лъжа. Знаех си, че тя ще ми създава неприятности някой ден, но това е лъжа. Алис е моята съпруга пред Всевишния. Другото е лъжа. Нали знаеш, че е лъжа, Хари?

— Не се измъчвай сега с това — отговори Хари студено и доста начумерено, и отправи поглед през пролуката между капациите към далечния хоризонт. — Умниците и адвокатите разбират тънкостите на закона. Защо ми е на мен да си блъскам главата?

— Хари, знам, че ме обичаш и няма да допуснеш да повярват на една лъжа — каза Чарлс Феърфийлд внезапно по-силно, отколкото беше говорил преди.

— Няма да допусна да повярват на лъжа — отговори другият студено и може би намусено, а после впери поглед в него и сърдито отвори уста.

— Знаеш, че скоро ще се роди едно дете, Хари умолително каза брат му. — Не искам да го съсипя. О, Хари, нима не обичаш единствения си нещастен брат?

Хари като че ли се канеше да изтърси нещо пикантно, но вместо това само се изсмя.

— Честна дума, Чарли, ако някой ни гледа, ще си помисли, че искаш да дам показания под клетва. Че кога съм казвал нещо друго освен истината? Ама че работа! Човек като мен, който винаги греши, защото е твърде откровен и пряк. А що се отнася до обичта, какво друго може да ме е довело тук? Разбира се, не мога да кажа, че обичам някого, дори Хари Феърфийлд. Но ти си ми брат и аз съм до теб..., ама както съм ти казвал и преди, много обичам ризата си, ама повече обичам кожата си. Ей, така е честно!

— Четно е, Хари... няма да говоря повече. Ще си полежа. Пак ще се видим.

Хари отново зарея поглед между откренатите капаци и се прозя. Смяташе да си върви.

От мислите му го извади някакъв звук. Приличаше на началото на смях. Погледна към Чарли, който беше издал този звук с протегнатата към масичката отстрани тънка ръка под ръкава на ризата. Очите му бяха отворени, но лицето му бе променено. Хари често бе виждал смъртта и веднага я позна. Скочи уплашено и стисна брат си за раменете.

— Чарли... човече... погледни ме! Боже! — Грабна бутилката с бренди и изля огромна доза между отворените устни. Течността потече от ъгълчетата на устните по бузите и по брадичката, гърлото не я преглътна, а очите останаха настойчиво вперени някъде в далечината, без да се променят. Чарлс Феърфийлд вече бе сред представителите на рода Феърфийлд от стари времена. Надеждата и страхът, всички проблеми и мечти бяха секнали.

ГЛАВА 47

У ДОМА В УАЙВЪРН

Когато болен човек умре, той напуска леглото и тялото си. Най-добрият му приятел го моли да не остава повече, любимата и близките му са единопдушни, че трябва да го изнесат от къщи, да го положат в легло от глина под открито небе, независимо дали е мразовито, има буря или вали дъжд — безмълвен изгнанник от огнището, от веселбата и дори от разговорите на другите.

Разбира се, облякоха високия и синеок Чарлс Феърфийлд в странния му бял костюм, пъхнаха го и го затвориха в ковчег, а над студените му гърди поставиха плочка с надпис, отбелязващ личното и фамилното му име и годините на живота му.

Ако бе възможно да се събуди от този спокоен сън, пронизителният и изключително болезнен писък, неистовото сбогуване от страна на неговата нещастна Алис щяха да го разбудят. Само че нейният любящ Рай, нейният герой остана заспал с осветено от неземна светлина лице, докато капакът на ковчега не го скри, а на сутринта високото тяло бе свалено долу върху раменете на неколцина мъже, пъхнато бе благоговейно в катафалката и бе откарано в стария църковен двор в Уайвърн.

В десет часа сутринта Чарлс Феърфийлд бе погребан. Там ли беше старият господар Хари, за да посрещне сина си и да изпроводи ковчега до старата малка църква, а после и до гроба му в двора? Не.

— Така му се пада — каза господарят, когато научи за смъртта му. — Проклет да съм, ако позволя да го погребат в гробницата ни. Да върви при отец Мейбъл, там, под дърветата. Аз не го искам.

Така Чарлс Феърфийлд беше погребан под печалните стари дървета, близо до благия викарий и до красивата му и добра съпруга, чиито гробове бяха обрасли с висока трева и бяха покрити с листата и с цветчетата на двайсет лета и чието осиротяло и красиво дете бе станало съпруга, а сега и вдовица на покойника.

Хари Феърфийлд беше там, наметнал яките си и характерни за рода Феърфийлд рамене с черната наметка на опечаления. Той кимна отсечено на приятеля си и на хората в тълпата. Беше навел замислено глава и бе свел поглед, но понякога за кратко и разсеяно се вглеждаше в лицето на непознат зрител. Главата му стърчеше над другите глави без шапки. Високата му фигура и правилните пропорции, характерни за рода му, щяха да го отличат като родственик на покойния Феърфийлд, дори и да не носеше траурната черна наметка.

Хари отиде в къщата на имението Уайвърн след погребението. Старецът го чакаше на стълбите, гологлав и стиснал шапката в ръката си. Когато Хари се приближи, той кимна на последния си останал жив син. Вече всички си бяха отишли. Слабо слънце осветяваше старческото лице, студен северен вятър рошеше побелелите му коси. Слабият старец представляваше сурово, но благородно възплъщение на зимата.

— Е, всичко свърши. Къде го погребяхте?

— Където поискахте, сър, близо до гроба на викария Мейбъл, под дърветата.

Старият господар изръмжа одобрително.

— Съседите бяха дошли, нали?

— Всички, сър.

— Нищо чудно, те харесваха Чарли, наистина. Погребан е там сам, но си го заслужи. Добс от Крейбърн беше ли там? Чарлс се държеше добре с Добс. Веднъж му даде дваисет лири, глупакът, когато Добс беше притиснат до стената, понеже беше изгубил добитъка си. Той беше ли?

— Видях Добс там, сър, плачеше.

— Голям глупак е този Добс, голям глупак — каза старият господар и замълча. — Плачеше, значи?

— Да, сър.

— Какъв глупак... Добс е глупак.

— Когато един мъж плаче, винаги изглежда като глупак, сър. Какви физиономии прави само, докато реве — отбеляза Хари. — Имаше и хора от Уикфорд. Родни беше на погребението.

— Родни ли? Че той не можеше да го понася. Родни е скапаняк. Какво е довело Родни на погребението на моя син?

— Казаха ми, че се е хванал с онези проповедници в Уикфорд и сигурно е дошъл тук, за да покаже на онези мошеници какъв благороден и изпълнен с опрощение човек е станал. Преди да си сложи шапката, дойде до мен и ми подаде ръка.

— И ти я пое. Знам, че си го направил.

— Ами хората ни гледаха, а и той ме изненада — отговори Хари.

— Чарли нямаше да го направи. Той нямаше да се ръкува с него над гроба ти. Само че ти не си като нас, никога не си бил. Трябвало е да станеш адвокат, така мисля.

— Хората щяха да говорят, сър.

— Така ли? — гневно се ухили старият господар. — Никога не съм давал и пет пари какво говорят хората. Да си говорят, мътните ги взели. Нямам ръкавици, нямам нищо, каза ми Дикън, погребан е като куче в ъгъла.

— Казахте ми да не харча никакви пари, сър — отвърна Хари.

— Сигурно съм го казал, но когато хората са ядосани, невинаги говорят смислено. Няма значение, вече приключихме с това, край. Той струваше повече от всички вас — разпалено възкликна старият господар. — Сигурно щях да го харесвам, ако и той ме харесваше, ако ми беше позволил, но не го направи и гледай какво стана.

Господарят се отдалечи с бърза крачка, както правеше, когато искаше да остане сам, слезе по стълбите, костелив и залитащ, и бавно пое към високите гори недалеч, докато накрая патриархалната му фигура се изгуби от поглед.

Бъдеще, настояще, минало. Бъдещето — мъгла, сянка, нюанс. Облакът, на който страхът и надеждата проектират ефирните си привидения, живеещи във въображението и изпълнени с романтика — сън за сънищата. Само над настоящето човек има мимолетна власт, гъвкава под пръстите му като глината в ръката на грънчаря... Винаги даден момент от настоящето е в наша власт... винаги този пластичен и мимолетен миг отлита към миналото... неизменен, вечен. Металът се излива разтопен и после застива неизменен завинаги. Същото става и с живота на човека, с духа му. Действай, докато можеш. Мигът завинаги замразява спомените, а смъртта — характера. Само сърцето познава собствената си горчивина. Гордият човек наблюдава миналото, което е създал. Чукът на Тор не може да го разтроши, неугасналият огън не

може да го разтопи. Необмисленото дело на ръцете му ще бъде същото завинаги.

Старият господар не говори повече за Чарли. Около месец покъсно изпрати човек в Крейбърн, за да нареди на Добс да отиде в Уайвърн. Сърцето на Добс се сви, когато чу заповедта.

— Ти си глупак, Добс, пълен глупак, не си никакъв мъж. Чудя се защо не се оплакваш от арендата си. Твърде висока е, наполовина по-висока. Наредих на Кресуел да ти намали арендата малко за в бъдеще, а ако не кажеш на никого, ще я намаля още.

С тези думи старият господар постави ръце върху раменете на Добс и го погледна съвсем не нелюбезно в лицето. След това се обърна и си тръгна, а Добс си даде сметка, че изпитанието е приключило.

Господарят Хари старееше все повече, а гробът на красивия Чарли Феърфийлд в Уайвърн все повече обрастваше с треви и бурени. Само че старецът нито веднъж не изпрати човек в Каруел Грейндж, нито пък се поинтересува как е Алис. Тази рана не заздравя, напротив на други, които заздравяват след нечия смърт.

Хари я посети, но Алис беше болна и не можеше да го приеме. Дойде и лейди Уиндейл. Нея тя прие и добрата ѝ стара родственица я накара да обещае, че ще се премести да живее в Аултън веднага щом се почувства достатъчно добре, за да напусне Грейндж.

Алис пазеше леглото, както бе наредил лекарят, и сърцето ѝ щеше да се пръсне. Лятото отново щеше да дойде, но Рай никога вече нямаше да се върне. Годиците щяха да идват и да си отиват — как щеше да ги преживее? О, и горкото малко същество, което щеше да се роди. Какво тъжно посрещане! Сърцето ѝ щеше да се пръсне от мъка, когато го зърне.

— О, Рай, Рай, Рай, скъпи мой!

Така се съмваше и мръкваше, а големите ѝ очи бяха винаги мокри от сълзи — „дъжда, който вали всеки ден“.

ГЛАВА 48

ПОСЕЩЕНИЕ ПО ЗДРАЧ

Вечерта Том влезе в кухнята по обичайното време, и се настани на кухненската маса, за да се съвземе с чаша бира, комат хляб и бучка сирене, а когато утоли малко глада си, стана доста словоохотлив. Това бе вечерята му. Сиянието на залеза на небето постепенно гаснеше в здрачевина, докато Том си бърбеше със старата госпожа Тарнли.

— Кой би си помислил, че са минали само три седмици от погребението? — каза Том. — Утре ще станат три седмици.

— Да, утре. Беше четвъртък, спомням си заради момчето, което дойде по обед от Грайс Мил за парите за перачката. Само преди два месеца, ако човек го погледне, щеше да каже, че ще живее поне още четирийсет години, обаче смъртта не държи сметка за времето, нали така казват. Чудя се защо Хари Феърфийлд не идва тук по-често. Тя може и да не е в състояние да го приеме или да говори с него, но дори гласът му в къщата ще ѝ се отрази добре — той му е брат.

— Казват, че мъртвите нямат роднини — рече Том. — Те си имат свой дом, живите също.

— Пък и онази жена в затвора. Какво трябва да се направи с нея и кой ще говори с адвокатите? — зачуди се Милдред.

— Лош късмет извади тя в Каруел — отбеляза Том. Жалко че изобщо я е срещнал, само че такава е съдбата, пък и как да се въздържи котката, след като слугинчето е глупаво. Не разбирам нищо от тази работа, пък и нас не ни ценят хич. Дано господарите да знаят какво правят, повече или по-малко.

Милдред Тарнли изсумтя след тази пророческа реч, вирна нос, приближи се до бюфета и подреди нещо там.

— Дните се скъсяват. Старите ми очи не могат да видят тук почти нищо без свещ — оплака се тя, когато се върна.

— Обаче си мисля, че много неща в къщата трябва да се оправят.

Том кимна в знак на съгласие, изправи се, протегна се и вдигна поглед към смрачаващото се небе.

— Гарваните се върнаха в горите на Каруел. Време е да заключваме и да пускаме резетата — обяви той. — Да, много нещо има за правене тук, обаче кой ще го свърши?

— Да, кой ще го свърши? — повтори старата Милдред.

— Ще ти кажа нещо, Том, има много неща... твърде много... повече, отколкото си мислиш... дете могат да го изкарат от гроба. Чух да разказват разни неща, много неща и доста шантави.

Когато тя замълча, в двора се чу тропот на конски копита и една висока фигура, повела кон, както често правеше Чарлс Феърфийлд, когато се връщаше у дома късно, надникна през прозореца. На тази смътна светлина човекът приличаше по стойка, по походка и доколкото можеше да види, дори в лицето, на покойния господар на Каруел Грейндж.

— Божичко! Кой е този? — възкликна госпожа Тарнли. Част от тази моментна тревога завладя и Том, който се смръщи жестоко на посетителя и стисна юмруци отстрани до тялото си.

Беше Хари Феърфийлд, който както става в даден момент и при дадено осветление, демонстрира семейна прилика, която досега не бе правила впечатление на познатите му.

— Това е мастър Хари. Тичай навън, Том, и поеми коня му.

Том излезе, а Хари Феърфийлд влезе. Огледа се наоколо. Не се усмихна весело и не кимна, нито пък пое колебливо протегнатата ръка на старата Милдред, както правеше обикновено. Нито пък се пошегува — невинаги желано и приятно — на мелодийката на песента:

Никой не се жени за мен,
никой не ме задиря.

Тъкмо обратното — все едно виждаше само стени и здрач и явно го бяха налегнали тежки мисли, както допускаше тя за призрака, за когото го бе взела.

— Как е Алис? Как е господарката ти? — рязко попита той. — Добре ли е?

— Боледува, сър — отвърна Милдред сухо.

— Кажи й, че съм тук, че трябва да й кажа нещо и да го обсъдим, а също и, че ще бъда възможно най-кратък. Кажи й, че щях да дойда и по-рано, но не успях, заради делото в съда в Уикфорд и защото трябваше да вечерям с един съсед в града. Освен това я предупреди, че сигурно още доста време няма да мога да дойда. Станала ли е?

— Не, сър, лекарят ѝ нареди да не напуска леглото.

— И старата Крейн е там, нали?

— Да, сър. И Лили Доджър. Напоследък двете изобщо не ми помагат.

Хари се опита да види колко е часът, като се приближи с часовника си до притъмнелия прозорец.

— Предай ѝ това и побързай, че времето лети — подкани я Хари.

Хари Феърфийлд остана в кухнята, докато старата Милдред предаде съобщението му, а тя се върна бързо и му каза, че Алис е седнала пред камината и го очаква.

Хари се качи по тъмните стълби. Не беше ходил горе от деня, в който се бе погрижил погребалният агент да свали ковчега на Чарли и за последен път бе зърнал потъмнялото му лице. Качи се, подпрял едната си ръка на парапета, а старата Милдред се плъзгаше пред него като сянка. Потропа на вратата — не на стаята, която преди им беше спалня и в която бе издъхнал горкият Чарлс Феърфийлд, а на вратата на съседната стая, която набързо бе пригодена с подръчните удобства, които лишените от изисканост обитатели на къщата бяха успели да осигурят — беше доста уютна и съвсем не потискаща.

Милдред отвори вратата и каза:

— Господарят Хари е тук да се види с вас, госпожо.

Хари вече бе влязъл в стаята. На масичка до леглото бяха запалени свещи, въпреки че капациите на прозорците все още бяха отворени, и слабата здрачевина се смесваше със светлината на свещите и образуваше пурпурен ореол. Алис седеше на голямо кресло пред огъня, облечена с халата си. Изглеждаше бледа и много болна. Не проговори, само протегна ръка.

— Дойдох да видя как си, Али. Светът е пълен с проблеми, но трябва да се съвземеш малко. Казват, че проблемите са само изпитания и не може да продължават вечно. Така че не се измъчвай заради света, момиче, да не станеш и ти храна на червеите — каза той и състрадателно стисна ръката ѝ.

— Исках да се срещна с теб, когато се отби по-рано, Хари... беше много мило от твоя страна... но не бях в състояние. Слава Богу, вече съм по-добре. Понякога все още не ми се вярва — каза тя и очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Стига, стига! — утеши я Хари. — Какъв смисъл има да плачеш? Така няма да го върнеш. Освен това искам да ти кажа нещо за жената, която е в затвора. Имаш правото да знаеш всичко. Според мен Чарлс трябваше да ти каже повече, за да можеш да се намесиш.

Алис пребледня още повече при тези негови думи.

— Кажи им да отидат там — посочи той с палец през рамо към малкото разширение в другия край на стаята, в която имаше маса с ръкоделия.

По нареждане на Алис старата Дулчибела извика Лили Доджър в нишата, както я наричаше Милдред.

— Става дума за онази жена — продължи той съвсем тихо, — за онази Берта. За жената, която е в затвора в Хадъртън. Няма нужда да я съдиш. Горкият Чарлс не би го допуснал.

— Той ми го каза. За нищо на света не бих го направила — отвърна тя съвсем немощно.

— Не, разбира се. Той искаше така, а ние ще изпълним желанията на горкия ми брат, след като него вече го няма — съгласи се Хари охотно. — Какво знаеш за нея? — попита той съвсем тихо.

— О, не, Хари, моля те — примоли се тя.

— Нали не искаш да се изправиш на свидетелската скамейка, когато я съдят за убийство?

— О, скъпи Хари, никога не би ми хрумвало.

— За щастие не си длъжна, никой не е. Днес говорих за това с Родни. Няма да има разпознаване. Само е снел показания и аз му казах, че ти не възнамеряваш да повдигаш обвинения. Аз също, бъди сигурна. Прокурорът също няма да повдигне обвинение и всичко ще се успокои и ще отшуми. Така е най-добре за теб, защото, както му обясних, здравето не ти позволява да ходиш до града и да разговаряш с адвокати и други подобни. Няма да издържиш. Затова приготвих този документ и го уверих, че ще го подпишеш. Тук пише, че няма да повдигаш обвинение срещу тази жена и няма да излагаш проблема пред съда.

Той пъкна листа в ръката ѝ.

— Сигурна съм, че всичко е съвсем наред, Хари. Много ти благодаря, много си добър.

— Донеси мастило и писалка — нареди той високо на Дулчибела.

— Долу са — отговори тя. — Ще ида да ги взема.

Дулчибела се оттегли. Хари разглеждаше лавиците и полицата над камината.

— Това е мастило, нали? — Наистина беше така. — Ето и писалка. Мисля, че пише. Опитай, Али.

Документът беше подписан, а той почти не бе запознал снаха си с неговото точно съдържание и значение.

— Довечера ще се видя с Родни и ще му го покажа, за да не те притеснява излишно. Освен това — снижи гласа си той до шепот, — и нали знаеш за онази жена?

Устните ѝ помръднаха, но той не чу никакви думи.

— Някога беше изискана дама... няма да повярваш... изключително красива жена, уверявам те. Тя твърди, че Чарлс не просто я е харесвал, а било нещо повече... и освен това имала предимство пред теб, защото била първата. Дрънка за закона и всякакви такива щуротии. Твърди, но това вече няма значение... ти знаеш какво твърди... Твърди, че му е съпруга.

— О, Боже! Това е лъжа! — прошепна нещастната жена с преbledнели устни и вперила в него потъмнелите си очи.

— Ами, може да е, може и да не е — отговори той. — Но вече няма значение. Сигурен съм, че повече няма да чуем нищо по въпроса, защото никой не може да тормози мъртвите. Лека нощ, Али, и бог да те благослови. Грижи се за себе си и гледай да не си изплачеш очите. Пак ще дойда веднага щом мога. Всичко, с което мога да ти бъда полезен... винаги съм на твое разположение. Лека нощ, Али, и не забравяй какво ти казах.

След ужасните му думи тя не бе чула нито сричка повече. Той стисна леденостудената ѝ ръка. За миг се вгледа объркан в помътнелите ѝ очи, кимна и се провикна към момичето в съседното помещение:

— Аз тръгвам, дете. Ела да се погрижиш за господарката си.

По някакво случайно и асоциативно съвпадение може нещо във вида на Хари Феърфийлд ѝ го бе подсказало? — мислите на старата Милдред Тарнли се въртяха около холандката, когато Дулчибела влезе в кухнята.

— Том, ти взе мастилницата, докато претегляше просото днес.

Том отиде да търси тази вечно нужна и липсваща вещ.

— Преди да влезете, госпожо Крейн, тъкмо казвах на Том, че се надявам онази да си получи заслуженото. Дори мисля да отида в Хадъртън и да присъствам на обесването ѝ. Проклетница такава, с нейния нож, с червеното ѝ манто и с всичките ѝ дяволии. Стара вещица!

— Стига, госпожо Тарнли, недейте така!

— Сега, когато господарят Чарлс вече е под земята, няма да я пощадя. Защо госпожа Феърфийлд не я накара да си плати за стореното? Сега е неин ред. Наковалня ли си — стой. Чук ли си — удрай! Ако бях на мястото на госпожа Феърфийлд, щях да ѝ видя сметката.

— Мисля, че нещастната ми господарка ще изпълни желанието на покойния господар Чарлс, а и освен това не знам нищо за онази жена — каза Дулчибела. — Само дете казват, че не е наред с главата, госпожо Тарнли. Според мен Алис ще уважи последното му желание и няма да я накаже. Иначе би било истинско светотатство, нали? Много шум за нищо. Все едно да подпалиш къщата, че да уплашиш мишката.

В този момент Хари Феърфийлд влезе в кухнята, премисляйки мълчаливо. Разговорът утихна, когато той се приближи. Дулчибела се поклони и се оттегли, а той се обърна към Том, който донесе мастилницата:

— Том, тичай навън и пригответи коня ми. Трябва веднага да тръгвам.

Том веднага излезе.

— Е, Милдред — каза Хари и я изгледа мрачно с ъгълчетата на очите си, — мъката ни сполита ненадейно, нали?

— Направо ще ѝ се скъса сърцето, горкичката.

— Няма да стане, гарантирам ти — отговори той. Казват, че скръбта по съпруга прилича на болка в лакътя — остра и кратка.

— Всичко е заради онова чудовище, холандката. Кой вятър я довя! — възкликна Милдред.

Хари затвори очи и поклати глава.

— Доникъде нямаше да стигнат. Две котки в една къща, две съпруги в един дом.

— Господарят Чарлс не беше такъв глупак. Защо изобщо му е да се жени за такава като нея? Не вярвам в това — остро заяви госпожа Тарнли.

— Две кучета винаги ще се карат за кокала — повтори пророчески Хари. — Напомням ти, че няма смисъл да развързваме езиците на хората, нито пък е хубаво да потулваме случилото се, защото нейните хора никога няма да ни оставят на мира, уверявам те. Новината сигурно ще смае всички в Уайвърн, но старата кримка ще докаже всичко. Всички ни ще опозори.

— Ами да си говорят, глупаците не се замислят много, много. Аз обаче не мога да повярвам. Господарят Чарлс никога не би причинил на рода Феърфийлд подобно нещо, а ако го бе сторил, нямаше да навлече на онова нещастно същество горе толкова проблеми и такъв срам. Няма да го повярвам, докато не се докаже.

— Надявам се никога да не успеят да го докажат. Но какво можем да сторим. Не с вас знаем как живяха те тук, освен това съм я чувал да го нарича свой съпруг много често. Само че ние ще си държим езика зад зъбите, нали? Нали ще го направиш, Милдред? Не бива да говориш.

— Да говоря ли? Няма за какво да говоря. По дяволите, не го вярвам. Това е проклета лъжа от началото до края.

— Надявам се — каза той.

— Безсрамна лъжкиня е тя, най-лошата, която съм виждала.

— Най-добре да не разлайваме кучетата — рече той.

В джоба на панталоните му имаше няколко монети и той подрънкваше с тях, вперил настойчиво поглед в Милдред, докато говореше. Понякога стискаше с палеца и с показалеца си един шилинг, понякога половин крона. Мислено преценяваше с кое от двете да се раздели и в крайна сметка даде на Милдред шилинга и ѝ препоръча да купи чай с този великолепен подарък.

Някои хора имат чувството, че сияят, след като са извършили голяма добрина. Докато вървеше към обора, Хари усети нещо, но не беше сияние, а по-скоро ледена тръпка. Спомни си косия поглед, с който тя бе гледала монетата в мургавата му длан и оскъдните ѝ благодарности и се ядоса, задето толкова глупаво се бе разделил с парите си.

В кухнята Милдред Тарнли цинично си промърмори:

— Сбогом, стипцо! Нещо не получи, нищо не изгуби! Хубав подарък, няма що! Господ да го благослови. Спомням си времето, когато един Феърфийлд би се засрамил, ако даде на слугата си такъв

нищожен бакшиш. Боже, накъде е тръгнал светът? Този път няма оправия. Само че господарят Хари винаги си е бил стиснат, все си държи сметка за парите — подигравателно отбеляза старата Милдред Тарнли и хвърли монетата презрително в малката калаена купичка на тоалетката.

Том се върна, заключиха вратите, Милдред Тарнли приготви своята скромна чаша чай и всичко утихна за през нощта.

Само че думите на Хари бяха смаяли Алис Феърфийлд. Може би тези невидими стрели убиват по-често, отколкото си мислят хората. Алис лежеше горе в стаята си и наистина беше много зле.

ГЛАВА 49

НАСЛЕДНИКЪТ НА ФЕЪРФИЙЛД

Късно през нощта Алис се почувства много зле и Том бе изпратен отвъд Кресли Комън да доведе лекаря от Уикфорд. Състоянието ѝ се влошаваше все повече и повече. Сполетяна от тази непозната опасност, лишена от утехата или от любовта на съпруга си, „адови болки я сковаха“ и тя се вцепени от страх, че може да умре. В самотния си ужас Алис с радост чу приятелския глас на доктор Уилет, докато той се качваше по стълбите, трополейки силно с ботушите си и увлечен в забързан разговор със старата Дулчибела Крейн, която бе слязла да го посрещне, когато го бе чула да пристига.

Лекарят приглушено зададе въпросите си, а след като влезе в стаята на болната, поведението му стана строго, мерките — бързи, от което се разбра, че е силно притеснен.

Алис Феърфийлд бе в опасност — в толкова сериозна опасност, че той би повикал лекаря от Хадъртън или който и да е друг лекар, за да си поделят отговорността, ако конят, който бе яздил Том, не бе изминал предостатъчно път — дълъг тръст и понякога лек галоп — до Уикфорд и обратно до Грейндж.

Опасността, която грозеше Алис, нарасна и състоянието ѝ стана толкова тревожно, че лекарят се боеше да остави пациентката си сама и прекара нощта в Грейндж.

На сутринта изпрати Том в Хадъртън, за да повика неговия колега. Малкото домакинство бе сковано от тревога.

Господарката почти не бе в състояние да говори и дори да мисли, и лежеше в леглото, бяла като привидение. Старата Дулчибела с радост се зае да управлява парите — не много, — с които Алис разполагаше в момента, така че на лекарите бе заплатено и те си тръгнаха. Доктор Уилет от Уикфорд щеше да дойде отново вечерта, след като остави пациентката си по-спокойна съгласно думите му, но все още в много опасно състояние.

Когато лекарят от Уикфорд се върна, Алис отново бе твърде зле, за да си позволи да я остави сама. В полунощ се наложи Том пак да яхне коня и да отиде в Хадъртън да доведе и другия лекар.

Само че преди лекарят от Хадъртън да успее да пристигне в Грейндж, там вече плачеше едно тъничко гласче — на бял свят бе дошъл един мъничък дух, наследник на рода Феърфийлд.

Госпожа Тарнли писа на Хари Феърфийлд в Уайвърн, за да му съобщи за събитието по следния начин:

„Сър, господарю Хари, имаме изненада. Тъзи сутрин госпужата роди момче и наследник. Бебето е дубре, ама госпужа Феърфийлд е слаба и има опасност за живота ѝ.

Вашъ слугиня, Милдред Тарнли“

Дулчибела, без да се посъветва с Милдред, както бе постъпила и самата Милдред, също написа писмо — по-учтиво и по-възпитано, но с не по-малко правописни грешки. Когато писмата пристигнаха в Уайвърн, Хари не беше у дома.

Минаха цели четири дни, преди един следобед да пристигне Хари Феърфийлд.

Беше хвърлил поводите на коня си на Том в двора на обора и изникна ненадейно пред Милдред Тарнли на вратата на кухнята.

— Е, как е родилката? — попита Хари със смутен вид, но се постара да се усмихне. — Как е госпожица Алис?

— Госпожа Феърфийлд е много зле и лекарят не храни големи надежди. Животът ѝ зависи от божията милост, господарю.

— Ще се оправи, ще видиш. Скоро ще се оправи. А кога е родила... не си сложила дата на писмото.

— В петък, струва ми се. Толкова сме притеснени и натоварени, че не различавам дните един от друг.

— Ще се оправи. Има ли някой при нея?

— Една медицинска сестра от Хадъртън.

— Някой друг? Мислех, че лейди Уиндейл може да дойде.

— Канех се да изпратя да я повикат, но доктор Уилет не ми позволи.

— Така ли? Защо?

— Още не. Каза, че щяла да му пречи, че не може да бъде полезна и може дори да получи треска от притеснението.

— Твърде вероятно е — съгласи се Хари. — А как е момчето. Момче е, нали?

— Да, момче е, сър. Голямо и здраво момченце... ще се развива добре и сигурно ще стане истински щедър Феърфийлд, един смел господар на Уайвърн.

— Да, сигурно ще стане така. Няма да го притеснявам. И бездруго си имам предостатъчно проблеми на главата, а някои неща човек е по-добре да не прави никога, отколкото късно. Аз явно ще живея и ще си умра като ерген. Годинките ми са повече, отколкото си личи по зъбите — каза Хари, усмихна се и показа хубавите си зъби.

— Някои мъже от рода Феърфийлд са се женили и по-възрастни от вас — отговори тя и мрачно го изгледа.

— Добре казано, но няма да се хвана. Съпругите са като фландърски кобили, както казва старият господар — най-добре да са далеч.

— Ей! — срязва го старата Милдред провлечено.

— Не, жено, не искам, изобщо не искам да ставам господар на Уайвърн — само беля ще си навлека на главата. Винаги има някакъв проблем — един те моли, друг те ограбва, на всяко хубаво нещо се падат по десет лоши. Не искам хората да говорят за мен, както говорят за други — Хари е свиня и няма да направи нищо свястно чак до смъртта си.

— Само че хората обичат собствениците на имения — отбеляза Милдред и отново му метна пронизателен поглед.

— Да, ако всичко е наред. Аз обаче не обичам дълговете и всякакви други проблеми, а и виждам колко е притеснен старецът, направо му иде да се хвърли в езерото. Предпочитам да се занимавам с търговийка и така по малко, но често, си пълня кесията.

Милдред мълчеше.

— Говори се, че... искам да кажа, знам със сигурност, дъската ѝ хлопа... знаеш за кого говоря, ама аз какво да направя? Знам, че холандката може да докаже, че е била женена за горкия Чарли, само че да не си гъкнала. И аз няма да си отворя устата. Няма дете от този брак — нищо няма, а и каквото е положението сега, почти нищо не може да направи. Жалко ще е синът на горкия Чарли да изгуби каквото му се

полага. Кажу на Алис, че се радвам, задето бебето е момче и че няма да ѝ създавам никакви проблеми, а ще ѝ помогна, с каквото мога, кълна се пред Бога.

— Виж ти, виж ти, странна работа! Не съм чувала друг човек да говори като вас. — В тона на госпожа Тарнли прозвуча скептично неверие.

— Чуй ме... Нали сме сами тук? — попита той и се огледа.

— Може да се каже — потвърди тя недоволно и натъртено.

— Бих ти казал нещо след малко, стара ми Тарнли, но говорят, че старите кораби пропускат вода. Ти ще издържиш ли? Ще си държиш ли езика зад зъбите, ако ти кажа нещо?

— Аха — отговори Милдред.

— Че то едно куче цялата улица разлайва — додаде Хари.

— Познавате ме добре, мастър Хари. Държи си езика зад зъбите винаги, когато трябва.

— Точно затова ще ти се доверя — каза Хари. — Запомни, че само ти ще знаеш, така че, ако се разчуе, ти ще си виновна.

— Няма да излезе от мен — отвърна Милдред и впери в него суров поглед.

— Казват, че една злина влече след себе си друга, така че, ако младият господар горе пострада, и аз ще загазя — каза Хари. — Ако шапката му е пробита, на мен ще ми е пробита обувката. А така и двамата ще загубим.

— Нищичко не разбирам. Не схващам накъде биете, обаче знам, че вие не сте глупак, господин Хари. Никога не сте били, пък и съм чувала, че е лукаво умение човек да се прави на глупак.

Хари наистина изглеждаше много лукаво, докато слушаше думите ѝ, а за малко дори сякаш се ядоса. Само че бързо се овладя, впери намусено поглед в лицето ѝ и каза:

— Е, малко съм лукав, признавам. Само че и ти си такава, стара Милдред. Не си глупачка, доколкото знам.

— Бива си ме — много години съм живяла и съм срещала какви ли не хора, но сърцето ми никога не е копняло за богатство. Няма значение дали в деня на смъртта ще имаш хиляда лири или само шепа сено.

— Да, така е, само че дотогава има още много време, а парите ще са ми много по-полезни от Божието слово, затова не отричам, че

Уайвърн ще ми се отрази доста добре, ако имах право да сложа ръка на него. Обмислил съм този въпрос и не ме устройва. Не мога да го направя.

— Вие сте първият Феърфийлд, който казва, че Уайвърн не го устройва — отбеляза тя.

— Това в каната бира ли е? — попита той кимна към кафявата кана на рафта.

— Да, сър. Искате ли да ви сипя?

— Да, ако не е стара.

— Преди малко я наточих, тъкмо преди да пристигнете, сър — каза тя и постави каната върху масата. Ще ви донеса чаша.

— Не си прави труда — нескопосан тип като мен може да пие и от кофа, какво остава за кафява кана. — Той стисна небрежно дръжката на каната и отпи дълга и голяма глътка, както би направил предтечата, на когото бе кръстен, след изтощително пътуване от Уорчестър няколко години по-рано. — Объркана си и се питаш дали говоря сериозно, или се шегувам. Само че добра или лоша, мъжът трябва да има съпруга, а досега на нито един Феърфийлд не му е провървяло със съпругата и всеки е бил луд по животните. Ти си стара прислужница, Милдред, и макар да си малко дръпната, си предана и мога да ти кажа неща, които не бих доверил на никой друг — нито на стария господар, нито дори на кутрето си. Щях да изгоря дори ризата си, ако тя знаеше. Ти обаче се закле в душата си, че няма да кажеш на никого, и се надявам да удържиш на думата си.

— Мога да си трая, бива ме за това — увери го Милдред.

— Няма нужда да ти казвам нищо повече от това — в момента някои хора си траят и така ще си бъде, обаче, ако разберат, че съм господар на Уайвърн, положението ми ще стане доста напечено. Предпочитам да си бъда Хари Феърфийлд по панаири и пазари, отколкото архиепископ в ада, уверявам те, понеже не си падам по изисканите титли, по почестите и по славата, когато си с вързани ръце и с наранено сърце. По-добре сам да си намериш пътя и да си изкарваш хляба, както можеш, отколкото да си целият в злато, ама гръбнакът ти да е пречупен. Това е самата истина. Ако беше иначе, щях да съм много потиснат от появата на малкия господинчо горе и раждането му щеше да ме радва, колкото овчар се радва на Сретение господне. Но за мен няма значение, предпочитам това пред гърне със

злато, пия за здравето на малкия юнак и ѝ пожелавам да има още много деца. Това е самата истина, кълна се в Бога — каза Хари и подкрепи твърдението си с клетва.

— Ами, вярвам ви, Хари — каза Милдред и след известна пауза додаде: — и се радвам. Много се радвам..., понеже в семейството е имало много лоша кръв — заключи тя. Вече е крайно време да се възцари спокойствие и братски дух... Много се радвам да ви чуя да говорите така, сър.

С тези думи тя протегна към него коравата си мургава ръка, а той я пое и се засмя.

— Всеки сам си знае къде го стяга обувката — каза той. — Светът е много зъл, стара ми Милдред, и има злини и недостатъци, за които човек дори не подозира. Само че нищо не трае вечно. Пътят е дълъг и няма завои, обаче все някога свършва.

— Ох, ох, господарю Хари, чувала съм старите хора да казват: „Колкото и дълъг да е денят, накрая идва време за вечерня“.

— А как е господарката ти? — попита той.

— По-зле не може да бъде — отговори Милдред.

— Кой го казва?

— Лекарят. Боя се, че не ѝ дава много, горкичката.

— Лекарят значи. Добър ли е?

— Доктор Уилет от Уикфорд. Хората тук много го уважават. Не знам, обаче според мен той се държи с нея много мило и внимателно, а освен това се грижи и за бебето.

— Добре, радвам се. Предпочитам и аз да дам някакви пари, отколкото да забравим да му платим. А какво казва той за момчето?

— Много било добре, за него не се притеснява. Само че, нали разбирате, то е само на няколко дни и още е рано да се каже.

— Дали господарката ти може да ме приеме за момент?

— О, господине! Как изобщо ви хрумна? В стаята е тъмно, тя може само да шепти, при това не повече от пет думи и не повече три пъти дневно. Нямате представа колко е зле — не се знае дори дали ще оживее до утре.

— Лоша работа. Не подозирах, че е толкова зле — рече той.

— Така е.

— Няма да ѝ се отрази зле да научи, че има дължима аренда — около трийсет лири — от Ридълсуейк. Ще дам на Том бележка за

фермера Уайкрафт и той ще я плати. Ще уредя да ги получава цял живот, знам, че се нуждае от пари, а ти се погрижи нищо да не липсва на момчето. Имам много причини да желая добруването на това дете. Да, бирата наистина не е лоша. Още една кана няма да ми се отрази зле, а пък ако можеш да ми приготвиш и нещо за хапване... умирам от глад.

Старата Милдред извади малко студено солено месо, парче сирене и комат хляб и Хари се нахрани обилно в кухнята, без да прекъсва сериозното си занимание с разговор, докато старата Милдред се суетеше напред-назад, влизаше и излизаше от килера и се занимаваше с тенджерите и с тиганите си.

— А сега ми дай писалка, мастило и лист хартия. Всички в къщата се нуждаят от малко пари, така че ще напиша бележката.

Хари наистина я написа и я подаде на Милдред с жеста на принц, който прави подарък.

— Ето! Така ще издържите още известно време. Къде е старата Дулчибела Крейн? Искам да ѝ стисна ръката, преди да си тръгна.

— Горе, при господарката.

— Каж и да слезе при мен за момент. И не забравяй, стара ми Тарнли, че трябва често да ми пишеш... още утре или вдругиден... Къде ли е шапката? А, на главата ми!... Та така..., понеже, ако нещо се случи, ако малката Алис предаде Богу дух, трябва да има кой да се погрижи за нещата. Старият господар няма да направи нищо, избий си тази мисъл от главата, така че всичко ще се стовари на моите плещи. Изпрати ми я... имам предвид старата Дулчибела Крейн, понеже ще тръгвам и сигурно няма да ме видите тук доста време, освен, ако не ви потрябвам за нещо.

Милдред Тарнли излезе да изпълни поръчението му и няколко минути след това се появи старата Дулчибела Крейн.

След като я разпита как е дамата на горния етаж и бебето, Хари поиска същото, което бе поискал и от Милдред — да му обещае да пише често в Уайвърн.

Не си и помисли да направи и пред нея същото странно признание, което бе направил пред Милдред. Реши, че няма смисъл, защото Дулчибела беше добродушна и дори донякъде мекосърдечна, а и не бе никак подозрителна. Не притежаваше лошотията, която

съпътства проникателността, освен това говореше твърде много и тайната му щеше да се разчуе повече, отколкото му се искаше.

— Кажи на господарката си, че ѝ пожелавам всичко най-хубаво, че бих искал да стана кръстник на детето, когато се стигне дотам и че може да ме моли за всякакви услуги. Предай ѝ, че съм се разпоредил за неголямата аренда, която ѝ е дължима. Довиждане и да се грижиш за себе си. Кой кърми бебето?

— Храним го с козе мляко по препоръка на лекаря. Искате ли да го видите?

— Не този път... Вече тръгвам... Кой се грижи за него?

— Поделяме си грижите за скъпото нещастно създание, но най-вече аз.

— Да, така трябва, грижи се за него добре и ще ти дам малко пари, когато отрасне малко... и не забравяй да ми пишеш... Няма нужда да казваш нищо на старата Милдред, защото и тя ще ми пише и може да се засегне, ако разбере, че ти също ми пишеш, разбра ли?

— Да, господин Хари, никой няма да знае... Обаче си мисля, че сигурно ви се иска да го видите, няма нищо лошо, ще видите... Толкова е сладък!

— Сигурно прилича на нещастния си покоен баща, нали? Само че сега нямам време, затова предай най-искрените ми и сърдечни поздрави и му кажи, че колкото повече расте, толкова по-доволен ще бъде. Старецът няма да е вечен и момчето скоро ще получи, каквото му се полага, а аз ще се погрижа за всеки, който се опита да се намеси или да му попречи... Довиждане, стара ми Дулчи Крейн, и не забравяй какво ти казах.

Той я потупа по рамото със силната си ръка, усмихна ѝ се по характерния си начин, поклати глава и излезе на двора. Яхна коня си и не след дълго вече бе далеч от Каруел Грейндж.

ГЛАВА 50

БЕРТА ВЕЛДЕРКАУСТ

Хари Феърфийлд прекоси Кресли Комън и когато стигна до разклонението на пътя, водещо на изток, пое по него към Хадъртън.

Изглеждаше доста уверен, когато забави крачка в подножието на дългия нисък хълм между необработваемата земя и града.

В джоба си имаше къса лула с голяма чашка с метално капаче. Натъпка я с тютюн — когато пушеше така, харчеше по един шилинг, а Хари бе пестелив, — и скоро лулата бе готова.

Наркотичното вещество подпомогна мисловните му способности, а той имаше доста неща, върху които да разсъждава. Щеше да посети старата си познайница Берта Велдеркауст в сегашното ѝ положение и обмисляше как ще е най-добре да подходи към нея.

От такива размисли — твърде смътни и нестройни, за да бъдат сведени до логическа последователност, — все пак се раждат заключения, които не са никак маловажни и са доста отвлечени. Хари вече беше изпушил лулата си и сведе поглед от върха на възвишението към красивото градче сред дърветата с неговата стара камбанария, съда, дома на енорийския свещеник и високата укрепена сграда вдясно, където в момента бе затворена личността, която се канеше да посети.

След като спази всички формалности, той получа правото да влезе и разрешението да посети тази личност, само че тя с удоволствие предпочете да го накара да я почака известно време, преди да се появи. Хари се ядоса и изгуби търпение, още повече, когато научи, че при нея е някакъв приятел на чай, който ѝ чете вестника.

Тъй като Хари Феърфийлд бе човек, който не желае да се принася в жертва безпричинно, читателят може да заключи, че целта на посещението му не беше да помогне на старата кримка. Ако беше така, той щеше да напусне град Хадъртън, без да си свърши работата, но Хари все пак изчака и най-накрая бе приет.

Тази дама, Берта Велдеркауст, бе предпочела да се представи на съседките си по килия като госпожа Берта Феърфийлд от Уайвърн, защото предпочиташе този стил и тази титла пред името, с което бе влязла в затвора.

Когато Хари Феърфийлд влезе в малката ѝ килия, той я завари издокарана и нагиздена, но това не го изненада.

Беше си облякла небесносиня сатенена рокля, прихваната от едната страна с букет от изкуствени цветя. На главата си имаше дантелен шал и сложна прическа, прихваната миниатюрна диадема с римска перла в средата и с висулки от двете страни. На шията си носеше огромен двоен наниз от римски перли и беше обута с розови плюшени пантофки, украсени с мъниста и с катарамии. Зловещата фигура бе приседнала на ръба на дървеното си легло, за да го посрещне, и приличаше на принцеса от пантомима. Вероятно се труфеше така, за да внуши на хората в затвора какво важно обществено положение заема. И сигурно донякъде успяваше.

— Здравейте, госпожо, дойдох да ви съобщя някои новини — каза той веднага щом вратата се затвори. — Мили боже, направо ми спря дъхът, когато ви зърнах.

— Жалко, че такъв хубав мъж е останал без дъх, много жалко! Защо не си тръгнеш, и бездруго не съм те канила да идваш, и не си върнеш дъха сред въздуха на моето място?

— И кое е това място? Нали не е старият град Хокстън?

— Съвсем не. Уайвърн, мило дете — отговори тя и тихо и подигравателно се засмя.

— О, благодаря ви... да... да... Да, може да подишам от въздуха там, както предложихте.

В края на тази реч господарят Хари се изплези на сляпата дама с възмутителна гримаса.

— Повече няма да крия името си — каза тя. — Аз съм госпожа Феърфийлд от Уайвърн.

— Възможно е — спокойно отговори той.

— Казах, че съм госпожа Феърфийлд от Уайвърн — повтори тя.

— Ау! — отвърна Хари.

— Животно! Какъв беше този звук?

— Ще ти кажа след малко. Хайде, не се сърди, да не губим време.

— Тук имам предостатъчно време — иронично се засмя тя.

— Да, това е така за някои, няма да отричам, обаче други здравата се бъртят, нали? Стига на нас да не ни си случи, можем да изтърпим бездействието, защото колкото и да е неприятно, чувам, че заниманията тук са по-неприятни — засмя се Хари.

— Приятен, както винаги. Такъв си е моят Хари — отново иронично се засмя дамата.

— Предполагам, че си научила за горкия Чарли?

— Да, разбира се. Не всички са като теб. Научих и не ти благодаря за това — отговори тя рязко и извърна към него бледото си и злобно лице.

— Но, скъпа моя, не можех. Имаше трудности, отвсякъде ме следят нечий уши и очи, а и бях сигурен, че не след дълго ще научиш. Значи си чула, но може би не си чула следното — родило се е дете от този брак!

— Брак! — едрата холандка изруга и избухна в неблагозвучен смях.

За момент Хари се притесни, но смехът ѝ не беше истеричен — беше просто емоционален и служеше за отдушник на събираната от отдавна ярост и презрение.

— Както и да е, родило се е дете, момче. Здраво и хубаво детенце с голяма плешива главичка и ревяща уста. Хубаво бебе като всяко друго.

— Копелето ще изгние на бунището и ти няма да му помагаш — заяви дамата.

— Нито се меся, нито се бъркам. Не се интересувам от Уайвърн. Предпочитам да имам джобове, пълни с пари, отколкото къща, пълна с дългове. Както и да е, него вече го няма.

— Трябваше да спазвам траур — заяви Берта Велдеркауст, следвайки някаква своя скрита посока на мисълта.

— Ами... никой няма да те гледа тук — възрази Хари.

— Ако имах пари или кредит, щях да си поръчам траурна рокля.

— Много мило от твоя страна — каза Хари. — Защо все пак се обличаш така... като онази дама със стъклените пантофки, Пепеляшка от приказките, когато отива на бала в двореца?

— Според теб трябва да се обличам като Пепеляшка в каменовъглената мина, така ли?

— Не бих разсмивал човек, който не е в настроение да се смее... Но както и да е, няма значение... облеклото няма голямо значение.

— Може да няма, но може и да има. Много добре знам коя съм и няма да се занемаря — отговори Берта. — Не искам да се изгубя сред тези хора. Ще се постарая да се отличавам, твърде високо стоя, за да стъпвам в калта.

— Твърде високо, за да стъпваш в калта и твърде високо, за да стъпваш по тротоара — закачливо каза Хари, приковал поглед върху тази импулсивна жена и леко отдръпна стола си назад, за да осигури по-добра позиция. — Струва ми се, че съвсем скоро, ако не внимаващ, ще бъдеш толкова високо, та краката ти няма да стигат до земята. Говори се, че човек политал доста нависоко и вече не докосвал земната твърд дори с върха на пръстите си... имам предвид бесилката... Боя се, че в крайна сметка точно това ще те сполети.

С тези думи Хари се изправи с намерението да излезе, ако е възможно, без да се унижи дотам, че да се сбие с тази жена.

Едрата дама, облечена със светлосин сатен и с огромни перли, се наведе напред с изопнато лице, но нито протегна ръка, нито се опита да се изправи. След това въздъхна дълбоко и облегна раменете си на стената.

„Този път се размина“, помисли си Хари.

— Благодаря, ти си мило момче както винаги — тихо се засмя тя. — Искане ти се, несъмнено, но не го мислиш. Знаем го.

— Защо ще ми се иска да те обесят, Берта? Не ставай глупава! На мен не ми пречиш и никога няма да ми попречиш. Това момче се роди и аз по свои собствени причини се радвам, че стана така — радвам се, че го има и че Уайвърн ще стане негов, а не мой, никога!

— Хари, скъпи, много добре знаеш, че ако можеше, щеше да отровиш това момче — тихо и провлечено каза тя и се изкиска.

— Лъжкиня! — Хари внезапно почервения, а после стана смъртно блед.

— Ти лъжеш! Така че да спрем дотук.

Последва мълчание. Жената не беше сърдита, а отново се изкиска и кимна.

— Не мисля за Уайвърн, никога не ми е пукало за имението. Имам си причини и никога не съм го искал. — Той изруга гневно и удари с длан по масата. — Но няма да допусна да съсипеш това момче,

моята собствена плът и кръв, моя племенник. Не, не, Берта, това никога няма да стане, момчето трябва да получи своето. Ще се погрижа да живееш удобно, но другото няма да стане — ще видиш, че по никакъв начин няма да стане.

— Говори ясно, човече, какво искаш да кажеш? — подкани го Берта.

— Хайде, стига, Берта, ти не си глупачка — подразни я той. — Ти си най-трезвомислещата жена от тук до Лондон. И макар да си доста избухлива, не си чак толкова лоша, колкото ни накара да смятаме — прибързаната ръка невинаги е най-опасната. Защо го направи, жено? Съжалявам, че си се наранила и щях да ти помогна да се измъкнеш от тази каша непокътната, ако ми беше дала възможност.

— Хайде, кажи ми какво си си наумил, Хари Феърфийлд? — попита тя.

— Дори да ти кажа, няма да се получи нищо, ако си озлобена към това момче, а и двамата с теб знаем, че никога не си била женена за горкия Чарли.

— Лъжец! — извика дамата с горчивина. Бяха наравно по въпроса за честта.

— Стига, Берта, помисли, помисли. Не бързай, а се вслушай в разума и аз ще се погрижа за теб по-добре от петдесет съпрузи.

— Да не мислиш, че нямам кой да ме съветва? Наела съм господин Уайнъл, най-добрия адвокат в Хадъртън. Знам какво правя.

— Колкото по-добре знаеш, толкова по-доволен ще бъда. Само че адвокатите си падат по караниците — те рядко се целуват и сприятеляват, преди това хубавичко да си поизцапат ръцете, а на клиентите им идва до гуша от закона. Затова е по-добре приятелите да се събират и да постигнат някакво споразумение, преди да се стигне до такава мелачка. Казвам ти, ще се погрижа за теб. Обещавам ти, стига да не вдигаш никакви скандали.

Тя се засмя тихо и презрително.

— О, господарят Хари, горкичкото момче, май си уплашен, така ли е?

— Адски много грешиш — отговори той. — Изплашен съм бил! Я да видим кой е изплашен. Знам, че не е имало брак — знам го, затова не ми ги пробутвай тия, че само ще пострадаш. Каква полза да си пъхаш главата в торбата?

— Ти ще си я пъкнеш в торбата. Кой ще го направи?

— Несръчни са пръстите, които не могат да вържат един възел, жено. Хайде, ти си умна жена, недей да приказваш глупости. Знам всичко по въпроса. Ако се опиташ, се свърши зле. Не можеш лесно да излъжеш Хари Феърфийлд. Не знам досега някой да ме е лъгал, затова няма никакъв смисъл да ме баламосваш.

— Ако беше така, сигурно щях много да те харесвам, защото страшно приличаш на мен — отговори тя.

— Аз не се опитвам да те баламосвам, жено, нито пък да те продам. Винаги си била малко прибързана и си действала необмислено, но това не е най-лошото. Ние Феърфийлд също сме такива, затова не бива да съдим строго другите горещи глави. Не познавам жена, изискана или простовата, която да може да се мери с твоята външност или със сладките ти приказки, а освен това се обличаш много хубаво. Ако можеше да гледаш, щеше да видиш пред себе си един човек, който те харесва.

Хари Феърфийлд повтори хвалебствията си за нея и ги подкрепи с клетва.

— С, „ако“ всичко става — повтори дамата и въздъхна удовлетворено. Изговори думите с чужд и провлечен акцент, който придаде много странно звучене на познатата фраза.

— Добре казано, Берта! В този момент няма друга жена, която да е толкова красива като теб — възкликна той.

— Не и онова девойче в Каруел Грейндж, нали?

— Алис ли? Не е достойна дори да ти прислужва. Ако можеше да я видиш и да се погледнеш в огледалото, сама щеше да си отговориш на въпроса — отговори ѝ той.

— Ето пак — „ако“ можех да се видя в огледалото... Не съм го правила от четиринайсет години... Ако можех да я видя онази глупачка, ако, ако... — каза тя и се предаде на гнева. — Същата стара поговорка: „с, «ако» всичко става“. Старата госпожа Тарнли я употребяваше, мътните да вземат тази вещица... — избухна Берта отново, — трябва да я вържат на колелото и да ѝ натрошат костите с чук.

— Мен, ако питаш, да я пометат с метлата на дявола и да я смажат от бой — каза Хари. — Но да поговорим за теб. Да ме обесят, ако лъжа, но никога не си изглеждала толкова добре — няма друга с

такава фигура и, честна дума, с всеки изминал ден все повече се разхубавяваш. Харесвам високи жени, но ти ги слагаш всички в малкия си джоб, честна дума. На теб дрехите ти стоят толкова великолепно.

— Не си мисли, че обичам комплиментите, глупак такъв — през едното ми ухо влизат, през другото излизат — каза дамата с хитра усмивка и поклати глава.

— Боже, жено! Какви комплименти? Защо да ти правя комплименти? Просто те познавам от толкова отдавна, че говоря, каквото ми дойде на уста, и наистина е жалко, че нямаш пари, за да се обличаш, както ти се иска.

— Никога не съм имала — отговори жената.

— Никога... много добре знам... и ако не ме послушаш, ще имаш още по-малко.

— Ти не знаеш много по въпроса — спокойно каза Берта.

— Стига, Берта, престани да ми противоречиш. Знам доста за всичко. Никога не е имало брак, никога.

— Докато Чарли беше жив, никога не си го казвал. Винаги си подкрепял мен.

— Няма да лъжа заради никого — намусено отговори Хари.

— Нямало да лъже! Че защо, и бездруго цял живот лъжеш. За жълти стотинки си готов да излъжеш! Винаги лъжеш, нещастник такъв!

— Стига, Берта, успокой се! Никога ли не си чувала да говорят, че мъжете от рода Феърфийлд са луди глави? А нали е казано да не удряш луд кон по главата?

— Вярно е и точно затова е толкова болезнено — засмя се тя.

— Никога ли не си чувала, че лошите шеги пораждат омраза? — засмя се той. — Но няма нищо, не ти се сърдя, изобщо. Харесва ми, че говориш открито. Не ми допадат лигавите приказки на префърцунените богаташи. Харесва ми да е грубичко от време на време. Ако и ти се държеше прекалено вежливо, нямаше да мога да говоря открито, а това също нямаше да ми хареса.

— Хайде стига де! Още колко ще дърдориш?

— Да ти го кажа ли кратко и ясно? Ще ме изслушаш ли? — попита той.

— Аха.

— Ето как стоят нещата — ако не подпишеш това, мисля, че ще те обесят.

— Нищо подобно — тихо отвърна тя.

— Напротив, напротив... кълна се.

— Напротив — повтори Берта със същия тон. — Кой ще го направи? Чарли го няма и колкото и зле да се държеше с мен, никога не би направил такова нещо. И Алис няма да го направи, нали лично ти е казала? Повярвай ми, информирана съм по-добре, отколкото си мислиш. Затова не си мисли, че съм чак толкова разтревожена.

— Искам да те сваля от въжето, а ти не ми даваш възможност — каза той.

— Благодаря ти, добри ми Хари — подигравателно се усмихна тя.

— Дошъл съм днес, а след десет дни ще се гледа делото.

— И ще ме оправдаят. А аз ще повдигна отделни обвинения срещу всички, които са замесени в това, че сега съм тук. Питай адвоката ми — каза дамата преbledняла и с гневна усмивка.

— Освен това ще дойде съдия Риск, така че ти по-добре питай адвоката си дали той си пада по бесенето, или не.

— Лукав звяр! Няма да успееш — саркастично заяви тя.

— Е, Берта, ще дойда точно след една седмица и това е последният ти шанс, защото днес ще започне всичко и никой няма да може да го спре.

— Бог да се смили над нас! — изстена тя с противна насмешка и вдигна нагоре незрящите си очи.

— Може би скоро ще кажеш нещо такова пред журналистите, ако не си направиш труда да се вразумиш, преди да е станало твърде късно. А сега ме чуй веднъж завинаги, защото ще го кажа за последен път. Всичко, което казваш е вярно: Чарли го няма, а ако беше тук, а не на оня свят, щеше да е все едно, защото нямаше да си помръдне пръста, нито пък щеше да страда. Същото важи и за Алис. Само че ако не подпишеш този документ до същия ден другата седмица и не спреш да се противиш — на това място Хари изруга грозно, — може и да си сляпа, обаче ще ти отворя очите и лично ще повдигна обвинение срещу теб. Довиждане, госпожо, и си помисли добре.

Хари Феърфийлд излезе от стаята и все още бе в плен на мрачното усещане от края на разговора, когато стигна до малката

странноприемница, в чийто обор няколко седмици преди това брат му Чарлс бе оставил коня си по време на последното си посещение в Хадъртън.

ГЛАВА 51

СТАРШИНА АРЧДЕЙЛ

Хари Феърфийлд бе капитан от запасната войска на графството. Редно бе семейство Феърфийлд да имат свой представител в тази войска част. Чарли, който имаше лек и стговорчив нрав, би приел поръчението и леките задължения, ако тази чест бе оказана нему. Само че я избра Хари. Това разширяваше кръга на познатите му, разкриваше му нови възможности да продава конете си и му отваряше вратите на някои домове — малки или големи — съвсем по съседски, когато обикаляше по панаирите и пазарите. Освен това той бе добър в някои игри, бе проникателен играч на вист и на дама, а също опитен майстор на билиярда. Като цяло, поръчението го издигна доста само в рамките на година.

Точно заради някакъв военен проблем старшина Арчдейл очакваше завръщането му в Уайвърн.

Случи се така, че докато влизаше в двора, потънал в мрачни мисли, Хари Феърфийлд си мислеше тъкмо за сержанта.

— Е, Арчдейл, какви са новините? — попита той, когато слезе от коня.

Новините не бяха бог знае какви. След като ги изслуша, Хари замълча за момент и каза:

— Надявам се, че си добре, Арчдейл.

— Да, сър, благодаря ви. — Хари отново замълча.

— Как дойде дотук, Арчдейл?

— Пеша, сър.

— Пеша значи. Много добре. — Последва поредната пауза.

— Арчдейл, трябва да влезеш. Клинтън, пригответи обяд за старшина Арчдейл. Чаша бира и нещо за хапване няма да ти се отразят зле. И, Арчдейл, преди да си тръгнеш, ми се обади, ще те изпратя и ще поговорим. Клинтън, пригответи нещо за хапване и чаша шери за господин Арчдейл.

Старшина Арчдейл се запъти към къщата с отсечена армейска стъпка.

Старшината бе малко над среден ръст и имаше набито тяло, което го правеше да изглежда по-нисък. Косата му беше късо подстригана и бе сиво-синкава като стомана. Лицето му беше доста бледо и гладко като мрамор, плътно и издължено, със синкава брадичка, все едно суровите му черти бяха някак осветени — не беше точно усмивка, а жестока и измамна светлина. А що се отнася до останалото, военната му куртка беше старомодна, но киверът му, както и всички месингови части, а също и високите му ботуши бяха спретнати и лъснати, като цяло бяха безукорни. В цялото графство надали можеше да се намери толкова изряден и порядъчен на вид човек от неговата професия.

Без да каже и дума и скърцайки с ботушите си, той бавно тръгна след Клинтън с непроницаемо изражение.

Старият господар посрещна Хари в салона.

— Охо, не съм те виждал вече почти седмица. Ще трябва да потърсиш някакво друго място за лудата кобила, която си купил от Джим Хардрес, защото тази сутрин счупи ръката на едно момче в обора. Няма аз да се грижа за нея, така да знаеш. Това е твоя работа и по-добре веднага се заеми, че ако се забавиш, може и да изгубиш пари. На много умен се правиш. Онзи тип отдавна ти дължи пари, а е голям хитрец, така че надали ще ти плати колкото трябва. Няма да позволя тази кобила да рита хората ми — освен това ухапа и коняря. Махни я, защото иначе ще я продам, за да покрия щетите, кълна се.

Старият господар Хари се отдалечи, а последният останал му наследник се загледа подире му намусено и изръмжа нещо през зъби, когато старецът вече бе достатъчно далеч, за да не може да го чуе.

— Чия ръка е счупена, Дик, или старецът просто ме лъже? — попита Хари един слуга, който мина покрай него в този момент.

— На Джим Слейд, сър, неговата ръка беше счупена в обора. Ритна го кон, господине.

— Кой кон?

— Новият кон, който пристигна в четвъртък, господине.

— Кобилата, искаш да кажеш. Но защо тя е кротка като агне, никога не е ритала никого. Дори дете може да си играе с нея. По-

вероятно ми се струва старият господар да го е ритнал. И какво направихте с ръката му?

— Лекарят в града я намести и му направи шина, господине.

— Ами не съм викал аз, добре го запомни, мен ме нямаше. Много мило от страна на лекаря, не отричам, само че да не ми праща сметките на мен. А как е Джим след това? Оправя се, нали?

— Не знам, сър. Не съм го виждал оттогава.

— Ами значи е добре, гарантирам ти. Кажу на стария Слейд, че ако иска, ще дам малко пари за болницата заради Джим, но няма да са много.

С тази икономическа уговорка Хари за момента освободи слугата, застана на стълбите пред вратата на салона и запусти в очакване на старшина Арчдейл.

Издължените сенки и златистата светлина на залеза избледняху, преди старшината да се появи, и на тяхно място се настаниху здрачът и мушиците.

Почти веднага след като слугата осведоми Хари Феърфийлд, че старшината ще дойде на вратата на салона, за да получи заповедите му, Арчдейл се появи пред къщата и Хари Феърфийлд слезе в двора, а военният го посрещна с военен поздрав.

— Ще повървя малко с теб, Арчдейл. Искам да поговорим за нещо друго, не за военни неща. Ще те изпратя до портата.

Старшината вървеше сковано и мълчаливо до пушещия джентълмен, който след като се отдалечи малко от къщата, изтръска пепелта от лулата и я прибра в джоба си.

— Тази работа във войската носи мизерна заплата за човек като теб, Арчдейл. А аз след време ще имам нужда от умен човек, понеже когато старият господар ритне камбаната, което сигурно ще е скоро, ще си имам доста неприятности, докато се грижа за нещата. Наследникът е съвсем малък, така че доста дълго ще управлявам трудно, докато той навърши пълнолетие. Така или иначе, проблемите ще се стоварят на моите плещи, нали съм чичо на хлапето. Ясно ли се изразявам?

— Съвсем ясно, сър — прозвуча студеният глас на старшината.

— Имам един имот в Уорамптън, доста широка ивица земя, която давам под аренда. Има много дивеч, има и двама пазачи, но подозирам, че крадат от дивеча, затова някой трябва да ги наглежда.

Там е и старият парк на Уорамптън, нали познаваш тази част от графството?

— Да, сър, добре я познавам.

— Знаех си. Оттам би трябвало да идват добри пари, повече, отколкото взема старият господар. Не мога да му го кажа, но знам точно какво си мисля. Има ли дим, значи има и огън. Съмнявам се дори, че вратата на парка е ремонтирана. Там има нужда от нещо като иконом, нали ме разбираш. Знаеш ли къде е фермата Нолтън?

— Да, сър.

— Хубава е, приятна къщичка и доста акри земя като за начало. Наемателят ще напусне, след като приберем реколтата. Ти си най-подходящият човек за тази работа. Ще им кажа, че ще направя всичко по силите си да помогна на племенника си, обаче и аз трябва да живея. Разполагам само с времето и с акъла си, за да припечеля нещичко, а ако ще управлявам имота вместо него, ще се нуждая от най-добрите помощници, които мога да намеря, нали ме разбираш? Ти си човекът, когото искам. Ценя характера ти, защото си честен и лоялен човек. Освен това умееш да използваш очите си и да си държиш езика зад зъбите. Ще си имаш ферма и дом, знаеш къде са, при това безплатно. Ще можеш да пасеш три крави на общинската мера, а тя не е като опасаната и гола мера тук, а има най-сочната трева в графството. Освен това ще получаваш по петдесет лири годишно, а фермата е близо четирийсет акра и струва поне със сто повече. А ако се справиш добре с всичко, което искам от теб — а аз не се съмнявам, — няма да те изоставя, докато тревата расте и ние двамата с теб сме живи.

— Благодаря ви, сър — отвърна студеният и ясен глас на Арчдейл.

— Има и една малка тайна, свързана с мен, която не бих доверил другиму, Арчдейл. На теб обаче ще кажа — снижи гласа си Хари.

— Да, сър — отвърна Арчдейл все по същия студен и скован начин, който дразнеше Хари.

— Не забравяй, че вече не говоря на старшина Арчдейл, ако другото нещо в Нолтън ти допада повече.

— Нолтън е по-добре, сър, благодаря ви.

— В такъв случай разговарям с господин Арчдейл от Нолтън, управител на Уорамптън. Ще сключил сделката след прибирането на реколтата.

— Благодаря ви, сър.

— Не върви толкова бързо, че много бързо ще стигнем. Има едно нещо, което искам да ми скриеш.

— Ще се уверите, че можете да ми се доверите, сър. Командващите ми офицери вече се увериха.

— Знам това добре, познавам те, Арчдейл, и тъкмо затова те избрах сред хиляди други, защото мога да ти се доверя, а в провинцията клюките се ширят, както и в града, езиците не млъкват като звънчетата на овцете и се приказват твърде много глупости. Предвид всичко това не е чудно, че човек не иска да му се присмиват или да го одумват в провинцията.

— Така е, сър — отвърна скованият старшина.

— Имал си същия чин и в запасната армия, нали?

— Да, сър — отговори старшината и по навик отдаде чест.

— Така си и помислих и това говори много за теб, Арчдейл. Помня, че в един от документите ти пишеше, че си бил най-младият старшина в полка.

— Така е, сър.

— Това също говори много, много отговорен чин. С очите си съм се убедил, че старшините са много по-важни за бойната готовност на полка от всеки друг офицер редовен или запасен.

— Наистина много зависи от старшините, сър.

— Ти не дрънкаш излишно, Арчдейл, а това е сигурен път към успеха.

— Не познавах много хора, сър, бях лоялен към висшите офицери и само с няколко искрени думи карах хората да изпълняват задълженията си.

— Ето от такъв човек се нуждаят парите ми — каза Хари. — Ще бъдеш ли готов за фермата в Нолтън до средата на следващия месец?

— Да, сър, така допускам.

— В такъв случай ще се погрижа за останалото, за парите и за общинската мера, още утре ще уредя въпроса с баща си и ще оформим документите.

— Благодаря ви, сър.

— Чакай малко — спря го Хари, малко смутен. — Нали ти споменах, че трябва да свършиш за мен и ще нещо.

— Да, сър.

Почти му се искаше господин Арчдейл да задава въпроси и да създава трудности. Тази ледена маска, под която не виждаше нищо, започна да го притеснява.

— Сигурно знаеш, че всеки човек поне веднъж-дваж в живота си се проявява като глупак и точно така честните хора се продават, а мошениците правят пари. На пазара глупаци няма, никой не взема лоша стока, нали така?

Потърси разбиране по лицето на старшината, но не откри там нито разбиране, нито насмешка, а само спокойна, достойна и безразлична въздържаност.

— Не съм женен и много жени съжаляват за това — опита се да се пошегува той, — обаче са ми родили едно копеле, което наричат мой син. Трябва да му намеря дойка и да му осигуря средства. Искам да го направиш съвсем тихо, намери някоя окаяна женица, която живее откъснато и няма да задава въпроси или да създава неприятности, а ще е доволна и от малко. Ще ти дам парите за нея, но тя не трябва изобщо да чува името ми, нито пък да знае кой е собственикът и откъде идват парите. Нека си мисли, че бащата е някой бедняк — ако знаят, че мъжът е богат, стават неразумни. Точно затова избрах теб, Арчдейл, защото си благоразумен и няма да разправяш наляво и надясно като глупак какво се случва. Уговорихме се, нали? Сделка?

— Да, сър, много ви благодаря — каза Арчдейл.

— В такъв случай ще ти пратя вест до края на седмицата и не забравяй — нито дума, докато всичко не бъде подписано и уговорено, за фермата в Нолтън и за другото нещо, нито дума. Звездите греят много ярки, явно нощта ще е мразовита. Стъмни се изведнъж, и въздухът е много студен.

Той замъча, но запасният офицер не му отвърна с подобно реплика, която да подхожда на тези метеорологични разсъждения.

— Чух, че онзи ден си направил орган за господин Ардън, вярно ли е?

— Само с три регистри, сър.

— Аз не разбирам нищо от този инструмент, само дето слушам големия стар орган в Уайвърн в неделя. Но ти явно разбираш. Къде се научи?

— Две години бях чирак при един майстор на органи в Уестминстър, сър — господин Ломас. Обаче той почина, а мен ме взеха

в армията.

— Ами може да ти помогна и в тази насока. Говори се, че ще им трябва орган за църквата в Уорамптън. Ще видим. Няма да забравя.

— Благодаря ви, сър — повтори Арчдейл. — Ще наредите ли още нещо?

Господин Арчдейл стоеше изпънат до портата под прав ъгъл спрямо Хари Феърфийлд.

— Не, нищо, Арчдейл. Радвам се, че това те устройва, а е възможно дори да направя нещата още по-изгодни за теб. Лека нощ, старшина.

— Лека нощ, сър.

Арчдейл се завъртя наляво, обърна се с гръб към селцето Уайвърн и се отдалечи с равномерен и стегнат марш, какъвто човек си представя под съпровода на барабани и фанфари.

Хари стоеше до желязната порта, откряната наполовина, безшумно ритна на пътя един камък, облегна се на старите железни орнаменти и се загледа след набитата фигура, която се отдалечаваше и се стопи в здрача.

— Чувал съм да казват, че нощта е майката на размислите — опомни се Хари и шумно залости голямото резе. Само че няма да мога да се навечерям с мисли. Ехо! Портата, портата! Джоръкс... който и да е — провикна се той. — Някой да заключи портата за през нощта.

След като даде това нареждане на Джоръкс, Хари закрачи под старите дървета към салона на Уайвърн. Кой щеше да поддържа огъня на Феърфийлд? Искрата на живота на стария господар вече гаснеше, една мъничка свещица тъкмо бе запалена в мрачния Каруел, а Хари Феърфийлд... Щеше ли някога да дойде и неговият ред да освети света на Уайвърн?

ГЛАВА 52

РАЗГОВОР СЪС СТАРИЯ ГОСПОДАР

Хари доказа колко е гладен, като изяде огромна вечеря. Беше сам в старата трапезария и пиеше бренди с вода до приятния огън, разпален с дърва и въглища. Разкопчал едно-две копчета, той гледаше сънливо огъня, отметнал глава назад и почти затворил очи, а от топлината на огъня и на алкохола бузите, носът и челото му бяха станали яркочервени.

Хари бе яздил доста дълго през този ден. Имаше някои тревоги, бе дишал въздуха на доста места, а сега, както видяхме, бе излапал една обилна вечеря, бе гаврътнал доста чашки бренди и вода и се бе настанил пред бумтящия огън. Естествено заспа.

Сънува, че старият господар е мъртъв и погребан. Напълно забрави за малкото момче в Каруел и си представи, че той, Хари Феърфийлд, облечен с черната мантия, която погребалният агент дава на главния опечален, се е върнал от погребението и се е настанил в стария „дъбов салон“, точно както действително се бе настанил. Докато си седеше там, най-сетне господар на Уайвърн, и слушаше, както му се стори, грубото тиктакане на часовника в антрето, старият Том Уорд влетя вътре, червендалестото му лице бе преbledняло, устата му бе зяпнала, а очите му щяха да изхвърчат от орбитите. „Ставайте, господарю Хари — с треперещ глас му каза старият слуга, — защото ако не е старият господар, значи ме е хванал дяволът. Седи в синята стая и ви вика!“.

— Лъжеш! — смая се ужасено Хари.

— Побързайте, господарю Хари, защото когато старият господар вика някого, той трябва веднага да отиде каза му в този момент истинският глас на Том Уорд.

— Къде?

— В синята стая.

— Къде съм? — зачуди се Хари, изправи се и погледна Том Уорд.
— Мили Боже, Том, сигурно съм сънувал. Здравата ме уплаши. Той

там ли е наистина? Много добре.

Хари влезе в стаята и завари стария господар, застанал прав с гръб към огъня, висок, слаб и зачервен, а очите му изглеждаха по-големи и сякаш бяха станали стъклени от гняв.

— Защо не ми съобщи новината, глупак такъв? — попита го старият господар още с влизането. — Мътните да те вземат, ако не беше Том Уорд, нямаше да чуя нищо по въпроса. Значи в Каруел Грейндж се е родило копеле — ха, ха! Чувал съм да казват, че бракът е нещо почтено, само дето домакинството струвало скъпо. Това е една стара песен за гайда. Бракът е най-сигурният път към просешката тояга. Когато бракът се качи на седлото, съжалението се покатерва на ремъка под опашката. Защо не ми съобщи новината, до дяволите? Защо не ми каза, глупако?

— Щях да ви кажа тази вечер, ама съм заспал след вечеря. Обаче е вярно, има лекари, медицински сестри, топли напитки за болната и всичко останало.

— Е, Чарли вече го няма... Нали знаеш какво казват, на мъртвите мишки не им е студено. А тя е лоша, Алис Мейбъл е лоша. Викарият беше неблагодарник и тя прилича на него. Тръгна по свой път и толкова по-добре. Любовчиите и медопоказвачите нямат дом, а хлябът на дявола е наполовина от трици. Научила си е урока. Отнесох се твърде добре с тази негодница. Прегърни чуждо дете, та да ти изпълзи през ръкава. Тя вече не е приятелка. Изгуби Чарли, изгуби и мен. Мандалото хлопна. Сигурно ще ѝ хареса да се върне обратно тук, в Уайвърн, ама мътните да я вземат! Вече ще да е разбрала кой е най-добрият ѝ приятел. Сигурно е била адски доволна от себе си, когато ми пробута онова писмо и избяга с Чарли — на бас, че сега доста се е омърлушила. Пасторът вероятно всеки ден ходи в Грейндж да се моли заедно с дамата и да ѝ говори за примирението. Когато им се случи нещо, всички негодници започват да се молят, да пеят химни и да въртят очи към небето, негодниците, за да се изпълни Божията воля. Добре дошла смърт, казва плъхът, когато щракне капанът. Много им благодаря, задето се нагърбиха с нещо, с което не могат да се справят. Тази жена е лоша — оказа се измамна предателка, а Чарли беше мекосърдечен и шантав мъж, обаче времето му свърши. А аз се държах като стар глупак и си получих заслуженото. Само че времето и разсъдливостта овладяват всичко, а и нали всички ще отидем в гроба?

Как изглежда момчето? — попита старецът след известно мълчание.
— На Чарли ли прилича?

— Спеше и в стаята беше тъмно, така че не можах да го видя добре — измисли си извинение Хари.

— Няма значение дали е било светло, или тъмно. Той е син на Али, а от нея няма да се роди нищо добро, никога. Крушата не пада подалеч от дървото, а онази чужденка, доколкото чувам, се кълне, че първа се е оженила за горкия Чарли. Ама какво значение има това за мен? Никакво. Тя е в затвора и ако казва истината, тогава нещастният син на Али не е наследник, а майка му, Бог да я благослови, няма защо да се притеснява за Уайвърн, нито пък ще се моли старият господар, който беше толкова добър с нея, да гушне букета, за да отстъпи място на сина ѝ. Така че ще бъде твой ред да се намесиш и да искаш да заемеш мястото ми, да седнеш на стола ми, да вземеш ключа от избата ми, а пък мадам — как ѝ беше името? — Ван Трамп или нещо подобно сигурно ще предизвика процес, а ти ще трябва здравата да се бориш — да риташ, да мачкаш, да хапеш — в съда или където можеш. А на мен какво ми пука кой ще изгуби и кой ще спечели? Пет пари не давам. И ако мислиш, че ще пръскам пари по съдилища, за да се изясни въпрос, който изобщо не ме интересува, значи не си познал, кълна се, че не си, понеже няма да подкрепя никого от двамата и няма да похарча нито шилинг. Пет пари не давам, мамка му! Ще трябва да се бориш, след като отида в гроба. Който успее, той ще вземе Уайвърн, а и ще ти струва доста пари. Ще се наложи да си продадеш и дрехите на гърба. Здравата си се набутал и не можеш да се оттеглиш. Хубавата пяна е половината бръснене. Няма да ми се скъса сърцето, уверявам те.

Старецът се захили гръмогласно и неистово започна да тръска глава, докато описваше свадата, която по собствен начин си представяше, че ще избухне.

— Не се жалете заради мен. Който успее, той да вземе Уайвърн. Аз и пръста си няма да помръдна, уверявам те. Че за какво ми е да се боря с вятърните мелници на другите хора? — Старият господар продължи по-спокойно, отколкото досега: — Направи още една кана от това нещо, Том. Пригответи голяма кана и добре я затопли. Донеси чаша и за себе си, приятелю. — Сетне старият господар възобнови речта си: — Богатите да хранят копелетата на бедните. Син в Каруел Грейндж, помисли си само! Достатъчно, навремето съм понесъл достатъчно

голям товар на плещите си, а обикновено най-слабото момче, носи най-голямата цигулка. Лукаво същество е тази Алис. Ще намери колкото си иска глупаци да ѝ помогнат. Приключих с нея, тя е лоша. Погледни този клавесин, на който свиреше — посочи той към пианото. Купих ѝ го от Лондон, за да дрънка на воля. Канех се да го строша и да го хвърля в реката, ама щеше да си помисли, че ми пука за нея, след като съм си дал толкова зор. Обърна ми гръб, когато си поиска, а сега аз пък няма да я погледна, когато ме помоли. Неблагодарница беше тя. Подлостта остава, но красотата повяхва, така че по-добре за мен. Стига толкова. Няма какво повече да се каже. Вземи една свещ, ако ти се спи, човече, няма защо да ми се прозяваш и да ми се преструваш, и си върви в леглото.

Той отпрати сина си с рязко кимване на глава. Не след дълго в стаята влезе Том с нова кана с пунш.

— Много добре, Том, това ще ми стопли кокалите. От колко време си тук? Винаги си бил в Уайвърн, обаче от колко време си в къщата? От доста отдавна си със семейството. Беше преди шейсет години, Том. Помня те облечен с нашата ливрея — в синьо и в жълто, това бяха цветовете ни тогава. Сега не знаят как се нарича този цвят и го наричат оранжево. Много често сме посрещали Коледа в старата къща, ама надали ще посрещнем още много коледни. Историята ни почти приключи. Не живяхме лошо, Том, не можем да се оплачем. Взехме си своето, а след сиренето, не сервират нищо повече, както казват старите хора. Вземи си чаша и седни до вратата, Том. Господарят Хари си тръгна. Бих предпочел да изпия една чаша с теб, отколкото десет с него, проклет любопитен негодник. Том, нали е голям мошеник, не е истински Феърфийлд, мътните да го вземат, нали, Том?

— Не мога да кажа такова нещо, сър. Той е висок и красив, а освен това седи и пие като истински мъж.

— Искаш да кажеш като животно. Той никога не разказва интересни истории, никога не се смее като мъж, а алкохолът, с който се налива, отива в неподходяща кожа, Том. Той не пие жадно и от сърце като истински Феърфийлд, нравът му не е добър, Том. Хари е стиснат и лукав. Мразя хората, които не могат да купят от пазара и да продадат на панаира! Дори когато пие, мътните го взели, винаги гледа да те прекара точно като майка си. Голяма мошеница беше тя и синът ѝ е

такъв — винаги мами, и когато купува, и когато продава. Мразя го трезвен, Том, мразя го и пиян. Донеси чашата си тук, стари приятелю. Страхотен пунш си приготвил тази вечер. Дръж я права, глупако!

Та какво говорех? Старите неща вече не са модерни, Том, светът се променя и няма смисъл старите кучета да се учат на нови номера. Сигурно е забавно, само че аз не виждам какво му е забавното, а старите вече започват да пречат, както винаги е било, защото за нас нищо не се променя. Някога ние от рода Феърфийлд бяхме смели мъже, но сега няма кой да ни наследя. В Уайвърн няма да има такъв мъж след мен. Помня навремето, когато бях още момче, за турнира по борба Уайвърн Феър Грийн се стичаха дами и господа от двайсет мили околоръст и всички стари благородници в графството — някои на кон, други в карети, издокарани с коприна и със сатен, за да гледат надпреварата, борбата и боя с тояги. Това бяха мъжки времена, Том, а победителят винаги беше Феърфийлд и... коя година беше това? Предишната седмица бях навършил двайсет, значи е било преди шейсет и четири години, когато праметнах Дик Дътън през рамото си и му счупих ключицата, а Дътън се смяташе за най-добрия борец, който бе идвал тук... Пък Мег Уийкс, помниш ли я, Мег Уийкс с лешниковите очи, гледаше борбата. Обаче борба вече няма и в цялото графство надали ще се намери човек, който да знае разликата между тояга и млатило. А когато заема мястото си в двора на църквата, в Уайвърн вече няма да има Феърфийлд, понеже не броя Хари за Феърфийлд, той не е от рода ми, никога не е бил. Чарли имаше нещо от рода ни, красивият Чарли. По много неща приличаше на мен... Пък капитан Джолифи умрял онзи ден... прострелях го в ръката в Тюксбъри преди двайсет години, понеже ми каза една дума накриво... Старият Мортън прочел новината вчера в лондонския вестник. Само че за Чарли всичко свърши... Стани, Том, напълни си чашата и да пием за него.

След това старият Том пръв наруши тишината:

— Имаше гореща кръв и бе горд, сър, и на младини беше доста буен. Никой не може да каже нищо друго. Смело момче, сър, и най-добросърдечното, което познавам. Не биваше да го погребваме сам. Това хич не ми харесва. Той не би постъпил така с вас, стари господарю. Той ви обичаше, обичаше всички, които се държаха добре с него. Много добре си спомням колко плака след смъртта на горкия

господар Уили. Двамата много си приличаха и се обичаха. Господарят Уили също беше висок и красив като него.

— Не ми говори за тях, глупако — избухна старият господар, — веднага млъкни, Том, дръж си езика зад зъбите. Мътните да те вземат, да не мислиш, че съм глупак? Запали ми свещта и върви да спиш, ама първо изнеси каната. Върви да спиш, дърт глупак такъв — каза той и силно разтърси ръката на възрастния прислужник, докато говореше.

ГЛАВА 53

ХАРИ ФЕЪРФИЙЛД СТАВА НЕСПОКОЕН

Няколко дни след това Хари Феърфийлд замина от Уайвърн за живописното градче Уикфорд, мина по тесния и стръмен мост и спря близо до църквата пред дома на доктор Уилет. Хари искаше да каже нещо на лекаря, но като добър дипломат този проникателен търговец на коне предпочиташе най-напред да остави лекаря да поговори.

Свари го по чехли и по халат да подрязва вечнозелените храсти пред къщата, защото още бе рано за сутрешните му визитации.

— Секачо, пощади дървото — каза Хари, цитирайки популярна песен.

Лекарят вдигна глава.

— Как е доктор Уилет тази сутрин? — попита Хари.

— О, вие ли сте? — възкликна лекарят и се изправи с известно усилие, защото се бе привел, докато работеше, а старите гърбове не се изпъват лесно.

— Много добре, благодаря. Виждам, че вие също.

— Не мога да се оплача.

— А как е старият господар? — попита лекарят.

— Как може да е една стара къща? — отвърна Хари. Здрава и изправена, все едно ще си стои вечно. Не виждам никаква промяна у него. Как са нещата в Каруел?

— Не съвсем добре — отговори лекарят.

— Кой е зле?

— Горката млада майка, наистина е много болна обясни той. — Нервна е, потисната е и има висока температура. Когато я прегледах за последен път, имаше силна треска, съвсем ясно изразена.

— Каква треска? — попита Хари.

— Ами, нервите ѝ са прекалено изопнати... — поде лекарят.

— Внимавайте да не е тиф — посъветва го Хари. — Бебето не е болно, надявам се?

— Не, бебето е здраво.

— Около мелницата на Грайс има тиф, а в долчинката едно дете е болно от скарлатина, така чух.

— Нима? Научих, че от тази страна има доста такива случаи — каза доктор Уилет. — Дали лейди Уиндейл от Аултън няма да вземе детето за известно време? Стори ми се много добросърдечна дама. Мястото е хубаво, добре е оградено и е нависоко — малко вероятно е болестта да стигне до там. Имах там един пациент с воднянка, докато имението беше дадено под наем, а семейство Уиндейл бяха в Индия.

— Да, много е добросърдечна. Сигурен съм, че с радост би приела и детето, и майката, обаче заяви, че не иска да откъсва детето от близките му и според мен е права, така че малкият приятел ще трябва сам да се бори и да се справя с капризите на съдбата. Кога ще ходите там днес?

— В три часа.

— Много добре, по това време имам път покрай мелницата в долчинката, така че ще се отбия, за да чуя какво ще кажете, и после ще се прибера през Кресли Комън. И този път ми е удобен като другия. Отклоних се за малко, за да разбера какви са новините, но вече трябва да тръгна. Довиждане, докторе. Верен ли е часовникът на църквата ви? — попита Хари, вдигна поглед към старата камбанария и извади своя часовник, за да го свери.

— Часовникът върви според желанията на чиновника, така гласи старата поговорка, но ние тук се ориентираме по часовника, а той показва времето доста точно — отговори старият доктор Уилет, заслонил очите си с ръка, докато гледаше какво показват златните стрелки, както правеше и Хари.

— Много добре. Е, докторе, довиждане и Бог да ви пази — каза Хари и отпраши, без да изчака поздрава на лекаря.

В три часа в Каруел Грейндж цареше печалната тишина, характерна за къща, в която има болник.

Едва се чуваше пристъпването на пръсти на старата Дулчибела и шепотът ѝ на вратата, от време на време в затъмнената стая се разнасяше изтощено стенание, а от друга стая, недалеч от първата, долиташе бебешки плач.

Старата Милдред Тарнли беше поела грижите за детето, а Дулчибела с помощта на една съседка, специално повикана за целта, се грижеше за болната майка.

Малко преди три часа за изненада на това тъжно домакинство пристигна Хари Феърфийлд. Не дойде на кон, а с лека каруца. През деня бе свършил повече работа от мнозина, които си изкарват хляба с труда си.

— Нахрани коня, Том. Как са всички? — попита той, като отметна кожената покривка за краката и скочи долу.

— Боя се, че не са добре, сър.

— Нима са по-зле?

— Няма да разберем, преди да дойде лекарят, сър. Но едва ли положението се е подобрило, понеже чух госпожица Крейн да казва, че не е мигнала тази нощ.

— Надявам се, че в залисията не забравят детето? — попита Хари.

— Госпожа Тарнли и Лили Доджър се редуват да се грижат за него.

— Това няма да свърши работа — каза Хари. — Нахрани добре кобилата, Том, че гладна мечка хоро не играе. Доста се поизмори на изкачването от долчинката. Лекарят ще дойде всеки момент.

— Добре, сър.

— Ще остана да чуя какво ще каже. Говори се, че в Каруел Глен имало епидемия.

— Да, сър, доста било сериозно.

— Няма нужда да я разпрягаш, Том, само ѝ пъхни главата в оглавника до портата — ей там, на ограждението до входа, ако имаш подръка торба със зоб, и после се върни тук. Тя е кротка като агънце. Искам да поговорим. Смятам да купя две-три кобили, така че опитай да се сетиш не си ли виждал някоя тъдява. Старата Тарнли е в кухнята, нали?

— Така ми се струва, сър.

— Е, опитай да се сетиш за някоя кобила. Може да завъртим търговия, ако ми харесат.

С тези думи Хари се отдалечи, почука на прозореца на кухнята, кимна и се усмихна на госпожа Тарнли.

— Казаха ми, че всички сте болни, обаче по-добре болни, отколкото тъжни. Само това мога да кажа, жено — каза Хари, докато влизаше както обикновено в кухнята и тупна с голямата си ръка старата Милдред по рамото.

— Да, сър, болни сме, тъжни сме и скоро ще съжаляваме. Погребяхме брат ви съвсем наскоро, така че няма как в Грейндж да не скърбим — това беше неговият дом, а това горе е неговата вдовица. Болестта е за предпочитане пред тъгата, само че положението тук не е такова — май и единият и другият ще си отидат. А онази повлекана горе, госпожица Доджър, само се мотае между спалнята и килера. Нямам повече полза от нея, отколкото от петела на върха на камбанарията в Каруел. Никога не съм преживявала такива времена в Каруел Грейндж, вече едва се държа на краката си. Вече не издържам и поне двайсет пъти на ден ми се иска да си бях полегнала на спокойствие в гроба.

— Казват, че цвилещ кон и мърмореща жена живеят дълго. Не се бой, няма да умреш сега, жено, без тебе няма да го има Грейндж. Скоро всичко ще се оправи, гарантирам ти — вятърът не духа дълго на високото, нали знаеш. Ей сега ще чуем какво ще ни каже лекарят.

— Че какво може да каже лекарят — каквото и досега! Пиявици като лекарство и молитви към Бога! А смъртта ще дойде, когато Бог я изпрати. Болестта ни показва, каквито сме, а всеки се бои от гроба, както детето се страхува от тъмното. Не знам колко е полезен лекарят и какво успя да направи за господаря Чарлс — не е по-лош от всеки друг, даже е по-добър от мнозина може би, — ама ни струва много пари. Вчера дойде лейди Уиндейл, макар да не е съвсем добре и трудно да слиза от каретата, срещна се с госпожица Крейн и й даде на заем петдесет лири, за да се оправим, докато младата госпожа, моля се на Бога, оздравее и поеме нещата в ръцете си. Иначе здравата щяхме да загазим още преди края на седмицата. Съчувствието върши работа, ама помощта върши повече. Добре е, че в този позорен свят тук-там е останал по някой свестен човек, който няма да изостави близките си в нужда, когато самият той има предостатъчно. Чудя се как не му е хрумнало на стария господар Хари от Уайвърн, докато невръстният му внук лежи горе в люлката си, как не ви е хрумнало и на вас, господарю Хари.

Хари се засмя, може би със съвсем леко неудобство.

— Виж сега, миличка... — поде той.

— Не съм ви милинка, аз съм старата Милдред Тарнли от Каруел Грейндж, която служи на семейството — вашето и нейното — вече много години и която ви говори открито. Не ми се иска да одумват

семејството за безчестие, както ще стане. Срамота е, ако тук няма достатъчно пари, докато върлува болест!

— Знаеш, че имаме пари, обаче старият господар в момента е сърдит. Сигурно ще му мине. А що се отнася до мен, беден съм като църковна мишка. Погледни ме добре, аз съм само един беден дявол който живее от конете и невинаги има в джоба си пари дори за чаша бира. „Четири фартинга и един напръстник — и джобът на моряка дрънка“. Твърде си остра, Милдред, но си добронамерена, а колкото и да е горчива чашата, на дъното винаги е сладко.

— Стори ми се, чух лекарят да идва — каза Милдред, обхвана ухото си с длан и се заслуша.

— Да, чувам го да говори — потвърди Хари и излезе да го посрещне.

Преди лекарят да се качи горе, двамата с Хари разговаряха малко в дневната с дървената ламперия, която и двамата добре познаваха.

— Нали ще се видим тук?

— Преди да си тръгна ли? Да, ще се отбия.

— Добре — отвърна Хари и лекарят се качи горе да прегледа болната.

ГЛАВА 54

ПЪТУВАНЕ ДО ТУАЙФОРД

Лекарят слезе след по-малко от десет минути.

— Е? — попита Хари през рамо и рязко се извърна от прозореца.

— Няма съществена промяна — отвърна лекарят. — В този случай медицината не може да направи много. Най-хубавото е, че силите ѝ са се запазили, но случаят е много тревожен, много тревожен.

— Надявам се, че се грижат за детето. Старата Дулчибела Крейн е много по-подходяща за това от онзи сухар Милдред Тарнли. Само че сърцето на Али направо ще се скъса, ако ѝ отнемем старата Дулчибела, толкова е свикнала с нея. Как ще е най-добре да постъпим? Би били много лошо, ако изгубим горката Али, но ще е още по-лошо, ако изгубим момчето, защото колкото и да искам да поема семейните си задължения, едно нещо със сигурност няма да направя и то е да се ожена. Вече ми е късно и, мътните да ме вземат, няма да го направя за нищо на света. Бих управлявал имението вместо него, срещу заплащане, разбира се, като всички останали, и това ще ми допадне. Но, мили Боже, ако не опазят живота на това дете, няма да има кой да продължи рода в Уайвърн. А те със сигурност няма да го опазят, ако го оставим в ръцете на онази грубиянка, старата Милдред Тарнли. Тя е сурова стара мома, а характерът ѝ е дяволски, освен това има да мисли за десетки други неща. Затова се боя, че детето ще умре, и не знам какъв съвет да дам, мътните да ме вземат!

— Всички в къщата са много объркани и несъмнено обръщат съвсем малко внимание на детето — каза доктор Уилет.

— Освен това няма съмнение, че в долчинката има скарлатина.

Възрастният лекар сви рамене и поклати глава.

— Поговорих със стария господар — каза Хари, — защото си помислих, че би могъл за известно време да вземе детето в Уайвърн, където ще е в безопасност и обградено от грижи, само че той не иска и да чуе. Знаете, че този брак беше сключен тайно, така че няма смисъл да опитваме. Вече тръгвате, ще ви изпратя малко. Може пък да се

сетите за нещо. Аз самият нямам излишни пари, както се сещате, но все ще измисля нещо, само и само детето да не се лишава.

— Много мило от ваша страна, сър — погледна го доктор Уилет с възхищение. — Хората тук със сигурност са прекалено заети, а една малка небрежност, може да има дълготрайни лоши последици за детето.

Двамата повървяха заедно и разговаряха, а след като лекарят яхна коня си, Хари измина редом до него част от пътя през Креели Комън.

Когато се върна в Каруел Грейндж помоли да се види със старата Дулчибела и застанал в коридора, шепнешком ѝ каза:

— Лекарят каза, че в сегашното си състояние тя не разбира нищо.

— Той каза, че в момента мислите ѝ малко блуждаят, но след време съзнанието ѝ ще започне да се прояснява.

— Лекарят нареди да не ѝ казваме нищо, което може да я разстрои, най-вече за детето, защото моментът не бил подходящ. Освен това не можел да отговаря за живота на детето, ако то остане още малко тук, защото в околността има треска и скарлатина, а вие тук вече и бездруго сте претоварени, понеже сте съвсем малко, какво остава пък да се грижите и за едно бебе. Доктор Уилет познавал някаква жена близо до Уикфорд, която можела добре да се грижи за детето, така че довечера ще заведе там старата Милдред и бебето, за да се измъкнем от болестта, която върлува тук.

— Моля те, Господи! — каза Дулчибела след известна пауза.

— Амин — додаде Хари и се отдалечи, като се подсвиркваше тихичко, пъхнал ръце в джобовете си, за да каже същото и на старата Милдред Тарнли.

— Жалко, че детето трябва да бъде изпратено далеч от дома си — каза тя мрачно.

— Най-вече заради скарлатината и треската — обясни Хари.

— А също и далеч от майка си — продължи тя.

— Това ще е добре и за майката.

— Точно в момента тя не може да направи много.

— Напротив, може — прекъсна я Хари. — Може да го остави на треската, която мъчи и нея.

— Не мога да кажа нищо повече, обаче наистина е жалко, че детето трябва да бъде отведено от родния си дом и от собствената си майка — повтори госпожа Тарнли.

— Кой се грижи за него в момента? — попита Хари.

— Лили Доджър — отговори тя.

— Лили Доджър! Тази повлекана! Нали самата ти каза днес, че не би и поверила дори коте!

Госпожа Тарнли не можеше да отрече. Тя изсумтя и леко вирна брадичка.

— Забравяш, жено, че в Уайвърн никога не е имало традиция бебетата да се отглеждат у дома. Нито аз, нито горкият Чарли, нито Уили — никой от нас не е гледан у дома. Старите хора имат една поговорка, сигурно неведнъж си я чувала: „Много баби, хилаво дете“. А всички Феърфийлд са станали високи и здрави мъже и са живели дълго без треска, счупени кости и други подобни да ни съборят без време. Пък и лекарят препоръча да постъпим така. Заради болестта в къщата тук няма кой да се грижи за бебето и то ще пострада, ако не изпълним съветите на лекаря. Така че слагай бонето, увий бебето в одеяла и аз ще те откарам там, където каза той. Малко ми е встрани от пътя, но нали сме роднини. Освен това казах на лекаря, че ако има някакви разходи, аз лично ще му ги покрия. А сега ще ти дам една лира за късмет. Виждаш ли, не съм чак такъв скъперник, за какъвто ме вземаш.

— Благодаря ви, господарю Хари, не мога да отрека, че семейството винаги е изпрацало бебетата при бавачки извън дома.

— Господарят Чарлс би направил същото, ако беше жив, както всички добре знаем. И поради тази причина същото щеше да направи и господарката горе, ако можеше да говори. Съжалявам, че трябва да те откъсна от тук, но довечера ще те върна. Не мога едновременно да карам каруцата и да се грижа за бебето, пък и хората ще се чудят какво е това дете в каруцата и ще плъзнат слухове.

— Боже, не бих допуснала горкото съществуване да замине съвсем само като пакет с бакалски стоки. Не, не, все още не сме изпаднали чак дотам, струва ми се — възкликна госпожа Тарнли.

— Дай ми малко хляб, сирене и бира. Досега никога не съм си тръгвал, без да хапна нещо... Не е добре да тръгваме, без да съм се

нахранил. Няма нужда да бързаш. Можем да тръгнем чак след час, защото Уилет няма да успее да изпрати дойката по-рано.

Хари излезе и си поговори с Том Клинтън, попуши лула половин час, а Том си помисли, че младият господар е умислен и странен, и вероятно не се чувства много добре, защото не изяде хляба и сиренето, ами вместо това изпи много повече бира от обикновено.

— Вземи много захаросани плодове и мляко или каквото там обича бебето, за да не плаче. Не мога да понасям бебешки плач.

Със зачервени очи и с подут нос Лили Доджър бърбореше и тихичко шушнеше на бебето с разбито сърце, за да не би старата Милдред да я чуе и да я навика, сбогуваше се с него, наричаше го с нежни имена и го притискаше в прегръдките си.

Колкото и да е красива в мъжките очи, обичта на жените към децата е напълно странна. До този момент Лили Доджър бе живяла спокойно, макар и не особено весело в Каруел Грейндж. Само че сега я бе сполетяла тази раздяла и спокойствието ѝ бе нарушено.

Старата Милдред се бе качила, облечена с протритата си кафява наметка и с мръсното си старо боне, и наместила бебето в скута си. Най-сетне каруцата бе готова да потегли.

Вече бе късна есен. Дългите дни бяха свършили. Бяха се забавили повече от предвиденото, преди да тръгнат. Пътят се оказа дълъг, по-дълъг, отколкото бе очаквала Милдред Тарнли. Луната изгря и те се озоваха в непозната за нея част от графството.

Бяха изминали може би повече от четиринайсет мили сред доста печален пейзаж. Не беше точно пусто, защото имаше отделни групи дървета, вероятно останали от някогашна гора, които придаваха на мястото известна живописност.

Милдред Тарнли не беше бърлива жена и не бе прекарала живота си в Каруел Грейндж, без да усвои уменията да си държи езика зад зъбите, само че отбеляза мрачното мълчание на господаря Хари и то никак не ѝ допадна. Той не обели нито дума, след като тръгнаха.

Към края на пътуването тя забеляза, че Хари Феърфийлд често си поглежда часовника и мушка кобилата да ускори ход, освен това ставаше все по-неспокоен. На два пъти се наложи да спират, за да може тя да нахрани бебето, което вече спеше дълбоко.

„Точно така — помисли си госпожа Тарнли, — той трябва да гледа напред и да следи пътя, макар че какво толкова му пречи да

обелва по някоя дума от време на време. Само че когато спряхме, за да нахраня детето вече нямаше извинение. Слезе и оправи оглавника на коня. После пак се качи, зави коленете си и само попита дали бебето е живо?“

Вече бяха стигнали до не дълбока котловина, в която плитък поток пресичаше пътя, от двете страни, на който имаше няколко скромни къщи. На една постройка в сянката на два огромни ясена имаше табела, от която ставаше ясно, че това е съвсем скромна страноприемница.

Мястото трудно можеше да се нарече село. Хари спря от отсамната страна пред сграда, която беше малко по-хубава от колиба, стара и странна, а отпред имаше голямо широколистно растение, което на лунната светлина приличаше на лоза и се виеше по подпората на верандата под фронтоната.

Кобилата беше кротка в Грейндж, а след пътуването до Туайфорд се бе укротила още повече.

Хари помогна на старата Тарнли да слезе с малкия си товар на ръце и безмълвно я въведе в тясната чиста стаичка с редици фаянсови украшения в ярки цветове върху бюфета и стар холандски часовник, който тиктакаше в ъгъла до камината, където горяха съчки, а на масата имаше свещ в лъскав месингов свещник.

Набитото око на госпожа Тарнли огледа стаята и обзавеждането. Освен това тя забеляза подвижна стълба към таванско помещение, от чието кръгло прозорче бе забелязала също да гори свещ, когато бе погледнала нагоре от мястото си в каруцата.

Несъмнено мястото бе съвсем скромно, само че беше изключително чисто. Освен това вдъхваше окуражителна почтеност. Вътре седеше жена с наметка и с боне, която се изправи при влизането им и се поклони.

Хари постави пред огъня едно малко паянтово кресло и даде знак на госпожа Тарнли да се настани в него. След това попита:

— Кога се очаква омнибусът за Уорамптън?

— След двайсет и пет минути, сър — отговори жената, след като погледна часовника, и отново се поклони.

— Жената, изпратена от доктор Уилет, ще пристигне с омнибуса — дрезгаво каза той на Милдред. — Това място тук е много уютно и е чисто като оглозган от куче кокал. Моля те кажи на Арчдейл — отново

се обърна той към непознатата домакиня, която и да бе тя, — че искам да разменим няколко думи на вратата.

— Той е от отсрещната страна на пътя с коня си, сър. Ще го повикам — каза жената и излезе.

— Горкият Чарлс заяви, че иска детето му да бъде отгледано точно тук, в Туайфорд, защото въздухът бил много хубав. Той чакаше раждането на бебето и двамата дълго разговаряхме в деня на смъртта му. Искаш ли да хапнеш нещо или може би чаша бира? Отсреща имат всичко, нищо че мястото не изглежда нищо особено. Ето и едната лира, която ти обещах, жено, за късмет, преди да заминем от Грейндж.

Той извади ръката си от джоба и постави златната монета в дланта ѝ.

— Благодаря ви, господарю Хари — отвърна тя и механично се опита да стане, за да се поклони, само че Хари сложи ръка на рамото ѝ и я възпря.

— Стой спокойно и си почивай след дългото пътуване. А какъв е този вързоп?

— Нещата на бебето, сър.

— Добре. Какво да ти донеса?

— Малко ми се гади, господарю Хари. Благодаря ви, предпочитам да не ям нищо, докато не се прибера у дома и не изпия чаша чай.

— Няма да ядеш ли!

— Не, сър, благодаря.

— Добре — рече Хари с облекчение, но и твърдо решен каквото и да му струва, да достави удоволствие на Милдред в този конкретен случай, — след като няма да ядеш, да ме обесят, ако не пийнеш нещо. Най-добре чаша топло шери. Хайде, трябва.

— Ами, щом казвате, господарю Хари, няма да се противя — учтиво прие Милдред.

Хари лично отиде до малката странноприемница от отсрещната страна на пътя, поръча напитките и собствено ръчно ѝ я поднесе — с каната в едната ръка и с чашата в другата.

Опитваше се да се държи мило.

Седна на масата и този път постави ръка върху рамото ѝ, докато говореше. Милдред си помисли, че може би е преценила неправилно господаря Хари заради грубите му шеги и лукавата му природа и че

той вероятно има повече от чертите на Феърфийлд, отколкото тя му бе признавала.

Той отново излезе навън, за да поговори с Арчдейл, който беше облечен с цивилни дрехи и с бомбе, палтото му бе закопчано чак до синкавата брадичка и в ръката си държеше камшик. Както обикновено Арчдейл беше ужасно въздържан и кратък, а докато Хари говореше с него навън, на Милдред ѝ се стори, че чува стъпки горе в таванското помещение и още някакъв звук, който предизвика любопитството ѝ. Ослуша се, но всичко отново притихна.

Хари се върна в сравнително добро настроение.

— Е, госпожо Тарнли, омнибусът закъснява малко, обаче той не може да го изчака — посочи той през рамо към господин Арчдейл на прага. — Той ще ви върне обратно, понеже познава пътя до Кресли Комън, а вие ще му показвате оттам нататък. Сигурен съм, че искате да се върнете при горката Алис. Лекарят често ще се отбива тук през седмицата, почти всеки ден, и ще ви съобщава как е детето. Освен това тук е тази изключително почтена жена, — как се казваше? — всеки момент ще се върне и ще изчака пристигането на омнибуса. Оставете детето на нея и аз ще изчакам, докато пристигне дойката от Уикфорд. Влезте, моля... не вие, имам предвид жената. А сега Милдред, дайте ѝ бебето.

Жената имаше честно, благо и ведро лице и погледна към спящото бебе, озарена от ангелската светлина на женската нежност.

— Бог да те пази! — промърмори тя усмихната. — Какво мило личице!

Милдред Тарнли също сведе поглед към бебето. Не каза нищо. Прехапа устни и старите ѝ очи се напълниха със сълзи, които рукнаха, докато даваше бебето и после, без да продума, излезе навън, качи се в каруцата и бързо бе откарана от спътника си — мълчалив, колкото и другия, който я бе докарал.

ГЛАВА 55

КАК Е ДЕТЕТО

Доктор Уилет се отбиваше редовно в Грейндж, а милата лейди Уиндейл идваше всеки ден, получаваше наставленията на лекаря за конфитюрите, виното и другите полезни неща, необходими поради влошеното състояние на пациентката въпреки треската.

След още няколко дни той промени лечението. Всъщност никой не можеше да накара тази пациентка да погълне тези неща. Доктор Уилет все повече се озадачаваше. Не беше точно стомашна треска, но според него болестта приличаше повече на този пламтящ и измамен огън от всяка друга позната му треска.

Има болести, които не могат да се излекуват чрез тялото. Умствено болните, каквито са пострадалите от тези упорити заболявания, за които, когато умрат, се казва, че умират, защото сърцето им е разбито — не се повлияват от кутийките и шишенцата на аптекарите, на тях те не им вършат работа. Сърдечната болка, която е просто един много дълъг пристъп, се таи там, където аптекарят не може да стигне, да види, да докосне и да разбере. Разболеете ли се безсмъртният и неразбираем в този живот дух, който е господарят на тялото, всичко се разболява. Когато той боледува, всичко останало боледува и страда, а тялото, неговата крайна проява, отразява, но не може да облекчи страданието му.

Доктор Уилет също твърдеше, че детето е болно и че трябва да е било болно, преди да е напуснало Грейндж.

По този въпрос двамата с Милдред Тарнли водеха разгорещени спорове.

След като и двете страни се поуспокоиха, той призна, че е възможно симптомите да не са се били развили достатъчно, за да са привлекли вниманието на неподготвен наблюдател.

По това време в Грейндж положението ставаше все по-ужасно. Смъртта сякаш се бе настанила тук и по прозорците като че ли се бяха залепили сенките на траурните пера. Смелостта се огъна, неочаквано

се появи отчаянието и настроението на госпожа Тарнли стана направо непоносимо. В такива случаи един ден изглежда много дълъг, а всъщност от заминаването на детето за Туайфорд бяха минали много дни. Лекарят изглежда се бе отчаял и мълчаливо прекарваше до леглото на пациентката си повече време от обичайното. Въпросите му бяха по-кратки и на тръгване не беше разговорлив като преди.

Милдред Тарнли вече си мислеше, че ударът е неизбежен и тайно се молеше, ако ще идва, да дойде по-скоро.

Бащата бе погребан само преди два месеца, майката се бе запътила без време към гроба, а детето също умираше! Прокълнато ли беше семейството? Що за катастрофа бе това?

Лекарят бе казал, че ще се върне покрай Грайс Мил. Вече беше тъмно и приближаваше седем часа. Том беше долу в ковачницата, Лили Доджър и Дулчибела бяха и двете горе, а Милдред беше съвсем сама в кухнята. Тази нощ се тревожеше за Алис повече, отколкото когато и да било.

През деня бе видяла изражението на лекаря, когато ѝ бе казал, че ще се отбие отново на връщане от долчинката, а това ужасно я бе притеснило. Сега седеше сама в тъмната кухня, в плен на мрачни предчувствия и на ужасни фантазии.

Качи се горе до вратата на стаята на болната жена. По това време не можеше да се очаква никаква промяна и такава наистина нямаше. Отново слезе долу. Беше си втълпила, че болната ще умре тази нощ, затова ставаше все по-нервна, омръзна ѝ да слуша бръмбарите мъртви часовници и да вижда савани на светлината на свещта.

— Чудя се защо господарят Хари не се отбива тук поне да попита дали снаха му е жива, или мъртва. Защо не идва и старият Уилет? Сигурно е надушил някъде хубава вечеря и сега се тъпче, сто на сто е така, докато горката госпожа се мъчи.

Милдред Тарнли не издържаше повече, затова излезе и тръгна по тъмния път към долината на Каруел съвсем наблизо, където стигна, тласкана от безполезността на нетърпението, за да провери дали не идва разсеяният лекар и да се послуша за тропота от копитата на коня му.

Нищо не разведри разходката ѝ в тъмното и самотната гледка надолу по пътя за Каруел и тя стоеше, загледана към мелницата на

Грайс в далечината, докато и това не ѝ омръзна и Милдред не се върна озадачена и огорчена обратно в Грейндж.

Когато влезе в двора, видя мъжка фигура да се приближава към нея от вратата на кухнята. За момент си помисли, че е лекарят, но не беше той.

— Божичко, кой е? — стреснато попита тя, но думите ѝ прозвучаха гневно, докато стоеше до старата помпа.

— Какво, не ме ли позна, жено? — намусено попита Хари Феърфийлд. — Имам само няколко минути. Утре ще трябва да дойдеш с мен до Туайфорд.

— До Туайфорд ли?

— Да, до Туайфорд. И защо, за бога, си оставила вратата отворена? Влязох в кухнята и се качих по стълбите да те търся, дори почуках на вратата на Али. Май си превъртяла.

— Че от какво да се страхуваме тук, в Грейндж? По дяволите! Само от приличие пускаме резетата между една Коледа и следващата.

— Във вторник са намерили жена с прерязано гърло близо до Три Полардс, между Грейндж и Хадъртън. Ако искаш и тук да се случи, аз пет пари не давам. Ще дойда утре в осем да те взема.

— Детето болно ли е?

— Не е. Не беше добре, но се оправи. Ако изобщо това е детето.

— Какво искате да кажете, господарю Хари?

— Тази сутрин гледах детето и мътните да ме вземат, ако това е същото дете, което оставихме там.

— Защо, сър? Господарю Хари, какво става?

— Само казвам, че се съмнявам дали това е същото дете, затова трябва да дойдеш с мен и да погледнеш. Не казвай нито дума на никого, и аз си мълча. Ако се разприказваш, никога няма да успеем да разнищим тази история.

— Мили Боже! — възкликна Милдред, пребледня и силно се смръщи.

— Няма да оставам и не искам нищо за ядене. Не мога да се бавя сега, конят ми е вързан там, до кантара. Някакви съобщения за Уикфорд? Ще се отбия в къщата на Уилет.

— Така, така — повтори Милдред, все още вперила поглед в него и останала почти без дъх. — Грехът си е грех, независимо дали е таен

или явен, и следва наказание. Бог има стъпала от вълна и ръце от желязо.

— Гледай в собствената си паница, жено. Май си се побъркала, нали? — каза Хари и гласът му внезапно прозвуча гневно.

— Бог да ни прости!

— Амин — каза Хари.

Настана пауза.

— Жените и глупаците само пречат — отново поде той. — Бог да ти е на помощ. За луди думи — глухи уши, така казват. Честна дума, и крава би се разсмяла, като си разбиеш главата в стената от инат, стига Бог да ти позволи.

— Утре ще дойда и ще видя детето — натъртено и намусена каза Милдред и плесна със слабите си ръце.

— Само това искам от теб. Хайде, какво нередно има? Прочисти си главата.

— Две неща не бива да гневят човека — каквото може да поправи и каквото не може — каза Милдред Тарнли. — Ще дойда с вас утре сутрин, господарю Хари.

— Поне това можем да направим. Как е Али?

— Според мен умира. Мисля, че ще издъхне, преди да пукне зората.

— Лоша работа — каза Хари.

— Какъвто ѝ е късметът, както е отредил Бог. Аз нямам нищо против нея.

— Горкичката! — рече Хари.

— Обвинявам се, но какво мога да направя? Ако нещо се е случило с бебето... Горката жена! По-добре и тя да си отиде!

— Май здравата са те ритали по главата — отговори Хари и я стрелна с много лош поглед. — Странно мислите вие, жените. Много ви бива да увъртате. Не можеш ли да говориш направо, да изплюеш камъчето, та и аз да разбера и да ти отговоря направо като истински Феърфийлд, мътните да те вземат!

— Ще дойда с вас утре — нали това искате?

— Ето какво ще ти кажа. Ако си мислиш, че съм направил нещо на горкото бебе, значи си по-глупава и по-зла вещица, отколкото си мислех. Искан ми се горката Али да можеше да чуе, щях да се закълна на колене пред смъртния ѝ одър и пред Господ, който ме е създал, че

съм решен да се грижа за това момче, все едно е собственият ми син, докато успея да го отведа на сигурно място в Уайвърн. Не можеш ли да проумееш, жено, че целя единственото доброто на детето, когато те моля да дойдеш в Туайфорд с това поръчение?

— Сигурно е така, сигурно. Значи в осем часа, но се боя, че дотогава още един човек ще е предал Богу дух.

— Престани с глупостите, и ще ти простя, Милдред — каза той и протегна ръка. — И не се сърди, задето те поскастрих малко, такива сме си ние, Феърфийлд — малцина биха издържали да им държиш такъв тон. И не забравяй да заключиш вратите. Горката Али! Дано да издържи още малко! Утре точно в осем.

С тези думи Хари си тръгна.

Милдред остана загледана подире му известно време.

— Никога нищо не е наред в Грейндж — каза тя след малко с кратка и дълбока въздишка. — Нито е било, нито ще бъде.

След още малко и с още една въздишка додаде:

— Не, не, няма да мисля за това, няма да мисля. Не е някой от тях. Може да са непостоянни с жените и да са твърде избухливи с мъжете, може да имат твърде груб език и прекалено силна ръка, но таква нещо... Не, не мога да повярвам... Никога... иска ми се изобщо да не го бях чувала. Почти съм сигурна, че чух бебешки плач на тавана там... Съжالياвам че не му го казах. Не знам защо, сега не знам. Сигурно не е било важно, ама не ми хареса. Стори ми се някак потайно... не знам точно. Но сърцето ме подведе.

Старата Милдред влезе в къщата. Вече мислеше за други неща, не за горката госпожа горе. Мислите ѝ бяха изпълнени с угризения, макар че трудно можеше да обясни за какво точно се обвинява. Може би надценяваше властта си и смяташе, че е можела да предотврати заминаването на бебето.

Но всъщност вероятно всичко щеше да бъде наред мъжете са толкова неумели с децата. Добре, че мъжете Феърфийлд ползваха дойки! При всички случаи нещата щяха да се изяснят.

Дойде сутринта. Лекарят се отби и както често правеше, изненада всички със заключението си, че пациентката не е по-зле.

С тревожно опасение в сърцето Милдред го попита дали е виждал детето и наблюдаваше изражението му, докато той съвсем

искрено отговаряше, че го е видял предния ден, че определено е по-добре и че най-вероятно ще се оправи.

Кога щял да го види пак?

Нямало нищо тревожно, затова най-вероятно на следващия ден. Със сигурност след не повече от два дни. Нямало нищо спешно — бебето най-вероятно щяло да се възстанови, но разбира се, имало опасности, така че не бивало да бързаме да се радваме.

Бодростта му доста насърчи Милдред, до такава степен, че когато дойде осем часът на следващата сутрин и Хари Феърфийлд не пристигна, тя се почувства по-скоро освободена от някакво досадно задължение, отколкото разочарована.

Два дни след това доктор Уилет даде по-обнадеждаваща прогноза от всеки друг път за Алис. Само че думите му относно момчето съвсем не бяха толкова насърчителни. По-късно пристигна Хари и обсъди проблема с Милдред.

— Помислих си, че просто се държа глупаво, затова отидох там на следващия ден и вече съм сигурен, че съм сгрешил. Детето е доста отслабнало и бледо, а и когато го видях, беше доста тъмно, пък и жената държеше свещта прекалено ниско и тя хвърляше дълга сянка от носа през лицето му. Никога не си виждала толкова странна гледка, обаче си замълчах и реших да дойда тук и да обсъдя положението с теб. Само че когато отидох на следващия ден и го видях на дневна светлина, всичко си беше наред — то беше, няма грешка. Само че е ужасно отслабнало и изпито, само че няма как да го сбъркаш с друго. Освен това лекарят го посещава през ден. Радвам се, че и горката малка Алис се оправя. Сигурен съм, че след нула време ще се изправи на крака.

След като Хари си тръгна, пристигна доктор Уилет и донесе много лоши новини за бебето.

— Умира, горкичкото. Сърцето му е засегнато, а също и всичките му органи, само че не бива да казвате на горката госпожа Феърфийлд. Ще ѝ струва живота, ако започне да се тревожи за това. Просто ѝ кажете, че всичко е наред, пък и то си е вярно — детето е по-близо до небето и ще бъде най-добре, когато отиде там. Така че, когато попита, ѝ кажете, че е поверено на грижите на свестни хора далеч от заразата в нашата околност, за да бъде спокойна.

Няколко дни след това в кухнята пристигна новината за смъртта на детето и Лили Доджър, която се боеше да даде воля на чувствата си пред госпожа Тарнли, рязко стана и изтича навън, покри главата си с престилката и избухна в неудържим плач под големите стари дървета до кантара.

Печалната тайна щеше да се наложи да разкрият, когато настъпи моментът и горката Алис укрепне достатъчно, за да понесе истината.

А междувременно Хари Феърфийлд дойде и проведе бурен разговор със старата Милдред. Кълнеше се, че лекарят не си разбирал от работата. Жената в Туайфорд не била положила достатъчно грижи за детето. Той щял да поеме нещата в ръце. Здравата щял да се развихри. Щял да им отвори очите. Неведнъж успявал да смъкне по петдесет лири за по-малка немарливост дори към кобила. Всички щели да си платят. А сега Уайвърн бил останал без наследник. Проклет да бъде, ако се оженел някога. За нищо на света нямало да го направи. Нямало да се ожени, в никакъв случай. И така в старото имение Уайвърн вече нямало да има Феърфийлд, комуто да поднесат кана с пунш или заради когото да запалят огън.

Хари не беше женен, макар че по време на разговора си със старата Милдред бе намекнал нещо за брачни отношения. Аз обаче вярвам, че е бил искрен, когато се е заклел никога да не се жени. От известно време бе взел твърдо решение по този въпрос.

Заплахите му приключиха със същия гръм и трясък, с който започнаха. Всъщност нямаше основания за оплакване, защото и лекарят, и медицинската сестра бяха изпълнили задълженията си.

Алис се възстанови. Не се наемам да опиша продължителния траур, който последва, милите, горчивите и ужасните спомени, с които бе свързан в паметта ѝ образът на Каруел Грейндж.

Веднага щом бе в състояние да се премести при своята родственица, лейди Уиндейл настоя да я отведе в Аултън. След известно време двете попътуваха и после се върнаха в Аултън, където заживяха заедно, щастливи поради голямата си и изпитана обич една към друга.

Разликата от трийсет и пет години не ги разделяше повече от пропастта между поколенията на Рут и Ноемин. Лейди Уиндейл бе една от онези ощастливени от съдбата жени, в които младежкият дух гори силно до края на живота им, преизпълнени със състрадание и с

жизнерадост, силно романтични, с приятно чувство за хумор и с предана и силна обич, поради което бе по-приятна събеседница за човек като Алис Феърфийлд, преминала през толкова ужасни изпитания, отколкото би била жена на собствената ѝ възраст. Защото когато се наложеше, можеше да разчита на по-сериозното очарование на по-дългия и печален опит, а освен това намираще упование във великото учение на религията — и двете не ѝ бяха натрапени или прехвалени по никакъв начин, а по-скоро бяха в унисон със собствените ѝ мисли и чувства и с възвишената и печална светлина, в която всичко е потопено, ала и възвисено.

ГЛАВА 56

СТАРИЯТ ГОСПОДАР НАПУСКА УАЙВЪРН

Възрастните хора не могат да живеят вечно. Небесният пратеник се бе отбил в Уайвърн и старият господар трябваше да го придружи.

Болестта бе кръст, който той не беше свикнал да носи, и сега, когато този кръст легна на раменете му, той знаеше, че няма да го издържи много дълго.

Повика в стаята си адвоката, който познаваше делата на имението, повика пастора и сина си, Хари Феърфийлд. Накара адвоката да прочете завещанието му, което му бе заръчал да донесе. Старият господар слушаше, докато мъжът бавно четеше завещанието.

След като свещеникът си тръгна, старият господар попита:

— Какво ще кажеш по въпроса, Хари?

— Това е старо завещание, татко — отвърна Хари.

— Не е — възрази старият господар.

— Направено е преди осем години без два месеца поясни адвокатът.

— Точно колкото ромът да стане готов за пиене — каза старият господар. — Какво ще кажеш, сине? Сега е моментът.

— Казват, че свещениците, жените и кокошките нямат насита. Оттогава настъпиха някои промени и не разбирам защо Уайвърн трябва да има толкова тежки задължения.

— Имаш предвид годишната рента на Алис от триста лири! — отбеляза старият господар.

Синът му млчеше.

— Вярно е, че не ѝ дължа нищо, обаче ще оставя тази клауза. Хари, момчето ми, в деня, когато направиш добро някому, сигурно ще изгреят седем луни. За какво си шепнехте с пастора до прозореца? — попита той адвоката след малко.

— За някои претенции към дома на викария, които сте обещали да отмените със завещанието си.

— Размишлявах по въпроса и няма да го направя. „Отче наш“ построи църквите, а Нашият отец ги събори. Има твърде много пастори за църквите и твърде много църкви за хората — кажи му, че няма да го направя.

— Защо му споменахте за това, по дяволите? — попита Хари навъсено, когато двамата с адвоката излязоха от стаята.

— Скъпи ми господине — поде адвокатът, — трябва да бъдем лоялни към клиентите си, а освен това нали си спомняте, че свещеникът обеща да дойде утре за последно причастие и тогава несъмнено ще поговори за това с клиента ми.

През нощта състоянието на стария господар се влоши и той започна да блънува.

— Кажи на този блед викарий Мейбъл, че неблагодарниците отиват направо в ада... няма да му ходя на проповедите... А, намръщи се...

— Ей, скъпа? — прошепна икономката и погледна към него от огнището, където двете седяха.

— Кого има предвид той, госпожо? — попита медицинската сестра.

— Един бог знае... Нещо от стари времена ще да е — отвърна тя.

— Счупи се някакво стъкло, Том... каква е тази връва? — блънуваше старият господар. — Играта, жените и виното карат мъжете да се смеят... Ох, запали, много е тъмно... Кой е той, глупако? Джоан и съпругата ми страшно си приличат в тъмното.

— За Том Уорд ли си мисли? — попита сестрата.

— Да, винаги е харесвал Том. Според него Уайвърн не е същият без Том — отговори икономката.

След малко той каза още по-отчетливо и ясно:

— Мъртвите не са длъжни да правят нищо... А, това е епископът. Ай, ай... Да знаете, че дяволът невинаги чака на вратата... Ако тук имаше поне един свестен човек, щеше да му скрие лицето под парцал... Никога няма да го направиш...

Сетне започваше да мърмори и после думите пак се долавяха ясно.

Най-сетне настъпи утрото и старият господар, който бе с много часове по-близо до смъртта, все пак дойде на себе си.

След известно време пристигна свещеникът, а икономката и сериозният Джим Хопър от мелницата сформираха малко паство, пред което старият господар щеше да получи последното си причастие, преди да се отправи на дългото си пътешествие.

— Смяташ ли се твърдо за член на англиканската църква? — тихо попита свещеникът.

— А ти за какъв ме вземаш?

— Превърнал съм в свое правило винаги да питам, уважаеми господине. Неведнъж сред присъстващите в църквата, в която служех в Нотингам, преди да дойда тук, съм попадал на презвитерианци и на други сектанти, затова се радвам да получа толкова ясен отговор на въпроса си — отговори пасторът с тържествена сериозност.

— И гаргата смята, че няма по-хубаво от нейното гардже. Продължавай — подкани го старият господар Хари.

След като обредът приключи, старият господар се нуждаеше от почивка.

След около час той повика Том Уорд.

— Е, Том, доста време живяхме заедно... в Уайвърн... двамата с теб, обаче колкото и да е дълъг денят, винаги настъпва време за вечерня... Според лекаря вече ми е дошло времето, затова изпратих да те повикат, Том, да си стиснем ръцете и да се сбогуваме.

Том бързо триеше очите си, а старото му лице бе по-сбръчкано от всякога.

— Ваша светлост винаги е бил много внимателен с мен...

— Стига, Том, не бива да плачеш, човече. Пенито в джоба е ведър спътник, а аз съм ти оставил нещичко в завещанието си... Толкова кани с пунш си ми приготвил, Том... само, че вече няма да го правиш... Не исках да си отида, без да си поговорим и да ти стисна ръката.

Когато сбогуването приключи, сестрата даде на Том знак да си върви.

Питам се как ли се е чувствал изтощеният старец с едноседмична бяла брада, докато е гледал как Том тихо се оттегля със сълзи по набръчканите бузи. За Том това бе разрухата и краят на стария Уайвърн. Може би той бе твърде стар, за да живее в новия Уайвърн, който предстоеше.

— Никога няма да избия от главата си миналото и никога няма да ми хареса новото. Така че сигурно не след дълго и аз ще го последвам по пътя под ясените към двора на църквата в Уайвърн.

Така за стария господар настъпи последният ден светлина и първият ден от смъртта.

Погребението бе тържествено и старомодно. Всички почтени стари родове в околността присъстваха. Съседите, големи и малки, се бяха събрали. Всички магазини в града бяха затворени и собствениците им присъстваха на службата.

След като тържественото и грандиозно шествие приключи и суетенето секна, Хари Феърфийлд се зае с управлението със сериозност, която подхождаше на новите му права и отговорности.

Старшина Арчдейл беше влиятелен, процъфтяващ и сдържан министър при новия режим. Имаше си уютен дом в Уорамптън, както му беше обещал Хари Феърфийлд, и от там от време на време го викаха в Уайвърн на съвет при господаря. Наричам го старшина, но той вече не беше такъв. От известно време се беше оттеглил от запасните войски и сега беше просто господин Арчдейл.

ГЛАВА 57

МАРДЖЪРИ ТРЕВЕЛИЪН

За да хвърлим светлина върху същността на някои от задълженията на господин Арчдейл, трябва да преведем читателя мислено на известно разстояние.

В откъсната част на графството на около двацет мили южно от Туайфорд в красиво кътче, оформено от една залесена падина близо до стария страничен път за Уорамптън, се намираше стара къща с таванско помещение и с две малки прозорчета, надничачи от много стръмния сламен покрив и високия тесен фронтон — и фронтонът, и стената бяха разделени водоравно и отвесно от черни дъбови греди, формиращи клетката, в чиито пролуки нашите предци са строили с тухли и с мазилка. Стръмният покрив минаваше и над малка веранда, в единия край на която имаше пейка. Друга каменна пейка бе поставена под прозореца с решетка, чиято дървена рамка, както и почернелите греди, зазидани и пресичащи се по стените, и дори изкривеният тухлен комин изглеждаха залинели и изкривени от времето, заоблило и набраздило и орнамента на вратата. Каменната пейка и камъните около прозорците също бяха вдлъбнати и заоблени. Като цяло постройката изглежда толкова почтена със своята обвита в бръшлян веранда, че човек би я взел за фермата, в която е прекарала детството си Ан Хатауей.

Тук живееше добрата госпожа Марджъри Тревелиън, на около петдесет или повече години, която според мен имаше най-милото лице и най-приятния смях в цялото графство. Вдовица от много години, която не се бе чувствала щастливо в брака си и поради това смяташе, че вече има предостатъчно опит като съпруга, кротка, весела, изключително трудолюбива, с малка ферма от три акра и с крава, тя понякога предеше, друг път плетеше за други хора, когато можеше, им вземаше прането, но каквото и да правеше, го вършеше старателно, весело и почтено. С тази мила, весела и почтена дама живееше малкото момче, синът на господаря Хенри — само толкова знаеше тя

конкретно за семейството му. Марджъри го наричаше „моя вълшебник“ и „моя принц“, а когато любопитни хора я притискаха с въпроси, отговаряше, че баща му е търговец, комуто както се казва, „не е потръгнало“, че се крие и живее крайно притеснено и че дори е възможно да е мъртъв. Единственото сигурно нещо, което можеше да каже, бе, че получава много малка издръжка за момчето, която ѝ се изплаща съвсем точно на всеки три месеца предварително, а що се отнася до името на момчето, то бе кръстено Уилям, фамилното му име бе Хенри, Марджъри го наричаше „принц“ или „вълшебник“, а той нея „бабче“.

Тя боготвореше красивото момче, а той я обичаше с нежността, с която едно дете дарява любяща дойка нещо повече от синовна обич.

Момчето не помнеше друг дом освен този и нямаше друг приятел освен своето бабче. Вече бе на малко повече от единайсет години. Животът му бе протекъл самотно, но весело. Та нали езерото се намираше едва на трийсет ярда от прага на дома им, а там момчето пускаше своите флотилии от корабчета, направени от коркови топи, които му даваше старият Питър Дърдън? Той беше братовчед на Марджъри Тревелиън и живееше в селото на две мили от дома им. Отбиваше се всяка неделя, за да донесе тези тапи в джоба си и парче фолио, в каквото увиват чая, за да изработят киловете на своята флотилия. Беше облечен със син фрак с месингови копчета, протритите му панталони бяха прекалено къси, чорапите му бяха избелели небесносини, а обувките му — тромави и поочукани, но силно лъснати до блясък. Носеше кестеняво тупе, челото му бе прекалено високо и наклонено, поради което носът му щръкваше силно. Неизменна усмивка разтегляше устните му, които бяха червени и гладки като узряла ябълка. Изражението му не беше умно, но бе много добродушно — всъщност, боя се, беше доста глуповато, — и според мен той проявяваше към това корабостроене повече интерес, отколкото е уместно за човек със здрав разсъдък.

Докато корабчетата плаваха по повърхността на езерото с тънките си хартиени платна, господарят Хари ги наблюдаваше сериозно и съсредоточено, а възторгът на Питър намираше израз в непрестанни изблици на смях.

Това бяха знаменателни събития в самотния живот на принца.

Имаше и кегли от чемшир с топка, поочукани и изгубили цвета си — кой знае как бяха попаднали в къщурката, но изглеждаха поне на сто години. Много пъти веселата Марджъри бе играла с тях със своя любимец на равната ливада от другата страна на езерото.

Уединеният живот на момчето бе монашески, но не беше свободен. Все пак то беше общо взето щастливо. Момчето гледаше на Марджъри като на господарка на всичко, което тя управляваше, и не му хрумваше, че разликите между нейната храна и неговата се дължат на задължителната икономия. В нейната чиния човек не можеше да види често парче месо, само че тя съвестно поднасяше всеки ден на момчето печено месо, а когато то я питаше защо не е сипала и на себе си, му отговаряше, че не обича или че месото не ѝ понася, а Уили приемаше отговора ѝ като несъмнена истина и тайно се чудеше и съжаляваше.

През зимните вечери пиенето на чай за тях беше уютен ритуал. Парче изпечен на скарата пшеничен кейк, по едно прясно яйце на всеки и чаша чай от пъстрата кана — доста поизгорена от едната страна. Вратата бе залостена, прозорците бяха старателно затворени, огънят весело пращеше, а една свещ осветяваше пиршеството им — кой друг бе толкова щастлив? А нали имаха и старата книжка за Робинзон Крузо с почерняла от времето корица и с рисунка на първата страница, на която се виждаше сериозното му лице и брадата му, високата му шапка и дрехата му от козя кожа, праметнатия през едното му рамо мускет и чадърът му през другото. Книжката разказваше за неговия живот с чудатия старинен шрифт от времето на кралица Ан. Освен това нали имаха и другото литературно съкровище, старото издание за капитан Кук на Комодор Ансън, а също и разкази за други морски пътешествия нашир-надлъж по света с многобройни гравюри, показващи Тихоокеанските острови, интересни вулкани, флотилии от канута с оръдия, друговерци с дебели устни, с халки по носовете и с украсени с птичи пера чела, дълги шествия от жреци и други видни личности, закрили слабините си само с малка бяла носна кърпа? Но още по-хубава от тези книги, които заедно с Библията и Псалтира съставляваха малката библиотека на Марджъри, бе неизчерпаемата сбирка от вълшебни приказки на тази добра жена, които бе научила от разкази и сега самата тя разказваше, като преди всяка приказка казваше по едно стихче, което и сега ми напомня за огъня в детската

ми стая и приглушеното звучене на един скъп глас, който вече няма да чуя:

*Живели някога цар и царица —
много е имало,
малко съм виждал.
Била тя хубавица.*

Започвайки с тези кратки и впечатляващи стихчета, за да привлече внимание — „шшт-шшт“ и с неизменната прелюдия към винаги различната поредица от истории добрата Марджъри, вестителката на нови и нови чудеса, разказваше своите приказки за джуджета и за замъци, за феи кръстници и за зли магьосници, за съкрушени от любов принцове и за преследвани принцеси, за омагьосани дворци и за страховити гори, докато не станеше време малкото приятелче да си ляга и да се пренесе в не по-малко чудатата страна на сънищата.

Друг човек, който участваше в редовните развлечения на момчето, беше Том Ориндж.

Том Ориндж се отбиваше в малката къща понякога през три месеца, понякога веднъж на половин година, винаги на първо число на месеца, винаги бе посрещан сърдечно от Марджъри Тревелиън, похапваше си тънки резенчета бекон или каквото там имаше сред скромните запаси в килера ѝ, а когато си тръгваше, бе установил необяснимото си право да оставя по един шилинг, който винаги настояваше да се запази като тяхна тайна.

Момчето нито знаеше, нито се интересуваше какви са деловите отношения между двамата, но в очите му Том Ориндж беше идеалът и възплъщението на всичко очарователно, блестящо и вълнуващо.

Том беше висок и слаб, лицето му също бе издължено и винаги усмихнато, освен когато правеше гримаса изкуство, в което той превъзхождаше почти всеки друг мошеник, за когото съм чувал. Дрехите и шапката му бяха овехтели и за такъв весел човек той беше изключително беден.

Уменията на Том Ориндж нямаха край. Можеше да танцува бързия моряшки танц с всичките тънкости и умения на истински

моряк, можеше да разтегля устата си, докато тя заемеше форма, напълно непозната на физионимистите, можеше с лекота да обръща с пръст клепачите си и да кара зениците на очите си да трептят странно, като в същото време издава звук като цвърченето на сврака. Можеше да пее най-различни смешни песнички, чиито припеви представяше с красноречие, тутакси предизвикваше възхищение и оставяше всяка публика с притаен дъх. Някои от припевите му бяха оживени от уникални и изключително смешни диалози. Можеше да погълне колкото поискате монети и да ги извади всичките от различни части на тялото си, можеше да сложи няколко картофа под шапката си и после да ги извади всичките, без да докосва нито шапката, нито картофите. Можеше да държи непрекъснато във въздуха три топки и да закрепва стол на брадичката си.

Накратко, както ви казах, уменията му бяха неизброими и невероятни и единственото чудно нещо бе как такъв универсален гений може да има толкова малко пари и толкова силно прокъсани дрехи.

Освен това Том Ориндж бе много добър на кегли и показва прекрасни нови номера на ученика си.

Освен това той го научи да се предпазва, да възпира и да нанася удари според принципите на „благородното изкуство на самозащитата“. Всъщност трудно може да се намери по-обаятелен другар и наставник на един младеж. Вероятно бе по-добре, че посещенията му бяха толкова нарядко и толкова кратки, колкото бе определила съдбата. Нищо чудно, че момчето очакваше тези посещения, както простодушният младеж в някой друг селски район очаква връщането на оживлението и на вълнението по време на ежегодния панаир.

В едно отношение обаче Марджъри бе длъжна да наложи на момчето ограничение. Наглед бе дреболия, но всъщност беше огромно лишение.

— Не, скъпи, не трябва да разговаряш или да играеш с други момчета, нито да се доближаваш до тях. Ако го направиш, приятелите ти ще те отведат и аз никога повече няма да те видя. Какво ще прави горкичкото бабче без своето скъпо момче?

И очите на бабчето се напълваха със сълзи, момчето се разплакваше и я прегръщаше, а после кратката агония отстъпваше

място на дива обич и на сиянието на неописуемо удоволствие и щастие и още същата вечер бе ознаменувана от топъл сладкиш, от пресни яйца, великолепен чай и приказки без край.

През нощта тя намираше скъпото си момче обляно в сълзи и бе сигурна, че то сънува как напуска къщурката. Събуждаше го с целувки и самата тя се разплакваше.

Тези две човешки същества въпреки разликата в годините бяха удивително щастливи в компанията си и ако зависеше от тях, нещата щяха да си останат така — нямаше нито да остаряват, нито да се подмладяват, а просто щяха да си живеят заедно завинаги.

ГЛАВА 58

ВЪЛШЕБНАТА ГРАДИНА

Марджъри Тревелиън беше жена, която хората от собствената ѝ среда биха определили като „много учена“. Тя научи момчето да чете и да пише, научи го на таблицата за умножение и на „смятане“, както наричаше простичките аритметични операции.

Ясно бе, че момчето не бе оставено на случайността, а беше под наблюдение, както и че приятелски и дори добросъвестни напътствия контролират съдбата му.

По време на едно от посещенията си Том Ориндж ѝ даде писмо, написано със същия спретнат чиновнически почерк, с който бяха написани и кратките бележки, съпътстващи всяка издръжка. След като прочете писмото, тя се замисли.

Когато Том си тръгна, каза на момчето:

— Ще бъдеш образован като джентълмен, какъвто наистина си, скъпи, затова след три-четири години ще те изпратят в училище, а дотогава господин Уортън — той е добър и мил господин — ще ти преподава по два часа дневно след училище. Знаеш къде е къщата му. Намира се на около миля от нашата, на половината път до училището.

— Но нали ще си живея у дома, бабче? — попита момчето силно притеснено.

— Разбира се, с божията милост — отговори тя и му се усмихна с много обич. — Става дума само за два часа, а и всички харесват господин Уортън. Утре трябва да отида в дома му и да видя какво ще нареди.

Така и направи и новият ред бе установен с много малки промени в стария.

Тесният път, по който момчето вървеше всеки ден до къщата на господин Уортън и обратно, прави внезапен завой по средата. Пътят минава през гора, има леки изкачвания и спускания, ужасно дълбоки коловози и стари каменни блокове, които са толкова огромни, че сигурно биха шокирали съвременните строители на пътища.

На този завой съвсем близо до мястото, откъдето минаваше момчето, имаше много стара овощна градина със загубила цвета си и обрасла с бръшлян стена, по която растеше мъх и дебелец, а на места — туфи трева и жълт шибой. Над стената се виждаха стари сливи, череша и круши, а отвъд тях — горните прозорци, стръмният сив покрив и тънките комини на къща, стара колкото самата градина.

На зида около градината имаше висока порта с пиластри с канелюри, съвсем подходяща за старата постройка и за мястото около нея. В тази каменна рамка имаше желязна врата, старомодна и с красиви арабески от шипове, листа и звезди, която гледаше към стария път, а зад нея се виждаше масивна дървена порта.

Разбира се, овощните дървета винаги са били интересни за момчетата, само че съвсем различен интерес се примесваше с усещането, с което малкият Уили разглеждаше частите от старата сива къща на фона на тъмните и извисяващи се дървета, доколкото му позволяваше гледната точка, и докато минаваше оттам, често си мечтаеше някоя дупка в стената да му позволи да надникне в старата градина и да зърне собствениците ѝ. Понякога чуваше гласовете им.

Неведнъж бе чувал ясен и някак детски смях между високите плодни дървета и пълзящите рози, които покриваха стената, а също и приятен женски глас, който тихо бърбеше с детския.

Една вечер, докато се връщаше от дома на доктор Уортън, понесъл на въженце вързопчето с книгите си, той както обикновено забави крачка, когато се озова под стената на градината и за свое огромно удоволствие завари отворена вътрешната дървена порта, която бе пречка за любопитството му. Външната желязна порта с растителните орнаменти беше заключена, но през пречките ѝ той най-сетне успя да зърне градината. Дърветата бяха стари и обрасли. Беше прелестно сумрачна, на места растяха рози и други цветя, а една права алея водеше към къщата и продължаваше линията на тесния мост, който след желязната порта пресичаше нещо като ров, чиито брегове бяха обрасли с коприва и с лапад. Видя част от стълбите, водещи към вратата на къщата, и част от единия прозорец. Останалото бе скрито зад гъст листак, а въздействието от този кратък поглед бе подсилено от дебелата сянка отпред.

Оставаше още малко до залез, птичките вече пееха сред клоните, а дълбоката сянка — старинната и запусната атмосфера и тишината —

за романтичното око придаваха на това място монашеска загадъчност и обаяние.

Докато момчето гледаше към притъмнялата алея, водеща до къщата, внезапно край един тисов храст до парапета на моста съвсем близо до него зави мъж, тръгна право към вратата, затвори я и заключи дървената порта под носа му.

За момента всичко приключи. Знаеше, че няма смисъл да наднича през ключалката, защото злобната съдба бе пустила клонка дива роза, която закриваше гледката и се виждаха само мръсните греди с цвят на шоколад пред него, зеленината и розите, които потрепваха върху старата стена.

Много пъти след това той минаваше отново и отново покрай вратата, но не се натъкна на същия сгоден случай.

Най-сетне една вечер намери жадуваната дървена врата отново отворена и през железните пречки отново се разкри гледката.

Красиво момиченце със златиста коса стоеше на пръсти наблизко и с всички сили се опитваше да стигне една ябълка с пръчка, която стискаше с пръстчетата си.

Когато го забеляза, впери в него огромните си очи и каза заповеднически:

— Ела да се покатериш на дървото и да ми откъснеш ябълката.

Сърцето му лудо заби — нищо не му се искаше повече от това.

— Обаче не мога да вляза — рече той и се изчерви. Вратата е заключена.

— О, ще извикам мама. Тя ще те пусне. Познаваш ли мама?

— Не, никога не съм я виждал — отговори момчето.

— Чакай тук, ще я доведе. И тя изчезна.

Първото му вълнение едва бе заглъхнало, когато чу стъпки и гласове наблизко и малкото момиченце се върна, стиснало за ръка слаба и бледа дама с красиво лице и облечена в черно. Носеше ключ и се усмихна мило на момчето, докато приближаваше. Лицето ѝ бе благо и той тутакси изпита доверие към нея.

— О, пак е забравил вътрешната врата отворена — каза тя, кимна леко и с приветлива усмивка отвори вратата и пусна момчето в градината.

Сетне затвори и двете врати.

— Вдигни глава, момченце — каза дамата в черно с приятен глас.

Лицето му ѝ допадна. Беше много хубаво момче, със сериозно изражение, стеснително и умно, а освен това лицето му притежаваше някаква неопишуема изисканост. Тя му се усмихна още по-мило, постави върха на пръста си под брадичката му и каза:

— Ти си син на благородник и си добре облечен. Как се казваш?

— Баща ми се казва господин Хенри — отвърна той.

— А къде ходиш на училище?

— Не ходя на училище. Вземам уроци от господин Уортън на около половин миля от тук.

— Сигурно ти е много забавно да си играеш с другите момчета — на крикет и на какво ли не?

— Не ми е позволено да си играя с момчетата.

— Кой ти забрани?

— Приятелите ми няма да ми позволят.

— А кои са приятелите ти?

— Никога не съм ги виждал.

— Така ли? А не живееш ли с баща си?

— Не, живея с Марджъри.

— Искаш да кажеш с майка си?

— О, не. Тя е починала много отдавна.

— И баща ти е богат... Тогава защо не живееш с него?

— Бабчето ми каза, че някога е бил богат, но после е станал беден.

— И къде е той сега?

— Не знам. Трябва да ходя на училище — каза той, ставайки все по-уверен, колкото повече се взираше в това благо лице. — Бабчето казва, че приятелите ми ще ме изпратят там след три години.

— Ти си много хубаво и несъмнено много възпитано момче. След малко ще прием чай. Остани да ни правиш компания.

Малчуганът държеше сламената си шапка в ръка, вдигнал поглед към лицето на дамата, чиито тънки пръсти бяха положени почти гальовно върху гъстата му кестенява коса, докато тя го гледаше усмихната с очите си „с цвят на вода“. Вероятно самотното детство представляваше особен интерес за нея.

— Много е учтиво от твоя страна да свалиш шапката си в присъствието на дама, но си я сложи пак, защото не стоя по-високо от теб. Ще отида да им кажа да приготвят чая. Дулчибела — провикна се тя, — Дулчибела, този малък приятел ще пие чай с нас. Двамата с Ейми ще си поиграят, докато се приготвим. Ти не ставай, седи и си почивай.

Жената махна с ръка, за да възпре опита на възрастната жена да стане.

— Е, скъпа, играй си така, че да те виждам, докато мама се върне — каза скованата от ревматизъм възрастна жена на малкото момиче — Не бутай този голям камък, не можеш да го отместиш, само ще счупиш красивото си гръбче, докато се мъчиш.

С тази и с други подобни заръки децата бяха оставени да си играят.

Момчето установи, че младата госпожица е доста властна, но му беше приятно да го командва и той се катереше по дърветата, за да откъсне любимите ѝ ябълки, после се покатери по стената на градината, за да откъсне едно диво цвете и накрая тя каза:

— А сега ще играем на кегли. Кутията е ей там, подреди ги на пътеката. Да, точно така. Значи си играл. Кой те научи?

— Баба.

— Баба ти има ли кегли?

— Да, много по-големи от тези.

— Наистина ли? Значи баба ти е богата?

— Така мисля.

— Колкото мама ли?

— Градината ѝ не е толкова голяма.

— Започвай. Ах, ах, улучи една. Кой играе най-добре?

— Том Ориндж. Майка ти познава ли Том Ориндж?

— Сигурно го познава. Дулчибела, мама познава ли Том Ориндж?

— Не, скъпа.

— Не, не го познава — повтори момиченцето. — Кой е той?

Какво, да не познават Том Ориндж! Как е възможно? И той се отпусна да разказва по тази прекрасна тема.

— Том Ориндж трябва да дойде на чай при мама. Ще ѝ кажа да го покани — реши младата госпожица.

Продължиха да играят и да ръсят подобни умнотии, след това пиха чай и след около час момчето подтичваше по пътя към дома, внезапно обзето от тревожни опасения относно това доколко е било уместно да завързва това познанство без решението на бабчето си.

Благият глас и обичливата усмивка на бабчето го посрещнаха на вратата на къщата:

— Добре дошъл, скъпи мой. Къде беше, защо толкова късно се връщаш при бабчето си?

Прегърнаха се и се целунаха, а след това той ѝ разказа какво се е случил и попита:

— Неправилно ли постъпих, бабче?

— Ни най-малко. Тази дама е много добра и много изискана, освен това е подходяща компания за теб. Както виждаш, познала е благородната кръв в чертите на лицето ти. Можеш да отидеш и утре вечер, както те е поканила, а и колкото пъти те покани след това. Приятелите ти не биха искали да си в компанията само на деца без образование и добри обноски — и кой може да ги вини, защото такива деца винаги се забъркват в неприятности, което пък е началото на лошия характер. А ти, скъпи мой, ще заминеш едва след три години, слава на Бога, в голямо училище, където учат само най-добрите деца.

Така това ново познанство се задълбочи и дамата с всяка изминала седмица проявяваше все по-силен интерес към приятното момче — толкова чувствително, щедро и интелигентно, — а той много често пиеше чай с новите си приятели.

ГЛАВА 59

СТАР ПОЗНАЙНИК

Сега ще опиша случилото се през една конкретна вечер, когато нашият млад приятел пиеше чай във фермата Станлейк, както се казваше всъщност старата къща, чиято градина описах на читателя.

Лек дъжд бе прогонил групата от градината и затова момчето и Ейми играеха на кегли в големия коридор, когато вратата се отвори, един джентълмен влезе заедно с коня си, слезе и остави поводите на придружаващия го коняр.

Беше висок мъж, с мустаци и с прошарена коса, а тялото му беше леко прегърбено. Влезе в коридора, без да сваля шапката си и все още стиснал в ръка камшика си.

— Ехо! Ето къде сте били. Как е ваша светлост? попита той. — Кегли! Браво! Цели две сте съборили! Предпочитам този младеж да те победи, а не аз. Къде е Али?

— Мама е в салона — отговори момичето, почти, без да обръща внимание на присъствието му. — Сега е твой ред — обърна се тя към момчето.

Новопристигналият погледна момчето и го изчака да хвърли топката.

— Това също беше адски добре — каза непознатият. Съвсем близо до целта. Само че все пак пропусна, освен това не мисля, че е добър колкото теб. Значи тя е в дневната? Накъде е дневната?

— Не знаеш ли накъде е дневната? Ами ето натам — посочи с пръст момичето. — Сега е мой ред.

Докато в коридора играта продължаваше, посетителят бутна вратата на дневната и влезе.

— Как е госпожица Али?

— О, Хари, ти ли си?

— От плът и кръв. Май не ми се радваш много, Али. Днес обаче ти нося добри новини. Тази седмица си малко по-богата, отколкото беше миналата.

— Как така, Хари? Обясни ми!

— Ще го направя. Нали знаеш онова задължение на Каруел — сто и четирийсет лири годишно, — е, вече го няма. Старата вещица е мъртва, сигурно си прочела във вестника, ако го получаваш. Берта Велдеркауст. Двете не се обичахте особено, нали?

— О, Хари, Хари, недей — каза горката Алис пребледняла и започна да пребледнява още повече.

— Добре, няма. Не допусках, че ще се разстроиш. Само ти знаеш какъв проклет дявол беше тя — умряла е на старото място, в Хокстън. Прочетох резултатите от разследването в „Таймс“. Не спирала да пие и била малко луда. Винаги се карала с хората в задната стая, бащата бил съден за това и за фалшификация. Но не е ясно как се е случило. Някои се кълнат, че не била на себе си от пиене и се хвърлила през прозореца, а според други е заради онзи тип, който влязъл да я обере, понеже я мислел за глупачка, обаче здравата се сборили — тя е много силна, знаеш — и той я хвърлил навън. Паднала точно върху шиповете край релсите и три се забили в тялото ѝ, дъртата откачалка!

— О, Хари, колко ужасно! О, моля те, недей — възкликна Алис с вид на човек, който всеки момент, ще припадне.

— Лежала там, без да може да изпищи дори и се гърчела като червей цели три часа, така казват.

— О, Хари, моля те, не ми го описвай. Умолявам те! Толкова ми е зле!

— Добре, няма, щом не искаш. Само да знаещ, че се е размазала и вече е в гроба. Нейната издръжка сега ще получаваш ти. Реших да дойда да ти го съобщя.

— Благодаря ти, Хари — отвърна тя едва чуто.

— Кога си се преместила тук? Научих едва тази сутрин — попита Хари.

— Преди пет седмици.

— Харесва ли ти? Не е ли адски самотно?

— Обичам тишината — поне за известно време — отвърна тя.

— Смятам да се ожения, честна дума. Какво ще кажеш?

— Наистина ли?

— Толкова наистина, колкото, че ти си тук, ама няма да е съвсем по любов. „Донеси и ти нещо, скъпа, ако ще живеем заедно“, това е мотото ми. Чувал съм да казват, че любовчиите и медопоказвачите

нямат дом. Искам жена, която да се грижи за нещата и която по-скоро ще ми донесе петдесет лири, отколкото ще похарчи сто, „Много богати мъже са обеднели заради красива жена и задна врата“, както се казва. Вече не съм млад, приближавам шейсетте и трябва да внимавам. А кое е приятелчето, което играе на кегли с Ейми в коридора?

— О, той е толкова мило момче. Баща му се казва Хенри, а майка му е починала много отдавна. Живее с една добра старица на име Марджъри Тревелиън. Какво има, Хари?

— Нищо, моля да ме извиниш. Замислих се за нещо друго и не те чух. Разкажи ми пак, този път ще слушам.

Тя повтори информацията, а Хари се прозя и се протегна.

— „Нямаш ли компания, вършиш глупости“. Вече трябва да вървя. Нямам нищо против да изпия чаша шери, щом настояваш, понеже яздих дълго и гърлото ми е пресъхнало.

Така Хари приключи посещението по характерния си начин, сбoguва се, метна се на коня си и си тръгна.

ГЛАВА 60

ТОМ ОРИНДЖ

Малката госпожица Ейми имаше лека настинка и събирането на чай бе отложено за следващия ден. Вечерта след посещенията на Хари във фермата Станлейк Марджъри Тревелиън не бе в селото, бе отишла да направи оскъдните си покупки. И кой, мислите, цъфна пред момчето, когато то вдигна поглед от флотата си в езерото неговият приятел Том Ориндж, както винаги в повишено и бодро настроение.

Нужно ли е да ви казвам колко охотно бе посрещнат Том? Той попита къде е Марджъри и прие временното ѝ отсъствие с доста добро настроение. На Том му стана студено, а и вечерта наистина бе малко студена, затова той предложи да влязат в къщата и да поседнат там.

— Кога според теб, младежо, старата кокошка ще се върне у дома?

— Кой?

— Чавката Марджъри. Кога ще се спусне през комина?

— А, бабчето ли?

Този прякор бе единствената шега на господин Ориндж, която не допадаше особено на момчето.

На това място Том Ориндж прекъсна изпълнението си с грачещ смях, обърна клепачите си и зениците му затрепериха — може и да приличаше на свраките от гербовете, но не беше точен портрет на птицата, позната ни от естествената история. Когато приключи с това, попита:

— Тя кога ще се прибере?

— Слезе до града и сигурно вече е на половината път за насам.

— Значи има една миля, а три мили на час е най-бързият ѝ ход, ако припка за килограм наденички и за ново боне. Хопала! Вкъщи няма никой освен прислужницата, пък и тя е отишла на църква! Написах ѝ писмо онзи ден и трябва да го прочета отново, преди да се върне. Къде си държи писмата?

— В кутията за ръкоделие на полицата.

— Точно така, съвсем същата! — игриво каза Том Ориндж, докато слагаше кутията на малката помощна масичка. После я отвори, извади малката купчинка писма от края и ги отнасяше едно по едно до прозореца, където си позволи своеволието да ги прочете.

Мисля, че остана разочарован, защото ги натъпка презрително обратно в ъгълчето им в кутията с форма на малко сандъче.

Момчето смяташе Том Ориндж за толкова доверен приятел на семейството и за толкова добродетелен и достоен за възхищение човек във всяко отношение, че нищо не му се струваше по-естествено и желано от това тази изключителна личност да обърне внимание на домашната им кореспонденция.

Той отново върна кутията на мястото ѝ. След това изпълни на момчето една песен на неразбираем език с цялото „трала-лала, дунги-дунги, думба-лумба“, а в края ни изпълнението призна, че гърлото му е пресъхнало, и с приятно намигване побутна с върха на пръста носа си доста наляво и го помоли да му каже къде държи пиячката госпожа Тревелиън, която много ще се натъжи, ако разбере, че Том е трябвало да чака за питието си до нейното завръщане.

— Да, мога да ти покажа — каза момчето.

— Почакай малко, мой водачо, моя утеха и мой приятел — каза Том Ориндж, след като се увери от прага, че наблизо няма никой, който да ги чуе.

Момчето сваляше една чаена чаша от полицата.

— Нямам нужда от захар, юначе. Ще го подсладя с мисли за чавката Марджъри.

Момчето му обясни и го въведе в тъмния ъгъл през вратата в коридора. Доволен, Том Ориндж се движеше едва ли не на пръсти, оглеждаше се любопитно и говореше съвсем тихо, докато се ориентираше опипом в тъмното.

— Ето тук е — каза момчето искрено.

— Къде?

— Тук.

— Това ли! — възкликна Том, защото приятелят му бе махнал капака на един глинен съд с вода.

Том Ориндж изглежда гневно и него, и водата с гротескна изненада, а неподправеността на момчето и простотата на положението му се сториха адски комични и той избухна в

добродушен смях, седна на стола на Марджъри и се разкикоти в захлас.

След като в хода на поверителен разговор се увери, че чавката Марджъри няма скрита бутилка, с която се утешава, този приятен човек забрави за жаждата си и не поиска да пие вода от глиненото гърне, ами разговаря с младия джентълмен на най-различни теми. В хода на разговора той зададе два топографски въпроса:

— Чувал ли си някога за място, наречено Каруел Грейндж?

Другият въпрос приличаше на първия:

— Чувал ли си някога за място, наречено Уайвърн?

— Не.

— Благодаря ти, момче. Чувал ли си някога госпожа Тревелиън да споменава за Уайвърн? Или за Каруел Грейндж?

— Не.

— Защото там расте най-високата гъба, която си виждал през живота си — става толкова голяма, че препречва вратата и господарят не може да влезе в къщата си. Смятат гъбата за едно от чудесата на света, давам ти честната си дума на джентълмен. И понеже няма нищо за хапване и пийване, какво ще кажеш да поиграем крикет? Ако Марджъри не се върне, докато свършим играта, кажи й, че е трябвало да отида да се срещна с куция Бил Уидършинс на моста и че ще се върна днес вечерта или най-късно утре сутринта.

Изираха играта, но Марджъри не се появи и след като Том Ориндж забавлява младия си приятел с нелепа имитация на извитите навътре колене на Бил Уидършинс, се сбогува и остави доволния си събеседник в състояние, което Мур описва като настъпващо, „щом фенерът, дал светлина на пътника, угасне“.

Момчето гледа след Том, докато той съвсем се изгуби от поглед, после се върна при изоставената си флота на езерото и когато чавката Марджъри се прибра, й предаде съобщението на приятния посетител.

ГЛАВА 61

ВРЕМЕТО И МЪЖЪТ

Стана време за вечеря, но Том Ориндж не се върна. Мракът се спусна над старата къща, над тополите и над града, а момчето каза молитвите си под надзора на достойната Марджъри и си легна.

Събуди се от гласове, които разговаряха в стаята. Успя да задържи очите си отворени само за кратко и зърна Том Ориндж, който разговаряше с настойницата му. Той седеше от едната страна на малката маса, тя — от другата, а главата му бе наведена силно напред, за да се доближи неудобно близо до лоената свещ с дълъг нагар по средата. Мама, както понякога момчето наричаше бабчето, ридаше горчиво, закрила лице с престилката си, и понякога с разплакани очи говореше на Том Ориндж толкова тихо, че нищо не се чуваше.

Колкото и да бе интересна сцената, сънят го надви и когато отново отвори очи, Том го нямаше, а мама седеше на леглото му и плачеше, сякаш ѝ се късаше сърцето. Когато той отвори очи, Марджъри каза:

— О, скъпи мой, скъпи мой! Моето момче... моето благословено момче... скъпи мой! — възкликна тя и го притисна към сърцето си.

Той помнеше подобни изблици преди две години, когато беше много болен.

— Не съм болен, мамо, честна дума. Съвсем добре съм — с тези уверения и с много ласки той отново заспа.

На сутринта за негово учудване бяха приготвени неделните му дрехи. Малката и поизбеляла тъмночервена пътна чанта, която за огромно негово удоволствие Марджъри винаги бе твърдяла, че е негова, стоеше натъпкана и заключена върху масичката под часовника. Столът му беше поставен близо до стола на мама. За закуска му бе приготвила най-любимите му неща. Резен пържен бекон, прясно яйце, топъл сладкиш и чай — истинско угощение.

Мама седна съвсем близо до него. Прегърна го. Беше силно преbledняла. Опита се да се усмихне на бърборенето му, а очите ѝ се

пълнеха със сълзи винаги щом го погледнеше или го чуеше да говори.

От време на време той смаяно я поглеждаше в лицето, а тя се опитваше да се усмихне както преди, да кимне и да преглътне малко чай от чашата си.

Преструваше се, че яде закуската си, но всъщност не беше така.

Когато озадаченото момче приключи със закуската, тя го придърпа към себе си със своите старчески нежни ръце.

— Седни в скута ми, скъпи мой... моят мъж... моето красиво момченце... моят сияен ангел! О, скъпи, скъпи, скъпи... — притисна тя момчето към сърцето си и се разрида над рамото му сърцераздирателно.

Той си спомни, че тя плака по същия начин, когато лекарите казаха, че е в безопасност и ще оздравее.

— Мамо — целуна я той, — Ейми има рождени дни. Сигурно днес е рожденият ми ден, нали?

Тя побърза да се изправи и му донесе малките му обувки, които беше почистила. Момчето учудено ги обу и тя ги завърза.

Със стичащи се по лицето ѝ сълзи тя взе една от малките коркови лодки, които той държеше до прозореца в една пълна с вода купа.

— Ще оставиш една от тези на мама, нали скъпи... Да ти я пази...

— О, да. Избери си някоя хубава — онази със златната хартия. Тя плава най-добре от всички.

— А..., а... — разплака се тя горчиво, преди да успее да продължи, — това е малката кутия, в която ще ти ги сложа — обясни тя, извади лодките и ги прибра в една картонена кутия, която бързо завърза. — Това е последният ден на горкичката ти майка с единственото ѝ скъпо момче, защото приятелите ти те викат днес, а господин Арчдейл ще пристигне след десетина минути и ти трябва да тръгнеш с него. О, скъпи мой... светлината на дома ми... ще трябва да ме оставиш сама.

Момчето се изправи рязко, с вик се втурна към нея и я обгърна с ръце на мястото ѝ, съвсем близо до часовника.

— О, не, не, не! О, мамо, не го прави, не можеш да го направиш!

— О, скъпи мой, направо ми късаш сърцето. Какво мога да сторя?

— Ще избягам, мамо, когато се махнат, ще избягам, ще се върна и ще остана при теб.

— О, всемогъщи Боже! — възкликна тя. — Той идва. Виждам го на пътя между кестените.

— Скрый ме, мамо, скрий ме във вградения шкаф. О, мамо, мамо, нали няма да ме дадеш на него?

Момчето бе влязло в големия боядисан бюфет и се бе свило на кълбо между два рафта. Тя нямаше време да помисли, отстъпи пред инстинкта на отчаяната си обич и пред неистовата молба на момчето, заключи бюфета и прибра ключа в джоба си.

Седна. Беше смаяна от собствената си дързост. Почти не съзнаваше какво е сторила. Преди да успее да се съвземе, нечия сянка затъмни вратата, нечия ръка натисна бравата и я отвори и бившият старшина влезе в къщата.

Отсечено и по войнишки той се представи и поиска да му предаде момчето.

Тя гледаше право в лицето на този ужасен мъж, но въпреки това той сякаш изчезваше пред очите ѝ.

— Къде е момчето? — попита студеният и строг глас на старшината.

Струваше ѝ огромно усилие да отговори. Сякаш замръзна, когато отговори отрицателно:

— Няма го тук.

— Къде е? — попита старшината с невъзмутимо ясения си и студен глас.

— Избяга — промълви тя с усилие и старшината сякаш съвсем изчезна. Марджъри сякаш всеки момент щеше да припадне.

Старшината огледа масата за закуска и видя, че са закусвали двама души. Забеляза и приготвената пътна чанта.

— Хмм! — изсумтя Арчдейл през стиснати устни. Огледа вътрешността на малката къща и седна с удивително самообладание, за да размисли над тревожното съобщение.

Навремето старшината бе ръководил дружини, издирващи дезертьори, и имаше добър усет за такива неща.

— Закусил е с теб, така ли? — кимна той студено към масата.

Тя за миг се поколеба, но после се прокашля и каза:

— Да.

Арчдейл се изправи и докосна с пръсти каната за чай.

— Топла е — отбеляза старшината със същото непоклатимо достойнство.

Марджъри се чувстваше ужасно неловко.

— Не може да е далеч. Накъде тръгна?

— Само видях, че излиза през вратата. Не мога да кажа.

Бившият старшина може би я взе за самата богиня на истината, а може би я помисли за най-наглата лъжкиня в Англия. От изражението му изобщо не ставаше ясно кое от двете заключения бе направил.

Студените сиви очи на старшината отново се плъзнаха из стаята и отново настана крайно мъчително за нашата добра приятелка Марджъри мълчание.

ГЛАВА 62

ПЪТУВАНЕТО ДО НОЛТЪН ФАРМ

— Госпожо, според мен момчето е в къщата. Най-добре го предайте, защото няма да тръгна без него. Колко стаи имате?

— Три и таван, сър.

Старшината се изправи.

— Най-напред ще претърся къщата, госпожо и ако не е тук, ще осведомя полицията и ще организирам издирване, а ако вие имате нещо общо с изчезването на момчето или пък сте го скрили, ще ви тикна в затвора и ще ви издействам наказание. Трябва да заключа вратата, а вие, ако искате, преди това излезте.

— Много добре, сър — отвърна тя.

В този момент обаче от вътрешността на бюфета се разнесе тропане и викове:

— Не, не беше мама, аз го направих. Не отвеждайте мама.

— Виждате ли, госпожо, напразно създавате неприятности. Моля, отворете тази врата, защото в противен случай ще я разбия — добави той, докато тя се колебаеше пребледняла и разтреперана.

Застанал срещу нея все едно е пред командващия си офицер, изпънат, с прибрани колене и безизразно строго изражение, Арчдейл протегна ръка и просто каза:

— Ключа, госпожо.

За който и да е човешки нрав — дори за най-бурния и упорития — настъпва момент, когато човек се подчинява на заповедите, а нещо в невъзмутимостта на бившия старшина изискваше незабавно подчинение.

Беше напълно безсмислено Марджъри да продължава да опитва да крие момчето. С ужасна болка в сърцето тя бръкна в джоба си и му подаде ключа.

Вратата се отвори и момчето се сгуши в най-тъмния ъгъл, когато зърна приведената скована фигура на старшината, а синкавото му и

гладко обръснато лице надзърна в тъмното. След няколко секунди мъжът видя фигурата на момчето.

— Излезте навън, сър — прозвуча заповедническият глас на посетителя, докато бастунчето, което държеше в ръка и което бе облепено с натъпкан с восък обущарски конец на около три инча от върха, започна силно да удря малките крачета.

— О, сър, в името на Бога! — провикна се Марджъри и увисна на ръката му. — О, сър, той е най-милото същество на света, ще направи каквото му наредите, той е толкова добре дете!

Момчето вече беше излязло и, вперило смаян поглед в лицето на мъжа, неволно и с болезнена гримаса леко повдигаше крака си, защото болката от ударите с пръчка бе съвсем нова за него.

— Ако пак го направиш, ще получиш пет дузини удари — заяви новият му познат. — Това ли е багажът му? попита той и докосна пътната чанта с пръчката си.

— Да, сър.

Мъжът взе чантата и огледа момчето — сигурно възнамеряваше да го накара само да си носи багажа. Само че момчето бе слабичко, а чантата, съвестно натъпкана с всичките му принадлежности, беше доста тежичка.

— Нещо друго? — попита старшината.

— Ами, това... Бог да го благослови. Беше малката кутия с корабчетата.

— И това — пъхна тя в джоба на момчето опечения сладкиш, който разчупи на две и уви в кафява хартия. — И тези — добави тя три ябълки. — О, милото ми момче, скъпият ми, скъпият ми!

Отново вдигна момчето, притисна го силно, то я прегърна крепко през шията и двамата отново и отново се целуваха и плачеха, докато накрая Марджъри го свали на земята. Пъхнал бастунчето си под мишница, хванал с една ръка пътната чанта, а с другата — здраво стиснал момчето, старшината излезе през вратата.

— Стига толкова... Не върви след нас, жено... — каза той, след като бяха изминали двайсетина ярда по пътя. Ще докладвам за теб — добави той с кимване, което заедно с любезните му думи тя би могла да приеме като сбогуване или не, както искаше.

Жената остана на леко издигнатата земя до глога и разплакана пращаше неистови въздушни целувки на момчето.

— Скоро ще се видим. Ако трябва боса ще прекося гората, за да видя отново красивото си момче — викаше тя след него. — Ще ти донеса кеглите, обещавам. Мама ще дойде, скъпи.

Отдалечаващата се малка фигурка на момчето стоеше извърната към нея, доколкото бе възможно. То гледаше през рамо с браздулици от сълзи по бузите, а малката му ръка с копнеж ѝ махаше за сбогом, докато не се скри от поглед. След малко тя се обърна и видя на земята пръснатите кегли и езерцето и риданията ѝ се извисиха почти до писък. Жената седна на каменната пейка под прозореца, защото не можеше да понесе да влезе в тъмната къща, и изплака душата си.

А междувременно Арчдейл и неговият спътник, или по-скоро затворник — както решите, вървяха по пътя си. Той продължаваше да стиска китката на момчето, а то плачеше и тихо хълцаше през целия път.

Когато стигнаха до малкото селце Мейпъл Уикетс, той нае момче, което да носи пътната чанта до Уанинг на около четири мили по-нататък, където, както всички знаят, всеки ден в дванайсет и половина минава омнибусът за Уорамптън.

Продължиха да вървят. Старшината беше сдържан и мълчалив човек. Той възнамеряваше да заговори момчето толкова, колкото и пръчката под мишницата си или пък пътната чанта. Остави го да си плаче и нито го скастри, нито го успокои, а държеше спокойната си глава високо вирната и гледаше право напред.

Най-сетне непознатата местност започна да въздейства на непостоянството на детството.

Докато вървеше до старшината, момчето започна да говори — отначало плахо, после по-словоохотливо.

Първият инстинкт на детето е доверието. За момчето бе известна утеха да разказва надълго и нашироко за дома си. Спомена и за Том Ориндж с обичайния въпрос:

— Познавате ли Том Ориндж?

— Защо питаш?

Последва изреждане на разнообразните и бляскави умения на този човек.

— Да не би да сме близо до някое място, което се казва Уайвърн или Каруел Грейндж? — попита момчето, което имаше добра памет, когато беше за неща, вълнуващи въображението му.

— Защо питаш? — рече старшината, гледайки право напред.

— Защото Том Ориндж ми каза, че там расте най-голямата гъба на земята и че собственикът на къщата не може да влезе вътре, защото гъбата запълва вратата.

— Том Ориндж ли ти каза това? — попита по същия начин сержантът.

Момчето допусна, че той нищо не знае и го увери, че Том, който винаги казва истината, му е казал това вчера.

Старшината не каза нищо повече, а по лицето му не можеше да се отсъди дали мислено си е отбелязал да „докладва“ за Том Ориндж, където трябва. Между другото може да спомена, че около три седмици след това Том Ориндж бе безусловно освободен от своите безсистемни задължения пред господин Арчдейл и бе обвинен в кражба на ябълки от овощната градина в Уорамптън и в някои други дребни простъпки и бе изправен пред съда, в чийто състав по случайност бе включен господарят Феърфийлд от Уайвърн, който беше „доста суров с него“ и го осъди на повече от месец тежък труд. Младият наемник с пътната чанта тежко се влачеше отпред, както му бе наредил старшината.

Въздишайки през сълзи и с натезжало сърце, малкият ни приятел все пак се оглеждаше наоколо.

Прекосяваха пустош, обрасла с красив пурпурен пирен, каквато никога досега не бе виждало. Старшината беше пуснал китката му. С всеки изминал момент се чувстваше все по-спокоен.

На места имаше малки езерца, които привличаха вниманието на момчето и го караха да отваря кутията с корковите си кораби и да ги поглежда. Питаше се как ли ще плават в тези тъмни малки кътчета и най-сетне зърна едно езерце, разположено много удобно, спря в края му, извади едно корабче и го пусна, а после още едно и още едно. Колко бързо могат да летят секундите и минутите.

Сепна го далечният вик на старшината:

— Ей, господине, елате тук.

Вдигна поглед. Старшината гледаше големия си сребърен часовник, стъпил на една купчина торф.

Докато момчето стигне до него, старшината вече беше прибрал часовника си, а няколко печата и ключът висяха в края на верижката върху корема му. Старшината стоеше, прибрал пети и пуснал върха на пръчката си близо отстрани до ботуша си.

— Приближи се — нареди сержантът. — Дай ми тази кутия.

Момчето постави кутията в ръцете му. Той свали капака, преобърна с пръсти малката флотилия и след това хвърли кутията и съдържанието ѝ настрани.

— Не ги вдигай — нареди той. — Половин крачка встрани — гласеше следващата заповед. — Протегни ръка.

Момчето изненадано го погледна в лицето.

Изражението на старшината не беше нито по-сърдито, нито по-мило от обикновено. Беше абсолютно спокойно.

— Протегнете ръката си, господине.

Момчето протегна ръка и пръчката със свистене се стовари на пръстите му. Още веднъж. Лицето на момчето почервения от болка, а наранената му ръка се отпусна надолу. Удар нагоре по кокалчетата на пръстите му придружи заповедта „Дръжте я горе, господине“ и се стовари трети удар.

Старшината беше силен и сърчно въртеше китката си.

— Подайте другата ръка — нареди той и се повтори същият вид дисциплина.

Възмущението на момчето от тази жестокост бе примесено с болката, предизвикала появата на три огромни тъмни следи по тънките пръсти на всяка ръка, и взе връх над нея.

От очите му бликнаха сълзи и за пръв път през живота си то се разплака горчиво при тази двойна мъка.

— Върви отпред — невъзмутимо нареди старшината.

Притискайки и извивайки разтрепераните си ръце, все още сгърченото от болка момче тръгна по пътя, чувствайки се по-наранено и самотно от когато и да било.

Омнибусът в Уанинг закъсня, а една дама в него, поразена от красотата и от тъгата, изписана по лицето на момчето, му каза няколко мили думи и се отнесе към него с топлота, която стопли сърцето му. За малкия Уили бе едва ли не непосилно да потисне надигащото се ридание и сълзите, които всеки момент щяха да рукнат. Добрата самарянка купи една торба курабийки с мед и джинджифил — доста голямо количество, които Арчдейл отказа и остави на момчето да реши. Но съм длъжен да кажа, че курабийките бяха поднасяни всеки ден с добросъвестна точност, защото на старшината можеше да се разчита за всякакви свързани със собствеността въпроси. Той не би

отхапал от тези курабийки, макар че тънките му устни се навлажняваха от слюнка, дори и наоколо да нямаше жива душа. Може би притежаваше доста воински добродетели, защото иначе вероятно не би стигнал дотук.

Нолтън Фарм е печално, но не грозно място. Във фермата има много дървета, които са твърде близо до прозорците. Къщата е стара и малка, има и малка градина с ограда от гъст жив плет.

Членовете на семейството бяха малко. Когато пристигнаха, госпожица Мери Арчдейл беше болна. Тя беше единственото дете на старшината, който беше вдовец. Новият обитател на къщата научи за нея с ужас, който се дължеше на ужаса му към баща ѝ.

Влязоха в малко антре и момчето седна на посочения му от старшината стол. Той окачи шапката си на една закачалка в стената и постави бастуна си върху полицата над камината. След това иззвъня звънчето.

Възрастната жена, която бе единствената прислужница в къщата, влезе. Изглеждаше уплашена, както изглеждаха и всички останали слуги в присъствието на господаря, и впери в него разтревожения си поглед.

— Къде е госпожица Мери?

— Плюе кръв, господине.

— Поднеси вечерята — нареди старшината.

Момчето седна уплашено в самия ъгъл на масата.

Мъката не му позволяваше да се храни, затова само сърбаше чая си, който беше прекалено горещ и нямаше достатъчно захар и мляко. Старшината подряза фитила на свещта си, надяна чифт очила с позлатени рамки и започна да преглежда седмичния вестник.

Докато бе погълнат от това занимание, в стаята влезе много слабо момиче с големи очи и много бледо лице. Косата ѝ бе гъста и кестенява.

Ръката, с която придържаше шала си, също беше много слаба, а по бледото ѝ лице и големите ѝ очи се четеше покорно и умолително изражение, което смая момчето. Тя мълчаливо го погледна, то направи същото. Тъжните ѝ очи за миг се задържаха на лицето му и той усети, че тя му харесва.

Мери си взе един стол и седна съвсем тихо, без да обели и дума.

След малко старшината остави вестника и я погледна. Тя вдигна големите си очи към него в покорно очакване, но не продума.

— В момента не си добре, така ли?

— Не съм, сър.

— Редовно ли си пиеш лекарството?

— Да, сър.

— Утре сутрин сигурно ще се оправиш.

— Сигурна съм, че ще е така, сър.

Той запали една свещ на страничната масичка, а кучето му Байън стана, за да го придружи. Беше голям мопс с черен нос и жълтеникаво на цвят. Често след това на момчето му се искаше да си поиграе с Байън и да се запознае с него. Само че не знаеше как този опит ще бъде възприет от кучето или от господаря, затова не се осмели.

Между кучето и сержанта нямаше никакви ласки. Всеки изпълняваше задълженията си към другия и се разбираха добре, струва ми се, но нямаше никакви други признаци на привързаност.

Старшината излезе и затвори вратата, а момичето се усмихна много мило на малкия гост и подаде ръка за поздрав.

— Много се радвам, че си тук. Бях много самотна. Татко отиде в работилницата — прави там един орган и няма да се върне до девет без петнайсет. Разполагаме с час и три четвърти. Чуваш ли... Слушай.

Тя вдигна пръст и погледна към преградата, докато говореше, а през стената момчето чу бумтенето на орган.

— Тони му надува органа.

Тони беше малко момче от приюта, което почистваше ножовете, вилиците и обувките и като цяло работеше като втори слуга, единственият мъж в скромното им домакинство.

— Искане ми се да бях по-добре, толкова се задъхах от говоренето. Сега ще бъдем много щастливи. Това е настройването на тръбите — тази вие. Преди аз работех с мяха, но лекарят каза, че не бива, а и аз наистина вече не мога да го правя. Трябва да хапнеш нещо и да пийнеш още чай. Ще станем добри приятели, нали?

Двамата доста си поговориха, но от време на време се налагаше тя да спира, за да си поеме въздух. Момчето забеляза, че Мери е много слаба и че неописуемо се страхува от баща си.

— Той е добър човек — каза момичето. — И се труди усилено за парите си, само че не обича да говори и затова хората се боят от него.

Ще се върне чак в девет без петнайсет, за да почете от Библията и да каже молитвите.

Тя продължи да говори, но през цялото време приглушено, и току се заслушваше за боботенето на тръбите, а момчето откри сърцето си пред нея и плака горчиво. Мери също плака по време на разказа му и двамата станаха близки приятели. Тя сякаш разбираше страданието му. Може би нейното страдание приличаше на неговото.

Възрастната жена влезе и раздигна приборите за чай, а малко след това дойде старшината, който прочете една глава от Библията и каза молитвата.

ГЛАВА 63

МЪЛЧАЛИВО СБОГУВАНЕ

В Нолтън Фарм всеки ден приличаше на предишния. Неизменните часове, неизменните задължения, протичащи с военна точност. По време на хранене никой не обелваше нито дума, а когато господарят на дома не си бе възцци, всички разговори, дори в най-отдалечените стаи, се водеха приглушено.

Нашият малък приятел виждаше момчето от приюта, дойдеше ли времето за молитва, сутрин и вечер, и понякога минаваше покрай бледото му и неспокойно лице на стълбите и в помещенията, когато задълженията му го отвеждаха там. Двамата се поглеждаха с копнеж, но не се осмеляваха да си продумат. Господин Арчдейл бе наредил така.

Момчето от приюта — може би, защото не действаше ефективно, а може би защото от него се очакваше твърде много — имаше нещастieto непрестанно да си навлича... трудно бих могъл да кажа недоволството на господаря, защото думата съдържа намек за чувства, а всъщност едва ли някога е имало по-спокойно и студено същество от Арчдейл. По-скоро си навличаше въздаване на справедливост.

Тези ужасни мерки биваха взимани всекидневно и бяха осъществявани с абсолютното еднообразие, с което протичаше животът в Нолтън Фарм. В единайсет часа студеният глас на старшината се провикваше „Тони!“ и Тони се появяваше, гърчейки се и стенойки от мъчително очакване.

— Пръчката ми — казваше господарят, влизайки в стаята, която наричаше работилница, където се намираще недовършеният орган с неговите два регистъра, със започнатите останали регистри, с белите ивички дърво, длета, триони, оловна ламарина и бурканчета с лепило, пръснати в творческо безредие наоколо. След това нещастното лице на Тони се появяваше в „салона“ и госпожица Мери пребледняла свеждаше очи надолу и мълчеше, а сърцето на нашия малък приятел се разтуптяваше силно над учебника, докато гледаше как слабичкото

момче се промъкна към полицата над камината, взема пръчката и бавно излиза отново.

След това чуваха как вратата на работилницата се затваря и после съвсем тихо долиташе слабият и ясен глас на господаря. После приглушено и бавно се чуваше плющенето на пръчката и плача на момчето, който се извисяваше до пронизителен и ужасен вой, а после:

— О, сър... Боже... О, сър, божичко... Господин Арчдейл, господарю... олеле, господарю.

Понякога този вой продължаваше толкова дълго, че Мери ставаше и обикаляше из стаята измъчено, шептейки:

— О, горкото момче! О, горкият Тони! Милост, божичко! О, мили Боже, кога ще свърши това?

Момчето седеше встрани от нея и докато я следваха, очите му се пълнеха с ужасени сълзи.

Малкият ни приятел учеше при господин Арчдейл.

Нямаше нищо неразумно в дължината на уроците, а освен това приятелката му Мери му помагаше. Все пак бе добре, че момчето е толкова умно и че има добра памет, защото старшината не беше учител, който би направил разлика между леност и тъпота.

Никой никога не беше чувал господин Арчдейл да употреби неприличен израз или да изрече ругатня. Беше мълчалив, студен и подреден човек и според мен бе най-жестокият мъж, когото съм виждал през живота си.

Притежаваше малък и буен кон и двуколка, с която ходеше по работа извън дома си. Имаше точно определени дни и часове за всяко нещо, освен когато не предвиждаше изненада.

Веднъж старшината влезе в стаята, където момчето учеше уроците си, потупа го по рамото, пъкна в ръката му местния вестник, посочи му един параграф, накара го да го прочете и после излезе от стаята.

Беше новина за делото срещу Том Ориндж и представяше в доста позорна светлина този забавен човек. Силна болка разкъса сърцето на момчето, докато четеше суровите думи за стария си приятел, а още по-зле понесе присъдата. Когато старшината се върна, момчето плачеше мълчаливо. Строгийт мъж взе вестника каза с ужасния си и студен глас:

— Прочете ли го?

— Да, сър.

— Разбра ли го?

— Да, сър.

— Ако те чуя да говориш за Том Ориндж, ще те вържа в работилницата и ще те нашибам с пръчката пет дузини пъти.

С това обещание той съвсем спокойно напусна стаята.

Децата не подозират нищо за смъртта и нашият малък приятел, който всяка вечер тихичко плачеше в леглото си с натезало от мъка сърце и потънал в спомени за бабчето и за щастливото минало, докато не заспеше в мрака, изобщо не подозираше, че горката му приятелка Мери умира. Вероятно и тя не мислеше за това повече от него, но всички останали го казваха.

Двамата станаха близки приятели. Всеки от тях имаше тайна и тя довери своята на невръстния приятел, когото Бог ѝ бе изпратил.

Беше старата история — нещастна истинска любов. Героят беше Уили Феърлейс. Господарят научил, заключил дъщеря си и се отнесъл към нея изключително жестоко според мълвата.

Той се гордееше с красотата на дъщеря си и кроеше амбициозни планове за нея. Откупи фермата на Уили, той бе разорен, записа се в армията и замина.

Старшината познаваше служителите в пощата в селото и двамата влюбени не смееха да си пишат директно. Само че братовчедката на Уили, госпожа Пейдж, редовно получаваше вести от него и в писмата му имаше дълги пасажии за Мери. Всъщност нямаше почти нищо друго. А сега най-сетне тя имаше приятел, който да носи нейните послания на госпожа Пейдж и да връща отговорите във Нолтън Фарм.

Когато баща ѝ излезеше или вечер, докато се трудеше над органа в работилницата, а понякога и докато, увита с наметката си, Мери седеше на грубата пейка под големия ясен, а тържествените и печални звуци на далечния орган, изпълняващ църковна музика, се носеха от отворения прозорец между дърветата и надолу по ароматните поля към небето на залеза, изпълвайки въздуха с величествена и скръбна хармония, тя слушаше прошепнатото от момчето съобщение, загледана надалеч и разплакана, стиснала ръката на момчето и молейки го да повтаря отново и отново, а после го уверяваше, че се чувства по-добре, благодареше му, усмихваше се и горчиво плачеше.

Една вечер старшината както обикновено работеше над органа. Докато изпълняваше поръчението си в градината и поливаше изсъхналите лехи момчето чу познат смях покрай живия плет и добре познатия припев: „тралалала, дунги-дунги, думба-лумба“!

Беше самият Том Ориндж!

Въпреки заплахата момчето бе изключително доволно. Изтича до плета и след миг двамата с Том наистина разговаряха.

Скоро разговорът стана много сериозен. Далечното бумтене на тръбите на органа го уверяваше, че светлосивите очи и остроото ухо на старшината са заети с нещо друго.

Том Ориндж кроеше ужасен заговор.

Момчето трябваше да се срещне с него в края на полето, където растяха двете ракити в единайсет часа на следващата нощ и да избяга с него, за да види отново мама и да отиде на хубаво място, където ще бъде щастливо през целия ден, мама ще бъде до него винаги, а Том ще се отбива толкова често, колкото му позволяват по-важните му дела.

— Ще го направя, Том — рече момчето полудяло от страх и ужасно бледо. — И, Том, ужасно съжалявам за процеса — добави момчето, след като разговаряха още известно време. Да твърдят, че си бил с циганите, че си браконьер! Том, мама добре ли е?

— Да.

— Изгубих си корабите сред блатата. А как е котката, малката Тузи?

— Много е добре, расте и дебелее.

— А ти, Том, ти как си?

— Не съм бил по-добре, както неотдавна казах на господаря Феърфийлд. И да не забравиш, че ще си го върна на онова старче вътре — посочи той към къщата с палец.

— Не чувам органа, Том. Довиждане.

Том изчезна на секундата, а момчето отново се зае да полива лехите. Вечерта за първи път седна на масата с огромна тайна в сърцето.

Едно нещо го мъчеше напред надеждата за освобождение. Погледнеше ли горката Мери, си представяше колко самотна ще бъде тя. О, само да можеше горката Мери да дойде с него! Но рано или късно двамата с Том щяха да се върнат и да я отведат, и тя щеше да заживее с него и с мама и всички да бъдат едно щастливо семейство.

Тя не знаеше какви мисли се въртят в главата на момчето, докато сериозните му и тъжни очи бяха приковани върху нея. Усмихна му се и бавно му кимна.

Само че нямаше смисъл той да измъчва нежното си сърце заради това. Нямаше да напусне приятелката си, нямаше да се случи нищо, което тя да приеме за предателство или за измяна.

Защото в два часа през нощта Мери издъхна.

Десетина минути преди това вдигната от старата прислужница тревога разбуди баща ѝ.

Верният ѝ малък приятел бе коленичил до леглото и ридаеше, стиснал немоцната ѝ ръка в своята, когато старшината, набързо нахлузил дрехите си, влезе вътре, застана до балдахина и впери поглед в големите ѝ дълбоки очи. Тя беше в съзнание, но не можеше да говори. Когато за последен път вдигна поглед, Мери видя две начумерени капки да бликат от гордите му очи и да се търкулват по бузите му. Вероятно тъжният и удивен поглед, с който тя отвърна на тази проява на нежност го съкруши и след това неизменно го преследваше. Дясната ѝ ръка леко потръпна, сякаш ѝ се искаше баща ѝ да я вземе в своята ръка — като проява на помирение — и след тези смътни прояви на обичта, която можеше да съществува помежду им, дойде ред на смъртта. Измъченото малко сърце спря да тупти и лицето на Уили Феърлейс се изгуби в огромен мрак.

Тogaва момчето неистово изкрещя:

— О, Мери, красива Мери! О, Мери, мъртва ли си? О, колко тъжно, колко тъжно! О! Тя мъртва ли е?

Старшината побърза да изтрие очите си. Надяваше се, сигурен съм, че никой не е забелязал моментната му слабост. Пое си дълбоко въздух. Със сурово изражение склопи красивите очи, които някъде далеч Уил Феърлейс никога нямаше да забрави, затвори малката уста, която никога вече нямаше да се оплаче, да въздъхне или отново да изповяда тъжната си история.

— Най-добре върви в стаята си, момче. Върни се в леглото — нареди старшината и постави не без известна нежност ръка върху рамото на момчето. — Ще настинеш. Дайте му свещ.

ГЛАВА 64

НОЩНИЯТ ПРЕХОД

На следващия ден старшината замина с кабриолета си за Уайвърн, едно дълго пътуване, за да осведоми за случилото се господаря и да го помоли за разрешение ден-два да не изпълнява задълженията си. Щеше да прекара нощта в Хадъртън и там щеше да уреди формалностите около погребението.

Излишно е да ви казвам, че отсъствието на господаря от къщи бе посрещнато с облекчение от всички в Нолтън Фарм.

Това бе много тъжен ден за момчето — ден, чиято печал от време на време беше пронизвана от тръпката и от страха на огромното вълнение.

Когато се стъмни, момчето пак излезе в градината с надеждата да зърне отново Том Ориндж. Срещата щеше приятно да го ободри преди голямото му приключение. Само че Том го нямаше. Не можеше да получи нито съвет, нито насърчение, чуваше само песента на птичките сред листата и късните цветя, които скоро щяха да затворят цветовете си, надничаха измежду зелените растения, а също и дългите притихнали сенки на тополите, които се извисяваха мълчаливо на фона на небето на запад.

Момчето влезе вътре и изпи самотно чаша чай в „салона“, поговори си с малко киселата възрастна прислужница. Копнееше да настъпи нощта, мечтаеше да зърне приятелското лице на Том и това да сложи край на напрежението.

Най-сетне здрачът отстъпи място на истинска нощ и луната скоро огря спокойно стария сив покрив и високите дървета, разля светлината си над живи и мъртви.

Момчето си легна в обичайния ранен час, а старата жена взе свещта му и затвори вратата. Лежеше с широко отворени очи и с туптящо сърце се вслушваше във всеки шум.

Неизменният ред, който господарят бе установил в дома си, бе в услуга на момчето. То чу как слугата затваря и залоства външната

врата в определеното време. Видя за малко свещта на нещастния слуга през прозореца му, но след малко и тя угасна. Тони се бе легнал, а за уморения Тони да си легне бе равнозначно на това да заспи.

Надникна тайно през решетката на прозореца си и видя свещта на старата прислужница да осветява с червеникава светлинка от прозореца хвойната, която растеше близо до стената в сянката. Скоро и тази светлина изчезна и момчето разбра, че възрастната жена се е прибрала в стаята си. Беше десет и половина. След четвърт час тя щеше да заспи и след още петнайсет минути щеше да започне опасното му приключение.

Облече се крадешком и почти без да диша. Прозорецът му гледаше към раките, където щеше да го чака Том. Капаците се отваряха на панти.

За щастие нощта беше спокойна, а подготовката му за слизане бе съвсем безшумна. Парчето старо въже, с което се бе снабдил предварително като средство за бягство, лежеше в ъгъла. Върза го здраво за пръчката на леглото и започна да се спуска по стената. Въжето се оказа твърде късо и момчето увисна във въздуха за секунда-две, а после скочи на земята. Разстоянието до земята не беше много голямо, но бе достатъчно, за да изгуби равновесие и кучето в заключенния двор от другата страна на къщата започна сърдито да лае. За миг момчето почти се предаде.

Все пак остана да лежи съвсем неподвижно, докато лаят заглъхна. Нямаше друг признак за тревога и той тихо се отдалечи под покрива на дърветата и след това по-бързо надолу по склона към уречената под раките среща.

И наистина на бледата светлина там стоеше Том Ориндж, по-сериозен, отколкото помнеше да го е виждал някога. Том си мислеше, че отвличането на това момче може би ще се окаже най-сериозното начинание, с което се е заемал досега.

Той обаче нямаше намерение да се оттегли, каза на момчето да го следва и хукна в олюляващ се тръст, който представляваше сериозно изпитание за издръжливостта на малкия приятел. Мисля, че тичаха цели три мили, преди Том да спре.

След това той отново заприлича на себе си, попита го как е и дали ще може да извърви още петнайсет мили тази нощ.

— О, да, мога да издържа всичко тази нощ. Съвсем добре съм.

— Повърви малко, за да ти се успокои дишането, и после пак ще тичаме — каза Том и двамата отново поеха. Вече бяха изминали още четири мили. Младият ни приятел не беше толкова свеж, колкото на тръгване. Освен това бе започнало да ръми, задухал бе студен вятър и като цяло приключението на бягството не се оказа толкова приятно, нито пък компанията на Том — толкова желана, колкото бе очаквал.

— Изминал си четири от петнайсетте мили. Остават ти само единайсет, а като цяло досега си изминал седем. Не е толкова зле. Изморен ли си, младежо?

— Ни най-малко.

— Точно така. Ти си добър войник. А сега ела, ще се подслоним под този храст и ще хапнем.

Двамата си похапнаха доста добре хляб и осолено месо, по което имаше доста следи от зеленчуците, с което бе сервирано, когато е било топло.

— А сега, младежо, ще трябва да продължиш до Хадъртън сам, защото тук ме познават, а утре има панаир и по пътя още преди зазоряване ще има хора. Трябва да стигнеш на една миля отвъд града в странноприемница „Джордж“. Съдържателката се казва госпожа Гъмфорд. Там ще се срещнем. — След това подробно обясни на момчето маршрута и ориентирите му. — Хайде, пийни си — подаде му той пълно с мляко голямо шише. След като момчето отпи, Том рече: — Пийни една глътка и от това, героят ми той! Ще те сгрее. — Притисна към устните на момчето плоско шише с бренди и го накара да отпие една глътка. — Има и още малко хляб, в случай че пак огладнееш. Довиждане и не забравяй какво се уговорихме.

След като повървя само около час, момчето започна да се притеснява. Не виждаше ориентирите на Том и започна да страхува, че е сбъркал пътя. След още половин час бе напълно сигурен, че се е объркал, оклюма, започна да усеща студения вятър и все повече и повече подгизваше.

Влезе в някакъв град, който по нищо не приличаше на описанието на Хадъртън, което Том му бе дал.

Градчето беше притихнало, вратите и прозорците бяха затворени и навсякъде беше тъмно, ако не броим няколкото старомодни газени фенери.

След като се помота тихо наоколо и понеже се боеше да почука някъде и да потърси подслон, момчето седна на стълбите пред една къща. Облегна се и скоро заспа.

Събуди се, защото някой разтърсваше рамото му. Над него се бе надвесил полицај.

— Ставай и се махни оттам! — нареди му заповеднически полицајат.

Момчето бе полузаспало. Гледаше полицај, а едрото му лице и шапката му с кожена каишка му се струваха като насън.

— Казах ти, че трябва да станеш и да се махнеш от там — продължи да го разтърсва полицајат, но не силно. Няма да позволя да се настаниш тук удобно за цялата нощ. Хайде, живо!

Удобно, живо... въпрос на съпоставка... въпрос на сравнение...

Момчето стана толкова бързо, колкото му позволяваха скованите му от студ стави.

Изправи се послушно и застава мокро до кости, бледо и разтреперано на лунната светлина.

Полицајат сведе поглед, вече доста загрижено, към малкия пътник. Нещо в него предизвикваше съжаление. Полицајат беше сериозен и замислен мъж на повече от петдесет години и постави ръка върху рамото на момчето.

— Виж, момче, не можеш да спиш тук.

— Знам, сър. Няма да се повтори, сър.

— Измръзнал си, ще те заболят костите.

— Няма повече сър, моля ви.

— Ела с мен, момче. Съвсем наблизо е. — Той заведе момчето в една къща съвсем наблизо надолу по улицата. — Има огън, ще се стоплиш. Синът ми лежи там и има треска, така че не можеш да останеш дълго. — Седни, дете, и се стопли. — Даде му да пийни топло мляко и къшей хляб, после додаде: — Няма нужда да ставаш.

Мисля, че се страхуваше за калаените си лъжици. Остави момчето в къщата почти половин час, после му даде един стар продънен чувал, с който да се увие, и му нареди да го върне на сутринта. Мисля, че полицајат взе момчето за крадец. Беше мил човек — просто у него се бореха огромно съжаление и подозрение.

Момчето върна чувала с много благодарности още с първата бледа светлина на утрото и се отправи към Хадъртън. Мъжът го упъти

и му каза че има да измине още пет мили.

На около миля от Хадъртън, измръзнал и мокър и уплашен да не би да стигне твърде рано в странноприемница „Джордж“, където е уговорената среща, измореният ни малък приятел се вмъкна премръзнал и мокър в една крайпътна кръчма.

Пред огъня в кръчмата трима мъже пиеха бира.

— Онова момче е избягало от училище — обади се единият от тях, който от време на време поглеждаше към момчето.

Не мога да ви опиша ужаса, с който малкият ни приятел чу тези думи. Другите двама го погледнаха. Единият бе пълен мъж с бричове, с високи ботуши и с червена платнена жилетка и имаше румено и добродушно лице. След като го изгледаха, тримата възобновиха разговора си и след малко слабият мъж, който явно не можеше да откъсне поглед от него, каза:

— Това момче е беглец. Трябва да съобщим в полицията, за да го върнат на училище.

— Не е наша работа. Защо не го оставиш на мира? — обади се мъжът с червената жилетка.

— Ела тук — нареди слабият мъж и му направи знак с ръка, без да откъсва от него строгия си поглед.

Момчето се изправи и бавно се подчини на странната команда.

Не мога да кажа, че имаше нещо злонамерено в лицето на мъжа. Беше малко остро и строго и по него се четеше спокойната непоклатимост на дълга. В този момент момчето обаче не можеше да си представи по-ужасно лице. Единствената му надежда бе пълният спътник на мъжа. Сигурен съм, че насочи към него умолителния си поглед:

— Хайде, Айрънс, остави момчето на мира, освен, ако не искаш да се скараш с мен, мътните да те вземат. Ще го оставиш на мира! И му поръчай нещо топло за закуска. Престани! За моя сметка — провикна се той.

Благодарение на добрия самарянин с високи ботуши и с червена жилетка обезсърченото момче продължи спокойно по пътя си.

Докато прекосяваше Хадъртън и разглеждаше витрината на един магазин, то видя нещо, което се отразяваше в стъклото и го ужаси до такава степен, че за малко да припадне.

Беше изваяното от мрамор лице със синкава брадичка на старшината, който гледаше над рамото му с леденосивите си очи в същата витрина.

Момчето нямаше сили да помръдне. Големите му очи бяха приковани върху тази ужасяваща сянка. Можеше дори да докосне рамото му, ако се наведеше напред. За щастие старшината не гледеше отражението, което несъмнено щеше да разпознае. Сигурно птицата, прикована от студените очи на змията и очакваща всеки момент с разтуптяно сърце скока на влечугото, се чувства по същия начин, когато влечугото прекъсва магията и се оттегля, без да я нарани, по който се чувстваше момчето, когато видя как страховитият мъж се обръща и се отдалечава с премерена крачка надолу по улицата. За миг ужасът му се върна, когато Байън, съименникът на философа, го позна, изправи се по краката на момчето, няколко пъти го одраска, побутна го с носа си й изскимтя. Момчето бързо се извърна и се отдалечи, кучето го заряза, хукна след господаря си и зае мястото си до него.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В странноприемница „Джордж“ малко след Хадъртън момчето за свое огромно удоволствие най-сетне намери Том Ориндж.

Веднага му разказа за случката пред витрината на магазина и разказът му помрачи лицето на Том. Надникна навън и дълго гледа към Хадъртън.

— Подготви кабриолета и веднага го докарай тук — нареди Том, бръкна в джоба си и извади доста голяма шепа сребърни монети.

Не искам да ви казвам откъде идваха доходите на Том, когато не работеше редовна работа. Приходите му бяха станали по-добри, но бяха и съпроводени с повече тревоги.

Момчето беше закусило, преди да пристигне в Хадъртън. Толкова по-добре, защото появата на старшината щеше съвсем да го лиши от апетит. То нямаше търпение да тръгне, защото всеки момент очакваше да го види как се приближава към малката странноприемница, за да арестува него и Том.

Том Ориндж беше много притеснен и неспокоен, докато чакаха кабриолета.

— Познаваш ли господаря на Уайвърн? — попита ханджийката, докато чакаха.

— Аха — отвърна Том.

— Чу ли новината?

— Какво е станало?

— Миналата вечер са го застреляли по време на спречкване с браконieri. Благородниците би трябвало да оставят тази мръсна работа на пазачите си, само че на Фьърфийлд им дай само да се бият, луди глави. И сега е мъртъв... или почти мъртъв... така каза доктор Уилет и още един лекар... понеже в рамото му има цяла шепа сачми за лов на патици.

— Това ли е новината? — попита Том, вдигна очи и погледна през вратата. Беше забол поглед в земята, докато госпожа Гъмфорд от странноприемницата разказваше историята. — Говори се, че

бракониерите по тези места доста ги бива — каза той. — Господарят не за пръв път излиза заедно с пазачите си, за да ги пипне живи или мъртви. Боя се, че това няма да ги спре.

— Гаден свят — отбеляза жената.

— Да, мътните го взели — отговори Том. — А, ето го и кабриолета.

Качиха се и подкараха.

Том беше мрачен и много мълчалив.

— Том, къде отиваме? — попита момчето най-сетне.

— Добре, добре, млади момко — каза Том. — Ще откриеш, че там имаш само добри приятели. Кажеш сега, господарю Хари, нима не ти бях добър приятел през целия ти живот, сър? Много пъти, за които не подозираш, Том Ориндж е работил за теб, идвал е в къщата и отново се е връщал. Къде щеше да си сега, ако не беше бедният Том Ориндж?

— Така е, Том, аз те обичам.

— А сега те отвлякох от онзи господин и сигурно ще ме обесят заради това. Е, няма значение.

— О, Том, горкият ми Том! Не, не, не! — възкликна момчето и обгърна с ръце шията на Том, обзето от болезнена обич и въпреки тръскането на кабриолета целуна Том по бузата, по веждите, по брадичката и при едно силно тръскане — по периферията на шапката, която падна и се търкулна под краката му.

— Е, това се казва благодарност — рече Том, бършейки очите си. — В крайна сметка принципността бива наградена. Някой ден ще станеш велик човек и ще забравиш за бедния Том Ориндж, който е бил готов да похарчи и последния си шилинг и да пролее кръвта от сърцето си безплатно и без да търси награда, за да ти служи.

Друг изблик на обич от страна на момчето увери Том във вечната му признателност.

— Познавате ли това място, господарю? — попита Том. Предишният му нрав отново се върна, когато кабриолетът направи внезапен завой и се понесе през отворената порта към една голяма и старовремска къща. На вратата чакаше карета.

Не можеше да има грешка! Колко хубаво! И кой беше това? Мама стоеше на вратата на коридора и двамата тутакси се хвърлиха в прегръдките си. Чуваха се само думите „О, скъпото ми момче!“ и

„Мамо, мамо, мамо“, наполовина заглушавани от ридания и от целувки.

След минутка в залата влезе — усмихната, разплакана и с протегнати към него ръце — красивата дама в черно, и плачът ѝ се превърна във вик, когато бързо се приближи до него и го притисна към сърцето си.

— Скъпи мой, скъпото ми дете, благословеното ми дете, ти си негов образ и подобие. Обикнах те веднага щом те зърнах, а сега вече знам всичко.

Момчето беше изтощено. Пътуването му, включително и отклонението от планирания маршрут, беше цели трийсет мили, при това на студ и дъжд.

Сложиха го да си легне и го настаниха удобно. Майка му седна до леглото му, а ръката ѝ за по-сигурно здраво стискаше неговата, докато той заспа дълбоко.

Алис вече бе чула достатъчно, за да се увери в самоличността на момчето, но едно спешно съобщение от Хари, който бе на смъртно легло, я накара веднага да отиде в Уайвърн, за да се срещне с него, както искаше той. Тя повери момчето на грижите на „мама“ и скоро се запъти към имението на род Феърфийлд.

Ако Хари не знаеше, че умира, никаква сила на света не би могла да го накара да ѝ признае всичко.

Най-много настояваше за две неща.

Първото бе, че воден от убеждението си, че брат му наистина е бил женен за Берта Велдеркауст, той справедливо е вярвал, че племенникът му няма законни права на наследник.

Второто бе, че е решил, макар после да бе отстъпил малко, никога да не се жени и да даде на момчето по-добро образование, отколкото имаше самият той и най-накрая да го направи наследник на Уайвърн, представяйки го като свой незаконен син.

Старшината не остави място за предположения дали знаеше повече, отколкото му бе разпоредено или отколкото си бе поставил за цел да знае. Той разказа точно какво се бе случило между него и Хари Феърфийлд. От него бе научил, че момчето, което трябваше да предаде на грижите на Марджъри Тревелиън, бе собственият му непризнат син.

Вечерта, когато и Милдред Тарнли бе в къщата в Туайфорд, от приют в друга част на Англия бе откраднато едно дете, което вече

проявяваше симптоми на смъртоносна болест, и бе оставено в къщата като син на Чарлс Феърфийлд и на Алис. Въпреки всички уверения обаче, състоянието на детето като че ли се подобри за няколко дни и последиците от отглеждането му като наследник на Уайвърн, както всички смятали, дотолкова бяха притеснили Хари, че обзет от паника, той отишъл в Грейндж и започнал да подготвя почвата, че детето в Туайфорд е било подменено и не е синът на брат му.

Когато обаче детето започнало да линее и вече нямало съмнение, че ще умре Хари отново съвсем ясно заявил, както видяхме, че става дума за същото дете, което е било отведено от Каруел Грейндж.

Тъй като доктор Уилет често посещавал детето в Туайфорд, той помогнал да се избегнат всякакви подозрения, макар че това било доста нелогично, защото, ако се бяха замислили, щяха да си спомнят, че лекарят бе виждал бебето след раждането му само два пъти в Грейндж и че и той като всички останали е приел самоличността му за съвсем сигурна, когато го е видял в Туайфорд.

Алис се върна силно развълнувана по-късно през нощта. Вече нямаше никакви пречки и момчето, което разполагаше с предостатъчно доказателства в подкрепа на претенцията си, бе прието като несъмнен наследник на Уайвърн и като представител на стария род Феърфийлд.

Оттам насетне Хенри Феърфийлд бе толкова щастлив, колкото може да бъде един смъртен. Малката му другарка в игрите, красивото момиченце, което Алис бе осиновила и което я наричаше „мамо“, бе дъщеря на далечен братовчед, порасна и като девойка стана още по-красива, отколкото като дете. След няколко месеца Хенри ще навърши пълнолетие и двамата ще се оженят. Сега живеят в Уайвърн. Имението, което от много време изплащаше дългове, сега е на чисто и освен това е натрупало известни средства.

Всичко обещава едно щастливо и благодатно управление от страна на младия Феърфийлд.

На Милдред Тарнли, вече много стара, е осигурено удобно съществуване в Каруел Грейндж.

Добрата стара Дулчибела все още е жива, много щастлива и много мила, но е станала прекалено чувствителна, може би, защото доста я глежат. Във всички останали отношения и като признаем въздействието на годините, тя е, каквато винаги е била.

След като получи доста солидна сума от хората, на които бе служил вярно, Том Ориндж предпочете Австралия пред старата си родина.

По присъщия си разпаден начин в последните си часове, докато лежеше в Уайвърн, Хари Феърфийлд настояваше и се кълнеше, че човекът със закрито с носна кърпа лице, който бе стрелял по него, е някогашният му приятел Том Ориндж.

Том се кълнеше, че ако Хари беше оживял, щял да го съди за клевета. В момента този ексцентричен гений преуспява като собственик на огромна странноприемница в Мелбърн, където се пеят комични и сантиментални песни, клоуни изпълняват номера и се поднасят превъзходни бърбечета и бренди.

Марджъри Тревелиън живее заедно със семейството в Уайвърн и си мисля, че ако старата лейди Уиндейл бе все още жива, утехата на Алис щеше да е почти пълна.

Издание:

Художник: Валентин Киров

Издательство: „Весела Люцканова“, 2007

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.